

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ν'

Παρασκευή 20 Δεκεμβρίου 1996

Αθήνα, σήμερα, στις 20 Δεκεμβρίου 1996, ημέρα Παρασκευή και ώρα 18.10' συνήλθε στην Αίθουσα συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή, σε Ολομέλεια, για να συνεδριάσει, υπό την Προεδρία του Β' Αντιπροέδρου κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΓΟΥΡΙΔΗ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα:

Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Βουλευτή Β' Πειραιώς κ. Κανέλλο Λάλο, τα ακόλουθα:

## Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Μαγνησίας επισημαίνει τις δυσμενείς συνέπειες για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις του Νομού Μαγνησίας από την κατάληψη του οδικού δικτύου της χώρας.

2) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Εποπτών Δημόσιας Υγείας υποβάλλει προτάσεις για τη χάραξη πολιτικής στις Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

3) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εταιρεία Θεσσαλικών Μελετών ζητεί την επίσπευση των διαδικασιών για την εκτέλεση του έργου της εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου ποταμού στη Θεσσαλία.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, Αναπτυξιακή Κρήτης ζητεί να αναλάβει καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης των Κοινοτικών Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών, που αφορούν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις Κρήτης.

5) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Σεισμοπλήκτων του Νομού Αχαΐας ζητεί την ικανοποίηση των οικονομικών αιτημάτων των μελών του.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο ατύχημα του Μιράζ 2000 στο αεροδρόμιο "Νίκος Καζαντζάκης" στο Ηράκλειο.

7) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Χαρίκλεια Παπαδάκη, κάτοικος Ηρακλείου, ζητεί τη ρύθμιση χρέους της προς τον ΟΤΕ Ηρακλείου.

8) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας Τμήμα Ανατολικής Κρήτης ζητεί τη διάθεση χύδην τσιμέντου 1/45 από τις εγκαταστάσεις των εταιρειών ΑΓΕΤ και ΤΙΤΑΝ στα Λινοπεράματα Ηρακλείου.

9) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αναφέρεται στην εγκατάσταση πυρηνικών αντιδραστήρων μεγάλης ισχύος στη Ρουμανία και Τουρκία.

10) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων Ξένων Γλωσσών ζητεί από τις κρατικές υπηρεσίες να λαμβάνονται υπόψη ως προϋπόθεση πρόσληψης προσωπικού τα καθιερωμένα πτυχία ξένων γλωσσών βάσει των οδηγιών του ΑΣΕΠ.

11) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων ζητεί την οικονομική υποστήριξη της δραστηριότητάς του.

12) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Λάρισας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων ζητεί την οικονομική υποστήριξη της δραστηριότητάς του.

13) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υγειονομικών Υπαλλήλων Ι.Κ.Α. και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαστηριακών Υπαλλήλων Ι.Κ.Α. ζητούν να εφαρμόζονται οι υπουργικές αποφάσεις "περί ακτινοπροστασίας του πληθυσμού και των εργαζομένων με ιοντίζουσες ακτινοβολίες".

14) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Υγειονομικών Υπαλλήλων Ι.Κ.Α. και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαστηριακών Υπαλλήλων Ι.Κ.Α. ζητούν να εφαρμόζονται οι υπουργικές αποφάσεις "περί ακτινοπροστασίας του πληθυσμού και των εργαζομένων με ιοντίζουσες ακτινοβολίες".

15) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ίδρυμα "Γηροκομείον

Βόλου" ζητεί να απαλλαγεί των φόρων, που επιβάλλει το νέο φορολογικό νομοσχέδιο.

16) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών - Βελεστίου - Ρήγα ζητεί να διδάσκεται η ιστορική αλήθεια εφεξής για το όνομα και το έτος γεννήσεως του Ρήγα Βελεστινλή.

17) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Νομού Μεσσηνίας ζητεί την τροποποίηση του Ν. 1959/91 σχετικά με τη χορήγηση άδειας ΦΙΧ αυτοκινήτων άνω των 4 τόνων σε μελισσοκόμους.

18) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο οι ελαιοπαραγωγοί ανθίστανται στην αναθεώρηση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς στο ελαιόλαδο από την Κομισιόν.

19) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Κοινότητες Αυλώνας - Καλίτσανας - Πλατανιών του Νομού Μεσσηνίας ζητούν τη συνέχιση των εργασιών της 29ης επαρχιακής οδού, της διερχομένης από την περιοχή τους.

20) Οι Βουλευτές κύριοι ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιχής της 7ης Εδαφικής Περιφέρειας του Νομού Μαγνησίας ζητεί να χορηγηθεί αποζημίωση στους αμυγδαλοπαραγωγούς Μαγνησίας, που επλήγησαν από τον παγετό του Δεκεμβρίου του 1996.

21) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο της 7ης Εδαφικής Περιφέρειας του Νομού Μαγνησίας ενίσταται στην περικοπή της σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας.

22) Ο Βουλευτής Αιτωλνίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ελένη Καλαζά, κάτοικος Αγρινίου, πρώην καπνεργάτρια με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ζητεί την επαναπρόσληψή της στον Εθνικό Οργανισμό Καπνού.

23) Ο Βουλευτής Αιτωλνίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ - ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Ηλίας Μενούκος ζητεί τη ρύθμιση της συνταξιοδότησης του Θεοφάνη Σερπάνου, που υπηρέτησε στο 582 ΤΠ.

24) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εκπαιδευτικών Κρατικών Παιδικών Σταθμών ζητεί την εξεύρεση λύσεων στα προβλήματα που απασχολούν τα μέλη του.

25) Η Βουλευτής Μαγνησίας κα ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Συμβούλιο Περιχής 7ης Εδαφικής Περιφέρειας Νομού Μαγνησίας διαμαρτύρεται για τη μη αποζημίωση των αμυγδαλοπαραγωγών που επλήγησαν από τον παγετό του 1996.

26) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Αργιθεατών Θεσσαλών διαμαρτύρεται για την περικοπή των συντάξεων της πολύτεκνης μητέρας.

27) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Οικοδομικών Επιχειρήσεων Βορείου Ελλάδος ζητεί την αναθεώρηση των συντελεστών για τον υπολογισμό των ημερομισθίων και εισφορών προς το Ι.Κ.Α..

28) Ο Βουλευτής Θεσ/νίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Καλοχωρίου Θεσ/νίκης ζητεί την προαγωγή της σε Δήμο.

29) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικοι της Νήσου των Αντικυθήρων διαμαρτύρονται για τον ακτοπολικό αποκλεισμό της περιοχής τους με τη διακοπή των δρομολογίων του "ΘΗΣΕΥΣ".

30) Ο Βουλευτής Πειραιώς κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΠΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ναυτικοί επιταγμένοι με τον Νόμο 4442/29 σε βοηθητικά πλοία του Πολεμικού Ναυτικού ζητούν την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης εργασίας των εργαζομένων του πλοίου "Αιγαίο".

31) Ο Βουλευτής Αθήνας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Διοίκουσα Επιτροπή Νομού Χανίων του Πανελληνίου Συλλόγου Συνταξιούχων ΟΤΕ διαμαρτύρεται για τον χαρακτηρισμό από τον Δήμο Νέας Ερυθραίας του εντός σχεδίου πόλεως οικοπέδου, ιδιοκτησίας του ταμείου τους, ως χώρο πρασίνου.

32) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίου Κηρύκου Ικαρίας διαμαρτύρεται για την μη καταβολή αποζημιώσεων στους πληγέντες από την πυρκαγιά του έτους 1993.

33) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Πτηνοτροφικών Επιχειρήσεων Ελλάδος υποβάλλει προτάσεις για τη στήριξη του κλάδου της πτηνοτροφίας.

34) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Αθανάσιος Αναστασόπουλος, υπάλληλος της ΕΘΕΛ (μηχανικός αυτοκινήτων) ζητεί να γίνει αποδεκτή η αίτησή του για την αποδέσμευσή του από την ΕΘΕΛ.

35) Οι Βουλευτές κύριοι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά, με την οποία η Εταιρεία Θεσσαλικών Μελετών (ΕΘΕΜ) ζητεί την προώθηση του έργου της εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου ποταμού.

#### Β' ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στις με αριθμό 248/29-10-96, 911/25-11-96 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3959/10-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στα σχετικά έγγραφά σας, που αναφέρονται σε ερωτήσεις 248/29-10-96, 911/25-11-96 και Αναφορές των Βουλευτών κ.κ. ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΩΑΝ. ΧΩΜΑΤΑ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΤΣΑΡΟΥ, Β. ΑΡΑΠΗ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΟΥΦΑ και ΣΠΗΛΙΟΥ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ και απευθύνονται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με τους πρώην εργαζόμενους στις Σ.Ε.Π. σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο Νόμος 2175/93 ανέθεσε κατ' αποκλειστικότητα στον Ο.Α.Σ.Α. την διεξαγωγή του Συγκοινωνιακού Έργου στην περιοχή Αθηνών-Πειραιώς και Περιχώρων, με δυνατότητα μεταβίβασης μετοχών του ή των θυγατρικών Εταιρειών του και μέχρι ποσοστού 40% στους Ο.Τ.Α. Δεν υφίσταται επομένως δυνατότητα παραχώρησης αδειάς δρομολόγησης λεωφορείου σε ιδιώτες.

Όσον αφορά την απασχόληση των πολυτέκνων οι οποίοι είχαν λάβει άδεια λεωφορείου και ήσαν μέλη των Σ.Ε.Π. βάσει του νόμου 2078/92 ο παραπάνω νόμος 2175/93 προέβλεπε τη δυνατότητα πρόσληψής τους στον Ο.Α.Σ.Α. ως οδηγών.

Συγκεκριμένα ο νόμος 2175/93, ο οποίος διέλυσε τις ΣΕΠ και ίδρυσε τον Ο.Α.Σ.Α. προέβλεπε στο άρθρο 4 παρ. 3 εδ. β τα εξής:

"Επίσης στον Ο.Α.Σ.Α. για τον ίδιο λόγο προσλαμβάνονται

ως οδηγοί και με σύμβαση αορίστου χρόνου και οι μέτοχοι των Συγκοινωνιακών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Π.) των περιπτώσεων β, γ, δ και ε της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2078/92". Η περίπτωση δ αναφέρεται στους πολύτεκνους".

Όσοι δε από τους πολύτεκνους ή μη, μετόχους των Σ.Ε.Π. αλλά και απλοί οδηγοί των Σ.Ε.Π. που εργάζονταν στους μετόχους των Σ.Ε.Π. με σχέση εξαρτημένης εργασίας, υπέβαλαν αίτηση για πρόσληψη στον Ο.Α.Σ.Α. στις προθεσμίες που προέβλεπε ο νόμος αυτός, προσελήφθησαν από τον Ο.Α.Σ.Α. και εργάζονται έκτοτε σ' αυτόν ως οδηγοί. Αυτοί που δεν προσελήφθησαν προφανώς δεν υπέβαλαν αίτηση για πρόσληψη ή δεν τήρησαν τις προϋποθέσεις που προέβλεπε ο παραπάνω νόμος, τα προεδρικά διατάγματα και κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν με εξουσιοδότησή του.

Ο νόμος επομένως 2175/93 που κατήργησε τις Σ.Ε.Π. έλαβε σαφή μέριμνα για την απασχόληση των πρώην μετόχων των Σ.Ε.Π. πολυτέκνων ή μη ως οδηγών. Αν κάποιος αριθμός απ' αυτούς δεν υπέβαλε αίτηση για λόγους που αφορούσαν τους ίδιους, δεν ευθύνεται γι' αυτό το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Ο Υφυπουργός

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"**

2. Στην με αριθμό 767/18-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1260/12-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 767/18.11.96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Πέτρος Τατούλης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Στο ελληνικό τμήμα του ευρωπαϊκού σχολείου Βρυξελλών υπηρετεί με απόσπαση από το σχολικό έτος 1993-94 ο καθηγητής μαθηματικός Γεώργιος Τριβιζάκης, που είχε επιλεγεί με την προβλεπόμενη διαδικασία τον Αύγουστο του 1993.

Με την υπ' αριθμ. 1464/1995 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ακυρώθηκε η απόσπαση του αναφερόμενου καθηγητή για λόγους τυπικούς (έκρινε δηλαδή το Δικαστήριο ότι δεν εύρισκε έρεισμα σε νομοθετική εξουσιοδότηση και δεν είχε δημοσιευτεί στο ΦΕΚ εγκύκλιος, με την οποία καλούνταν να εκδηλώσουν ενδιαφέρον οι υποψήφιοι προς απόσπαση).

"Έπειτα από την αναφερόμενη απόφαση του ΔΕΑ το ΥΠ.Ε.Π.Θ. προκήρυξε για πλήρωση θέσης μαθηματικού στο ευρωπαϊκό σχολείο Βρυξελλών, επειδή έληγε εν τω μεταξύ η απόσπαση υπηρετούντος εκεί άλλου μαθηματικού. Σύμφωνα δε με τη δικαστική απόφαση, για λόγους τυπικούς, έπρεπε να επαναπροκηρυχθεί και η θέση που κατείχε ο κ. Γ. Τριβιζάκης. Ο αναφερόμενος υπέβαλε αίτηση για να διεκδικήσει τη θέση που κατείχε. Η επιτροπή κρίσης, στον αξιολογικό πίνακα που συνέταξε, κατέταξε στην 4η σειρά τον υπηρετούντα στις Βρυξέλλες καθηγητή.

2. Ήδη στο σχολείο των Βρυξελλών δημιουργήθηκε μια δυσμενής ατμόσφαιρα σε βάρος της Ελλάδας διότι τόσο η διεύθυνση του ευρωπαϊκού σχολείου Βρυξελλών, όσο και ο σύλλογος γονέων, δεν μπορούσαν να κατανοήσουν πώς είναι δυνατό να απομακρύνεται από τη θέση του εκπαιδευτικός, που ανταποκρίνεται με επιτυχία στα καθήκοντά του, έχει ενσωματωθεί στο σύλλογο των εκπαιδευτικών και χάρη στην άριστη γνώση της γαλλικής, της γλώσσας της χώρας όπου βρίσκεται το σχολείο (που αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την εύρυθμη παιδαγωγική και διοικητική λειτουργία του σχολείου), συμμετέχει στη διαμόρφωση της ύλης και των θεμάτων του baccalaureat προς όφελος των μαθητών του και τους κύρους της χώρας του.

Διευκρινιστικά αναφέρουμε ότι τα ευρωπαϊκά σχολεία είναι εκπαιδευτικά ιδρύματα Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, στα οποία φοιτούν τα παιδιά των υπαλλήλων όλων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι εξετάσεις σε ορισμένα μαθήματα (μαθηματικά, φυσική, χημεία, βιολογία) γίνονται σε θέματα κοινά για όλα τα γλωσσικά τμήματα και προϋποθέτουν στενή συνεργασία των υπευθύνων καθηγητών. Δεδομένου δε ότι και τα συμβούλια τάξης, αποτελούμενα από εκπαιδευτικούς

διαφόρων εθνικοτήτων διεξάγονται στη γλώσσα της χώρας όπου βρίσκεται το σχολείο, απαιτείται γλωσσομάθεια υψηλού επιπέδου για τους εκπαιδευτικούς που αποσπώνται σ' αυτά.

(Σημειώνουμε ότι όλες οι χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποσπούν τους εκπαιδευτικούς στα ευρωπαϊκά σχολεία για 7 έως 9 χρόνια και μόνον η Ελλάδα τους αποσπά για 5 χρόνια).

3. Ο καθηγητής Γ. Τριβιζάκης, 4ος στον αξιολογικό πίνακα, γνωρίζει πολύ καλά τη γαλλική. Ο καταταγείς 2ος στον πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικός (Αχ. Δραμαλίδης) γνωρίζει την αγγλική γλώσσα.

4. Για όλους τους παραπάνω λόγους με την αριθμ. Φ. 821.5/Α 250/Ζ1 395/11.9.1996 Υ.Α. ανακλήθηκε η απόφαση του κ. Αχ. Δραμαλίδη και ανανεώθηκε η απόσπαση του ήδη υπηρετούντος από το σχολ. έτος 1993 - 1994 Γ. Τριβιζάκη.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

3. Στην με αριθμό 768/18-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1261/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 768/18.11.96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Πέτρος Τατούλης, σχετικά με τα προβλήματα της Εκπαίδευσης και των Εκπαιδευτικών στο Νομό Αρκαδίας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

I. Ύστερα από την αποκέντρωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, το Νομαρχιακό Συμβούλιο κάθε Νομού αξιολογεί τις υπάρχουσες ανάγκες σχολικής στέγης που υπάρχουν και εντάσσει στα Νομαρχιακά Προγράμματα τις πιο επείγουσες χωρίς την παρέμβαση του Υπουργείου Παιδείας.

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. επιχορηγεί κατ' έτος τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από το Εθνικό Π.Δ.Ε. και το ΤΑΣΕ για κατασκευές και επισκευές διδακτηρίων στον Νομό.

Το θέμα της ανέγερσης, επισκευής και συντήρησης των διδακτηρίων του Νομού ανάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας.

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. έχει επιχορηγήσει για το 1996 την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αρκαδίας με τα εξής ποσά:

|                |                  |
|----------------|------------------|
| Για κατασκευές | 120.000.000 δρχ. |
| Για επισκευές  | 80.000.000 δρχ.  |
| ΤΑΣΕ           | 35.000.000 δρχ.  |

II. Με την αριθμ. IB/2837/9-3-96 απόφαση του Υπουργού Παιδείας μεταφέρθηκαν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Ν.Α.) Αρκαδίας πιστώσεις ύψους 160.579.000 δρχ. για την πληρωμή των δαπανών μεταφοράς μαθητών για το Α' εξάμηνο του οικονομικού έτους 1996.

Επίσης με την αριθμ. IB/7257/30-8-96 απόφαση του Υπουργού Παιδείας μεταφέρθηκαν στη Ν.Α. Αρκαδίας πιστώσεις ύψους 51.000.000 δρχ. για την πληρωμή δαπανών μεταφοράς μαθητών για το δίμηνο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 1996.

Επισημαίνουμε δε ότι με το IB/7609/6-11-96 έγγραφό μας προωθείται η διαδικασία μεταφοράς πιστώσεων 51.000.000 δρχ. για το δίμηνο Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1996.

Το Υπουργείο Παιδείας εκτιμά ότι με τις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις θα επιλυθεί το οικονομικό θέμα της μεταφοράς των μαθητών μέχρι τη λήξη του διδακτικού έτους 1996.

III. Το θέμα της ίδρυσης νέων ΑΕΙ, Σχολών και Τμημάτων θα αντιμετωπισθεί συνολικά από το ΥΠΕΠΘ με το νέο σχεδιασμό, και πάντα μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού.

Στα πλαίσια αυτά θα μελετηθεί και η πρόταση για ίδρυση ΑΕΙ στην Τρίπολη.

III. Τέλος σας γνωρίζουμε ότι το ΠΕΚ Τρίπολης σήμερα είναι πλήρως στελεχωμένο και ήδη του έχουν ανατεθεί (30) Ταχύρυθμα Υποχρεωτικά Επιμορφωτικά Προγράμματα τα οποία θα αρχίσουν στις αμέσως προσεχείς μέρες.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

4. Στην με αριθμό 772/18-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1263/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 772/18-11-96 σχετικά με την ανέγερση κτιρίου για στέγαση του 4ου Σχολικού Εργαστηριακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.), που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Λέων Αυδής και Ορέστης Κολοζώφ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όπως μας πληροφόρησε ο Οργανισμός Σχολικός Κτιρίων η καθυστέρηση που σημειώνεται στην ανέγερση του αναφερόμενου κτιρίου, οφείλεται στην δια της δικαστικής οδού διαδικασία αποβολής (έξωση) των εγκατεστημένων στον απαλλοτριωθέντα χώρο.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

5. Στην με αριθμό 781/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1620/10-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Εθν. Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 781/19.11.96 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Σ. Σπηλιωτόπουλος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το πλαίσιο αμοιβών, των Προέδρων, Διευθύνοντων Συμβούλων και Γενικών Διευθυντών, των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, έχει προσδιοριστεί, ανάλογα με το μέγεθος, την σπουδαιότητα και τα στοιχεία Προϋπολογισμού των επιχειρήσεων.

Οι αμοιβές αυτές καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των αρμοδίων (καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, Διοικητικά Συμβούλια κ.λπ.).

Συνημμένα, υποβάλλουμε συγκριτικό πίνακα των μηνιαίων αποδοχών Προέδρων, Διευθυνόντων Συμβούλων και Γενικών Διευθυντών των ΔΕΚΟ, για τον Σεπτέμβριο 1993 και για τον Μάιο 1996, από τον οποίο φαίνεται ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές.

Όσον αφορά τον περιορισμό των ελλειμμάτων των ΔΕΚΟ, που εντάσσεται στον βασικό κυβερνητικό άξονα μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, σημειώνουμε ότι η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, με την εφαρμογή του Ν. 2414/1996 σε συνδυασμό με την προσπάθεια μείωσης των λειτουργικών δαπανών και την διατήρηση του περιορισμού των προσλήψεων στο απολύτως αναγκαίο προσωπικό, συμβάλλουν στην μείωση του ελλείμματος και του χρέους των ΔΕΚΟ.

Με βάση τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις το οικονομικό αποτέλεσμα των ΔΕΚΟ, για το 1996, προβλέπεται να είναι θετικό.

Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, είναι ανώνυμες εταιρίες και η λειτουργία τους διέπεται από το καταστατικό τους και τον ΚΔ 2190/1020 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα.

Συνημμένα σας στέλνουμε στοιχεία για τις αμοιβές των Διοικητών/Υποδιοικητών της Τράπεζας της Ελλάδος της Αγροτικής Τράπεζας και της Ε.Τ.Β.Α.. Οι λοιπές τράπεζες, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Ν. 1892/1990, ευρίσκονται εκτός του δημόσιου τομέα.

Ο Υπουργός

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"**

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

6. Στην με αριθμό 782/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1264/12-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 782/19.11.96 σχετικά με το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Πειραιά, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παν. Μελάς, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Το Ε.Π.Λ. Πειραιά στεγάζεται σε μισθωμένο κτίριο επί της οδού Κολοκοτρώνη 6 και κατά την τρέχουσα περίοδο έχει μαθητικό δυναμικό 818 μαθητές σε 38 τμήματα.

2) Ο χώρος που προορίζεται για την ανέγερση δημόσιου διδακτηρίου του Ε.Π.Λ. βρίσκεται στις οδούς Γρ. Λαμπράκη, Επονιών, Σαρανταπόρου και Μαγνησίας και έχει εμβαδόν

8026 μ.

Η απόκτηση του χώρου από τον ΟΣΚ έγινε με τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και η τιμή αποζημίωσης ορίστηκε στο ποσό των 113.518.790 δρχ. που παρακατατέθηκε στις 14 Οκτωβρίου 1983 στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. (Σχετικές αποφάσεις καθορισμού αποζημίωσης: 27/14.4.82 Πρωτοδικείου και 292/30.3.83 Εφετείου Πειραιά).

3) Στη συνέχεια ανέκυψαν δύο απρόβλεπτα θέματα που από τη φύση τους ήταν χρονοβόρα:

α) Θέμα εξώσεων των ιδιοκτητών (Νομικής φύσεως)

β) Θέμα αναστολής οικοδομικών εργασιών λόγω εκπόνησης μελέτης κυκλοφοριακού κόμβου δίπλα στο σχολικό χώρο

Ειδικότερα: Τον Οκτώβριο του 1984 εκπονήθηκε οριστική μελέτη του κόμβου (έγκριση με την Δ2/23077/28.3.85 απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ).

Μετά από σχετικό έγγραφο του ΟΣΚ προς το ΥΠΕΧΩΔΕ γνωστοποίησαν (12.7.91) ότι ο κόμβος δεν έγινε ενεργός μέχρι τότε και κατά την εκπόνηση της μελέτης θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψη οι κλάδοι του ανισόπεδου κόμβου.

Με την 90409/6576/20.10.94 απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1155Δ/94) έγινε αναστολή οικοδομικών εργασιών σε όλο το μήκος της οδού Πειραιώς για ένα χρόνο.

Η ως άνω αναστολή παρατάθηκε για ένα ακόμη χρόνο με την 88021/6532/2.11.95 (ΦΕΚ 917Δ/3.11.95).

Με το Φ.500/2511/12.2.96 έγγραφο ΟΣΚ προς τη Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Τμήμα Α', ζητήθηκε η εξαίρεση της αναστολής για το Ε.Π.Λ. Πειραιά.

Στο διάστημα που μεσολάβησε ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες οριοθέτησης του οικοπέδου (Καθορισμός ρυμοτομικών γραμμών).

4. Ως προς το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου σε πρόσφατη συνάντηση (24 Νοεμβρίου 96) μεταξύ Διοίκησης του ΟΣΚ, του Δημάρχου Πειραιά κ. Λογοθέτη, μαθητών και των αρμοδίων φορέων υπήρξε σαφής δέσμευση εκ μέρους της Διοίκησης του ΟΣΚ για τα ακόλουθα:

α) Ολοκλήρωση της προμελέτης εντός διμήνου υπό την προϋπόθεση να διατεθεί εγκεκριμένο κτιριολογικό πρόγραμμα για το Ε.Π.Λ. από την αρμόδια Δ/ση ΔΙΠΕΕ του ΥΠΕΠΘ,

β) Ολοκλήρωση της οριστικής μελέτης και κατασκευή του έργου έως τον Αύγουστο του 1998.

Ως προς τη μελέτη για το νέο κτίριο ήδη η Δ/ση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών (ΔΙΠΕΕ) του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με το Δ/ντή του ΕΠΛ Πειραιά και τη Δ/ση Σπουδών Δ/θμίας Εκπ/σης του ΥΠΕΠΘ συντάσσει το Κτιριολογικό Πρόγραμμα του ΕΠΛ δυναμικότητας 720 - 840 μαθητών, το οποίο θα αποσταλεί σύντομα στον ΟΣΚ προκειμένου να προβούν περαιτέρω στη σύνταξη της μελέτης.

Ακόμα έγινε ανάλογη σύσκεψη στο γραφίο μου στις 25-11-1996 με εκπροσώπους του Συλλόγου γονέων ΕΠΛ, του Δ/ντή, αντιπροσωπεία των καθηγητών και με αντιπροσωπεία των μαθητών.

Τέλος, σας κάνουμε γνωστό ότι, πέραν της τακτικής επιχορήγησης για επισκευές και συντηρήσεις διδακτηρίων προς τον Δήμο Πειραιά, από την Διοίκηση του ΟΣΚ προτείνεται (θετική εισήγηση) στην προσεχή συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΟΣΚ η έγκριση έκτακτης επιχορήγησης προς τον Δήμο με ποσό 20.000.000 δρχ. για την επισκευή και συντήρηση ειδικά του κτιρίου που σήμερα στεγάζεται το ΕΛΠ Πειραιά.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

7. Στην με αριθμό 817/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 397/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού, που αφορά κατάθεση ερώτησης 817/19-11-96 από το Βουλευτή Ν. Έβρου κ. Δημοσχάκη, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα σύμφωνα με όσα μας γνώρισε το ΛΙΜ.ΤΑΜΕΙΟ Ν. ΕΒΡΟΥ:

α. Επειδή πράγματι υπάρχει ανάγκη κατασκευής δικτύου ύδρευσης στον υφιστάμενο λιμένα Αλεξ/λης, έχει ήδη δρομολογηθεί από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., δια της αρμόδιας περιφερειακής του Υπηρεσίας 2ης ΔΕΚΕ τ.6ης ΠΥΔΕ, η αναμόρφωση της σχετικής μελέτης, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Τεχνικού της Συμβούλου.

β. Με βάση τον προϋπολογισμό της μελέτης αυτής το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. θα διαθέσει την απαιτούμενη πίστωση από το ΠΔΕ για την κατά προτεραιότητα εκτέλεση του έργου.

Ο Υπουργός

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ"**

8. Στην με αριθμό 821/19-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1035/6-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της με Α.Π. 821/19-11-96 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Α. Γιαννόπουλο, καθώς και σε απάντηση του ΠΑΒ 922/19-11-96 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε η από 3-11-96 αναφορά των Επαγγελματιοτεχνών Λαμίας, που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Δ. Αλαμπάνο, σχετικά με την πρόσφατη απόφαση του Δ.Σ. του ΤΕΒΕ για μετατροπή σε Δ/νση του Τμήματος ΤΕΒΕ Λειβαδιάς, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως μας γνώρισε το ΤΕΒΕ με το Α.Π. 536/3-12-96 έγγραφό του (Γραφείο κ. Διοικητού), το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου, ενέκρινε σχέδιο κατάρτισης νέου κανονισμού λειτουργίας του, στο οποίο μεταξύ άλλων, προβλέπεται και η μετατροπή σε Δ/νση του Τμήματος ΤΕΒΕ Λειβαδιάς.

Το Δ.Σ. του Ταμείου, οδηγήθηκε στην απόφασή του αυτή, λαμβάνοντας υπ' όψιν όπως μας γνώρισε τα πληθυσμιακά στοιχεία της ευρύτερης περιοχής (αριθμός ασφαλισμένων - συνταξιούχων), τις χιλιόμετρικές αποστάσεις πόλεων και κωμοπόλεων από τη Λειβαδιά και τη Λαμία αντίστοιχα, τα γεωγραφικά δεδομένα της περιοχής, καθώς και όλα εκείνα τα στοιχεία, ώστε ο νέος οργανισμός του Ταμείου να συμβάλει στην αποκέντρωση και στην καλύτερη και αμεσότερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και συνταξιούχων του Ταμείου.

Η πρόταση όμως του Δ.Σ. του ΤΕΒΕ για κατάρτιση νέου οργανισμού, βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας από την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου και προς το παρόν ουδεμία σχετική απόφαση επί του θέματος έχει ληφθεί.

Ο Υφυπουργός

**ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ"**

9. Στην με αριθμό 829/20-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1284/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 829/20.11.96 σχετικά με την ένταξη της Ιστορίας του Ελληνισμού της Ανατολής, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Κατσανέβας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Ιστορία ως αντικείμενο γενικής παιδείας (για την υποβοήθηση των νέων στη διαμόρφωση συνείδησης: ιστορικής, κοινωνικής, πολιτισμικής, εθνικής, θρησκευτικής, επιστημονικής ....) διδάσκεται ως ενιαία πορεία

- της εθνικής κοινωνίας,

- της ευρύτερης πολιτισμικής ή γεωγραφικής και οικονομικοπολιτικής περιοχής,

- της ανθρωπότητας.

Ο Μικρασιατικός ελληνισμός έχει τη θέση του στα σχολικά βιβλία δημοτικού, γυμνασίου, λυκείου.

Συγκεκριμένα: στην Π/θμια Εκπ/ση:

α) Ιστορία Ε' Τάξης: Στο μάθημα 38 "Τα ελληνικά κράτη αντιστέκονται στους Φράγκους".

β) Στην Ιστορία ΣΤ' Τάξης: Στο μάθημα 46 "Ο Ελληνισμός της Θράκης και της Μ. Ασίας".

γ) Επίσης σχετικές αναφορές στο Πόντο γίνονται με τους μύθους του Φρίξου και της Ελλης και την Αργοναυτική Εκστρατεία (Γ' τάξη) καθώς και με τις Ελληνικές αποικίες (Δ' τάξη).

Όσον αφορά τους Παλιννοστούντες Ποντίους έχει συγγραφεί

διαίτερο βιβλίο στα πλαίσια μαθημάτων πολιτισμού "Ο ελληνισμός του Πόντου".

Επίσης τα βιβλία του δασκάλου δίνουν πολλά ερεθίσματα για περαιτέρω αναζητήσεις και προεκτάσεις όσον αφορά τα συγκεκριμένα θέματα κατά τη μαθησιακή διαδικασία.

Στη Δ/θμια Εκπ/ση:

στο βιβλίο Α' γυμνασίου: οι άποικοι,

στο βιβλίο Β' γυμνασίου: το μισό Βυζάντιο είχε βάση του τη Μικρασία,

στο βιβλίο Γ' γυμνασίου: έχει τη θέση της η κρίσιμη περίοδος 1919 - 1923.

Ειδικά στο βιβλίο Ιστορίας από τις πηγές (Γ' λυκείου, επιλογή) υπάρχει εκτενές κεφάλαιο με τίτλο "Μικρασιατικός πόλεμος" με αναφορές όχι μόνο στα γεγονότα 1919 - 1923 αλλά και στα πριν (παρουσία του Ελληνισμού στη Μικρασία) και στα μετά (παρουσία των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία).

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

10. Στην με αριθμό 866/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1293/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 866/21.11.96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δημ. Κωστόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όπως μας πληροφόρησε η Δ/νση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Αρκαδίας στο Γυμνάσιο Αγίου Ανδρέα Κυνουρίας δεν έχουν ακόμη αναλάβει υπηρεσία καθηγητές για τη διδασκαλία του μαθήματος των ξένων γλωσσών:

Ειδικότερα: α) Για τη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας δεν υπάρχουν στην επτηριδα των προσωρινών αναπληρωτών άλλοι εκπ/κοί για διορισμό και καταβάλλεται προσπάθεια για την ανεύρεση αναπληρωτών εκπ/κών της ειδικότητας αυτής από άλλους νομούς. Για το λόγο αυτό έχουν γίνει σχετικές ανακοινώσεις σε διάφορους νομούς.

β) Για το μάθημα της Γαλλικής γλώσσας δεν αποδέχονται την πρόσληψή τους οι περιλαμβανόμενοι στην επτηριδα και εξετάζεται η περίπτωση να καλυφθεί το εν λόγω κενό με απόσπαση εκπ/κού από το Γ/σιο Άστρους για συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου διδασκαλίας.

Πάντως η Δ/νση Δ/θμιας Εκπ/σης Αρκαδίας καταβάλλει προσπάθεια για την κάλυψη των δύο εκπ/κών αυτών θέσεων.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

11. Στην με αριθμό 869/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 401/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση στην ερώτηση 869/21.11.96 του Βουλευτή κ. Β. Παπαγεωργόπουλου σας πληροφορούμε τα εξής:

1.- Το επίδομα μακροχρονίου πραγματικής θαλάσσιας υπηρεσίας των συνταξιούχων ναυτικών (άρθρο 33 ΚΝ 792/1978) χορηγείται στους έχοντες πραγματική θαλάσσια υπηρεσία ναυτικούς όπως σαφώς αυτή περιγράφεται στο άρθρο 1 του ΚΝ 792/1978 (ΦΕΚ Α' 220) δηλαδή "η παρεχόμενη υπό ναυτικού εργασία στο πλοίο ως μέλος συγκροτημένου πληρώματος" και στους εξομοιωμένους προς αυτούς, που ρητά καθορίζονται στο άρθρο 3 του ΚΝ 792/1978 όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 8 του Ν. 1085/1980 που είναι οι Πρόεδροι, Γραμματείς και Ταμείς των νομίμως αναγνωρισμένων οργανώσεων των ναυτικών καθώς και οι στο εσωτερικό και εξωτερικό νόμιμοι εκπρόσωποι της ανωτάτης οργάνωσης των Ελλήνων ναυτικών.

Η υπηρεσία των Αρχιπλοηγών, Πλοηγών και του βοηθητικού προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών δεν εξομοιώνεται με πραγματική θαλάσσια υπηρεσία από τις προαναφερόμενες διατάξεις.

2.- Πέραν των ανωτέρω η εξέταση του προβαλλομένου

αιτήματος όπως άλλωστε έχει συμφωνηθεί με τους εκπροσώπους της Πανελληνίας Ένωσης Πλοηγών θα γίνει στα πλαίσια της όλης προσπάθειας που καταβάλλεται για τη λήψη μέτρων εξυγίανσης του Ταμείου.

3.- Όσον αφορά τα προβλήματα του λιμένας Θεσσαλονίκη αντιμετωπίζονται από το ΥΕΝ με ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία, πάντα μέσα στα πλαίσια της γενικότερης λιμενικής πολιτικής.

**Ο Υπουργός  
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ"**

12. Στην με αριθμό 873/21-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4055/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο σχετικό έγγραφό σας, που αναφέρεται σε ερώτηση 873/21-11-96 του Βουλευτή κ. Βασ. Παπαγεωργόπουλου και απευθύνεται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σας πληροφορούμε όπως μας διαβεβαίωσε ο Νομάρχης της Νομαρχιακής Αυτ/σης Θεσσαλονίκης τα παρακάτω:

Α/ Βασικές αιτίες του προβλήματος που δημιουργείται στη Λεωφορειακή γραμμή 32 είναι οι παρακάτω:

1. Η στρεβλή χωροταξική ανάπτυξη
2. Η ιδιομορφία της επιβατικής κίνησης
3. Οι καθυστερήσεις

Β/ Παρ' όλα αυτά από τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) ελήφθησαν τα εξής μέτρα:

1. Ενίσχυση της λεωφορειακής γραμμής 32 με δύο (2) επί πλέον λεωφορεία.

2. Αντικατάσταση των απλών λεωφορείων με αρθρωτά για τη συγκεκριμένη λεωφορειακή γραμμή.

Γ/ Με τα μέτρα αυτά φρονούμε ότι θα υπάρξει θετική αντιμετώπιση του όλου προβλήματος.

**Ο Υπουργός  
ΧΑΡ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ"**

13. Στην με αριθμό 918/25-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4029/10-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στο σχετικό έγγραφο σας, που αναφέρεται σε ερώτηση 918/25.11.96 του Βουλευτή κ. Βασιλείου Κορκολόπουλου και απευθύνεται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις περιπτώσεις καταστρατήγησης των διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Η λογική των κυρώσεων προβλέπεται στον ισχύοντα Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

2. Η τροποποίηση του τύπου υπολογισμού των προστίμων προέκυψε από το γεγονός ότι η προβλεπόμενη από το άρθρο 104 του Ν. 2094/92 διαδικασία αναπροσαρμογής, είχε σαν αποτέλεσμα εξωπραγματικές αυξήσεις.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι πρόστιμο 10.000 δρχ. αναπροσαρμόζονταν στις 138.000 δρχ. Έτσι τροποποιήθηκε ο τρόπος αναπροσαρμογής τους και η αύξηση εξαρτήθηκε ευθέως από τις τιμές που καθορίζει η Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Εργών.

3. Η Επιτροπή Αναθεώρησης του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που ήδη συστάθηκε και λειτουργεί, θα επανεξετάσει τη λογική των παραβάσεων και της επιβολής των κυρώσεων γενικότερα.

**Ο Υφυπουργός  
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"**

14. Στην με αριθμό 923/25-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1306/12-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 923/25.11.96 σχετικά με το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Πειραιά, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ευαγ. Βλασσόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Το Ε.Π.Λ. Πειραιά στεγάζεται με μισθωμένο κτίριο επί της οδού Κολοκοτρώνη 6 και κατά την τρέχουσα περίοδο έχει

μαθητικό δυναμικό 818 μαθητές σε 38 τμήματα.

2) Ο χώρος που προορίζεται για την ανέγερση δημόσιου διδακτηρίου του Ε.Π.Λ. βρίσκεται στις οδούς Γρ. Λαμπράκη, Επονιών, Σαρανταπόρου και Μαγνησίας και έχει εμβαδό 8026μ.

Η απόκτηση του χώρου από τον ΟΣΚ έγινε με τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης και η τιμή αποζημίωσης ορίστηκε στο ποσό των 113.518.790 δρχ. που παρακατατέθηκε στις 14 Οκτωβρίου 1983 στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. (Σχετικές αποφάσεις καθορισμού αποζημίωσης: 27/14.4.82 Πρωτοδικείου και 292/30.3.83 Εφετείου Πειραιά).

3) Στη συνέχεια ανέκυψαν δύο απρόβλεπτα θέματα που από τη φύση τους ήταν χρονοβόρα:

α) Θέμα εξώσεων των ιδιοκτητών (Νομικής φύσεως)

β) Θέμα αναστολής οικοδομικών εργασιών λόγω εκπόνησης μελέτης κυκλοφοριακού κόμβου δίπλα στο σχολικό χώρο.

Ειδικότερα: Τον Οκτώβριο του 1984 εκπονήθηκε οριστική μελέτη του κόμβου (έγκριση με την Δ2/23077/28.3.85 απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ).

Μετά από σχετικό έγγραφο του ΟΣΚ προς το ΥΠΕΧΩΔΕ γνωστοποίησαν (12.7.91) ότι ο κόμβος δεν έγινε ενεργός μέχρι τότε και κατά την εκπόνηση της μελέτης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι κλάδοι του ανισόπεδου κόμβου.

Με την 90409/6576/20.10.94 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 1155Δ/94) έγινε αναστολή οικοδομικών εργασιών σε όλο το μήκος της οδού Πειραιώς για ένα χρόνο.

Η ως άνω αναστολή παρατάθηκε για ένα ακόμα χρόνο με την 88021/6532/2.11.95 (ΦΕΚ 917 Δ/3.11.95).

Με το 9500/2511/12.2.96 έγγραφο ΟΣΚ προς τη Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Τμήμα Α', ζητήθηκε η εξαίρεση της αναστολής για το Ε.Π.Λ. Πειραιά.

Στο διάστημα που μεσολάβησε ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες οριοθέτησης του οικοπέδου (Καθορισμός ρυμοτομικών γραμμών).

4. Ως προς το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου σε πρόσφατη συνάντηση (24 Νοεμβρίου 1996) μεταξύ Διοίκησης του ΟΣΚ, του Δημάρχου Πειραιά κ. Λογοθέτη, μαθητών και των αρμοδίων φορέων υπήρξε σαφής δέσμευση εκ μέρους της Διοίκησης του ΟΣΚ για τα ακόλουθα:

α) Ολοκλήρωση της προμελέτης εντός διμήνου υπό την προϋπόθεση να διατεθεί εγκεκριμένο κτιριολογικό πρόγραμμα για το Ε.Π.Λ. από την αρμόδια Δ/νση ΔΙΠΕΕ του ΥΠΕΠΘ,

β) Ολοκλήρωση της οριστικής μελέτης και κατασκευή του έργου έως τον Αύγουστο του 1998.

Ως προς τη μελέτη για το νέο κτίριο ήδη η Δ/νση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών (ΔΙΠΕΕ) του ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με το Δ/ντή του ΕΠΛ Πειραιά και τη Δ/νση Σπουδών Δ/θμιας Εκπ/σης του ΥΠΕΠΘ συντάσσει το Κτιριολογικό Πρόγραμμα του ΕΠΛ δυναμικότητας 720-840 μαθητών, το οποίο θα αποσταλεί σύντομα στον ΟΣΚ προκειμένου να προβούν περαιτέρω στη σύνταξη της μελέτης.

Ακόμα έγινε ανάλογη σύσκεψη στο γραφείο μου στις 15-11-96 με εκπροσώπους του Συλλόγου γονέων ΕΠΛ, του Δ/ντή, αντιπροσωπεία των καθηγητών και με αντιπροσωπεία των μαθητών.

Τέλος, σας κάνουμε γνωστό ότι, πέραν της τακτικής επιχορήγησης για επισκευές και συντήρησης διδακτηρίων προς το Δήμο Πειραιά, από την Διοίκηση του ΟΣΚ προτείνεται (θετική εισήγηση) στην προσεχή συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΟΣΚ η έγκριση έκτακτης επιχορήγησης προς τον Δήμο με ποσό 20.000.000 δρχ. για την επισκευή και συντήρηση ειδικά του κτιρίου που σήμερα στεγάζεται το Ε.Π.Λ. Πειραιά.

**Ο Υφυπουργός  
ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

15. Στην με αριθμό 927/26-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 4042/11-12-96 έγγραφο από τον Υπουργό Μετα-

φορών η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στα σχετικά έγγραφά σας, που αναφέρονται σε Αναφορά και Ερώτηση 927/26.11.96 που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Ιωάννη Κουράκη και Μανώλη Κεφαλογιάννη αντίστοιχα και απευθύνονται στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με την λειτουργία της Τηλεπ. Περιφέρειας Κρήτης σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Τηλ/νιών Ελλάδας στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης των Υπηρεσιών, αποφάσισε κατά την 2429/5.12.95 (Θ.6) συνεδρίασή του, τη μείωση των Τηλεπικοινωνιακών Περιφερειών από 18 σε 12 για εναρμόνιση με τη διοικητική διαίρεση του Κράτους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων.

Με την απόφαση αυτή προβλέπεται για την Κρήτη η λειτουργία μιας Τηλεπ. Περιφέρειας με έδρα το Ηράκλειο, που είναι και η έδρα της Περιφέρειας του Κράτους.

2. Η πιο πάνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου βρίσκεται στο στάδιο της εφαρμογής.

Για την Κρήτη προβλέπεται έναρξη λειτουργίας στις αρχές του νέου έτους 1997.

Ο Υπουργός  
**Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ"**

16. Στην με αριθμό 950/26-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1316/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 950/26.11.1996, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπηλ. Σπηλιωτόπουλος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να καλυφθούν όλες οι ανάγκες σε σχολική στέγη και έχει καταρτίσει πρόγραμμα βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης

που θα χρηματοδοτηθεί και από νέο δάνειο ΤΚΑΣΕ, με πενταετή διάρκεια, που αφορά κυρίως 10 μεγάλους Νομούς της Ελλάδας (Αττικής, Αιτωλ/νίας, Αχαΐας, Ευβοίας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Λάρισας, Μαγνησίας, Χανίων) μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και ο Νομός Αχαΐας.

Σας παραθέτουμε πίνακα με τα ποσά που επιχορηγήθηκε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας από το Π.Δ.Ε. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και το Πρόγραμμα ΤΑΣΕ (ΣΑΕ 041/4, ΣΑΕ 047 & ΤΑΣΕ) για τη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής όλων των βαθμίδων της Εκπαίδευσης, τα έτη 1995 και 1996.

Ο Υφυπουργός  
**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

|                                                 |         |           |       |           |           |        |
|-------------------------------------------------|---------|-----------|-------|-----------|-----------|--------|
| 000049                                          |         |           |       |           |           |        |
| ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ |         |           |       |           |           |        |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |
| 1985                                            |         |           |       |           |           |        |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |
| ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ                   |         |           |       |           |           |        |
|                                                 | ΣΑΕ 047 | ΣΑΕ 041/4 | ΤΑΣΕ  | ΣΑΕ 042/2 | ΣΑΕ 047/5 | ΣΥΝΟΛΟ |
| ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ                                      | 140     | 1.690     | 1.000 |           | 385       | 3.215  |
| ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ                                       | 80      | 340       |       |           |           | 420    |
| ΕΞΟΠΛ. Ε.Π.Λ.                                   |         |           |       | 24        |           | 24     |
| ΟΙΚΟΔ. Ε.Π.Λ.                                   |         |           |       | 134       |           | 134    |
| ΕΞΟΠΛ. Τ.Ε.Λ.<br>- Τ.Ε.Σ. - Σ.Ε.Κ.              |         |           |       | 64        |           | 64     |
| ΣΥΝΟΛΟ                                          | 220     | 2.030     | 1.000 | 222       | 385       | 3.857  |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |
| 1996                                            |         |           |       |           |           |        |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |
| ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ                   |         |           |       |           |           |        |
|                                                 | ΣΑΕ 047 | ΣΑΕ 041/4 | ΤΑΣΕ  | ΣΑΕ 042/2 | ΣΑΕ 047/5 | ΣΥΝΟΛΟ |
| ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ                                      | 0       | 1.800     | 825   |           | 200       | 2.325  |
| ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ                                       | 0       | 325       |       |           |           | 325    |
| ΕΞΟΠΛ. Ε.Π.Λ.                                   |         |           |       | 0         |           | 0      |
| ΟΙΚΟΔ. Ε.Π.Λ.                                   |         |           |       | 15        |           | 15     |
| ΕΞΟΠΛ. Τ.Ε.Λ.-<br>Τ.Ε.Σ. - Σ.Ε.Κ.               |         |           |       |           |           | 0      |
| ΣΥΝΟΛΟ                                          | 0       | 2.125     | 825   | 15        | 200       | 3.165  |
|                                                 |         |           |       |           |           |        |

17. Στην με αριθμό 978/27-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1325/12-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 978/27.11.96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Φώτης Κουβέλης και το θέμα της αρμοδιότητάς μας σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με τον Ν. 1566/85 το πτυχίο του Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου είναι ισοδύναμο με το απολυτήριο του Γενικού Λυκείου αλλά όχι αντίστοιχο διότι διαφοροποιείται το περιεχόμενο σπουδών στους δύο αυτούς τύπους Λυκείου.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

18. Στην με αριθμό 982/27-11-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1326/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 982/27-11-96 σχετικά με την εξάπλωση των ναρκωτικών στους νέους που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Γαρουφαλιάς, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το ΥΠΕΠΘ ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένο σε θέματα που αφορούν την πρόληψη και προαγωγή της υγείας των μαθητών έχει δώσει και δίνει μεγάλη βαρύτητα στην εφαρμογή προγραμμάτων Αγωγής υγείας στα σχολεία της Δ/θμιας Εκπ/σης όλης της χώρας.

Στα θέματα που αφορούν τα προγράμματα Αγωγής Υγείας είναι και η πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.

Το ΥΠΕΠΘ σε συνεργασία με Δημόσιους και Ιδιωτικούς Επιστημονικούς φορείς, όπως με το Ο.Κ.Α.Ν.Α., το Ε.Π.Ι.Ψ.Υ., το ΚΕΘΕΑ, πραγματοποιεί βιωματικά επιμορφωτικά σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς με θέμα την πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.

Αυτά τα σεμινάρια έχουν σκοπό να ευαισθητοποιήσουν τους εκπ/κούς και να τους κάνουν ικανούς να εφαρμόσουν προγράμματα τα οποία έχουν στόχο οι μαθητές να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους, την αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθησή τους και να υιοθετούν θετικές στάσεις και συμπεριφορές στη ζωή τους, ώστε η υγιεινή λύση να είναι η εύκολη λύση.

Συγκεκριμένα αναφέρουμε ότι κατά το προηγούμενο σχολικό έτος 1995 - 96 πραγματοποιήθηκαν:

α) βιωματικά εκπ/κά σεμινάρια με την συνεργασία του Οργανισμού κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) για εκπ/κούς των Δήμων Μοσχάτου, Αγ. Αναργύρων, Ηλιούπολης, Αγ. Παρασκευής.

β) Στην περιφέρεια πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια στους εκπ/κούς του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης, Αρχανών, Αλικαρνασσού, Τοπίου Κρήτης.

γ) Οι καθηγητές του Νομού Λέσβου παρακολούθησαν βιωματικά σεμινάρια πρόληψης, με την συνεργασία του ΟΚΑΝΑ και του Αθηναϊκού Κέντρου Μελέτης του Ανθρώπου.

Εξάλλου κατά το τρέχον σχολικό έτος 1996 - 97 έχουν προγραμματιστεί και πραγματοποιούνται

α) βιωματικά εκπ/κά σεμινάρια με την συνεργασία του (ΟΚΑΝΑ) για εκπ/κούς των Δήμων Αγ. Παρασκευής, Ηλιούπολης, Νεας Σμύρνης, Μοσχάτου, Ελευσίνας και Άνω Λιοσίων Δυτικής Αττικής.

β) Στην περιφέρεια πραγματοποιήθηκε σεμινάριο στους εκπ/κούς του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης, στην Άρτα, Ηγουμενίτσα, Πρέβεζα και Ιωάννινα.

γ) Στον Ν. Λέσβου έχουν ξεκινήσει και θα συνεχιστούν καθ' όλη τη σχολική χρονιά βιωματικά σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς του Νομού, με την συνεργασία του ΟΚΑΝΑ και του Αθηναϊκού Κέντρου Μελέτης του Ανθρώπου.

δ) Πολλά σχολεία της περιφέρειας, καθώς και σχολεία του Νομού Αττικής συμμετέχουν στο Δίκτυο Υγιών Σχολείων με στόχο την προαγωγή της υγείας στα σχολεία αυτά.

ε) Στο Νομό Αχαΐας κάθε χρόνο υλοποιούνται προγράμματα πρόληψης από την κίνηση κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών "ΠΡΟΤΑΣΗ" και

στ) Στο Νομό Ρεθύμνης από την Επιτροπή Πρόληψης και Αντιμετώπισης Ναρκωτικών Ρεθύμνης

Ακόμη το τρέχον σχολικό έτος 1996 - 1997 το ΥΠΕΠΘ προχώρησε στην κάλυψη των θέσεων υπευθύνων Αγωγής Υγείας σε όλες τις Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης της χώρας με στόχο το συντονισμό και την συστηματικότερη παρακολούθηση των υλοποιούμενων προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες κάθε περιοχής.

Τέλος, η Δ/ση Σπουδών Δευ/θμιας Εκπ/σης του Υπουργείου Παιδείας έχει έτοιμους για λειτουργία δέκα (10) Συμβουλευτικούς Σταθμούς Νέων που έργο τους θα είναι η στήριξη, εφαρμογή και παρακολούθηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας για τους μαθητές, η ψυχοκοινωνική κάλυψη των αναγκών των σχολικών μονάδων με δυνατότητα εντοπισμού, διάγνωσης και βραχείας ψυχολογικής παρέμβασης, στις περιπτώσεις εκείνες που χρήζουν ψυχολογικής αντιμετώπισης, καθώς επίσης και Συμβουλευτική Γονέων. Στο σχεδιασμό του ΥΠΕΠΘ είναι η λειτουργία ενός Συμβουλευτικού Σταθμού Νέων σε κάθε Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

19. Στις με αριθμό 988 έως 996/96 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 6608/10-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθν. Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση των ερωτήσεων 988 έως 996/96 που κατατέθηκαν στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Ελ. Παπαγεωργόπουλο, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Νομαρχιακό Πρόγραμμα Δημ. Επενδύσεων καταρτίζεται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και εγκρίνεται από το Νομαρχιακό Συμβούλιο σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, η δε ένταξη στα Περιφερειακά Προγράμματα (ΠΕΠ, κ.λπ.) εγκρίνεται από τις Περιφερειακές Επιτροπές Παρακολούθησης μετά από πρόταση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, χωρίς την παρέμβαση του ΥΠΕΘΟ ή άλλου Υπουργείου.

Επίσης, τα Εθνικά Προγράμματα καταρτίζονται από τους καθ' ύλην αρμόδιους Κεντρικούς Φορείς, χωρίς την παρέμβαση του ΥΠΕΘΟ.

Η αξιολόγηση και ιεράρχηση των αναγκών καθώς και ο προγραμματισμός συγκεκριμένων έργων αντιμετωπίζεται από τα παραπάνω αρμόδια Συμβούλια, Επιτροπές και Φορείς, στα πλαίσια των συνολικών πιστώσεων και οδηγιών, που έχουν καθοριστεί για το καθένα από το ΥΠΕΘΟ, χωρίς άλλη παρέμβαση του ΥΠΕΘΟ.

Επομένως, η ανάγκη εκτέλεσης των έργων που αναφέρονται στις ερωτήσεις θα πρέπει να αξιολογηθούν και ιεραρχηθούν από τις τοπικές υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και αρμόδιο να απαντήσει στις παραπάνω ερωτήσεις είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης εποπτεύουσα αρχή των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στο οποίο κοινοποιούνται οι παραπάνω ερωτήσεις. Σε περίπτωση που τα έργα χαρακτηρισθούν ως έργα Εθν. Προγρ/τος, αρμόδιο να απαντήσει είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ το οποίο επίσης ερωτάται.

Ο Υφυπουργός

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ"**

20. Στην με αριθμό 1064/2-12-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1354/11-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1064/2.12.96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Πέτρ. Τατούλης σχετικά με το κτηριακό πρόβλημα του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου Τρίπολης σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΠΘ Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών (ΔΙΠΕΕ) από τον Απρίλιο του 1995 έχει ασχοληθεί με το θέμα "Κατασκευή ΕΠΛ Τρίπολης" και έχει μελετήσει τις ιδιαιτερότητές του σε συνεργασία με την Δ/ση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και με τους αρμόδιους φορείς του Νομού (Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας, Δ/σης Β/θμιας Εκπαίδευσης και Δ/σης

Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας.

Τον Οκτώβριο του 1995 η ΔΙΠΕΕ συνέταξε το Κτιριολογικό Πρόγραμμα του ΕΠΛ Τρίπολης και το διεβίβασε στην Δ/νση Β/θμιας Εκπαίδευσης του Νομού. Η Νομαρχιακή Επιτροπή Παιδείας σε συνεργασία με την Δ/νση Β/θμιας Εκπαίδευσης και με την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών της Ν.Α. Αρκαδίας έπρεπε να είχε πραγματοποιήσει την αγορά καταλλήλου οικοπέδου και να προχωρεί ήδη στην ανέγερση του Σχολείου (ΕΠΛ), διαδικασία η οποία εμπίπτει εξ ολοκλήρου στην αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αρκαδίας.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

21. Στην με αριθμό 1092/12-12-96 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1368/12-12-96 έγγραφο από τον Υφυπουργό Παιδείας η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1092/3-12-96 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Δημ. Σιούφας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το ΥΠΕΠΘ με το Ν. 2413/96 (ΦΕΚ 124) τ.Α' παίρνει μέτρα για την Ελληνική Παιδεία στο Εξωτερικό και για την διαπολιτισμική εκπαίδευση όπως, την καλλιέργεια και τη διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας, την ορθόδοξη παράδοση και τον Ελληνικό πολιτισμό στο εξωτερικό.

Με τον ανωτέρω Νόμο ιδρύεται Ινστιτούτο Παιδείας Ομογενών

και Διαπολιτισμικής Εκπ/σης, που έχει ως σκοπό τη μελέτη έρευνας των εκπ/κών θεμάτων που αφορούν την Ελληνική παιδεία στο εξωτερικό καθώς και την ευθύνη και τον συντονισμό των προσπαθειών για την έγκριση και έγκαιρη εκτέλεση των ποικίλων προγραμμάτων.

- Το Υπουργείο με εκπροσώπους που συμμετέχει σε διεθνή συνέδρια στο εξωτερικό.

- Συμμετέχει με ανεξάρτητα περίπτερα σε Διεθνείς Εκθέσεις Γλωσσών στο Εξωτερικό, όπως στο Παρίσι, στην Κύπρο, Ιταλία, Βιέννη, Αυστραλία, Βαρκελώνη και αλλού.

- Έχει εκδόσει καλαίσθητο βιβλίο για την ελληνική γλώσσα σε τρεις γλώσσες ελληνικά - αγγλικά - γαλλικά.

- Έχει εκδόσει φυλλάδιο με τους φορείς και τα Ιδρύματα που διδάσκουν την ελληνική ως ξένη γλώσσα στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

- Ενθαρρύνει τα Ιδρύματα τριβοβάθμιας Εκπ/σης να συνεργάζονται με ιδρύματα άλλων χωρών.

- Αποστέλλει βιβλία γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε έδρες ελληνικής γλώσσας στο Εξωτερικό.

- Ενισχύει συνέδρια που έχουν ως θέμα γενικώς την Ελληνική Παιδεία στο Εξωτερικό.

Ως προς τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στην ερώτηση αρμόδια να απαντήσουν είναι τα συνερωτώμενα Υπουργεία Εξωτερικών και Πολιτισμού.

Ο Υφυπουργός

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη  
**ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Συνέχιση της συζήτησης επί των σχεδίων νόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών:

α) Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 1997.

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995.

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995.

Ο κ. Σαατσόγλου πρώτος ομιλητής, έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

**ΑΝΕΣΤΗΣ ΣΑΑΤΣΟΓΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο υπό ψήφιση Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 1997, είναι ένας Προϋπολογισμός αναγκαίος, σφιχτός, λογικός, εκτελεστέος, όπως άλλωστε και οι Προϋπολογισμοί των προηγούμενων ετών, των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Είναι, όμως, και ρεαλιστικός για να μπορέσει να συνεχισθεί η μεγάλη προσπάθεια που ξεκίνησαν οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. -επισημαίνω και αυτή και οι προηγούμενες κυβερνήσεις- ώστε να βγει η οικονομία μας από τη βαθιά κρίση και ύφεση και από τις εγγενείς αδυναμίες της, από τις οποίες μαστίζεται μέχρι σήμερα επί σειρά ετών, έτσι ώστε ξεπερνώντας αυτές τις δυσκολίες, να μπορέσει η Πατρίδα μας να μπει σαν ισότιμο μέλος και σαν ίσος εταίρος στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και να έχει από το 2002 και μετά, το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, όπως θα το έχουν όλοι οι εταίροι μας που θα κάνουν τις σωστές προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ χρέος μου βαθύτατο, επειδή κατάγομαι και εκπροσωπώ κατά κύριο λόγο αγροτικό νομό, το Νομό Δράμας, να αναφερθώ με την ομιλία μου αυτή, στο λίγο χρονικό διάστημα που έχω, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, στον αγροτικό τομέα.

Όπως είναι γνωστό, η σημασία του αγροτικού τομέα στην εθνική μας οικονομία, συνεχίζει να είναι μεγάλη και σημαντική. Η αγροτική μας οικονομία συνεχίζει να εξασφαλίζει την απασχόληση του 22% του ενεργού πληθυσμού της Χώρας μας και να συμβάλει κατά 23% περίπου στις εξαγωγές μας.

Βασικές προτεραιότητες, λοιπόν, της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ για το 1997 στον αγροτικό τομέα, θα πρέπει να είναι απανγκλιτα οι εξής: Ο εκσυγχρονισμός και η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών. Η δημιουργία επαγγελματία αγρότη με πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες. Η καλύτερη εμπορική αξιοποίηση της παραγωγής. Η ενίσχυση του νέου αγρότη. Η μείωση των επιτοκίων της Αγροτικής Τράπεζας -σήμερα το πιστωτικό καθεστώς της ΑΤΕ είναι ληστικό σε βάρος των αγροτών. Η μείωση του κόστους παραγωγής με πραγματική σημαντική μείωση της τιμής του καυσίμου και όχι όπως ισχύει η μείωση του καυσίμου σήμερα. Ο έλεγχος και η συγκράτηση της τιμής των λιπασμάτων, του πολλαπλασιαστικού υλικού, των φυτοφαρμάκων κ.λπ. Η ύπαρξη αγροτικής υποδομής σε γεωτρήσεις, φράγματα κ.λπ. Η ολοκλήρωση των αναδασμών, όπου υπάρχει τρομακτική καθυστέρηση, ειδικά στη Βόρεια Ελλάδα. Η σύνταξη άμεσα, του Εθνικού Κτηματολογίου. Υπάρχει τρομακτική καθυστέρηση. Η σύνταξη του Μητρώου Αγροτών, όπου κατάντησε, ευχολόγιο στην πράξη, γιατί υπάρχει -όπως είπαμε- τρομακτική καθυστέρηση και σ' αυτό το θέμα.

Η κατοχύρωση του αγροτικού επαγγέλματος. Η αύξηση των ποσοστώςσεων των αγροτικών προϊόντων για την Πατρίδα μας, μέσω των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ. Δυστυχώς, είχαμε αποτυχίες στον τομέα αυτόν. Η λύση για την εξασφάλιση κονδυλίων προς ενίσχυση των μονοκαλλιεργητών, ειδικότερα της Βόρειας Ελλάδας με τις ειδικές κλιματολογικές συνθήκες -παραδείγματος χάριν πατάτα Κάτω Νευροκοπίου, Έβρου κ.λπ.- όταν πληττεται η παραγωγή τους από τις καιρικές συνθήκες. Ο άμεσος έλεγχος των εισαγωγών αγροτικών προϊόντων, ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα στην απορρόφηση των δικών μας αγροτικών προϊόντων από την

εσωτερική αγορά. Η ύπαρξη μηχανισμού από πλευράς του Κράτους και από τον Οργανισμό ΕΛΓΑ, ώστε να καταβάλλονται άμεσα οι επιδοτήσεις των αγροτικών προϊόντων και οι αποζημιώσεις καταστροφής τους από θεομηνίες, στους παραγωγούς αγρότες μας.

Η άμεση ρύθμιση του θέματος του υπερβολικού κόστους της έκδοσης οικοδομικής άδειας στις παραμεθόριες περιοχές. Δεν μπορεί η άδεια οικοδομής κτίσματος να έχει το ίδιο κόστος στο Κάτω Νευροκόπι, στο Παρανέστι της Δράμας, στο Ορμένιο του Έβρου ή στο Αμύνταιο της Φλώρινας, δηλαδή, στα σύνορα της Χώρας σε σχέση με το κέντρο της Αθήνας.

Δεν κρατάμε έτσι τον πληθυσμό μας στα βόρεια σύνορά μας, ούτε κάνουμε αποκέντρωση. Η αποκέντρωση μένει μόνο στα λόγια.

Εδώ θα ήθελα να επισημάνω τη συρρίκνωση του πληθυσμού της επαρχίας. Και απόδειξη αυτού είναι οι πρόσφατες εκλογές, όπου οι βόρειοι νομοί της Χώρας έχασαν όλοι από μια έδρα, όπως είναι ο Νομός Δράμας, ο Νομός Ξερρών, τα Γιάννενα, τα Γρεβενά, η Λέσβος κ.λπ.

Η στήριξη του συνεχώς μειούμενου αγροτικού εισοδήματος, ιδίως σε ορισμένες κατηγορίες μικρών παραγωγών διάφορων προϊόντων, όπως ο καπνός, η πατάτα, το βαμβάκι, το καλαμπόκι, το σιτάρι, τα οπωροκηπευτικά κ.λπ.

Η εθνική στήριξη των τιμών και των ειδών της γεωργικής παραγωγής. Οι επενδύσεις στον πρωτογενή αγροτικό τομέα.

Τέλος, πρέπει να υπάρξει από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. εθνική στρατηγική για τη γεωργία και την εθνική ανάπτυξη. Μέχρι στιγμής δεν αντιλήφθηκε ότι υπάρχει κάτι τέτοιο, για να μπορέσουν να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι και προτεραιότητες, αλλά και για να υπάρχει μια πρωτογενής παραγωγή, που θα είναι ανταγωνιστική, επιδιώκοντας την ποσότητα, την εύστοχη επιλογή της καλλιέργειας, την ποιότητα, το χαμηλό κόστος, την αναβάθμιση των δικτύων διάθεσης των προϊόντων της.

Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, το Υπουργείο Γεωργίας συνεχίζει να είναι ένας γραφειοκρατικός μηχανισμός, άκαμπτος και δυσκίνητος, χωρίς συγκεκριμένους πολιτικούς στόχους, σχεδιασμό και στρατηγική. Θα πρέπει το Υπουργείο Γεωργίας να μεταβληθεί άμεσα, τώρα, σε στρατηγείο χάραξης συγκεκριμένης πολιτικής γραμμής. Να υπάρχει σχεδιασμός, τακτική, αλλά και στρατηγική με χρονοδιάγραμμα επίτευξης στόχων, ανά διετία και με χρονικό ορίζοντα την τετραετία και παραπέρα.

Θα πρέπει το Υπουργείο Γεωργίας να είναι ο φάρος σταθερής κατεύθυνσης του αγροτικού πληθυσμού της Χώρας προς την επιβίωση και την ευημερία. Σήμερα, βέβαια, δε φαίνεται ότι είναι τίποτε απ' αυτά και νομίζω ότι δεν ανταποκρίνεται καθόλου στις προσδοκίες μας.

Κύριο μέλημα, λοιπόν, της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι η εξασφάλιση όλων των παραπάνω, αλλά και η εξασφάλιση πόρων για την ανακούφιση του αγροτικού πληθυσμού της Χώρας και των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων.

Μπορούν να εξασφαλισθούν πόροι από την περιστολή των δημοσίων δαπανών, από την πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροκλοπής, από την είσπραξη του Φ.Π.Α., από την αναδιανομή του εισοδήματος, από την επιβάρυνση των πραγματικώς "εχόντων και κατεχόντων", στην πράξη και όχι στα λόγια.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., εμείς στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., να προσέξουμε τους χαμηλόμισθους και τους χαμηλοσυνταξιούχους για να σκύψουμε επάνω τους.

Ημίμετρα δε λύνουν το πρόβλημα. Έχουμε σήμερα συνταξιούχους του ΟΓΑ με 25.000 δρχ., αύριο με 29.000 δρχ., έχουμε χαμηλοσυνταξιούχους του ΤΕΒΕ και του ΤΣΑ, ενώ παράλληλα έχουμε συνταξιούχους των 400.000-500.000 δρχ. το μήνα. Πρέπει να κλείσουμε, λοιπόν, την ψαλίδα γρήγορα, "εδώ και τώρα". Όχι στη δημιουργία δύο και τριών κατηγοριών Ελλήνων πολιτών και μάλιστα ηλικιωμένων. Όχι στην ανισοκατανομή των συντάξεων.

Δεν ευσταθεί το επιχείρημα, νομίζω, που χρησιμοποιεί η Κυβέρνηση και δε δικαιολογείται τέτοιο πράγμα, δηλαδή ότι για μία υποτυπώδη αύξηση της σύνταξης του αγρότη -εννών των 25.000-29.000 δρχ., όπως είπαμε- χρειάζεται δαπάνη του Κράτους 60-70 δισ. δραχμές ετησίως, όταν ταυτόχρονα καταβάλλει το Κράτος για άλλες κατηγορίες συνταξιούχων, αυξάνοντας μάλιστα τη σύνταξή τους οικειοθελώς, ποσό 100 ή και 200 δισ. ετησίως.

'Οχι, λοιπόν, στην εφαρμογή δύο μέτρων και δύο σταθμών στους συνταξιούχους των διαφόρων ασφαλιστικών ταμείων, όχι στις διαχωριστικές γραμμές, όχι στη δημιουργία συνταξιούχων δύο ή και τριών ταχυτήτων.

Χρειάζεται, λοιπόν, συνεχής προσπάθεια, θάρρος, ευαισθησία και καλή θέληση για βελτίωση της παραπάνω κατάστασης.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επισημαίνω ότι θα πρέπει και έχει την υποχρέωση η Κυβέρνηση στα πλαίσια της επαγγελίας της για ανάπτυξη και επενδύσεις και για μείωση της ανεργίας, η οποία πλήττει τη Χώρα, να διατηρήσει τις υπάρχουσες βιομηχανικές μονάδες της περιφέρειας.

Πιο συγκεκριμένα, στο Νομό Δράμας, στο Νομό μου, λειτουργεί η "Αθηναϊκή Χαρτοποιία", η "SOFTEX", ο μοναδικός βιομηχανικός, οικονομικός πνεύμονας του νομού, με οκτακόσιους εργαζόμενους και άλλους τέσσερις χιλιάδες ανθρώπους, που κινούνται με δορυφορικά επαγγέλματα γύρω απ' αυτή, με ορατό τον κίνδυνο να κλείσει, που σημαίνει ότι σβήνει οικονομικά ο νομός.

Υπάρχουν προτάσεις οικονομοτεχνικά και επιστημονικά τεκμηριωμένες, για την επιβίωση του εργοστασίου, που έχουν γίνει προς τους αρμόδιους Υπουργούς. Πλην όμως, οι συναρμόδιοι Υπουργοί είτε από ακαμψία είτε από ευθυνοφοβία είτε από διαφορετική σε αντίληψη θεώρηση των πραγμάτων, είναι επιφυλακτικοί, κακώς, κάκιστα, στην αποδοχή των προτάσεών μας.

Θα δώσουμε τη μάχη για να ζήσει ο Νομός Δράμας και κάθε νομός της ξεχασμένης περιφέρειας γενικότερα. 'Οχι, λοιπόν, στον αθηναϊκό υπερασυνκεντρωτισμό. Να στην περιφερειακή αποκέντρωση. Να στην οικονομική, κοινωνική και ηθική επιβίωση της περιφέρειας. Να στην ισόρροπη ανάπτυξη της Ελλάδας. Έχουμε υποχρέωση οι Βουλευτές της περιφέρειας να στηρίξουμε αυτήν τη συγκεκριμένη πολιτική.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε κι εμείς τον κ. Σαατσόγλου. Πραγματικά ήταν πολύ συνεπής στο χρόνο του και περιεκτικός και ουσιαστικός στο λόγο του.

Το λόγο έχει ο κ. Καρακώστας.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χθες στη Βουλή βιώσαμε μία οδυνηρή εμπειρία. Έλειπε ο πολιτικός λόγος. Έλειπε ο λόγος εκείνος που δίνει απαντήσεις και λύσεις στα προβλήματα του Λαού και του Τόπου. Έλειπε, με άλλα λόγια, το ήθος, το μέτρο και η ευπρέπεια. Υπήρξαμε θεατές και μάρτυρες ενός θλιβερού φαινομένου ανάμεσα στις δύο πλευρές που εκπροσωπούν, υπηρετούν και συντηρούν το δικοματικό σύστημα. Κυριάρχησαν οι κραυγές, οι ύβρεις και η κομπορημοσύνη. Παίξατε ένα θέατρο σκιών, κύριοι, με θεατή τον Ελληνικό Λαό. Δε μας πείσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, αλλά ούτε και της Μείζονος Αντιπολίτευσης, αντίθετα μας απογοητεύσατε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σας απευθύνω ένα ερώτημα: Γνωρίζετε πού πάμε; Έχετε συνειδητοποιήσει ότι η Ελλάδα με τον καινούριο χρόνο μπαίνει σε περιπέτειες;

Ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου συμβούλεψε λέγοντας "να προσέχετε με τα εθνικά θέματα, γιατί έρχεται φουρτούνα". Και η φουρτούνα νά'την, έρχεται. Από τη μια μεριά οι Ευρωπαίοι και οι Αμερικανοί εταίροι και σύμμαχοι, προχωρούν αργά, αλλά σταθερά στην πραγματοποίηση των σχεδίων τους, ήτοι στο κλείσιμο αφ'ενός του Κυπριακού σε βάρος του Ελληνισμού και αφ'ετέρου στην αποδοχή από μέρους της Χώρας μας των τουρκικών διεκδικήσεων στο Αιγαίο με προσφυγή στη Χάγη, όχι μόνο για τα Ίμια, την υφαλοκρηπίδα, αλλά και για όσα η Τουρκία διεκδικεί.

Από την άλλη μεριά, η Ελλάδα μεταβάλλεται σε ένα τεράστιο κοινωνικό ηφαίστιο, που αναβλύζει λάβα από εσωτερικές ταραχές: Απεργιακές κινητοποιήσεις, διαδηλώσεις, κλείσιμο εθνικών δρόμων, κατάρρευση της οικονομίας, παράλυση των πάντων από τους πάντες, απ'όλες τις κοινωνικές τάξεις, τους αγρότες, τους συνταξιούχους, τους πολύτεκνους, τους εργάτες, τους μισθωτούς, τους ανέργους, απ'όλο το Λαό.

Απέναντι σ'αυτήν την κατάσταση, η Κυβέρνηση αρνείται το διάλογο με τους πάντες. Δε λυγίζει μήπως θιγεί το κύρος της. Γοητεύεται με το αποφασίζομεν και διατάσσομεν. Και δε διστάσατε, κύριοι της Κυβέρνησης, να χρησιμοποιήσετε ανεπίτρεπτα μέσα.

Προσπαθήσατε να διασπάσετε τους αγρότες, υποδαυλίζοντας τους κομματικούς σας μηχανισμούς και συνδικαλιστές σας, τους οδηγούς των φορτηγών, ακόμα και την Ενωμένη Ευρώπη. Μα, ακόμα δεν καταλαβαίνετε τι κάνετε; Θέλετε να προκαλέσετε διχοστασία στο Λαό σπάζοντας μία δεινοπαθούσα τάξη, για να περάσετε τα σχέδιά σας; Είναι ώρες για να διχάζετε αντί να ενώνετε το Λαό;

Απαιτήση όλου του Λαού είναι να λύσετε την πολιορκία της Ελλάδος από τα μπλόκα. Να βρείτε λύση πολιτική. Υπάρχουν λύσεις. Μια πραγματική δημοκρατική κυβέρνηση επιλέγει πολιτικά μέσα για να δίνει απαντήσεις στα προβλήματα του λαού. Δε χρησιμοποιεί εκβιαστικά μέσα. Με την πολιτική σας έχετε μετατραπεί σε ηθικούς αυτουργούς κοινωνικών ταραχών προκειμένου να περάσετε την αντιλαϊκή σας πολιτική.

Μας λέτε ότι η σύγκλιση είναι μονόδρομος. Σας απαντώ με βαθιά επίγνωση, ότι δεν είναι μονόδρομος. Στην οικονομία δεν υπάρχουν μονόδρομοι. Υπάρχουν πολλές εναλλακτικές λύσεις. Οι μονόδρομοι μόνο στα δικτατορικά καθεστώτα παρατηρούνται.

Θα πω μόνο τρεις λέξεις για τον Προϋπολογισμό. Ο Προϋπολογισμός είναι κοινωνικά άδικος, σκληρός, ανάλγητος. Θα εσιδάσω την ομιλία μου σε τρία συγκεκριμένα θέματα. Στον αγροτικό τομέα, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στον πολιτιστικό τομέα. Πάγια θέση μας είναι ότι ο αγροτικός τομέας μετά την αποβιομηχάνιση της Χώρας, αποτελεί τη ραχοκοκαλιά για την εθνική μας οικονομία. Η κρίση στη γεωργία και το χάος που έχουμε σήμερα μπροστά μας με τα μπλόκα των αγροτών, οφείλεται στην έλλειψη αγροτικής πολιτικής με στρατηγικό σχεδιασμό και προοπτική.

Ο Προϋπολογισμός του 1997 στον τομέα της γεωργίας, έρχεται να αποδείξει ότι η Κυβέρνηση στοχεύει να πλήξει τη γεωργία, υπακούοντας στα κελεύσματα του διευθυντηρίου της Ενωμένης Ευρώπης για μείωση του αγροτικού πληθυσμού στο 7% από το 21% που είναι σήμερα. Οι ενισχύσεις του 2,1% που προβλέπει ο Προϋπολογισμός του 1997 έναντι του 26,2% του 1996, θα στερήσουν τη γεωργία από τον απαιτούμενο εκσυγχρονισμό, ώστε να καταστεί ανταγωνιστική σε κόστος παραγωγής και σε ποιοτική αναβάθμιση των παραγομένων προϊόντων.

Μπροστά στα απάνθρωπα νούμερα της ευρωπαϊκής σύγκλισης, θα πρέπει να αντισταθούμε με τη χάραξη και εφαρμογή μιας νέας αποτελεσματικής, πειστικής και ρεαλιστικής πολιτικής. Πρέπει με ευθύνη του Κρατικού Προϋπολογισμού, της Ελληνικής Πολιτείας, αλλά και μέσα από τα ταμεία της Κοινότητας, να ληφθούν τα εξής μέτρα: Να συνταχθεί το Μητρώο των Αγροτών για να γνωρίζει η Πολιτεία επιτέλους ποιοί είναι οι πραγματικοί αγρότες, τι γεωργικό κλήρο έχει ο καθένας. Να στηριχθούν οι πραγματικοί αγρότες, να εφαρμοσθεί εξειδικευμένη πολιτική γης, που να περιλαμβάνει την ίδρυση τράπεζας γης, για χαμηλότοκη δανειοδότηση των αγροτών με στόχο την αγορά κτημάτων μέχρι να συμπληρώσουν βιώσιμο κλήρο. Να γίνει προσπάθεια ώστε να μειωθούν οι δυσμενείς συνέπειες της GATT. Να επιδιωχθεί η άμεση αναδιάρθρωση των καλλιεργειών με τη βοήθεια, υπόδειξη και συμπαράσταση της πανεπιστημιακής κοινότητας. Τα πανεπιστήμια δεν τα χρησιμοποιείτε, κύριοι της Κυβέρνησης, για μελέτες και προγράμματα.

Επιβάλλεται η γενίκευση της αγροτικής εκπαίδευσης, η επιδότηση προγραμμάτων και γεωργικής έρευνας σε όλους

τους τομείς με παροχή κινήτρων. Να γίνουν τα αναγκαία αρδευτικά έργα. Να γίνει στελέχωση των υπηρεσιών με ανάλογο αριθμό γεωπόνων και κτηνιάτρων, που να μην υπηρετούν στις κεντρικές υπηρεσίες, αλλά να μεταβαίνουν εκεί, στον αγρό, κοντά στην παραγωγή. Τέλος, είναι ανάγκη, αν θέλουμε να επιβιώσει η αγροτιά μας, να απαλλαγεί το συνεταιριστικό κίνημα από το θανάσιμο εναγκαλισμό των Κομμάτων. Βάθρο, λοιπόν, απαραίτητο είναι η ύπαρξη ενός ρωμαλέου αγροτικού επαγγελματικού κινήματος.

Έρχομαι στον τομέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βασικός μοχλός ανάπτυξης είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η αποκέντρωση είναι η κορυφαία λειτουργία για κάθε πολιτεία που προωθεί την ανάπτυξη στην περιφέρεια και συντελεί στην αποσυμφόρηση του πληθυσμού και στην απογιγάντωση των μεγάλων αστικών κέντρων καθώς και στην καταπολέμηση όλων των δυσμενών επιπτώσεων. Πρέπει να γίνει βαθιά τομή στη δομή του σημερινού αυταρχικού συγκεντρωτικού Κράτους, τώρα που έχουν ωριμάσει οι αντικειμενικές συνθήκες.

Η πραγματική εκχώρηση πόρων και ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στους τρεις βαθμούς Αυτοδιοίκησης, Τοπικής, Νομαρχιακής, Περιφερειακής, ώστε να καταστούν μικρές κυβερνήσεις στις τοπικές κοινωνίες στην περιφέρεια.

Συγκεκριμένα, η Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να αποτελέσει την κρατική λειτουργία μέσα στο Κράτος, που να έχει οικονομική αυτοδυναμία, πολιτική αυτονομία και διοικητική αυτοτέλεια. Με άλλα λόγια, η αποκεντρωτική λειτουργία να δρα αυτόνομα και ανεξάρτητα με διακεκριμένες αρμοδιότητες.

Όσον αφορά τον πολιτιστικό τομέα, η Ελλάδα ανέκαθεν, και σήμερα ακόμα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, της ιστορίας της, της ιδιοσυγκρασίας του Λαού της και του ανθρωποκεντρικού πολιτισμού της, διαδραματίζει έναν εξέχοντα ρόλο και στη νέα παγκόσμια τάξη πραγμάτων, γι' αυτό και βρίσκεται στο στόχαστρο και πάλι των απειλών, όχι μόνο κατά της εδαφικής της ακεραιότητας, αλλά και κατά του πολιτισμού της.

Σήμερα γίνεται μια καλά ενορχηστρωμένη εκστρατεία σε βάρος της Ελλάδας, της οποίας θέλουν να καταστρέψουν την ιστορία και τον πολιτισμό της. Με τη σύγχρονη τεχνολογία, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα διάφορα έντυπα, το Internet, βιβλία και γενικά τον Τύπο, τι θέλουν να κάνουν; Θέλουν να εισάγουν τη δυτικού τύπου κουλτούρα του ματεριαλισμού και του καταναλωτισμού. Η εκστρατεία αυτή στρέφεται εναντίον των αξιών του ελληνικού πολιτισμού και δη της αρχαίας Ελλάδας. Και δυστυχώς, αμφισβητούν και λένε ότι οι σημερινοί Έλληνες δεν έχουν καμιά σχέση με τους αρχαίους Έλληνες.

Απέναντι, λοιπόν, σ' αυτό το αίσχος της ανθελληνικής εκστρατείας, που επιδιώκει να καταστρέψει τον πυρήνα των αξιών του πολιτισμού μας, θα πρέπει η σημερινή Ελλάδα να αντάρξει άμυνα, να έχει κονδύλια ο Προϋπολογισμός και για τον πολιτισμό -μιας και είναι εδώ και ακούει ο κ. Βενιζέλος, ο αρμόδιος Υπουργός, δώστε χρήματα, κύριε Υπουργέ, στον πολιτισμό.

Τελειώνοντας, θέλω ιδιαίτερα να επισημάνω, ότι χρειάζεται μια θαρραλέα πολιτική απαγκιστρώσης από τα μαστροπικά πλέγματα και συμπλέγματα. Η πολιτική του μονόδρομου του Μάαστριχτ είναι αποτυχημένη και κοντόφθαλμη.

Δεν μπορούμε να υποκύψουμε στον εκβιασμό, ή Μάαστριχτ ή το χάος. Οι Έλληνες είναι ευφείς και δεν μπαίνουν σε τέτοια καλούπια. Χρειάζεται εναλλακτική πολιτική πρόταση. Μετά το 2000 δε θα σκεφτόμαστε το ίδιο όπως σήμερα, γιατί θα συμβούν "σεισμικές αλλαγές". Και θα λέτε τότε, ότι ήταν λάθος η πολιτική του μονόδρομου. Γιατί να μην το δούμε από τώρα το λάθος μας; Γιατί έχουμε την πεποίθηση, πως δεν πρέπει να αφήσουμε τον Λαό μας να πεινάσει, εφαρμόζοντας μια πολιτική που δεν έχει μέλλον και οδηγεί στο αδιέξοδο. Αντίθετα, έχουμε τη δυνατότητα ως Έλληνες, να διαμορφώσουμε μια σύγχρονη κοινωνία με ανάπτυξη και ανθρωπινό πρόσωπο. Δεν πρέπει να παίζουμε με ένα μόνο χαρτί. Μην περιχαρακωνάστε μέσα στο ευρωπαϊκό μοντέλο του Μάαστριχτ, που δεν έχει ευοίονο τέλος.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Θα παρακαλέσω

πολύ να υπάρχει σεβασμός από τους ομιλητές στο χρόνο, γιατί έτσι σεβόμαστε και τους άλλους που πρόκειται να ακολουθήσουν στο Βήμα. Έχουμε πολύ λίγο χρόνο για να μπορέσουν να μιλήσουν οι Βουλευτές που έχουν εγγραφεί.

Ο κ. Αργύρης έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανάπτυξη της Χώρας και σε τελική ανάλυση η ετοιμότητά της να αντιμετωπίσει τις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές προκλήσεις, θα κριθεί σε δυο επίπεδα: Στο πεδίο της οικονομίας και στο πεδίο της κοινωνίας.

Εδώ βρίσκεται και ο τεράστιος ρόλος των Κομμάτων και του Βουλευτή. Να αποτελέσουν δηλαδή, το σύνδεσμο και τον καταλύτη των θέσεων μεταξύ κοινωνίας και της Πολιτείας και όχι τους απολογητές ή τους αντιπολιτευόμενους της κάθε πολιτικής.

Προσωπικά, αυτό θα επιχειρήσω να πράξω και σήμερα με την παρέμβασή μου.

Αυτές τις μέρες, που συζητάμε τον Προϋπολογισμό του 1997, ζούμε έκρυθμη κατάσταση στον αγροτικό τομέα. Θα ήταν πολύ δύσκολο να αποφύγω την αναφορά μου σ' αυτόν τον τομέα, όχι γιατί βρισκόμαστε σήμερα μπροστά σ' αυτήν την έκρυθμη κατάσταση, αλλά θεωρώ ότι είναι ένας τομέας που συμβάλλει αποφασιστικά στην οικονομία και όχι μόνο.

Πριν από ένα χρόνο, στη συζήτηση ξανά στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό, είχα τη δυνατότητα να μιλήσω και να αναφερθώ στην ανάγκη της χάραξης εθνικής αγροτικής πολιτικής, μιας εθνικής στρατηγικής για τον αγροτικό τομέα, όπου θα μπορούσε μέσα από ένα συνεχή διάλογο και ένα διάλογο που θα είχε τη δυνατότητα, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει μια εθνική πολιτική, η οποία θα συμπλήρωνε και θα διέυρνε την Κοινή Αγροτική Πολιτική, όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά για να μπορέσει να λύσει πολλά, χρόνια και μεγάλα προβλήματα που έχει η ελληνική γεωργία.

Τα προβλήματα όντως είναι υπαρκτά. Η αγροτική εξέγερση και εν μέσω γενικότερων κοινωνικών αντιδράσεων κατά του Προϋπολογισμού, φέρνει τα πάνω κάτω στην ελληνική οικονομία και αυτό την ώρα που αυτή ετοιμάζεται για το μεγάλο άλμα προς τα εμπρός. Και εννοώ βέβαια την κρίσιμη στιγμή που διανύουμε τώρα, τη στιγμή δηλαδή της σύγκλισης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχουμε σήμερα, όσο και αν φαίνεται παράξενο, το άμετρο και αλόγιστο των αγροτικών αιτημάτων και κυρίως έχουμε έναν εκβιαστικό τρόπο για τη διεκδίκησή τους. Έρχεται, όμως, αυτός ο τρόπος να υπογραμμίσει την εξάρτηση μεγάλων μερίδων της κοινωνίας από την κρατική αρωγή. Η κρατική προστασία είναι αυτή που είναι υπεύθυνη σήμερα για την υπερχρέωση και τη δημοσιονομική κρίση. Ταυτόχρονα, όμως, ευθύνεται και για τη δημιουργία ενός δικτύου πελατειακών σχέσεων, που βρίσκεται πίσω από αυτήν, τις σχέσεις που επιτρέπουν στην Αντιπολίτευση -και όχι μόνο- την υποδαύλιση και νομιμοποίηση παρόμοιων ενεργειών.

Προβλήματα όπως το ανθρωποδυναμικό, τα προβλήματα εισρών και μεταποίησης και εμπορίας, είναι μεγάλα. Όποιος κάνει ότι δεν τα βλέπει είτε δε γνωρίζει είτε θέλει να εξαπατήσει.

Τότε είχα προβλέψει ότι η Ελλάδα με την πολιτική την οποία ακολουθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα χάσει ατομικά δικαιώματα από τα σιτηρά, 3 εκατ. στρέμματα. Κάποιοι τότε έτρεξαν γρήγορα να πουν ότι κινδυνολογώ, όμως, την ίδια στιγμή έχουμε μια ανεξέλεγκτη, μια αλόγιστη καλλιέργεια στο βαμβάκι και αυτή η αλόγιστη καλλιέργεια είναι που συμπιέζει μέσα από τη συνυπευθυνότητα, τις τιμές προς τα κάτω. Δυστυχώς, δικαιώθηκα σε λιγότερο από ένα χρόνο και μέσα απ' αυτήν την αλόγιστη πολιτική οδηγήθηκα στη σημερινή έκρυθμη κατάσταση στον αγροτικό τομέα.

Κυρίως, όμως, οι τωρινές κινητοποιήσεις τονίζουν και άλλα ζητήματα, όπως την άγνοια των Ελλήνων αγροτών -και δεν είναι δική τους ευθύνη- που ακριβώς οδηγείται η ελληνική οικονομία και που ακριβώς δραστηριοποιείται, αν θέλετε, σε

ποια αγορά δραστηριοποιείται η ελληνική αγροτική οικονομία.

Επειδή, όμως, αυτές τις μέρες κυριαρχεί μια τάση η οποία μιλάει ακόμη και για αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει κάποιος να πληροφορηθεί -το ξέρουν πολύ καλά αλλά θα πρέπει να πάρουν και τα Κόμματα και την ευθύνη αυτής της πληροφόρησης- ότι το 48% του εισοδήματος των Ελλήνων αγροτών προέρχεται από εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσης, θα πρέπει να υπάρξει και μια άλλη προειδοποίηση, ότι αν δεν ήμασταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε οι τιμές του βαμβακιού δε θα ήταν διαφορετικές απ' αυτές της διεθνούς αγοράς, μόνο που θα ήταν 90 δραχμές. Εδώ ο καθένας θα πρέπει να πάρει θέση σε ένα κυρίαρχο τέτοιο ζήτημα. Αν, όμως, οι Έλληνες αγρότες αδυνατούν και να κατανοήσουν, αλλά και να αποδεχθούν το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο προωθείται η ελληνική γεωργία υπό την παρούσα μορφή και διάρθρωσή της, έχουμε επίσης και μια αδυναμία να αποτρέψουν σήμερα οι γεωργοί τη συρρίκνωση η οποία θα έρθει αύριο και μεθαύριο.

Όμως, αν αυτό συμβαίνει στους αγρότες, θα ήθελα να πω, ότι και η Ελληνική Πολιτεία και η Ελληνική Κυβέρνηση πάνεται εδώ και πολλά χρόνια αδιάβαστη. Όχι μόνο αδιάβαστη, αλλά και απροετοίμαστη και ανέτοιμη για να αντιμετωπίσει τη διάρθρωση η οποία πάει να γίνει στην ευρωπαϊκή γεωργία.

Σήμερα η ελληνική γεωργία βρίσκεται σε φάση προσαρμογής. Ακροβατεί μεταξύ προσαρμογής και διεθνών προκλήσεων σε ένα, όμως, ιδιαίτερα δύσκολο και διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Οι προκλήσεις πρέπει να ξεπερασθούν με εύστοχη, αν θέλετε, αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, για να μπορούμε να αποφύγουμε και τις ιδιαίτερες και τις αδυναμίες.

Η Ελλάδα από μόνη της είναι σίγουρο ότι δεν μπορεί να επηρεάσει τους γενικούς κανόνες ανταγωνισμού. Θα ήταν, όμως, παράδοξο να μη λάβουμε υπόψη μας αυτούς τους διεθνείς ανταγωνισμούς και θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει μια στρατηγική για τη γεωργία σήμερα. Πρέπει αυτή η στρατηγική να αποσκοπεί προς μια αγροτική οικονομία, που θα είναι ανταγωνιστική, επλεκτικά και δυναμικά παραγωγική, θα πρέπει να είναι ισόρροπα ανεπτυγμένη, για να είναι αποδοτική, αλλά κυρίως θα πρέπει να είναι ανθεκτική στις πιέσεις και στον διαρκώς οξυμμένο διεθνή εμπορικό ανταγωνισμό των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα.

Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και κάτι άλλο. Μάλιστα προηγουμένως μίλησε ο κ. Σατσόγλου για τη σημασία του αγροτικού τομέα και επειδή ο χρόνος είναι πολύ λίγος, δε με φθάνει για να αναλύσω την σημαντικότητά του. Θα ήταν, όμως, απαράδεκτο να μην αναφερθώ και να πω, ότι αυτή η σημαντικότητα έχει να κάνει με πάρα πολλούς τομείς, είτε γιατί έχει μεγάλη απασχόληση είτε γιατί συμμετέχει πάρα πολύ στο Ακκαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, αλλά πάνω από όλα πρέπει να δούμε ότι από το 1990, περίπου στα μισά του 1990, έχουμε μία τρομερή μείωση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων στον αγροτικό τομέα. Και αυτό έχει μία άλλη ακόμα μεγάλη συνέπεια. Έχουμε μία ανησυχητική αποεπένδυση και μία τεχνολογική απαξίωση του πάγιου κεφαλαίου της γεωργίας. Αυτό είναι σίγουρο ότι ανέστειλε κάθε εκσυγχρονιστική και αναπτυξιακή διαδικασία.

Το γεγονός, όμως, ότι έχουμε έναν, έστω και αργό ρυθμό στην αύξηση στις σταθερές τιμές του γεωργικού προϊόντος, αυτό δείχνει πόσο μεγάλη είναι η επιρροή που δέχεται από τις εισροές η αγροτική μας οικονομία. Πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξει ενεργοποίηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και πρέπει να προχωρήσουμε γρήγορα σε επενδύσεις, οι οποίες προηγούνται της παραγωγής, και είναι η έρευνα και σε ποια δεδομένα κινούμαστε, αλλά και να έπονται της παραγωγής, να πάμε δηλαδή στο θέμα της μεταποίησης και της εμπορίας των προϊόντων.

Έχουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, και κάτι καινούριο. Εμείς στην Ελλάδα δυστυχώς διαχειριζόμαστε τα προβλήματα πάντα της προηγούμενης φάσης. Ενώ οι άλλοι τρέχουν, εμείς διαχειριζόμαστε τα λάθη μας. Αυτήν τη στιγμή το νέο δεδομένο

είναι, ότι με πρωτοβουλία του Επιτρόπου της Γεωργίας, του κ. Φίσιερ, έγινε στις 8 Νοεμβρίου στο KORK της Ιρλανδίας μία διάσκεψη. Σε αυτήν τη διάσκεψη είχαμε κάτι καινούριο. Έχουμε καινούρια στοιχεία και μάλιστα στη διακήρυξη περιλαμβάνονται για την ελληνική γεωργία επικίνδυνες θέσεις. Αυτές οι επικίνδυνες θέσεις φαίνονται στην αλλαγή των στόχων των διαρθρωτικών ταμείων, που ισοδυναμεί ουσιαστικά με την επανεθνικοποίηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής άσχετα αν άλλα κάποιοι διαδίδουν, ότι δεν είναι έτσι. Εκεί οδηγούμαστε σιγά σιγά με την αλλαγή των στόχων των διαρθρωτικών ταμείων και την καταβολή των κοινοτικών πόρων.

Επίσης, στη διακήρυξη έχουμε και μία προαγγελία, γιατί αυτό συμβαίνει κάθε φορά, ότι όταν βλέπουμε μία διακήρυξη τέτοιας σύνθεσης έχουμε την προαγγελία νέων πολιτικών. Εδώ θα έχουμε την προαγγελία της ριζικής αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Και τότε είναι σίγουρο ότι αυτή η αναθεώρηση δε θα είναι καθόλου προς όφελος της ελληνικής γεωργίας. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, ότι αυτή η διακήρυξη, εκείνο που δεν κάνει, είναι να μη λάβει υπόψη π είναι αυτό που φτάνει και δεν υπάρχει ανάπτυξη στην ύπαιθρο. Και προσπαθεί με έναν τρόπο, που δεν έχει όριο, να υπάρξει μία ταχύτητα για να μεγενθύνουμε τις εκμεταλλεύσεις χωρίς καμία οριοθέτηση και από την άλλη μεριά έχουμε μείωση των τιμών και εξαναγκασμό για εντατική εκμετάλλευση.

Ήδη, αγαπητοί συνάδελφοι, η Ευρωπαϊκή Ένωση με τον περιορισμό των τιμών, ποσοστώς παραγωγής, πρόστιμα συνυπευθυνότητας, αποσύρσεις μέσα από την αγροναύταση και άλλα παρόμοια, έχει αρχίσει να δυσκολεύει τη γεωργία σε δύο επίπεδα.

Καταρχήν δεν έχεις τη δυνατότητα παραγωγικών δυνατοτήτων και δεύτερον, αφού δεν έχεις αυτήν τη δυνατότητα, δεν έχεις και τη δυνατότητα να μπορέσεις να συμπίσεις το κόστος παραγωγής.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι αυτά τα νέα δεδομένα της αγροτικής πολιτικής, αλλά και όσα ακόμα εξελίσσονται και διαμορφώνονται, δημιουργούν πρόσθετες ευθύνες για την προσαρμογή και απαιτούν κατάλληλους χειρισμούς απέναντι στο διαφαινόμενο αδιέξοδο ή καλύτερα μπροστά στο σταυροδρόμι των νέων επιλογών. Αυτή η πραγματικότητα σήμερα αποτελεί, ιδιαίτερα για την ελληνική γεωργία, το μεγάλο πρόβλημα. Κατά τη δική μου άποψη, αποτελεί και το μεγάλο σείσμημα. Ήδη έφθασε η ώρα να βρεθεί η Χώρα μας πρόσωπο με πρόσωπο μπροστά στα εγγενή και χρόνια θεσμικά και διαρθρωτικά προβλήματα της γεωργίας και να δείξει το δυναμισμό και αν μπορεί να τα αντιμετωπίσει.

Για να συμβεί, όμως, κάτι τέτοιο, πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι, αγρότες, αγροτικές οργανώσεις και Πολιτεία -εγώ το είχα ονομάσει εθνική συμφωνία, δεν είναι η ώρα να κάνουν ταμείο τα Κόμματα πάνω στο πρόβλημα της αγροτικής οικονομίας, είναι τόσο σοβαρό, που δε χρειάζεται να γίνει ταμείο- να συμφωνήσουν. Αν, όμως, κανένας συμπεράνει ότι η αντιπαράθεση δε γίνεται με διαρκή διάλογο, δεν γίνεται σε ένα τραπέζι, δε γίνεται με τα θεσμοθετημένα όργανα, αλλά έχει μεταφερθεί στο δρόμο, μόνο αισιόδοξος δεν μπορεί να είναι για την ελληνική γεωργία.

Δυστυχώς θα πρέπει να πούμε ότι για τις αλλαγές που συντελούνται σήμερα στις Βρυξέλλες και αυτές που θα γίνουν σε λίγο, όποιος θα προλάβει θα γνωρίσει τον Κύριο κι αυτό πρέπει να γίνει αντιληπτό απ' όλους μας, κύριοι συνάδελφοι. Διανύουμε την ιστορική περίοδο των τελευταίων ευκαιριών. Αν η Κυβέρνηση δε θέλει να απογοητεύσει τον Ελληνικό Λαό, που της έδωσε πρόσφατα την εμπιστοσύνη, πρέπει να δώσει την αίσθηση της σιγουριάς και της ελπίδας...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κύριε Αργύρη, σας παρακαλώ τελειώστε.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

...με ενημέρωση και με κοινό διάλογο, με συστοίχιση όλων των δυνάμεων του Έθνους. Εδώ βρίσκεται και η δική μας πρόκληση, κύριοι συνάδελφοι, στην Ελληνική Βουλή, που

υπηρετούμε τον Ελληνικό Λαό. Και αυτό οφείλουμε να κάνουμε, διαφορετικά θα χάσουμε την τελευταία ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής γεωργίας, σε τελική ανάλυση τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της Χώρας μας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο Υπουργός Πολιτισμού κ. Ευάγγελος Βενιζέλος έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ (Υπ. Πολιτισμού):** Ο πολιτισμός, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ένα από τα πολλά κεφάλαια της κυβερνητικής πολιτικής, ούτε ένα από τα πολλά κονδύλια του Κρατικού Προϋπολογισμού. Επίσης, ελπίζω να συμφωνείτε μαζί μου, καθώς μεταβαίνουμε από τη σφαίρα της agriculture στη σφαίρα της culture -για να κάνω ένα σχόλιο σε σχέση με τον ομιλητή που προηγήθηκε- πως ο πολιτισμός δεν είναι ούτε πολυτέλεια ούτε δευτερεύουσα και βοηθητική δραστηριότητα μέσα σε μία σύγχρονη κοινωνία. Ο πολιτισμός είναι η ίδια η ιδιοσυστασία του Ελληνισμού, είναι το συγκριτικό μας πλεονέκτημα.

Επίσης, για να συνδέσω το λόγο μου μ' αυτά που συμβαίνουν, όχι στην ελληνική κοινωνία, αλλά σε όλες τις ευρωπαϊκές κοινωνίες, ο πολιτισμός είναι το βασικό στοιχείο, επί του οποίου μπορεί να στηριχθεί η κοινωνική συνοχή, η ακεραιότητα των 3/3, γιατί πέρα από όλα τα άλλα, ο πολιτισμός είναι η οικονομία του ελεύθερου χρόνου. Κι ο ελεύθερος χρόνος δεν είναι ο χρόνος τηςσχόλης, είναι ο χρόνος που επιτρέπει μία διαφορετική προσέγγιση του μεγίστου προβλήματος της απασχόλησης και της ανεργίας. Για μία χώρα δε, όπως η Ελλάδα, ο πολιτισμός είναι ζωτικός, εθνικός πόρος.

Το λέω αυτό, γιατί σήμερα μιλώντας για τον Προϋπολογισμό και ειδικότερα για τον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού, πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η οικονομία του πολιτισμού δεν είναι ούτε η διαχείριση των κρατικών επιχορηγήσεων σε διάφορους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, που αναπτύσσουν δράση στο χώρο του πολιτισμού, ούτε η διαχείριση της συνηθισμένης μεμψιμοιρίας, ούτε η διαχείριση του συμβολικού κύρους, που συνδέεται με δραστηριότητες πολιτιστικές, οι οποίες είναι ταυτόχρονα και επικοινωνιακές και συνδέονται με τη διεκδίκηση και την απόκτηση υψηλού βαθμού δημοσιότητας. Η οικονομία του πολιτισμού είναι μία ουσιαστική παραγωγική δραστηριότητα. Είναι μια δραστηριότητα, που μετατρέπει την έμπνευση σε δράση, σε δημιουργία, σε προϊόν, σε απόλαυση του πολιτισμού. Και αυτό αφορά τον πολιτισμό ως κατάσταση, δηλαδή ως το απόθεμα της τεχνολογίας και της αισθητικής του καθημερινού βίου και ως στάση, είτε η στάση αυτή αφορά το δημιουργό πολιτισμού είτε αφορά αυτόν που μετέχει ως χρήστης, δηλαδή μετέχει σε μία επικοινωνιακή σχέση πρόσληψης και απόλαυσης του πολιτιστικού αγαθού.

Ο πολιτισμός δε, ακριβώς επειδή συνδέεται με την παραγωγή της ιδεολογίας και με την ενστάλαξη νοοτροπιών, δηλαδή με τη συλλογική συνείδηση της κοινωνίας μας και του Έθνους μας, είναι η πιο βαθιά, μα η πιο βαθιά και η πιο επικίνδυνη, πρέπει να πω ταυτόχρονα, εκδοχή της πολιτικής.

Εκεί όπου μπορούν να διαμορφωθούν πολύ μεγάλες συναινήσεις πολιτικές, ιδεολογικές, αισθητικές, αλλά πρέπει να υπάρχει πολυφωνία και πλουραλισμός για να μην πάμε σε καταθλιπτικές ομοιομορφίες.

Το Υπουργείο Πολιτισμού, λοιπόν, είναι από τη φύση του ένα Υπουργείο που έχει πάντοτε -διαρθρωτικά- το αίσημα της αδικίας. Είναι ένα Υπουργείο διεκδικητικό, με βάση και τα απόλυτα μεγέθη και τα συγκριτικά μεγέθη του Προϋπολογισμού. Και του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

Είχα μάλιστα την ευκαιρία στο πρόσφατο Συμβούλιο των συναδέλφων μου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δευτέρα, να τους καλέσω να διαμορφώσουμε την ειδική αλληλεγγύη των Υπουργών Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη διεκδίκηση περισσότερων πόρων από τους κρατικούς προϋπολογισμούς των χωρών μας και από τους ίδιους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι με πάρα πολύ

μεγάλη φειδώ στρέφονται προς τον πολιτισμό.

Η εικόνα, όμως, που υπάρχει για τα κονδύλια του πολιτισμού στον Τακτικό Προϋπολογισμό και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μια εικόνα κολοβή. Γιατί το συνολικό χρηματοδοτικό σχήμα στο πεδίο του πολιτισμού, είναι κάπως πιο πλούσιο, παραμένει, όμως, πολύ χαμηλό, παραμένει ανεπαρκές. Γιατί στα κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων πρέπει να προστεθούν οι πόροι από το ΛΟΤΤΟ, οι πόροι του αυτοχρηματοδοτούμενου Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, βεβαίως τα προγράμματα τα συγχρηματοδοτούμενα του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλα κοινοτικά προγράμματα και βεβαίως οι χορηγίες, οι οποίες απευθύνονται μεταξύ άλλων και σε δημόσιους πολιτιστικούς φορείς.

Παρ' όπ, λοιπόν, το χρηματοδοτικό σχήμα είναι πιο πλούσιο, εν τούτοις διεκδικούμε. Θα ήταν, όμως λάθος, θα ήταν υπερπλούστευση και πολύ εύκολη δημαγωγία, να πει κανείς ότι η πρώτη ανάγκη που εμφανίζεται στον τομέα του πολιτισμού είναι η ανάγκη για νέους πρόσθετους πόρους.

Πρώτη ανάγκη είναι η ανάγκη της έμπνευσης. Ουσιαστικά, δηλαδή, η ενίσχυση της αυτοεκτίμησής μας ως Λαού και ως Έθνους.

Δεύτερη ανάγκη είναι η ανάγκη της ορθολογικής οργάνωσης της διοίκησης και της διαχείρισης του πολιτισμού. Αυτό σχετίζεται και με την επικέντρωση πόρων, με την επικέντρωση του ενδιαφέροντός μας σε ορισμένους τομείς, γιατί υπάρχουν σημαντικές και αδικαιολόγητες ανισότητες μεταξύ ορισμένων τομέων.

Και τρίτη ανάγκη -ζωτική, αλλά τρίτη- είναι η ενίσχυση των πόρων, που πρέπει να γίνει κοινή θέση όλων των πολιτικών δυνάμεων, ιδίως σε μια χώρα όπως η Ελλάδα.

Τούτων δοθέντων, εκείνο που πρέπει να κάνουμε ως Βουλή των Ελλήνων είναι πρωτίστως να συμφωνήσουμε στον άξονα που πρέπει να διαπερνά την πολιτιστική μας πολιτική και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, μέσα από τη διεθνή πολιτιστική παρουσία της Χώρας μας. Και ο άξονας, που εγώ προτείνω στη Βουλή των Ελλήνων, συνοψίζεται σε δύο λέξεις: Διαχρονία και συνέργεια.

Διαχρονία του ελληνικού πολιτισμού που δεν περιορίζεται στη μουσειακή αποτίμηση του βάρους της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, αλλά εκτείνεται μέχρι τη σύγχρονη πολιτιστική δημιουργία και μετατρέπει αυτό το τεράστιο πλεονέκτημα της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, που είναι παγκόσμια, σε βίωμα, σε πηγή έμπνευσης, σε διεθνή καλλιτεχνική, πολιτιστική δραστηριότητα, που δεν έχει να ζηλέψει τίποτα από το παρελθόν του Τόπου αυτού.

Συνέργεια δε -στη δική μου σκέψη- είναι η σύγκλιση όλων των δημιουργικών, εμπνευσμένων πολιτιστικών δυνάμεων αυτού του Τόπου σε μια ενιαία κοίτη, που παράγει ένα πολλαπλάσιο αποτέλεσμα. Όπως αυτό μπορεί π.χ. να φανεί σε μια περιοδεία των κρατικών μας σκηνών στο εξωτερικό, για την παράσταση ενός αρχαίου δράματος με παράλληλη διοργάνωση εικαστικών εκθέσεων, διαλέξεων Ελλήνων ειδικών, εκθέσεων βιβλίων, μουσικών γεγονότων, που μπορούν να διαμορφώσουν ένα σύνθετο, συναρπαστικό γεγονός και τελικά να προβάλουν τον Ελληνισμό, την ελληνικότητα, την ιδιοσυγκρασία αυτής της Χώρας και φυσικά να γίνουν το όχημα για την άσκηση μιας εξωτερικής πολιτικής, η οποία δεν μπορεί να βασίζεται ούτε στο φολκλόρ και ούτε στην απλή αναζωπύρωση του ρομαντικού φιλελληνισμού του 18ου και 19ου αιώνα.

Πρέπει να βασίζεται σε σύγχρονη ικανότητα, σε σύγχρονη δημιουργία, σε σύγχρονο λόγο. Αν αυτός ο άξονας είναι επαρκής -διαχρονία και συνέργεια- τότε εξειδικεύεται σε μια σειρά από πολιτικές. Εξειδικεύεται στη μουσειακή μας πολιτική, στην πολιτική εκθέσεων, στην πολιτική προβολής επιλεγμένων αρχαιολογικών χώρων, εξειδικεύεται στις πρωτοβουλίες που παίρνουμε για την προώθηση της διδασκαλίας της ελληνικής

γλώσσας στα πανεπιστήμια του εξωτερικού, που ανήκουν στην ύλη του Υπουργείου Πολιτισμού, εξειδικεύεται στην εξοικείωση του παιδιού με τον πολιτισμό, με τρόπους που ξεπερνούν τις συμβάσεις και τα στερεότυπα του αναλυτικού σχολικού προγράμματος και το φέρνουν σε επαφή με την τέχνη, με τους δημιουργούς της τέχνης, ανακαλύπτοντας τα ταλέντα που έχει στο υπόστρωμα της ψυχής και του μυαλού του το κάθε παιδί.

Και φυσικά, όλα αυτά συνδέονται με μια σειρά από πρωτοβουλίες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή περιφερειακής πολιτικής, όπως είναι οι πρωτοβουλίες που ήδη έχουμε πάρει για τη συγκρότηση μιας άτυπης Συνόδου των Υπουργών Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην έναρξη της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Θεσσαλονίκη 1997, με στόχο να προτείνουμε τη ρητή εισαγωγή της αρχής της πολιτιστικής ισοτιμίας των κρατών - μελών της Ένωσης στο κείμενο της Συνθήκης με το τέλος της Διακυβερνητικής Διάσκεψης, ή για τη σύσταση Βαλκανικού Πολιτιστικού Δικτύου, που θα βασίζεται σε αντίστοιχα εθνικά πολιτιστικά δίκτυα, όπως το δικό μας, το Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων, που έχει ως κορμό του τις πολιτιστικές πρωτοβουλίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτά, όμως, δε συνδέονται μόνον με θεσμούς, μέτρα δράσης πολιτιστικής ανάπτυξης, αλλά και με το κτιριολογικό πρόγραμμα, δηλαδή με τον ιστό της τεχνικής υποδομής του πολιτισμού. Και χαίρομαι, γιατί τους τελευταίους αυτούς τρεις μήνες, που έχω την ευθύνη της διεύθυνσης του Υπουργείου Πολιτισμού, έχει συναφθεί η σύμβαση ανάμεσα στο Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη και τους Ιταλούς αρχιτέκτονες για την εκπόνηση της μελέτης για το νέο Μουσείο της Ακρόπολης. Μετά από πολλές παλινωδίες και καθυστερήσεις, έχουν ανατεθεί οι μελέτες για την εννοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας. Έχουν προωθηθεί τα προγράμματα για νέες αίθουσες, όχι μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, αλλά σε πολλές περιφερειακές πόλεις.

Οι δράσεις δε αυτές που αναπτύσσουμε, οι πρωτοβουλίες που παίρνουμε, μορφοποιούνται σε ένα νομοσχέδιο για την πολιτιστική ανάπτυξη, που θα κατατεθεί στη Βουλή, ελπίζω λίγες εβδομάδες μετά την Πρωτοχρονιά, ώστε τα μέτρα που έχουμε σχεδιάσει και που έχουμε εξαγγείλει για την εικαστική μας πολιτική, για το θέατρο, για τον κινηματογράφο, να αποκτήσουν σάρκα και οστά με τη μορφή νέων θεσμών, που δεν επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αλλά βοηθούν στην ορθολογικότερη και αποτελεσματικότερη διαχείριση αυτών των κονδυλίων.

Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα, η Θεσσαλονίκη του 1997, παρουσιάστηκε χθες με αναλυτικό τρόπο σε πολλούς από σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην εκδήλωση που οργανώσαμε στην Αίθουσα του Ζαπτείου. Η Πολιτιστική Πρωτεύουσα είναι το μείζον πολιτιστικό γεγονός του 1997. Το στοιχείο, όμως της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας δεν κρίνεται την 1η Ιανουαρίου 1997, κρίνεται την 1η Ιανουαρίου 1998, όταν μαζί με τον απόηχο των εκδηλώσεων της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας πρέπει να κάνουμε και την απογραφή του πολιτιστικού αποθέματος που θα μείνει στην πόλη της Θεσσαλονίκης και στη Χώρα γενικότερα.

Και χαίρομαι, γιατί μπορώ να πω στη Βουλή, ότι αυτό το μεγάλο πολιτιστικό απόθεμα έχει διαμορφωθεί σε μεγάλο βαθμό και διαμορφώνεται ως δίκτυο μεγάλων πολιτιστικών κτιρίων και ως δίκτυο μόνιμων θεσμών πολιτισμού, που δεν έχουν μία παροδική αξία χρήσης, η οποία καλύπτει μόνο ένα χρόνο ή μία εκδήλωση, αλλά έχουν ένα μόνιμο χαρακτηριστικό, αφορούν τις επόμενες δεκαετίες.

Για όλα αυτά, όμως, που κινούνται γύρω από τον άξονα διαχρονία και συνέργεια, απαιτείται και μία συνέργεια της Βουλής. Απαιτείται μία σύμπραξη των πολιτικών δυνάμεων, απαιτείται μία συνενοχή, γύρω από ένα όραμα πολιτισμού, για το οποίο ελπίζω ότι θα μου δοθεί η ευκαιρία να μιλήσω πρωτίστως με τους συναδέλφους που μετέχουν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, η οποία πρέπει να γίνει και μπορεί να γίνει το forum της συζήτησης γύρω από τα θέματα αυτά.

Και για να μην κάνω κατάχρηση του χρόνου, θέλω να τελειώσω με μία σκέψη, που δίνει το μέτρο της σημασίας όλων

αυτών που λέμε εδώ για τον πολιτισμό.

Στο διεθνές πολιτικό σκηνικό και στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας, η Ελλάδα έχει τις διαστάσεις μιας μεσαίας χώρας - όχι μιας μικρής χώρας-που στους δείκτες κοινωνικής ανάπτυξης είναι σε μία θέση αξιοζήλευτη και αν στα επίσημα μεγέθη, στα επίσημα μακροοικονομικά μας δεδομένα, προσθέσουμε και τα δεδομένα της άτυπης οικονομίας, μπορεί η θέση αυτή να είναι ακόμη καλύτερη.

Αυτά, όμως, συμβαίνουν στον κόσμο της οικονομίας και της πολιτικής. Στο σύμπαν του πολιτισμού, η Ελλάδα είναι μία μεγάλη δύναμη. Και αυτό πρέπει να είναι το βασικό μας όραμα, ο βασικός μας στόχος, ο στόχος που μπορεί να καθοδηγήσει την πολιτική μας δράση στα θέματα αυτά. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό Πολιτισμού, γιατί πράγματι στην περιεκτική ομιλία του άφησε χρόνο και για τους συναδέλφους Βουλευτές.

Ο κ. Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο. Ορίστε, κύριε Βαρβιτσιώτη.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την πράγματι ενδιαφέρουσα ομιλία περί πολιτισμού του κυρίου Υπουργού Πολιτισμού, η οποία βεβαίως δεν είχε καμία σχέση με τον συζητούμενο Προϋπολογισμό, ας επανέλθουμε στα καθ' ημάς.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Για τα κονδύλια...

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Για τα κονδύλια δεν είπα τίποτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί, θα έλεγα, μια πάγια πρακτική, κάθε νέα κυβέρνηση που έρχεται στην εξουσία να απολαμβάνει μία περίοδο χάριτος. Να έχει μία ανοχή της κοινής γνώμης. Και είναι φυσικό αυτό, αφού όλοι δικαιολογημένα περιμένουν και ελπίζουν.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία, ότι η Κυβέρνηση Σημίτη κατάφερε να ανατρέψει αυτόν το χρυσό κανόνα. Από την πρώτη κιόλας στιγμή του σχηματισμού της, κατάφερε να κινητοποιήσει τους πάντες εναντίον της. Είμαι τριάντα πέντε χρόνια στο Κοινοβούλιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω ζήσει, θα έλεγα, όλη τη νεότερη πολιτική ιστορία της Ελλάδος και ποτέ μα ποτέ δε συνέβη αυτό που συμβαίνει σήμερα. Εναντίον μιας κυβέρνησης που πήρε πρόσφατα τη λαϊκή εντολή, έχουν ξεσηκωθεί και αυτοί ακόμα που τη στήριξαν, οι αγρότες, οι εργάτες, οι μικρομεσαίοι, οι εκπαιδευτικοί, οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι απόστρατοι, οι ναυτικοί. Και μη μου πείτε, κύριοι της Κυβερνήσεως, ότι υποκινούνται όλες αυτές οι τάξεις από την Αντιπολίτευση. Διότι αν είχαμε τέτοια δύναμη να υποκινήσουμε όλες αυτές τις τάξεις, θα είχαμε κερδίσει τις εκλογές.

Μπορώ, όμως, να σας δώσω μία εξήγηση. Ο Λαός μας είχε προειδοποιήσει με όλα τα φτωχά μέσα τα οποία διέθετε, ότι είναι η τελευταία φορά και δεν ανέχεται να τον κοροϊδέσουν, ότι υπάρχει μία, θα έλεγα, αποστροφή καθολική στο "άλλα λέμε προεκλογικά, άλλα εφαρμόζουμε μετεκλογικά". Τα ψέματα τελείωσαν. Εξαπατήσατε για τελευταία φορά τον Ελληνικό Λαό, θα πληρώσετε τώρα τις συνέπειες. Θα πρέπει να καταλάβετε -όσο γρηγορότερα το καταλάβετε, τόσο καλύτερα για σας- ότι βρισκόμαστε μπροστά στο 2000 και όχι στο 1981 που αποτελεί πλέον παρελθόν.

Σήμερα που συζητείται ο Προϋπολογισμός, βρισκόμαστε μπροστά σε μία ευρείας εκτάσεως κοινωνική αναταραχή.

Κατά τη συζήτηση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης το είχα προβλέψει. Είχα τονίσει τότε στην ομιλία μου, ότι οι κοινωνικές πιέσεις θα λάβουν κατά τους προσεχείς μήνες εκρηκτικό χαρακτήρα. Όλοι μας στην Αίθουσα αυτή γνωρίζουμε τα αιτήματα των απεργών. Ορισμένοι μάλιστα από τους καθ' ύλην αρμοδίους Υπουργούς, αναγνωρίζουν και το δικαίο των αιτημάτων. Μόνο ο κύριος Πρωθυπουργός φαίνεται να τα αγνοεί. Διότι αν τα εγνώριζε, δε θα άφηνε τα πράγματα να εξελιχθούν όπως εξελίχθηκαν. Θα γνώριζε λ.χ., ότι πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως δέχεται ότι ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας εγγράφως του έχει ειση-

γηθεί ότι δεν πρέπει να μεταβληθεί το ισχύον καθεστώς φορολόγησης των ναυτικών. Θα εγνώριζε τέλος, ότι προχθές εξεδόθη μία δικαστική απόφαση, που κηρύσσει την απεργία των ναυτικών ως παράνομη και καταχρηστική.

Τι θα έπραττε ένας σοβαρός Πρωθυπουργός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ή θα άκουγε τον Υπουργό του και δε θα μετέβαλε το καθεστώς φορολογίας των ναυτικών ή θα επέβαλε την εφαρμογή της δικαστικής αποφάσεως.

Όλα τα άλλα δείχνουν σημεία Πόντιου Πιλάτου, τακτική την οποία έχει επιλέξει ο κύριος Πρωθυπουργός.

Είμαι βέβαιος, ότι αν από την πρώτη στιγμή ο κύριος Πρωθυπουργός δεχόταν τους διαμαρτυρόμενους αγρότες, δε θα φθάναμε στο σημείο που σήμερα φθάσαμε. Το ερώτημα το οποίο τίθεται -και το ερώτημα είναι κρίσιμο- είναι: Δικαιούται ο κύριος Πρωθυπουργός να αρνείται να ακούσει τη φωνή του 25% του Ελληνικού Λαού; Δικαιούται ο κύριος Πρωθυπουργός να αγνοεί ότι ο αγροτικός κόσμος της Χώρας μας αντιμετωπίζει προβλήματα επιβιώσεώς του και τυχόν συρρίκνωσή του θα δημιουργήσει μεγαλύτερα κοινωνικά και εθνικά προβλήματα; Δικαιούται ο κύριος Πρωθυπουργός ν' αγνοεί τις τραγικές συνέπειες που έχει για την ελληνική οικονομία ο αποκλεισμός των εθνικών δρόμων;

Σήμερα διάβασα ότι ο Σ.Ε.Β. εκτιμά ότι η απώλεια του τζιρού φθάνει ημερησίως τα 10 δισ. δρχ., ενώ ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων επισημαίνει ότι η ζημιά από τις καθυστερήσεις και τις ακυρώσεις των παραγγελιών φθάνει τα 7 δισ. δρχ. ημερησίως.

Θα μπορούσε βεβαίως ο κύριος Πρωθυπουργός χθες να δεχθεί τους αγρότες. Ήρθαν προς το σκοπό αυτό στην Αθήνα. Δεν το έπραξε, συνεχίζοντας, θα έλεγα με ιδιαίτερη θλίψη και ανησυχία, μία αλαζονική τακτική.

Και βρισκόμαστε σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπροστά στο φαινόμενο, ο μαχητικός κ. Πατάκης να εκδίδει άδειες εισόδου και εξόδου από τα μπλόκα και έτσι να εξευτελίζεται το Κράτος, να έχει καταλυθεί το Κράτος, με δική σας ευθύνη, κύριοι της Κυβερνήσεως. Εσείς αφήσατε να εξελιχθεί έτσι η κατάσταση και σήμερα να μην υπάρχει κρατική εξουσία.

Τώρα μόλις άκουσα στις ειδήσεις, ότι οι αγρότες της Μακεδονίας και της Θράκης ανέστειλαν τις κινητοποιήσεις τους. Μπορεί να χαλάρωσαν τα μέτρα και μπορεί να χαλαρώσουν κι αύριο και στο μεγάλο μπλόκο της Βιοκαρπύς. Άλλωστε οι αγρότες τρεις βδομάδες τώρα κουράστηκαν. Άλλωστε οι αγρότες έχουν και ένα αίσθημα ευθύνης, ότι δεν μπορούν αυτούς τους συμπολίτες τους να μην τους αφήσουν να κάνουν Χριστούγεννα στις πατρογονικές τους ρίζες.

Ενδεχομένως θα νομίζει ο κύριος Πρωθυπουργός ή ότι νίκησε επειδή χαλάρωσαν οι κινητοποιήσεις των αγροτών. Και δεν αντιλαμβάνεσθε κύριοι της Κυβερνήσεως, ότι όταν οδηγείτε μία πολυάριθμη κατηγορία πολιτών σε απάγνωση, ανοίγετε τους ασκούς του Αϊόλου στην κοινωνική αναταραχή; Η δήλωση, δήλωση η οποία επανελήφθη πολλές φορές, του κυρίου Πρωθυπουργού, "προτιμώ να πάω σπίτι μου, παρά να υποχωρήσω", δεν ταιριάζει σε υπεύθυνο Πρωθυπουργό.

Ο κ. Σημίτης συγχέει την πυγμή και την αποφασιστικότητα του ηγέτη, την οποία δε διαθέτει, με ένα ανόητο και στείρο πείσμα, το οποίο διαθέτει σε υπερβολική επάρκεια.

Το να αρνείται κανείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το διάλογο είναι δειλία και όχι αποφασιστικότητα. Και δεν είναι μόνον αυτό, το οποίο θα πρέπει να σημειώσουμε. Υπάρχει και ένα άλλο φαινόμενο, το οποίο, θα έλεγα, είναι πιο ανησυχητικό. Δημιουργείται μία αντιπαλότητα μεταξύ κοινωνικών ομάδων. Οι φορηγατζήδες εναντίον των αγροτών, οι νταλκιέρηδες εναντίον των ναυτικών.

Δε θέλω να παραδεχθώ τη φήμη, η οποία κυκλοφορεί ευρύτατα, ότι η Κυβέρνηση υποκινεί τους μεν εναντίον των δε. Διότι θα επρόκειτο περί μιας άφρονου πολιτικής, η οποία ενδέχεται να έχει τραγικό τέλος. Και τότε ποιος θα φέρει την ευθύνη για την εξέλιξη αυτή;

Ο διάλογος -το γνωρίζουμε όλοι μας- είναι η ουσία της δημοκρατίας. Αρνούμενοι το διάλογο είναι σαν να αρνούμεθα αυτήν την ίδια τη δημοκρατία. Και ο διάλογος, για να είναι

αποτελεσματικός, πρέπει να είναι και πειστικός. Όπως πιστεύω ότι εκείνοι, οι οποίοι ηγούνται κοινωνικών ομάδων, θα πρέπει να επιδεικνύουν και μεγαλύτερη υπευθυνότητα. Έτσι, με κατάπληξη άκουσα ότι ένα από τα αιτήματα της Γ.Σ.Ε.Ε. είναι η μείωση των ωρών εργασίας, σε μία περίοδο που όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι η οικονομία παραπαίει, όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια, όλοι μας αντιλαμβανόμαστε ότι δε θα βγούμε από το τέλμα αυτό, εάν όλοι μας δε μειώσουμε τα αιτήματά μας στο βαθμό που είναι δυνατόν.

Αλλά ποιος δίδαξε αυτήν την πρακτική; Ποιος δίδαξε αυτήν τη μορφή δράσης που σήμερα κατακεραυνώνετε; Εσείς, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του 1970 και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. του 1980. Εσείς σπείρατε τότε ανέμους, θερίζετε σήμερα θύελλες. Μαζί σας, όμως, πληρώνει και ο Ελληνικός Λαός.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Αλήθεια, τι μπορεί να περιμένει από εσάς ο Ελληνικός Λαός; Τι μπορεί να περιμένει ο μέσος Έλληνας πολίτης; Του επιβάλλετε φόρους, οικονομική αφαίμαξη, χωρίς καμία προοπτική, χωρίς καμία ελπίδα. Και για να ωραιοποιήσετε, αν θέλετε, αυτήν την κατάσταση, εφεύρατε και την ωραία φράση ότι θα συνεισφέρουν οι έχοντες και κατέχοντες. Αυτό μου θυμίζει τους μη προνομιούχους Έλληνες.

Και νομίζετε ότι με τέτοιες φράσεις μπορείτε να εξαπατήσετε, το Λαό, όταν γνωρίζει ότι το σύνολο της έμμεσης φορολογίας, τα 700 δισεκατομμύρια, θα επιβαρύνουν όλους τους πολίτες, και τους μη έχοντες και τους μη κατέχοντες; Όταν γνωρίζει ότι βάλατε ως στόχο στον πληθωρισμό το 4,5% μόνο και μόνο για να περιορίσετε τις αυξήσεις των μισθών; Και όταν ακόμα γνωρίζει, ότι οι μόνες δαπάνες που περικόψατε από τον Κρατικό Προϋπολογισμό είναι το επιδόμα της πολύτεκνης μητέρας, η δωρεάν μεταφορά των μαθητών, οι παιδικές εξοχές και κατασκηνώσεις και οι επιχορηγήσεις μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων προς τα κέντρα αποκαταστάσεως ναρκομανών; Ποιον νομίζετε ότι κοροϊδεύετε; Διότι αφήσατε κατά τα άλλα ακέραιο το αδηφάγο και σπάταλο κράτος και δεν κάνατε καμία σοβαρή προσπάθεια για να το μειώσετε.

Θα ήθελα να κάνω και μία επισήμανση, για να ελαφρύνει λίγο η συζήτηση, αλλά για να αποδειχθεί και η προχειρότητα με την οποία συντάξατε τον προϋπολογισμό σας.

Ο Προϋπολογισμός, τον οποίο η Βουλή θα ψηφίσει αύριο το βράδυ, προβλέπει ότι το έλλειμμα του Ο.Σ.Ε. το 1997 θα ανέλθει σε 104 δισ. δραχμές. Ο ίδιος ο Ο.Σ.Ε. στον προϋπολογισμό, τον οποίο ήδη ανακοίνωσε, προβλέπει ότι το έλλειμμα που θα είναι 114 δισ. δραχμές. Ποιον να πιστέψουμε, τον Ο.Σ.Ε., ή τον Κρατικό Προϋπολογισμό;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κύριε Βαρβιτσιώτη, θα σας παρακαλέσω να τελειώσετε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Τελειώστε, σας παρακαλώ, γιατί θα δημιουργηθεί κακό προηγούμενο στους υπόλοιπους ομιλητές.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Το κακό προηγούμενο το δημιουργήσατε ήδη με τους δύο συναδέλφους προηγούμενους. Ο ένας υπερέβη το χρόνο του κατά δύο λεπτά και ο άλλος κατά 1,5 λεπτό. Εάν δεν θέλατε να δημιουργηθεί κακό προηγούμενο, έπρεπε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κύριε Βαρβιτσιώτη, σας παρακαλώ πολύ. Τελειώστε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήταν αλήθεια τόσο δύσκολο να συνεννοηθείτε μεταξύ σας ώστε να μην προκαλείτε είτε το γέλωτα είτε τη θλίψη με αυτές τις διαφορές;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση αδιάφορη και παγερή για τους αγώνες των απλών ανθρώπων, μακριά από τα λαϊκά προβλήματα, επιδιώκει την ψήφιση ενός Προϋπολογισμού που δεν δίνει καμία ελπίδα.

Αυτή η πολιτική που ακολουθείτε είναι αδιέξοδη. Δεν θέλω

να γίνω μάντης κακών, αλλά φοβάμαι και προβλέπω ότι σύντομα θα οδηγηθείτε στην επιλογή νέων σκληρών μέτρων. Σύντομα θα οδηγηθείτε στην επιβολή νέων φόρων.

Η Νέα Δημοκρατία δεν είναι δυνατόν να συμβάλει στην ψήφιση αυτού του Προϋπολογισμού και γι' αυτό τον καταψηφίζει.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Ζαμπουνίδης έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε τον Προϋπολογισμό του 1997. Έναν προϋπολογισμό που η Χώρα μας καλείται να εφαρμόσει ευρισκόμενη μπροστά στα κρίσιμα προβλήματα των καιρών. Ο κύριος Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας παρουσίασαν ήδη τα δεδομένα και τις κατευθύνσεις του προϋπολογισμού αναφέροντας τους επιδιωκόμενους στόχους, την ισότιμη συμμετοχή της Χώρας στις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, τη διαφύλαξη των εθνικών συμφερόντων έναντι της τουρκικής απειλής, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, τη διαφύλαξη της κοινωνικής συνοχής. Κανείς δεν μπορεί να αμφιβάλλει για τις προσπάθειες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια, για την εξυγίανση της εθνικής οικονομίας. Έχουμε πράγματι ευνοϊκές εξελίξεις στην εθνική οικονομία, πτώση του πληθωρισμού, αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, αύξηση ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, έδωσε στις 19.11.96 συγκεκριμένα αναλυτικά στοιχεία-δείκτες.

Παρ' όλα αυτά, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο στρατηγικός μας στόχος για μία οικονομική πολιτική ανάπτυξης, που θα καθιστά τη Χώρα μας και την κοινωνία μας ισχυρή, έχει να διανύσει πολύ δρόμο.

Θέλω να τονίσω τη συμφωνία με τους πέντε στόχους που έχουν τεθεί, αλλά ταυτόχρονα να αναφέρω και τις έντονες επιφυλάξεις μου για το πώς θα επιτευχθούν αυτοί. Ίσως εδώ είναι το πιο αδύναμο σημείο της πολιτικής μας. Ίσως εδώ κρύβεται η αμφισβήτηση της πολιτικής μας από κοινωνικές τάξεις και ομάδες, που πάντα συμμαχούσαν και σε δύσκολες κρίσιμες στιγμές στάθηκαν κοντά στην κυβέρνηση. Ο στόχος για ανάπτυξη και ευημερία είναι φυσικά επιθυμία όλων μας. Και μπροστά μας έχουμε διαμορφωμένες ανισότητες και συγχύσεις που θολώνουν τον ακριβή διαχωρισμό των εχόντων και των κατεχόντων.

Στο σημείο αυτό νομίζω ότι η Κυβέρνηση πρέπει να είναι πιο ξεκάθαρη και δίκαιη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκπροσωπώ μία ευαίσθητη εθνικά και οικονομικά περιοχή. Νιώθω την ανάγκη να μιλήσω πιο ειδικά και να σας δώσω την εικόνα του Έβρου και της Θράκης. Στον Έβρο, στα νησιά μας, στην Κύπρο χτυπάει η καρδιά της Ελλάδας. Σ' αυτές τις περιοχές δοκιμάζεται η εθνική μας συνειδηση. Αυτές οι διαπιστώσεις δεν πρέπει να ξεχνιούνται όταν μιλάμε για εθνική οικονομική πολιτική. Αυτές οι διαπιστώσεις δεν μπορούν να ξεχνιούνται έτσι απλά όταν οι αριθμοί της οικονομίας ευημερούν, αλλά οι άνθρωποι και κυρίως οι νέοι φεύγουν από το Νομό, από τον Έβρο. Η υπογεννητικότητα χαρακτηρίζει μία μόνιμη κρίση, όταν για παράδειγμα οι μαθητές των δημοτικών σχολείων μειώθηκαν κατά τρεις χιλιάδες εξακόσιες πενήντα στο διάστημα 1983-1995. Το ίδιο οι μαθητές γυμνασίου μειώθηκαν την ίδια περίοδο κατά χίλια διακόσια δώδεκα και οι μαθητές λυκείων κατά τριακόσια είκοσι τρεις.

Κύριοι συνάδελφοι, συνολική μείωση πέντε χιλιάδες εκατόν εβδομήντα τρεις μαθητές σε μία δωδεκαετία, από ένα σύνολο είκοσι μία χιλιάδων μαθητών. Δηλαδή το 1/4 σήμερα δεν υπάρχει.

Αντίστοιχα αρνητικά φαινόμενα έχουμε και σε άλλους κρίσιμους τομείς στο νομό, όπως είναι η απασχόληση, η κοινωνική πολιτική κ.λπ. Και εδώ πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας ότι στο διάστημα '83-'95 οι εισπράξεις των δημοσίων ταμείων της περιοχής αυξήθηκαν επί δώδεκα φορές. Αυτό και μόνο το παράδειγμα, μας οδηγεί να εξετάσουμε πλέον σε αυτήν τη Χώρα ως Βουλή και ως Κυβέρνηση το περιεχόμενο της ανάπτυξης. Πιο απλά, να εξετάσουμε το τι, το

πώς και το γιατί της αναπτυξιακής μας πολιτικής.

Η γεωργία δοκιμάζεται. Και δεν μιλάμε για τους αγρότες της Θεσσαλίας που τώρα τους ακουμπάει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κρίση. Από πέρυσι ουσιαστικά οι αγρότες της Θεσσαλίας αρχίζουν και αντιμετωπίζουν το μεγάλο πρόβλημα. Και αυτό γιατί μπροστά στο αδιέξοδο που υπάρχει στη γεωργία, αρχίζει πλέον το βαμβάκι να καλλιεργείται και στις πιο απόμακρες περιοχές της Ελλάδας, ακόμα και στις άγονες περιοχές.

Αυτή η κρίση -που ξεκινάει τώρα, όπως είπα, στη Θεσσαλία- σε περιοχές όπως ο Έβρος και κάποιες άλλες περιοχές, ξεκίνησε από το 1990. Και βέβαια, τα όρια έχουν ξεπεραστεί γι' αυτούς, γιατί τα προϊόντα που καλλιεργούν κατά 80% είναι δημητριακά, είναι πλεονασματικά προϊόντα, είναι προϊόντα που χρειάζονται μεγάλες εκτάσεις, είναι προϊόντα που έχουν μεγάλο κόστος παραγωγής και βεβαίως είναι πλεονασματικά, γιατί δεν τα θέλει η αγορά.

Πρέπει να πούμε, ότι σήμερα το καλαμπόκι πωλείται στον Έβρο τριάντα δύο δραχμές το κιλό, όταν το κόστος παραγωγής είναι πάνω από σαράντα πέντε δραχμές. Και είναι χαρακτηριστικό αυτό που λένε οι αγρότες, ότι δηλαδή, "όσο περισσότερο καλαμπόκι παράγουμε, τόσο χειρότερο για μας".

Η κτηνοτροφία ριμάχτηκε από την κατάρρα του αφθώδη και της ευλογιάς, αλλά και την απαράδεκτη παιδαριώδη αντιμετώπιση του προβλήματος από την πλευρά μας. Εξήντα χιλιάδες ζώα σφαγίστηκαν αυτήν την περίοδο στον Έβρο. Καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτό. Και βέβαια αποζημιώθηκαν με 400.000 δραχμές το μεγάλο ζώο και 120.000 τα μικρά, το ζευγάρι. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Ότι όσοι έφαξαν τα ζώα λυτρώθηκαν και βεβαίως αποζημιώθηκαν. Και πολλοί από αυτούς πρόβλεψαν και φρόντισαν να μολύνουν τα κοπάδια τους, να τα σφάζουν, να τα θανατώσουν και να αποζημιωθούν. Και δεν πρόκειται να ξαναφτιάξουν κτηνοτροφία εκεί πέρα. Τελείωσε η ιστορία. Όλα αυτά τα χρήματα πάνε αλλού. Πάνε σε αυτοκίνητα, πάνε στην κατανάλωση, πάνε σε οικόπεδα, σε διαμερίσματα. Αλίμονο όμως, σε αυτούς, που προστάτεψαν τα κοπάδια τους, αλίμονο σε αυτούς που συναισθηματικά δεμένοι και προσπαθώντας να αγιστρωθούν εκεί, φρόντισαν να τα περιορίσουν και να τα γλιτώσουν.

Αυτοί, λοιπόν, σήμερα, πληρώνουν ένα τεράστιο κόστος, γιατί ήδη έχουν τσίσει τα ζώα με τις ζωοτροφές του χειμώνα και τους αναγκάζουν -και θα αποζημιωθούν με ένα ποσό που δεν φτάνει- να σταβλίσουν τα ζώα τους για άλλους δύο μήνες.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, με τι αγωνία προσπαθούν αυτοί οι άνθρωποι να γλιτώσουν τα κοπάδια τους και την περιουσία τους.

Η λαθρομετανάστευση συνεχίζεται και μαζί συνεχίζεται η καταστροφή των καλλιεργειών από τους πεινασμένους λαθρομετανάστες. Ακρίδες είναι, κύριοι συνάδελφοι, οι πεινασμένοι και ό,τι υπάρχει δίπλα από το ποτάμι και σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων, δεν μένει τίποτα. Είναι κρίσιμο ζήτημα και πρέπει η Κυβέρνηση να αποφασίσει να δημιουργήσει ένα πρόγραμμα διαχείρισης των κρίσεων και σε τοπικό επίπεδο και σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Δεν μπορούμε δηλαδή, να αντιμετωπίζουμε τις κρίσεις κάθε φορά αποσπασματικά.

Η μεγάλη πρόκληση και η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων με το άνοιγμα των αγορών των Βαλκανικών χωρών, δεν αξιοποιείται γιατί λείπει το ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και γιατί, δυστυχώς, δεν ομαλοποιούνται οι αγορές αυτών των χωρών.

Αναδιαρθρώσεις δεν μπορούν να γίνουν, γιατί λείπει η φτηνή ενέργεια. Το φυσικό αέριο θα φτάσει μέχρι την Κομοτηνή - υπάρχει και η προφορική δέσμευση του κυρίου Πρωθυπουργού- χωρίς να υπάρχουν ακόμα πιστώσεις ότι θα φτάσει και μέχρι την Αλεξανδρούπολη.

Σκοπός όμως, δεν είναι να φθάσει μέχρι την Αλεξανδρούπολη. Σκοπός είναι να φτάσει μέχρι την κορυφή, για να μπορέσουμε πλέον να αξιοποιήσουμε τη φτηνή ενέργεια και στη γεωργία, αλλά ταυτόχρονα, να κάνουμε και ανταγωνιστική

την οικονομία μας. Διότι διαφορετικά, δεν είναι δυνατόν η βιομηχανία, η βιοτεχνία, να σταθεί ανταγωνιστικά σε αυτό το σημείο της Ελλάδας.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι αξίζει να κόψουμε ένα δρομάκι, ένα κομμάτι τσιμέντο από κάθε γωνιά της Ελλάδας, από κάθε περιοχή, από κάθε χωριό και να στήσουμε τα μπλόκα της θωράκισης στη Θράκη. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η αιμορραγία δεν θα σταματήσει, αν δεν υπάρξουν μέτρα. Και δεν είναι λαϊκισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να ζητάμε να μειωθεί στον Έβρο κατά 30% το τιμολόγιο της Δ.Ε.Η., μετά από αυτά που σας είπα. Δεν είναι λαϊκισμός να μειωθεί στο μισό η τιμή των καυσίμων θέρμανσης. Δεν είναι λαϊκισμός να ζητάμε να ενισχυθούν τα προγράμματα επιδότησης για νέες θέσεις εργασίας, με τροποποίηση του προγράμματος ανθρωπίνων πόρων του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Και βεβαίως πρέπει να υπάρχουν κίνητρα προσέλευσης εργατικού δυναμικού και ίδρυση αντίστοιχων γραφείων. Είναι πολύ θετικό ότι το Υπουργείο Βιομηχανίας και Ανάπτυξης αυτήν την ώρα ιδρύει πλέον γραφεία βιομηχανίας.

Ταυτόχρονα, πρέπει να υπάρχει ειδική επιδότηση γι' αυτούς τους επιστήμονες, γιατί πραγματικά λείπει το ανθρώπινο δυναμικό -εκεί πονάει αυτή την ώρα- για να κάνουμε την ανάπτυξη. Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα υπάρχουν. Δεν μπορούμε, είναι αδύνατο να τα αξιοποιήσουμε, δεν υπάρχουν προτάσεις ολοκληρωμένες.

Δεν μας παίρνει και ο χρόνος, αλλά θα αναφερθώ στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο πρέπει να παίξει το εργαλείο της ανάπτυξης σ' αυτήν την περιοχή. Είναι ανάγκη να επεκταθεί, είναι ανάγκη να δημιουργηθούν τμήματα στον βόρειο Έβρο, είναι ανάγκη να πάμε κόσμο, νέους ανθρώπους στην Ορεστιάδα και στο Διδυμότειχο. Και υπάρχει σύμφωνη γνώμη του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου της Θράκης. Πρέπει να δώσουμε ζωή σ' αυτήν την περιοχή. Και βεβαίως πολύ θα ήθελα τη δέσμευση του Υπουργού Παιδείας πάνω σ' αυτό.

Θέλω να πω και δυο λόγια στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, μάλλον και στους δύο Υπουργούς, που γνωρίζουν πολύ καλά την περιοχή.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριοι Υπουργοί, αυτήν την περιοχή, ο ένας τη βίωσε σαν Νομάρχης και την ξέρει πολύ καλά, ο κ. Πάχτας, και εσείς, μαζί την περπατήσαμε. Σήμερα, δυστυχώς, περπατάς και ακούς μόνο τα βήματά σου. Είναι τραγική η κατάσταση σ' αυτήν την περιοχή. Και αν δεν πάρουμε μέτρα, αν δεν υπάρξει ένα ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα γι' αυτήν την περιοχή, νομίζω ότι σε λίγο δεν θα υπάρχει κανένας εκεί πάνω.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι υπάρχουν τρομερά προβλήματα σ' αυτήν την περιοχή. Όμως σε καμία περίπτωση...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Ζαμπουνίδη, σας παρακαλώ. Μην εκμεταλλεύεστε την ευαισθησία μου για τη Θράκη!

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ:** Έκλεισα, κύριε Πρόεδρε.

Άλλωστε, από εσάς περιμένω ευαισθησία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Αυτό ακριβώς σας είπα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΜΠΟΥΝΙΔΗΣ:** Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι η Θράκη παρ' όλα αυτά τα προβλήματα, δεν κινδυνεύει. Κι αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε όλοι, κι εμείς εκεί που είμαστε, αλλά κι εσείς από εδώ. Όμως η απειλή είναι αλήθεια ότι υπάρχει. Κι εμείς έχουμε μάθει να ζούμε μ' αυτήν την απειλή. Υπάρχουν οι Ένοπλες Δυνάμεις, που είναι ισχυρότατες. Και είναι αυτές που εμπνέουν το αίσθημα της ασφάλειας στην περιοχή. Όμως πρέπει αυτός ο Προϋπολογισμός να δώσει τη δυνατότητα να φτιαχτούν εκείνα τα εργαλεία, για να εκμεταλλευτούμε όλα αυτά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, που χρειάζονται για να αναπτυχθεί αυτή η περιοχή. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Για τη Θράκη

χειροκρότησαν και οι Υπουργοί!

Ο κ. Μπασιάκος έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ:** Αν υπάρχει κάτι, στο οποίο συμφωνούμε σ' αυτήν την Αίθουσα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ο χαρακτηρισμός του Προϋπολογισμού, όπως προσφεύστατα εδήλωσε ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ως του σκληρότερου της τελευταίας δεκαπενταετίας.

Με βεβαιότητα, όμως, ο Προϋπολογισμός που συζητούμε σήμερα είναι ανάλγητος, γιατί δε συνεκτιμά τις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες, που επικρατούν σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού.

Είναι αντιλαϊκός, γι' αυτό και βρίσκει καθολική αντίδραση από το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Είναι αναξιοπίστος, γιατί υπερεκτιμά τα έσοδα και υποεκτιμά τις δαπάνες.

Είναι ανπαναπτυξιακός, γιατί οδηγεί στη φτώχεια και στην ύφεση.

Αλλά αναξιοπίστος δεν είναι μόνο ο Προϋπολογισμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι και η ίδια η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός, που παραμονές των εκλογών διαβεβαίωνε τον Ελληνικό Λαό, ότι η οικονομία βαδίζει στο σωστό δρόμο και ότι δεν υπάρχει ανάγκη επιβολής νέων μέτρων, επιβολής νέων φορολογιών.

Ήρθε ο κύριος Πρωθυπουργός μετά τις εκλογές να επιβάλει νέα φορολογία, στην ακίνητη περιουσία, στα κρατικά ομόλογα, στις καταθέσεις συναλλάγματος, στις σύνθετες τραπεζικές εργασίες, μια σειρά φορολογίες που δεν πλήττουν μόνο αυτούς που σύμφωνα με το νεολογισμό της Κυβέρνησης αποκαλούνται έχοντες και κατέχοντες, αλλά τα ευρύτερα κοινωνικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας.

Δεν μας εξήγησε ο κύριος Πρωθυπουργός π' εννοεί με τον όρο "έχοντες και κατέχοντες", για να στραφεί εν συνεχεία, να στρέψει τη φορομπηχτική μήνη της Κυβέρνησης εναντίον όλης της ελληνικής κοινωνίας. Και κατάφερε μέσα σε τρεις μήνες από τις εκλογές να στρέψει εναντίον της Κυβέρνησης το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας, να δημιουργήσει μία πρωτοφανή σε έκταση κοινωνική ένταση την οποία πυροδοτεί η αδιάλλακτη και αυθαίρετη αυτή τακτική της Κυβέρνησης.

Ο κύριος Πρωθυπουργός αρνείται ακόμη και το διάλογο με τις κοινωνικές ομάδες. Η συζήτηση του Προϋπολογισμού γίνεται σ' ένα ιδιαίτερα βαρύ κλίμα μετά τις τελευταίες δυναμικές κινητοποιήσεις των αγροτών, που αποτελούν το 22% του ενεργού πληθυσμού της Χώρας μας και επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική και κοινωνική ζωή της ελληνικής περιφέρειας.

Είναι γνωστά τα αδιέξοδα στα οποία έχει οδηγηθεί ο αγροτικός τομέας τα τελευταία χρόνια. Άλλωστε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. κυβέρνησε δώδεκα χρόνια την τελευταία δεκαπενταετία. Δεν είναι ο κ. Σημίτης εκείνος ο οποίος ευθύνεται για την καταχρέωση των συνεταιριστικών οργανώσεων. Δεν είναι η Κυβέρνηση η οποία έχει συμφωνήσει και αποδεχθεί αδιαμαρτύρητα μια σειρά από κοινοτικές ρυθμίσεις ιδιαίτερα καταστροφικές για σημαντικά προϊόντα, όπως το βαμβάκι, όπως ο καπνός, όπως τα οπωροκηπευτικά, όπως το ελαιόλαδο, όπως το ρύζι, όπως τα σιτηρά, όπως τα δημητριακά ή όπως τα κτηνοτροφικά προϊόντα και ιδιαίτερα το αγελαδινό γάλα. Δεν είναι ο τότε Υπουργός Γεωργίας, ο κ. Μωραΐτης, ο οποίος θριαμβολόγησε μετά τη συμφωνία με βάση την οποία καταρτίστηκε ο κοινοτικός Κανονισμός τον Ιούνιο του 1995 και που οδήγησε σε κατάρρευση τον κρίσιμο και δυναμικό τομέα της βαμβακοκαλλιέργειας στη Χώρα μας;

Η Κυβέρνηση αρνείται να συζητήσει τα δίκαια αιτήματα των αγροτών. Και κάνει και κάτι άλλο. Παρά τη μεγάλη κρίση που αντιμετωπίζει ο αγροτικός τομέας στη Χώρα μας, περικόπτει σημαντικά τα κονδύλια του Κρατικού Προϋπολογισμού που αφορούν έργα για την περιφερειακή ανάπτυξη, αλλά και για τον αγροτικό τομέα. Ενδεικτικό του πόσο αξιόπιστος είναι ο Προϋπολογισμός, είναι το γεγονός της χαμηλής απορροφητικότητας κοινοτικών κονδυλίων, αλλά και εθνικών πόρων, όταν αναφερόμαστε στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ή στις απορροφήσεις από το τμήμα προσανατολισμού του

**ΦΕΟΓΚΑ.**

Το 1994, κύριοι συνάδελφοι, είχε προβλεφθεί στον Προϋπολογισμό κονδύλιο 114 δισ. δραχμών και η πραγματοποίησή ήταν μόνο 96,2 δισ. Το 1995 το ποσό που προβλέφθηκε ήταν 137 δισ. και απορροφήθηκαν 114. Το 1996 προβλέφθηκαν 145 δισ. και απορροφήθηκαν 128. Αλλά και στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων η εικόνα δεν είναι καθόλου διαφορετική. Το 1995 προβλέφθηκαν 105 δισ., για να απορροφηθούν 54,5 δισ., το 1996 προβλέφθηκαν 85 δισ. για να απορροφηθούν 76 και τώρα η Κυβέρνηση θριαμβολογεί που καθόρισε ως ποσό για το 1997 που θα αφορά το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων στον τομέα της γεωργίας τα 154 δισ. Μειώνονται οι χρηματοδοτήσεις του τομέα της γεωργίας σε μία περίοδο που ο ενεργός αγροτικός πληθυσμός μειώνεται ραγδαία και έχει φθάσει μόλις στο επίπεδο του 21%, χωρίς ως κοινωνία και ως Πολιτεία να παρέχουμε οποιαδήποτε εναλλακτική λύση απασχόλησης στους αγρότες, που άνεργοι πλέον μετεγκαθίστανται στα μεγάλα αστικά κέντρα με τεράστιες δυσμενείς κοινωνικές, οικονομικές, αλλά και εθνικές επιπτώσεις, όταν αναφερόμαστε στην απεργήωση της περιφέρειας, στις ευαίσθητες παραμεθόριες περιοχές.

Πρόσφατα είχαμε τη συζήτηση για το βαμβάκι και τα σιτηρά, για το αγελαδινό γάλα και μια σειρά από προϊόντα και καλλιέργειες που καταρρέουν ως αποτέλεσμα των δυσμενών, καταστροφικών, θα έλεγα, ρυθμίσεων στις οποίες συνεφώνησε η Κυβέρνηση την τελευταία τριετία. Αποδεχθήκαμε για το βαμβάκι ρύθμιση, η οποία προέβλεπε στήριξη ελληνικής παραγωγής, του 60% της παραγόμενης ποσότητας έναντι εγγύησης δύο φορές μεγαλύτερας ποσότητας από την παραγωγή της Ισπανίας. Και αυτή η εξέλιξη ήταν ιδιαίτερα καταστροφική, κύριοι Υπουργοί της Κυβέρνησης. Αποδεχθήκαμε να εξαιρεθεί η Ισπανία από τη συνυπευθυνότητα που πλήρωνε μέχρι τότε και γι' αυτό το λόγο οι Ισπανοί εισπράττουν τιμή που υπερβαίνει τις 320 δρχ., όταν εμείς αγωνιούμε και αγωνιζόμαστε να εξασφαλίσουμε μια πενιχρή τιμή της τάξεως των 240-250 δρχ.

Ο κ. Σημίτης παραμονές των εκλογών, υποσχέθηκε στη Λάρισα, στην πλατεία Ταχυδρομείου ότι θα εξασφαλίσει το εισόδημα των βαμβακοπαραγωγών με βάση την περιουσιακή τιμή του προϊόντος. Και μιλούσε τότε για ενίσχυση από εθνικούς πόρους, από το Υπουργείο της Γεωργίας. Χθες ο κύριος Υπουργός της Γεωργίας προκλητικότητας μας είπε ότι ακολουθούμε μεθόδους του κ. Λεπέν, των ακροδεξιών της Γαλλίας που εισηγούνται την επανεθνικοποίηση της γεωργίας.

Αυτά πρέπει να τα απευθύνει στον κ. Σημίτη ο κ. Τζουμάκας. Η Νέα Δημοκρατία είναι εκείνη που ενέταξε τη Χώρα στην Ε.Ο.Κ., είναι εκείνη που έδωσε την ευκαιρία να αντλούμε κάθε χρόνο 1.200.000.000.000 ....

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Μπασιάκο, ο τόνος της φωνής σας μπορεί να είναι όποιος είναι, αλλά το έδρανο να μην το κτυπάτε.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ:** Είμαι λιγότερο προκλητικός από τον Υπουργό Γεωργίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Δεν κτύπησε το έδρανο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ:** Και σε καμία περίπτωση δεν αποδέχεται το Κόμμα της Νέας Δημοκρατίας την επανεθνικοποίηση της κοινής αγροτικής πολιτικής. Αντλούμε σημαντικά κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση και χάρη σ' αυτή προχώρησαν τα έργα ανάπτυξης, τα έργα προόδου και προκοπής της ελληνικής περιφέρειας.

Παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια με την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι ρυθμοί απορροφητικότητας έχουν μειωθεί στο κατακόρυφο, χάνουμε σημαντικά κονδύλια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, την ίδια στιγμή που επιβάλλουμε βαριά φορολογία στον Έλληνα πολίτη.

Προχωρήσαμε πριν από λίγες μέρες σε χαρακτηριστικές ρυθμίσεις μέσα από το νόμο που κύρωσε τον Τελωνειακό Κώδικα, έχουμε προχωρήσει σε ρυθμίσεις χρεών της Ολυμπιακής, χρεών της Ε.Τ.Β.Α., χρεών της Ε.Ρ.Τ. που αριθμούν σε πολλές εκατοντάδες δισεκατομμύρια την ίδια στιγμή που προσπαθούμε, επιβάλλοντας βαριά φορολογία επί δικαίων και αδίκων, να αντλήσουμε 1 τρις. απ' όλες τις ομάδες του

ελληνικού πληθυσμού, μιας και είναι γνωστό ότι και εκείνοι ακόμα που θίγονται, υψηλά ιστάμενοι εισοδηματικά, θα μετακυλήσουν κάποια στιγμή τους φόρους τους στους χαμηλότερους εισοδηματίες. Και βέβαια κάποια στιγμή προχώρησε η Κυβέρνηση στη διαπόμπευση των φοροφυγάδων και δημοσιοποίησε τετρακόσια ονόματα φοροφυγάδων. Αλλά και εκεί διέπραξε λάθος, λόγω της προχειρότητας που τη διακρίνει. Και ανεκοίνωσε ονόματα που στη συνέχεια τους ζήτησε συγγνώμη, διότι οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν είχαν δράσει σωστά για να εκτιμήσουν αν πράγματι όφειλαν, ή είχαν προχωρήσει στην τακτοποίηση των θεμάτων αυτών.

Την ίδια στιγμή που ανεκοίνωνε τη λίστα των φοροφυγάδων προέβαινε σε χαρακτηριστικές ή ευνοϊκές ρυθμίσεις για μια σειρά εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων στις εφορίες.

Αυτή είναι η αξιοπιστία της Κυβέρνησης, αυτή είναι η εικόνα της Κυβέρνησης που εμφανίζεται. Κύριοι της Κυβέρνησης, στον Ελληνικό Λαό. Και νομίζετε ότι θα μπορούσατε να τον πείσετε και να εφαρμόσετε αυτήν την ανάληψη και αναξιόπιστη πολιτική;

Ο προϋπολογισμός θα έρθει προς ψήφιση αύριο. Είναι ένας Προϋπολογισμός που οδηγεί στη φτώχεια και στην ύφεση και έχουμε χρέος όλοι μας απέναντι του Ελληνικού Λαού να τον καταψηφίσουμε, ιδιαίτερα σε τομείς όπως η γεωργία που αντιμετωπίζουν τόσο μεγάλη κρίση και που οι προοπτικές είναι ιδιαίτερα δυσμενείς ως αποτέλεσμα και της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Γι' αυτό θα πρέπει όλοι οι Βουλευτές, ακόμα και αυτοί του ΠΑ.ΣΟ.Κ. οι οποίοι διετύπωσαν δημοσίως, είτε στην Αίθουσα αυτή είτε εκτός Αιθούσης, τις επιφυλάξεις τους, να καταψηφίσουν τον προϋπολογισμό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Μ. Έβερτ Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Λυπάμαι που ο κύριος Υπουργός έφυγε από την Αίθουσα. Χθες, κύριε Πρόεδρε, έγινε εδώ μια συζήτηση όσον αφορά τα θέματα της απορροφήσεως των κοινοτικών κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έδωσα ορισμένα στοιχεία, τα οποία εν συνεχεία αμφισβητήθηκαν από την Κυβέρνηση.

Πρέπει να ξέρετε, κύριε Πρόεδρε και όλοι οι κύριοι συνάδελφοι, ότι η Νέα Δημοκρατία, όταν φέρνει στοιχεία, τα φέρνει εν γνώσει της ότι είναι ακριβή και ότι κάνει τουλάχιστον χρήση στοιχείων, τα οποία προέρχονται από τις δημόσιες υπηρεσίες.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, θα καταθέσω στοιχεία του ΥΠ.ΕΘ.Ο., τα οποία φανερώνουν ποιος είναι ο βαθμός απορρόφησης του Προγράμματος Στήριξης από την Ευρωπαϊκή Ένωση για το 1994, για το 1995 και για το 1996, όπου πράγματι διαπιστώνεται ότι μέσα σε αυτά τα τρία χρόνια έχουν χαθεί 1.850 δισ.

Στα προγράμματα, που προβλέπονται πλέον στο νεότερο πίνακα που έχει δοθεί από το ΥΠ.ΕΘ.Ο., δεν υπάρχουν τα έργα του Αχελώου και τα έργα του Μετρό της Θεσσαλονίκης. Και το λέω αυτό, ούτως ώστε να μη δημιουργούνται ψευδείς εντυπώσεις, την ώρα μάλιστα που μας παρακολουθεί και ο Ελληνικός Λαός από την τηλεόραση.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Μιλτ. Έβερτ καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Παπαντωνίου έχει το λόγο για τρίλεπτη παρέμβαση.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Πάχτας έδωσε χθες ξεκάθαρα στοιχεία σε ό,τι αφορά την απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Ουδείς αμφισβητεί ότι τον πρώτο και δεύτερο χρόνο του εξαετούς Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, υπήρξε υστέρηση στην απορρόφηση πόρων. Το γράφει ο Προϋπολογισμός, το έχουμε δηλώσει πάρα πολλές φορές, ο κ. Πάχτας, όλοι μας.

'Ηταν φυσικό, να υπάρξει αυτή η υστέρηση για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί όλες οι χώρες στο ξεκίνημα του προγράμματος έχουν μια υστέρηση σε ό,τι αφορά την έναρξη των προγραμμάτων. Και ο δεύτερος λόγος, τον οποίο επεσήμανε ο κ. Πάχτας και τον γνωρίζετε, είναι ότι η έναρξη υλοποίησης έργων και προγραμμάτων, προϋποθέτει μία μακρά προεργασία, θεσμικής υποδομής, προγραμματισμού κ.λπ., η οποία δεν υπήρχε τα προηγούμενα χρόνια, δηλαδή τα δύο τελευταία χρόνια της Νέας Δημοκρατίας.

Η απορρόφηση ακολουθεί ανοδική πορεία. Ξεκίνησε, αν θυμάμαι καλά, με 45% στην ετήσια δόση του 1994, έφθασε περίπου στο 70% στην ετήσια δόση του '95 και προσεγγίζει το 100% στην ετήσια δόση του '96.

'Εχουμε τρία ακόμη χρόνια. Στόχος του '97 και βεβαίως των επομένων ετών είναι να έχουμε υπεραπορρόφηση των ετησίων προγραμματισμένων δόσεων, ώστε να υπάρξει πλήρης απορρόφηση του συνόλου των πιστώσεων στη διάρκεια της εξαετίας.

'Αρα, αυτή είναι η πολιτική μας. Και οι συγκρίσεις που έδωσε ο κ. Πάχτας χθες, σε σχέση με τις άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, είναι ότι αυτές οι επιδόσεις είναι συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρώπη και τις άλλες χώρες, όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία, αρκετά ικανοποιητικές.

Το ζήτημα είναι ότι το Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης προϋποθέτει μια θεσμική υποδομή που πήρε χρόνο να δημιουργηθεί. Η θεσμική υποδομή δημιουργήθηκε και από τώρα και στο εξής πάμε σε ταχύτατους ρυθμούς απορρόφησης.

Τώρα, σε ό,τι αφορά τα άλλα δυο σημεία τα οποία θίγατε, το θέμα του Μετρώ Θεσσαλονίκης και του Αχελώου, έχω να πω τα εξής:

Σε ό,τι αφορά το πρώτο, το Μετρό Θεσσαλονίκης, όπως γνωρίζετε δεν καταλήξαμε στον πρώτο μειοδότη και τώρα γίνονται συζητήσεις του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., του κ. Λαλιώτη, με το δεύτερο μειοδότη για να καταλήξουν. Και ασφαλώς, μόλις καταλήξουν, το έργο αυτό θα υλοποιηθεί.

Σε ό,τι δε αφορά τον Αχελώο, υπάρχουν ενστάσεις περιβαλλοντικής φύσεως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Και αυτό σημαίνει ότι υπάρχει δυσκολία χρηματοδότησης του έργου από κοινοτικούς πόρους, αλλά υπάρχει δέσμευση της Κυβέρνησης για υλοποίηση του έργου με εθνικούς πόρους, και το έργο αυτό θα υλοποιηθεί, όπως ακριβώς έχουμε εξαγγείλει.

Αυτή είναι η πραγματικότητα, την οποία πολλές φορές έχουμε εξηγήσει και έχουμε καταθέσει πολλά στοιχεία. Πολλές φορές το εξήγησε ο κ. Πάχτας -αν δεν κάνω λάθος τρεις φορές- και δεν καταλαβαίνω γιατί θέλει να επανέλθει, για δέκατη, νομίζω, φορά παρεμβάσεως, ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, για να επαναλάβει πράγματα τα οποία έχουν απαντηθεί πολλαπλώς και πλήρως. Ευχαριστώ.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο για να δευτερολογήσετε.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, ατύχησε ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

'Εχω εδώ, κύριε Υπουργέ, πίνακα του Υπουργείου σας και φαντάζομαι να γνωρίζετε τι συμβαίνει στο Υπουργείο σας. Τον κατέθεσα στη Βουλή και θα παρακαλέσω να τον διαβάσετε τώρα.

Η απορροφητικότητα, λοιπόν, το 1996 επί προβλέψεως 4.499.000.000 ECU είναι μέχρι και τον Οκτώβριο 1.432.000.000.

Κάντε τον υπολογισμό να βγάλετε εσείς από μόνο σας το ποσοστό. Και η ίδια η απορροφητικότητα -ακόμα χαμηλότερη βέβαια- υπάρχει και τα δύο προηγούμενα χρόνια.

'Όταν συνεπώς δεν έχετε απορροφήσει ούτε το 25% στο

δεκάμηνο, μην έρχεστε να πείτε στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι τους δύο τελευταίους μήνες θα απορροφήσετε τα υπόλοιπα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν αναφέρουμε ότι αφαιρέθη ο Αχελώος και το Μετρό της Θεσσαλονίκης από τον πίνακα, δεν αναφέρουμε αν πρέπει να συμπεριλαμβάνεται ή όχι μέσα στο πρόγραμμα. Το λέμε αυτό, διότι η αφαίρεση γίνεται σκοπίμως, για να εμφανιστεί μεγαλύτερο το ποσοστό της απορροφητικότητας. Διότι, αν στα συνολικά προγράμματα μπει και το μισό δισεκατομμύριο, που είναι γι' αυτά τα δύο προγράμματα, τότε το ποσοστό της απορροφητικότητας πέφτει ακόμα περισσότερο.

Δώστε παρακαλώ στον κύριο Υπουργό τα στοιχεία για να τα δει καλύτερα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Υπουργέ, μισό λεπτό.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Θέλω να δώσω απάντηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Να δώσω το λόγο στον κ. Τσοβόλα και να απαντήσετε συνολικά. Ο κ. Τσοβόλας γι' αυτό το θέμα ζητάει το λόγο.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Θέλω να δώσω στοιχεία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Θα τα δώσετε αμέσως.

Ορίστε, κύριε Τσοβόλα, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.):** Δύο ερωτήσεις θα κάνω, για να δώσει απαντήσεις ο κύριος Υπουργός.

Είναι στην απόφαση της Κυβέρνησης να προχωρήσει το ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης; Είναι οριστική η απόφαση; Γιατί, κύριε Υπουργέ, έχουμε στα χέρια μας -με την ευκαιρία επερώτησης των Βουλευτών του ΔΗ.Κ.Κ. και του υποφαινόμενου που αναπτύξαμε στη Βουλή την προηγούμενη Παρασκευή- διαμαρτυρίες επίσημων φορέων της Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης, που λένε ότι το ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης αποφασίστηκε από την Κυβέρνηση να μη γίνει. Θέλουμε μία οριστική απάντηση, για να ξέρουμε όλοι μας, εάν πρόκειται να γίνει το "ΜΕΤΡΟ".

Δεύτερον, εάν η Κυβέρνηση πράγματι έχει αποφασίσει να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση το έργο του Αχελώου.

'Ενα τελευταίο που ήθελα να παρατηρήσω, είναι το εξής: Σε πίνακα που κατέθεσα ο ίδιος την προηγούμενη Παρασκευή στη Βουλή, φαίνεται ότι τα τελευταία τρία χρόνια, είχαμε υστέρηση σε απορρόφηση 1.500 δις. δραχμών από την Ε.Ο.Κ.. Το ποσοστό απορρόφησης μέχρι τις 30 Αυγούστου 1996 -για το έτος που λήγει, το 1996- ήταν 35% περίπου. Η Κυβέρνηση λέει ότι θα απορροφήσει το 99%, ή το 100%, όπως είπε σήμερα ο κύριος Υπουργός, μέσα στο έτος. Αυτά, δεν συμβαδίζουν με το ρυθμό απορρόφησης που είχαμε, ακόμα και μέσα στο έτος.

Παρακαλούμε, να μας δώσετε απάντηση για τα δύο μεγάλα έργα και στο τρίτο ερώτημά μας, για να ξεκαθαρίσουν τα στοιχεία, ώστε στην αγόρευση που θα κάνουμε -και εγώ προσωπικά- επί του Προϋπολογισμού, να τα λάβουμε υπόψη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει το λόγο για δύο λεπτά, για να απαντήσει.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά τα δύο μεγάλα έργα, στα οποία αναφέρθηκε ο κ. Έβερετ, έδωσα ήδη απάντηση. Δεν έχω να προσθέσω τίποτα σ' αυτά που είπα.

Κατά σύμπτωση στο φάκελό μου σήμερα, που πήρα από το γραφείο, βρίσκεται ένα έγγραφο επίσημο, του Προέδρου του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, στον οποίο είχα δώσει εντολή χθες να ερευνήσει με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και την Τράπεζα της Ελλάδος τα τελευταία στοιχεία σε ό,τι αφορά

την απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων. Το έγγραφο αυτό -το οποίο είναι επίσημο- θα το καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής, αφού το διαβάσω στο Σώμα -είναι πολύ σύντομο- και το οποίο δίνει μία πλήρη και αποστομωτική απάντηση σ' αυτά τα οποία είπε ο κ. Έβερτ. Ο τίτλος του εγγράφου είναι "Χρηματικές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση".

Ημερομηνία 20 Δεκεμβρίου 1996, σημερινή.  
Από 1.1.96 μέχρι 19.12.96 -μέχρι χθες- οι καθαρές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τη Χώρα μας, όπως μετρώνται από τη Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τραπεζής της Ελλάδος, ήταν 4.176.000.000 δολάρια.

Την αντίστοιχη περισινή περίοδο -τους ένδεκα μήνες συν τις δέκα εννέα ημέρες του Δεκεμβρίου- το ποσό ήταν 4.157.000.000 δολάρια, ακριβώς το ίδιο. Το μήνα Δεκέμβριο παρατηρείται σημαντική επιτάχυνση της εισροής κοινοτικών πόρων, τόσο το 1995, όσο και ιδιαίτερα το 1996.

Το 1995 εισέρευσαν τις πρώτες δέκα ημέρες του Δεκεμβρίου 242 εκατ. δολάρια, το τρέχον έτος εισέρευσαν 594 εκατ. δολάρια. Μέχρι τέλος του έτους, εκτιμάται ότι οι εισροές του '96 θα υπερβούν αυτές του '95, οι οποίες τελικώς ανήλθαν στα 4.834 εκατ. δολάρια.

Και έρχομαι τώρα σε απάντηση του ερωτήματός σας. Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις του Γενικού Λογιστηρίου, τις σημερινές, ο κ. Δρίτσας είναι εδώ, οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση το τρέχον έτος θα υπερβούν σημαντικά τις περυσινές και θα πλησιάσουν τον αρχικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τη δημοσιονομική παράταση του έτους. Το '95 οι απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν 1.387 εκατ., ενώ φέτος εκτιμώνται σε 1.817 εκατ. δρχ. έναντι πρόβλεψης 1.881 δισ.

Επαναλαμβάνω, η τελική εκτίμηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με βάση τα χθεσινά στοιχεία των ένδεκα μηνών και δέκα εννέα ημερών του Δεκεμβρίου, είναι ότι οι ετήσιες αποδοχές-εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα ανέλθουν στο ύψος του 1.817 εκατ. έναντι στόχου 1.881 εκατ. Η υστέρηση είναι μόνο 60 δισ. και το ποσοστό προσέγγισης του στόχου είναι, αν δεν απατώμαι, γύρω στο 97%.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιάννος Παπαντωνίου καταθέτει το σχετικό έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

#### ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ Αθήνα 20  
Δεκεμβρίου 1996

Ενημερωτικό σημείωμα με θέμα

"Χρηματικές Ροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση"

Από 1/1/1996 μέχρι 19/12/1996, οι καθαρές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τη Χώρα μας, όπως μετρώνται από τη Διεύθυνση Συναλλάγματος της Τράπεζας Ελλάδος, ήταν 4.176 εκατ. δολάρια. Κατά την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, το ποσό ήταν 4.157 εκατ. δολάρια.

Το μήνα Δεκέμβριο παρατηρείται σημαντική επιτάχυνση της εισροής Κοινοτικών πόρων, τόσο το 1995 όσο, ιδιαίτερα, το 1996. Το 1995 εισέρευσαν τις πρώτες 19 ημέρες του Δεκεμβρίου 242,5 εκατ. δολάρια, ενώ το τρέχον έτος εισέρευσαν κατά την αντίστοιχη περίοδο 594 εκατ. δολάρια. Μέχρι το τέλος του έτους εκτιμάται ότι, σε ημερολογιακή βάση, οι εισροές του 1996 θα υπερβούν αυτές του 1995, οι οποίες τελικά ανήλθαν σε 4.834 εκατ. δολάρια.

Σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες (20/12/1996) εκτιμήσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά το τρέχον έτος θα υπερβούν σημαντικά τις περυσινές, και θα πλησιάσουν τον αρχικό στόχο λαμβάνοντας υπ' όψη τη δημοσιονομική παράταση του έτους. Το 1995 οι απολήψεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν 1.387 εκατ. δρχ., ενώ φέτος εκτιμώνται σε 1.817 εκατ. δρχ., έναντι αρχικής πρόβλεψης 1.881 εκατ. δρχ.. Η απόκλιση οφείλεται στα κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού. Οι απολήψεις για τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και οι απολήψεις από το Γεωργικό Ταμείο θα είναι σύμφωνες με τον αρχικό στόχο.

Γιάννης Στουρνάρας")

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Όταν, λοιπόν, είπα προηγουμένως ότι φέτος προσεγγίζουμε το 100%, η ακριβής αλήθεια είναι 97%. Αυτή είναι η τελευταία εκτίμηση του Γενικού Λογιστηρίου με βάση στοιχεία μέχρι 19 Δεκεμβρίου.

Και αυτή η εκτίμηση είναι η τελική εκτίμηση, που κατέθεσα για τα Πρακτικά της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Και ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι με αυτό το έγγραφο και την απάντηση που έδωσα, θα σταματήσει αυτή η παραφιλολογία, η οποία το μόνο σκοπό που έχει είναι να παραπλανήσει την Εθνική Αντιπροσωπεία.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Θα σας δώσω το λόγο, αλλά θα παρακαλούσα πολύ να μπορούσαν να μιλήσουν και οι Βουλευτές. Αυτή η συνεδρίαση είναι για τους Βουλευτές.

Ορίστε, κύριε Έβερτ, έχετε το λόγο. Να ετοιμάζεται και ο κ. Πιπεργιάς, για να μιλήσει για λεπτά.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν από άγνοια ή από σκοπιμότητα ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας προσπαθεί να παραπλανήσει το Σώμα.

Κύριε Υπουργέ, εμείς μιλήσαμε για το πρόγραμμα σύγκλισης. Και σας είπαμε ότι φέτος θα έπρεπε να απορροφήσετε 4,5 δισ. ECU και έναντι αυτού έχετε απορροφήσει το δεκάμηνο 1,4 δισ. ECU.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ:** Κάνετε λάθος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακαλώ, κύριε Τσακλίδη.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ:** Στη μία περίπτωση μιλάει για ECU και στην άλλη για δισεκατομμύρια.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Έρχεται, συνεπώς, ο κύριος Υπουργός και λέει ποιες θα είναι οι εισπράξεις από την Ευρώπη για κάθε πρόγραμμα. Λέει "συναλλαγματική εισροή" -γιατί γι' αυτό ενδιαφέρεται το Υπουργείο Οικονομικών και όχι για το πρόγραμμα των έργων- "θα είναι όσο προβλέψαμε". Και έρχεσθε μάλιστα και αναφέρετε 1,7, ενώ στο πρόγραμμα, στο οποίο αναφέρεται το ΥΠ.ΕΘ.Ο., μιλάει για 4,5. Εσείς μιλάτε για συναλλαγματικές εισροές. Είναι ένα θέμα, που έχει τις αγροτικές επιδοτήσεις, έχει τα πάντα. Και εμείς μιλάμε για συγκεκριμένα έργα. Και αυτό που ενδιαφέρει είναι ότι καθυστερείτε τα έργα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Θα σας ξαναδιαβάσω τους αριθμούς: Αυτός ο πίνακας είναι του Υπουργείου σας, είναι της αρμοδίας Διευθύνσεως, τον έχετε πάρει, τον έχουν όλοι οι Υπουργοί. Έπρεπε συνεπώς, να απορροφήσετε το 1996, 4.499.347 ECU και έχετε απορροφήσει 1.432.421 ECU. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και το ότι μέχρι τον Οκτώβριο έχετε απορροφήσει αυτό το ποσό του 1,4, συμπίπτει και με τις προβλέψεις του Γενικού Λογιστηρίου τελικά. Λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι το οικονομικό έτος φέτος παρατείνεται για άλλους τρεις μήνες.

Συνεπώς, μην συγχέετε πράγματα τα οποία είναι ανάλογα. Εμείς μιλάμε για έργα τα οποία καθυστερούν και τα οποία θα χαθούν.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Έχω δώσει το λόγο στον κ. Πιπεργιά.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του Κ.Κ.Ε.):** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο επί της διαδικασίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακαλώ. Πρέπει να προχωρούν και οι διαδικασίες της Βουλής.

Ορίστε, κύριε Πιπεργιά.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 1997 άνοιξε τη συζήτηση για όλα τα οικονομικά ζητήματα που απασχολούν τη Χώρα. Εδώ και τρία χρόνια καταβάλλεται συστηματική προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων του αναθεωρημένου προγράμματος σύγκλισης και σε γενικές γραμμές τα αποτελέσματα είναι θετικά. Για τρίτη συνεχή χρονιά, όλοι οι μακροοικονομικοί δείκτες παρουσιάζουν

βελτίωση και υπάρχει η αισιόδοξη πρόβλεψη ότι το 1998 θα πετύχουμε τους ονομαστικούς όρους του Μάαστριχτ με εξαίρεση το δείκτη του δημόσιου χρέους που και πολλές άλλες χώρες δεν θα τον προσεγγίσουν.

Πρόσθετα θετικά στοιχεία της τριετούς αυτής προσπάθειας είναι ότι η βελτίωση των δεικτών έγινε χωρίς την εγκατάλειψη του κράτους κοινωνικής δικαιοσύνης και με διατήρηση της απασχόλησης στα ίδια σχετικά επίπεδα. Αυτό σημαίνει ότι για πρώτη φορά εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης σε συνδυασμό με ενεργό επενδυτική πολιτική. Τα αποτελέσματα θα ήταν θετικότερα, εάν υπήρχε μεγαλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων του Δεύτερου Κοινοτικού Πλαίσιου Στήριξης.

Οι εξελίξεις αυτές καταρρίπτουν στην πράξη το επιχείρημα που ακούστηκε σε παλαιότερα προγράμματα, "πρώτα σταθεροποίηση και μετά ανάπτυξη". Η εμπειρία που έχουμε αποκτήσει τα προηγούμενα χρόνια από την εφαρμογή αυτών των προγραμμάτων πρέπει να αξιοποιηθεί στη νέα μας προσπάθεια που επιβάλλεται και πρέπει να είναι επιτυχής.

Η αντιμετώπιση των δημοσιονομικών προβλημάτων της Χώρας και κυρίως η ανάπτυξή της, με την κινητοποίηση του συνόλου των παραγωγικών δυνάμεων του Τόπου αποτελεί σήμερα θέμα πρώτης προτεραιότητας. Επιβάλλεται να διαμορφώσουμε, έξω και πέρα από τους στόχους που θέτει η συμφωνία για τη συμμετοχή της Χώρας μας στην οικονομική και νομισματική ενοποίηση, εναλλακτική εθνική στρατηγική που να εκφράζει τις εθνικές προτεραιότητες και να εμπεριέχει τις διεθνείς συμφωνίες, όπως το Μάαστριχτ και τη GATT, σαν στοιχεία της σημερινής πραγματικότητας.

Οι στόχοι για την ONE δεν πρέπει να αποτελούν ένα άλλοθι για την επιβολή προγραμμάτων λιτότητας με τις περικοπές των κοινωνικών δαπανών, των μισθών, των συντάξεων, όπως επίσης και για την αναζήτηση νέων φορολογικών εσόδων από τα ίδια φορολογικά υποζύγια, γεγονός που εκ των πραγμάτων οδηγεί σε πόλωση μεταξύ περιοχών, κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων. Πρέπει να αποτελέσουν αφορμή για την εκκίνηση μιας προσπάθειας της Χώρας προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η νέα διεθνής πραγματικότητα.

Σε αυτήν την προσπάθεια, πρέπει να στρατευθούν οι εργαζόμενοι, οι αγρότες, οι μικρομεσαίοι επαγγελματίες, οι άνεργοι και οι συνταξιούχοι. Αυτήν την προσπάθεια πρέπει να συνδράμουν οι δυνάμεις της γνώσης, της επιστήμης και της παραγωγής. Μέχρι σήμερα δεν κατορθώσαμε να πείσουμε ότι έχουμε ορατό αναπτυξιακό αποτέλεσμα που να οδηγεί σε αύξηση της απασχόλησης και να δημιουργεί αισιόδοξες προοπτικές αύξησης και ανάπτυξης του βιοτικού επιπέδου του Λαού, με αποτέλεσμα, πολλές κοινωνικές δυνάμεις που πρέπει να συμμετέχουν σ' αυτήν την προσπάθεια, να βρίσκονται σήμερα σε κινητοποίησης. Λάθη, παραλείψεις και μη έγκαιρη αντιμετώπιση υπαρκτών προβλημάτων, οδήγησαν σε εκρηκτικές καταστάσεις.

Πέρα από τους αριθμούς, υπάρχουν και οι άνθρωποι με τις ανάγκες τους. Πρέπει να γίνει κατανοητό απ' όλους μας ότι δεν μπορούμε να συμπειστούν αυτές οι ανάγκες, πέρα από ένα ανεκτά κοινωνικό όριο. Άγνοια αυτής της πραγματικότητας οδηγεί σε κοινωνικές εκρήξεις δύσκολα ελεγχόμενες και σε συνολική αμφισβήτηση της κοινωνικής προοπτικής. Όπως πρόσφατα υπεστήριξε ο Χέλμουτ Σμίτ, η άκαμπτη σκληρότητα για την επίτευξη του στόχου της νομισματικής ενοποίησης και η προοπτική της κοινής νομισματικής και ανπληθωριστικής πολιτικής που ουσιαστικά θα καθορίζεται από την Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας, ενέχει ουσιαστικούς κινδύνους με αύξηση της ανεργίας και περιθωριοποίηση ολοένα και ευρύτερων στρωμάτων, οδηγώντας τελικά σε υπονόμηση την επιδιωκόμενη ευρωπαϊκή προοπτική.

Στην Ελλάδα οι κοινωνικές εντάσεις και λαϊκές κινητοποιήσεις, οδηγούν σε πολιτικές αποστασιοποιήσεις και σε αποδιάρθρωση των δυνάμεων που πρέπει να στηρίζουν την εθνική αναπτυξιακή προσπάθεια. Χωρίς την κινητοποίηση των ζωντανών δυνάμεων του Τόπου στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, υπάρχει ο κίνδυνος να πετύχουμε τους στόχους της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης, αλλά ταυτόχρονα να έχουμε μία κοινωνία βαθιά διχασμένη, μια

παραγωγή διαλυμένη, στραπές ανέργων και δυσοίωνες προοπτικές.

Πρωταρχικό καθήκον της Κυβέρνησης είναι η διαμόρφωση των συνθηκών για την πραγματοποίηση μέσα σε θεσμούς, όπως η ΟΚΕ, και έξω από αυτούς ενός ταχύρρυθμου διαλόγου για τη δημιουργία ενός ανπτυξιακού μετώπου και για την επίτευξη μιας εθνικής κοινωνικής συμφωνίας. Χρειαζόμαστε ένα σύγχρονο όραμα που να κινητοποιήσει το Λαό μας, μία ευέλικτη πολιτική που να βοηθάει στην προσπάθεια για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, των προϊόντων μας και υπηρεσιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη Χώρα μας τα τελευταία χρόνια, υπάρχει μία κατηγορία πολιτών που ευημερεί, είναι οι πιστωτές-ραντέρηδες του Δημοσίου. Η παρασιτική αυτή τάξη και οι ανάγκες εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, που φθάνουν, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 1997, στο 44% των φορολογικών εισπράξεων του Κράτους, όπως επίσης και η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος του πληθωρισμού, έχουν επιβάλλει σε κυρίαρχο στοιχείο της οικονομικής πολιτικής εδώ και πολλά χρόνια τη νομισματική σταθερότητα. Οποιαδήποτε άλλη άποψη καταγγέλλεται ως αναχρονιστική, επικίνδυνη και αποσταθεροποιητική. Η πολιτική της σκληρής δραχμής, όμως, δημιουργεί κινδύνους για την οικονομία μας και προβλήματα στην ανταγωνιστικότητά της. Ο κλάδος του τουρισμού είναι ένας από τους κλάδους που πλήγηκε ανεπανόρθωτα τα τελευταία χρόνια. Αν δεν κινηθούμε με ταχύτητα, σε αναγκαίες μεταβολές στο μικροοικονομικό επίπεδο, με επενδύσεις και παραγωγικούς εκσυγχρονισμούς, που να επιφέρουν σημαντική αύξηση της ανταγωνιστικότητας και να αντιμετωπίζουν τα ντεσαβαντάζ της σκληρής δραχμής, τότε η πολιτική αυτή θα τεθεί εκ των πραγμάτων σε αμφισβήτηση με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Στις σημερινές δύσκολες συνθήκες, που η οικονομία μας πρέπει να κάνει άλματα προς τα εμπρός και να αυξηθεί η παραγωγικότητά της, πέρα από τις υποχρεώσεις της Κυβέρνησης, υπάρχουν υποχρεώσεις και καθήκοντα των κοινωνικών κινημάτων και των θεσμικών εκφράσεών τους. Δεν αρκεί σήμερα ο αγώνας για τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των αγροτών, των επαγγελματιών. Γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά πως, αν δεν βρεθούμε σε αναπτυξιακή τροχιά, αν δεν βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητα των παραγομένων προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών, κινδυνεύουν, όχι μόνο τα εισοδήματα, αλλά και η απασχόληση και το κράτος κοινωνικής προστασίας και συνοχής.

Απαιτείται ενεργός παρέμβαση για την ανάπτυξη, διεκδίκηση συλλογικών συμβάσεων από τα συνδικάτα που να διασφαλίζουν, όχι μόνο το εισόδημα των εργαζομένων, αλλά και να παρέχουν κίνητρα για την αύξηση της παραγωγής και τη βελτίωση της παραγωγικότητας.

Να επιδιωχθούν αναδιρθώσεις στην παραγωγή, οργανωτικές μεταβολές στις επιχειρήσεις, που να κάνουν καλύτερες και παραγωγικότερες τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υπηρεσίες, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται ακόμα και σε φυσικά μονοπώλια, όπως ο κλάδος του ηλεκτρισμού. Να αντιμετωπισθούν τα φαινόμενα της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς, προκειμένου να προσφερθούν από το Δημόσιο καλύτερες υπηρεσίες με μικρότερο κόστος. Χρειάζεται ένταση των προσπαθειών και καθημερινός αγώνας για το βιοτικό επίπεδο του Λαού, για τη διατήρηση του λεγόμενου κοινωνικού μισθού, που να ενισχύει τα πλέον αδύνατα κοινωνικά στρώματα. Απαιτούνται συνδυασμένες κινήσεις για την αντιμετώπιση της μεγαλύτερης κοινωνικής αδικίας, της ανεργίας, που εξελίσσεται σε μάλιστα για τους νέους και τις γυναίκες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εργαζόμενοι και τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα, όπως οι χαμηλοσυνταξιούχοι και οι χαμηλόμισθοι, γεύτηκαν τα αποτελέσματα των νεοφιλελεύθερων πειραματισμών στο παρελθόν. Χρειάζονται συντονισμένες προσπάθειες για να ξεπεραστούν τα προβλήματα.

ματα και να ανοικοδομηθούν τα ερείπια που άφησε στο διάβα της η νεοφιλελεύθερη λαίλαπα και να αναπτυχθούν οι γνωστές γκρίζες περιοχές.

Η Βορειοκεντρική Εύβοια και οι περιοχές της Χαλκίδας και του Αλιβερίου, πλήττονται από την ανεργία όσο καμία άλλη περιοχή της Χώρας. Για να ξεπεραστούν τα προβλή-

ματα αυτά, δεν αρκούν αποσπασματικά μέτρα. Χρειάζεται η διαμόρφωση και υλοποίηση ολοκληρωμένων πολιτικών ανασυγκρότησης, όλων αυτών των περιοχών που έχουν πληγεί και πλήττονται από την αποβιομηχάνιση και την ανεργία. Παρά την καθολική αποδοχή της πάρα πάνω θέσης, υπάρχει χαρακτηριστική βραδύτητα και απροθυμία για την εκπόνηση ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Εύβοιας, με αναγκαίες παρεμβάσεις σε όλο το νομό, από τη Λιχάδα μέχρι το Κάβο-Ντόρο και από την Αυλίδα μέχρι την Κύμη και τη Σκύρο, καρκινοβατεί επικίνδυνα. Ο λόγος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι δεν υπάρχουν αναγκαίες πιστώσεις. Είναι προφανές ότι μπορούν -και επιβάλλεται- να εξευρεθούν οι πόροι για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Να τα πείτε στον Υπουργό σας, ο οποίος τώρα μας είπε ότι υπάρχουν κονδύλια.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Η πάταξη της φοροδιαφυγής, η αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροκλοπής και της παραοικονομίας, όπως και η σωστή διάθεση των κονδυλίων, που σήμερα σπαταλώνται για ρουσφετολογική πολιτική από τους Υπουργούς, μπορούν να εξασφαλίσουν έσοδα και αναγκαίους πόρους, τόσο για την ανασυγκρότηση αποδιαρθρωμένων και προβληματικών περιοχών, όσο για την παιδεία, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και την οικοδόμηση ενός κράτους κοινωνικής προστασίας και συνοχής.

Η Κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει τολμηρά στον τομέα αυτό. Πέρα από το σύνθημα "πληρώνουν οι έχοντες και οι κατέχοντες", υπάρχει και η εμπειρία της διπλανής πόρτας, η εμπειρία του γείτονα φοροφυγά, του γείτονα φοροκλέφτη, του γείτονα μεταπράτη. Η εμπειρία αυτή ανατρέπει το σύνθημα στην πράξη και δημιουργεί στο τέλος την αίσθηση του εμπαιγμού και το πικρό αίσθημα της απογοήτευσης.

Για να κινητοποιηθεί και να συμμετέχει ο Λαός στη φιλόδοξη προσπάθεια, δεν αρκούν τα συνθήματα της επικοινωνιακής πολιτικής, αλλά χρειάζονται κύρια τα αισθήματα του Λαού και αυτά πρέπει να είναι φιλικά προς την Κυβέρνηση, ιδιαίτερα προς την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που είναι η δική του Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση που μόλις προ τριμήνου εξέλεξε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Καστανίδης έχει το λόγο για είκοσι λεπτά.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός, κάθε Προϋπολογισμός, αντανάκλα την οικονομική φιλοσοφία της Κυβέρνησης, τις εν γένει πολιτικές τάσεις της και στάσεις της και βεβαίως, τους ευρύτερους πολιτικούς στόχους και επιδιώξεις της.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Συνεπώς, δεν είναι μια σειρά αριθμών. Και δεν προτίθεται γι' αυτό να συμβάλλω σε αυτήν τη συζήτηση παρουσιάζοντας αριθμούς αφορώντες είτε την οικογένεια εν γένει είτε το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Θα μου επιτρέψετε όμως, πριν εκθέσω τις πολιτικές μου απόψεις, να κάνω ορισμένους αρχικούς σχολιασμούς, που θα επιτρέψουν σε ορισμένους συναδέλφους να συναγάγουν καλύτερα συμπεράσματα.

Ομολογώ ότι μέχρι στιγμής δεν έχω κατανοήσει τη συζήτηση περί της απορροφητικότητας των κοινωνικών πόρων, ιδιαίτερα μάλιστα όταν χρησιμοποιούνται στοιχεία τα οποία δεν βοηθούν στη συναγωγή ορθών συμπερασμάτων. Θα σας δώσω ένα απλό παράδειγμα.

Έγινε συζήτηση για την αναγραφή στο σχετικό πίνακα του

ΥΠ.ΕΘ.Ο. του Αεροδρομίου Θεσσαλονίκης. Άκουσα μάλιστα τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να ομιλεί για το νέο διεθνές Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης. Είναι αξιοπερίεργο το ότι επισημαίνει πως για να φανεί ότι η απορρόφηση των πόρων είναι μεγαλύτερη, διεγράφη από τον αρχικό πίνακα το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Όχι το αεροδρόμιο. Για το Μετρό είπε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Όχι για το Μετρό, κύριε Πρόεδρε. Για το αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Σήμερα έθιξε θέμα Μετρό. Μιλώ για χθες.

**ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ:** Για το Μετρό.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Μιλώ για χθες, κύριε Πολύδωρα. Μίλησε για το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης και το επανέλαβε και σήμερα.

Το νέο διεθνές Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης δεν θα μπορούσε να είναι σε χρηματοδοτικά σχήματα της Κοινότητας. Διότι, απλούστατα, είναι επιλογή της κυβέρνησης του περασμένου Ιουνίου, του Ιουνίου του 1996. Και ακόμα, δεν έχουν συμφωνηθεί τα χρηματοδοτικά σχήματα, ώστε να ζητηθούν συγχρηματοδοτήσεις για το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης.

Είναι λοιπόν προφανές, ότι δεν μπορεί κανείς να συμπεράνει σε μια τέτοια συζήτηση, για την οποία τουλάχιστον δεν υπάρχει συμφωνημένη βάση δεδομένων.

Δεύτερον, άκουσα για πολλοστή φορά, χθες, από τον αξιότιμο Πρόεδρο του Δ.Η.Κ.ΚΙ. να αναφέρεται στο φωτισμό των ελικοδρομιών, ως να είναι ένα εξάισιο πεδίο πολιτικής αντιπαραθέσεως, αλλά υποθέτω ότι θα τον διευκολύνει, αν του δώσω ορισμένα στοιχεία ώστε επιτέλους, να σταματήσει αυτή η επίθεση η οποία γίνεται κατά της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας. Η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για τα ελικοδρόμια, μία ευθύνη έχει, για τη λειτουργία τους και συγκεκριμένα, το φωτισμό τους. Να κάνει τις σχετικές μελέτες - την κατασκευή την έχει άλλος, ως ευθύνη- και ταυτόχρονα περιοδικώς να ελέγχει αν υπάρχουν ελλείψεις. Η ευθύνη π.χ. για τον ηλεκτροφωτισμό των ελικοδρομιών είναι της πρώτης βαθμίδας Αυτοδιοίκησης ή της δεύτερης βαθμίδας Αυτοδιοίκησης. Δεν είναι της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

Αν, ενδεχομένως, ο πρόεδρος μιας κοινότητας ή ο δήμαρχος δεν ενδιαφέρονται για τον φωτισμό των ελικοδρομιών, αυτό δεν είναι ευθύνη του κεντρικού Κράτους και παρακαλώ πάρα πολύ, αυτό να γίνει κατανοητό, ώστε να γνωρίζουμε επί ποίας βάσεως ακριβώς συζητούμε.

Αλλά -δεν θα αναφερθώ ονομαστικώς- χθες, άκουσα συνάδελφο, μιλώντας αργά, να κρίνει ορισμένα θέματα της πολιτικής του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών με τρόπο άκομψο, για να χρησιμοποιήσω μία επεικική έκφραση. Χρησιμοποίησε στοιχεία κατά τρόπο ανακριβή και επέλεξε χαρακτηρισμούς, που δεν νομίζω ότι ταιριάζουν στο επίπεδο ενός ουσιαστικού και σοβαρού κοινοβουλευτικού διάλογου. Μάλιστα δε έθιξε και πρόσωπα ονομαστικώς. Όχι εμένα, άλλους.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Πείτε ποιος είναι.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Προφανώς δεν θα τον παρακολουθήσω. Μίλησε περί την δεδεκάτη τα μεσάνυχτα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Έχει αξία η ώρα που μίλησε κάποιος, κύριε Υπουργέ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κυρίες συνάδελφε, σας παρακαλώ μη διακόπτετε τον Υπουργό.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Είπα ότι δεν θέλω να αναφερθώ ονομαστικώς.

Έλεγα, λοιπόν, ότι χρησιμοποίησε χαρακτηρισμούς που προσέβαλαν και πρόσωπα. Παρά το γεγονός ότι θεωρώ ήσυχος σημασίας το θέμα, θα ήθελα να δώσω μερικές απαντήσεις, προστατεύοντας τον κοινοβουλευτικό διάλογο και την ευπρέπειά του, διότι μπορώ να κατανοήσω την άγνοια, δεν μπορώ όμως να κατανοήσω την άγνοια η οποία οδηγεί σε απρεπείς κινήσεις και χαρακτηρισμούς, πολύ περισσότερο όταν αυτός που το πράττει έχει τη συνείδηση ότι κατέχει τη

γνώση για να το κάνει. Αυτό είναι το χειρότερο.

Πρώτα απ' όλα έκανε μία εισαγωγή. Θα αναφερθώ -είπε- σε τρεις τομείς, σε τρεις Οργανισμούς του Υπουργείου Μεταφορών. Πρέπει να σας πω, ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Υπουργείου Μεταφορών μαζί με τις θυγατρικές είναι περίπου είκοσι. Συνεπώς, θα πρέπει να αισθάνομαι εξαιρετικά ικανοποιημένος επειδή ησχολήθη μόνο με τρεις. Αυτό σημαίνει ότι στις υπόλοιπες δεκαεπτά -θα μπορούσα να συμπεράνω- ότι όλα είναι άριστα. Αλλά θα ασχοληθώ με τις τρεις.

Κατ' αρχήν, για τις αστικές συγκοινωνίες: Επανέρχεται συνέχεια το θέμα των ελλείψεων των αστικών συγκοινωνιών και ιδιαίτερα των αστικών συγκοινωνιών της Αθήνας. Παρακαλώ πολύ, κύριοι συνάδελφοι, να αποσαφηνίσουμε τα στοιχεία που αποτελούν τα δεδομένα μας, επί ποίας βάσεως δηλαδή συζητούμε.

Υπάρχουν, όντως, ελλείμματα στις αστικές συγκοινωνίες. Πού όμως οφείλονται τα ελλείμματα των αστικών συγκοινωνιών στην Αθήνα; Στη συνειδητή και ορθή πολιτική όλων των κυβερνήσεων να κρατούν χαμηλό το εισιτήριο προκειμένου μέσω αυτής της πολιτικής των κοινωνικών επιδοτήσεων να ενισχυθούν ασθενέστερες εισοδηματικά τάξεις.

Το 1995, με βάση τους δείκτες πληθωρισμού το εισιτήριο στην Αθήνα έπρεπε να είναι 175 δραχμές. Παρόλα αυτά επί έξι χρόνια διατηρείται στις 75 δραχμές. Είναι μια πολιτική επιλογή όλων των κυβερνήσεων, σωστή κατά την άποψή μου. Αλλά ως συμφωνήσουμε ότι δεν μπορεί να επιβάλλεται στους Οργανισμούς αστικών συγκοινωνιών κοινωνική πολιτική απ' όλες τις κυβερνήσεις και ταυτόχρονα να κατηγορούνται ως ελλειμματικοί αυτοί οι φορείς.

Θέλετε να σας πω και κάτι ακόμα; Αν ερευνήσετε την ανάκτηση κόστους που έχουν οι αστικοί οργανισμοί Συγκοινωνιών σε όλες τις πόλεις της Ευρώπης, θα δείτε ότι αυτή είναι πάρα πολύ χαμηλή. Θα αποσαφηνίσω τι σημαίνει ανάκτηση κόστους. Είναι η σχέση των εξόδων των Αστικών Συγκοινωνιών στο Άμστερνταμ, στο Βερολίνο ή σε οποιαδήποτε άλλη πόλη της Ευρώπης με τα έσοδά τους. Τι, δηλαδή, ανακτά με τα έσοδά του ένας αστικός συγκοινωνιακός φορέας από τα έξοδά του.

Σας δίνω έναν πίνακα συντεταγμένο από διεθνή Οργανισμό. Η ανάκτηση, λοιπόν, κόστους σε αστικά συγκοινωνιακά συστήματα είναι: Στο Άμστερνταμ μόλις 25%. Δηλαδή τα έσοδα καλύπτουν το 25% των εξόδων. Στην Αθήνα το 27%, στις Βρυξέλλες το 33%, στην Κοπεγχάγη 52%, υψηλό ποσοστό, στη Φρανκφούρτη 45%, στο Λουξεμβούργο 18%, στην Ρώμη 10% κ.ο.κ.

'Όλες οι κυβερνήσεις, θέλοντας ουσιαστικά να επιδοτήσουν, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, τις συγκοινωνίες, τις κρατούν ελλειμματικές. Δεν εξαιρείται ούτε η Χώρα αυτή. 'Όταν λοιπόν αναφερόμαστε στα ελλείμματα, να έχουμε υπόψη μας τον λόγο υπάρξεώς τους. Θα μπορούσαμε αύριο να κάνουμε μία δραματική αύξηση του καμίστρου και να τελειώσει το θέμα, αλλά σεβόμαστε, για λόγους κοινωνικής ευαισθησίας, τους πολίτες που χρησιμοποιούν τις αστικές συγκοινωνίες. Ελέγχθηκαν και άλλα πολλά. Ελέγχθη π.χ., ότι είναι 504 δισ. δραχμές το σύνολο του δανεισμού των συγκοινωνιών της Αθήνας. Το σύνολο του δανεισμού και σε συνάλλαγμα και σε δραχμές ανέρχεται περίπου σε αυτό το ύψος. Μιλάμε βεβαίως για δεκαέξι χρόνια. Είναι η άθροιση δεκαέξι ετών.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** 'Όχι, διότι έχουμε και τις επιδοτήσεις του Κράτους.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Βεβαίως. Εγώ μιλώ μόνο για δανεισμό, κύριε Πρόεδρε, δεν αναφέρομαι στην επιδότηση. Αναφέρομαι σε αυτά που ετέθησαν χθες. Το σύνολο του δανεισμού είναι 504 δισ. για μία διάρκεια περίπου δεκαέξι ετών, με μία μικρή παρατήρηση. Το 1990, το 1991, το 1992, το 1993, το σύνολο του δανεισμού σε συνάλλαγμα και σε δραχμές είναι 223 δισ. δραχμές. Δηλαδή, από τα 504 δισ., τα 223 δισ. αφορούν την περίοδο 1990, 1993, τέσσερα χρόνια και τα υπόλοιπα 281 δισ. είναι μία διαδρομή από το 1979 μέχρι το 1996. Θα μπορούσα να παραθέσω και άλλα στοιχεία, αλλά επειδή ο χρόνος δεν είναι επαρκής, θα επιχειρήσω να δώσω απαντήσεις σε

ορισμένα άλλα θέματα.

Προσεβλήθησαν άνθρωποι, όπως ο Υποδιοικητής της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας. Αναφέρομαι στον κ. Σουλαδάκη. Προσέξτε την αβελτηρία και την κακότητα. Ο συνάδελφος που ομιλεί, λέει ότι γίνονται αναθέσεις πολλών δισεκατομμυρίων στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Περιμένει κάποιος να προχωρήσει στην αποκάλυψη του γεγονότος, ποια είναι η ανάθεση. Εκεί γίνεται μία μικρή στροφή αντί να αποκαλύψει ο συνάδελφος την ανάθεση, αφήνει πρώτα τις εντυπώσεις να αιωρούνται και κάνοντας στροφή 180 μοιρών αναφέρεται στις αποδοχές του Διοικητή και Υποδιοικητών της Υ.Π.Α.

Οι αποδοχές του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας είναι 1.161.000 δραχμές, και λίγο λιγότερο των Υποδιοικητών.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Πολλά δεν είναι, κύριε Υπουργέ; Πολλά είναι, λιτότητα έχουμε. Ο Αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων παίρνει 500.000 δρχ.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Κύριε Σπυριούνη, ακούστε με, γιατί ξέρω ότι εσείς ακούτε.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Ξέρετε ότι σας σέβομαι και σας εκτιμώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Σας παρακαλώ, κύριε Σπυριούνη, μην διακόπτετε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Είναι πράγματι αυτές οι αποδοχές, με δύο μικρές παρατηρήσεις.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να έχω μετά το λόγο. Σε εμένα αναφέρεται, είπε "κακότητα" και τόσα άλλα πράγματα.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Τα νούμερα αυτά είναι μεικτές αποδοχές. Αυτά που καθαρά εισπράττει -και είναι κρίμα που γίνεται αυτή η συζήτηση- είναι λίγο παραπάνω από 800.000 δραχμές.

Μια δεύτερη παρατήρηση. Οι αποδοχές του Διοικητή της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και του Υποδιοικητή είναι 600.000 και 500.000 αντιστοίχως δραχμές. Με απόφαση την οποία υπογράφουν δύο Υπουργοί της Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας την 8η Ιουνίου του 1993, εξομοιώνεται -προσέξτε, κύριε συνάδελφε- ο Διοικητής της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και οι Υποδιοικητές, ως προς τα έξοδα κινήσεως και παραστάσεως, με τον Γενικό Γραμματέα Υπουργείου. Δεν είναι δηλαδή ρυθμίσεις που έχει κάνει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

'Όσον αφορά τον κ. Σουλαδάκη, θα έπρεπε να γνωρίζει ο οποιοσδήποτε...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Εσείς τις αλλάξατε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ:** Τις αποδεχθήκατε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** 'Όχι τις αποδέχθηκαν, τις άλλαξαν.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ. Ξέρετε πολύ καλά, ότι εγώ ακούω με πολύ σεβασμό κάθε συνάδελφο και θα παρακαλούσα στα πλαίσια της Δημοκρατίας να ακούγεται και η άλλη άποψη, έστω και αν δεν αρέσει.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Επειδή κοιτάζετε εμένα, εγώ δεν είπα τίποτε, σας ακούω μόνο.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Δεν το λέω σε σας, τον κ. Παπαγεωργόπουλο κοιτούσα.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Πάντως, αναφέρεσθε σε μένα και θα απαντήσω μετά.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Λέω, λοιπόν, ότι θα πρέπει κανείς να γνωρίζει και το ήθος και την επιστημονική επάρκεια και τη λαμπρή προσφορά του κ. Σουλαδάκη. Και είναι κρίμα πραγματικά να γίνονται τέτοιου είδους επιθέσεις.

Σε ό,τι έχει σχέση με τον Ο.Σ.Ε.: εδώ πια δίνονται μάχες για τους κανόνες διαφάνειας. Θα ήθελα να σας δώσω μόνο

ένα στοιχείο, χωρίς να θέλω να επεκταθώ.

Με εισήγηση του Υπουργού Μεταφορών -γιατί όταν μιλάμε για διαφάνεια ο καθένας κρίνεται από την πολιτική του πράξη και όχι από αυτό που διακηρύττει, αλλά ποτέ δεν πράττει- η Κυβέρνηση αυτή, πήρε τέσσερις αποφάσεις. Όλες οι προμήθειες για τα αυτοκίνητα της ΕΘΕΛ που θα γίνουν στο επόμενο έτος, οι προμήθειες του τροχαίου υλικού του Ο.Σ.Ε., οι προμήθειες του τροχαίου υλικού του ΗΣΑΠ και των τρόλεϊ των ΗΛΠΑΠ, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και μετά από εισήγηση του Υπουργού Μεταφορών, εντάσσονται στις ρυθμίσεις του άρθρου 3 του ν. 2286. Δηλαδή, συνιστάται Διακομματική Επιτροπή, με συμμετοχή εμπειρογνομήτων, για να ελέγξει όλη τη διαδικασία των προμηθειών σε αυτούς τους κρίσιμους τομείς.

Θα παρακαλούσα πολύ να μου πείτε στο παρελθόν πόσα παραδείγματα σε ανάλογες κυβερνητικές περιόδους έχουμε, ώστε να δικαιούται κανείς να ισχυρίζεται ότι είχε ανάλογη θητεία ή ανάλογη πολιτική συμπεριφορά.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Τα λεωφορεία η Νέα Δημοκρατία τα πήρε με "clearing".

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Σε ό,τι δε έχει σχέση με τις απορροφήσεις του Ο.Σ.Ε., θα ήθελα να κάνω την ακόλουθη παρατήρηση: Η χρηματοδότηση του Ο.Σ.Ε. για τον εκσυγχρονισμό του δικτύου του είναι 436 δις. από το Δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, και το Ταμείο Συνοχής. Προσέξτε την αλχημεία: Λέγεται ότι το πρόγραμμα χρηματοδοτήσεων από την Κοινότητα ήταν 477 δις., αλλά μέχρι πριν λίγο καιρό απορροφήθηκαν 88 δις. Ποια είναι η αλχημεία; Τα 436 δις. δραχμές για την ακρίβεια, κύριοι συνάδελφοι, είναι το συνολικό πρόγραμμα μέχρι τέλους του 1999. Είναι ολόκληρο, δηλαδή, το πρόγραμμα μέχρι τις αρχές του επόμενου αιώνα. Ποιες είναι οι δεσμεύσεις; Για τη διετία 1994-1996, 129 δις. δραχμές. Ποιες οι απορροφήσεις; Ενενήντα δύο δισεκατομμύρια. Ποσοστό απορροφήσεων για τον Ο.Σ.Ε. 70%.

Τώρα επιτρέψτε μου μερικές γενικές παρατηρήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με ευθύνη και της Κυβερνήσεως, αυτός ο Προϋπολογισμός ενεφανίσθη στα μάτια της κοινής γνώμης ως ένας Προϋπολογισμός, απόλυτα αυστηρός, κοινωνικά άδικος και σκληρός. Αυτό είναι και ευθύνη της Κυβερνήσεως. Είναι βεβαίως, ένας Προϋπολογισμός ο οποίος κινείται στα όρια της δημοσιονομικής πειθαρχίας, αλλά το σύνολο των υποστηρικτικών μέτρων για την εκτέλεση αυτού του Προϋπολογισμού έχει πολλά φορτία κοινωνικής δικαιοσύνης, πολύ περισσότερα απ' ό,τι ο οποιοσδήποτε Προϋπολογισμός δημοσιονομικής πειθαρχίας στο παρελθόν.

Μάλιστα είναι απορίας άξιο πώς καταφέραμε κι εμείς να περάσουμε αυτή την αντίληψη, ότι μπορεί να επιβαρύνονται τα πιο ασθενή εισοδήματα σ' αυτόν τον Τόπο. Η αλήθεια είναι εξαιρετικά απλή. Το 1997 έχουμε επιπλέον έσοδα της τάξης των 1.200 δις. δραχμών. Από πού προέρχονται αυτά τα έσοδα; Να γίνει κατανοητό επιτέλους, διότι ακούγεται ότι ληηλατείται το φτωχό εισόδημα από μία ληστρική φορολογική πολιτική.

Από πού προέρχονται λοιπόν τα επιπλέον έσοδα των 1.200 δις. δραχμών; Προέρχονται από την επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας. Δικαιούμαστε να το πούμε αυτό. Το 1996 η οικονομική δραστηριότητα επεκτάθηκε περίπου 11,5%. Προβλέπουμε συγκρατημένα για το 1997 ότι η επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας θα είναι περίπου 10,7%. Αυτό σημαίνει, λόγω της επεκτάσεως της οικονομικής δραστηριότητας, ότι θα έχουμε έσοδα περίπου 635 δις. δραχμές. Υπολείπονται άλλα 540 δισεκατομμύρια.

Από πού προέρχονται τα 540 δις. δραχμές; Γι' αυτό το ποσό μιλάμε. Προέρχονται, πρώτον, από φόρους κοινωνικά δικαίους. Παράδειγμα: Για πρώτη φορά φορολογούνται τραπεζικές εργασίες και ειδικές επιχειρηματικές δραστηριότητες. Δεύτερον, περικόπτονται φοροαπαλλαγές ισχυρών κοινωνικών ομάδων. Τρίτον, φορολογούνται τα έντοκα και τα ομόλογα του Δημοσίου και τέταρτον, αυξάνονται τα λεγόμενα μη φορολογικά έσοδα.

Ποια είναι τα μη φορολογικά έσοδα; Οι αυξήσεις στα

μερίσματα του Κράτους από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Οι εισπράξεις από τα μερίσματα του ελληνικού Δημοσίου στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο αυξάνονται στο 55%. Δεν είναι επιβαρύνσεις του Έλληνα πολίτη. Είναι τα λεγόμενα μη φορολογικά έσοδα. Αν σε αυτά προσθέσετε και θεωρίες, οι οποίες πόρρω απέχουν από τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, καταλήγουμε σ' αυτό το δυσάρεστο συμπέρασμα, που προανέφερα. Ότι ενεφανίσθη ο Προϋπολογισμός ως άδικος, ενώ έχει πολύ μεγαλύτερα φορτία κοινωνικής δικαιοσύνης.

Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Για τους πολυτέκνους, ποια ήταν η απόφαση της Κυβερνήσεως; Παρενόησε ή ενδεχομένως ξαφνικά αποφάσισε η Κυβέρνηση ότι πρέπει να δυσκολέψει μία θετική δημογραφική πολιτική; Η Κυβέρνηση, το μόνο, το οποίο είπε, με βάση και τις εισηγήσεις των συλλόγων των πολυτέκνων, ήταν κάτι εξαιρετικά απλό. Αναχρηματοδοτώ, αναπροσανατολίζω τη χρηματοδότηση προς τους πολυτέκνους.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα λίγο παραπάνω χρόνο.

Αυτό που είπαμε, είναι να υπάρξουν κριτήρια για τη συνέχιση των ενισχύσεων στις μεγάλες σε ηλικία πολύτεκνες μητέρες και να ενισχυθούν δραστηρικά οι νέοι πολύτεκνοι γονείς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα, όμως, να θίξω ένα ευρύτερο ζήτημα που αφορά αμέσως την λειτουργία της Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Και θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο να μου δώσει πολύ λίγο χρόνο, για να μπορέσω να αναπτύξω τις σκέψεις μου.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Υπουργέ, ο χρόνος, όπως ξέρετε, είναι περιορισμένος.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Δεν θα καθυστερήσω.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Λοιπόν, σε ένα λεπτό να τελειώσετε.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Εάν μπορείτε να μου δώσετε δύο λεπτά.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, κύριε Υπουργέ.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπ. Μεταφορών και Επικοινωνιών):** Καλώς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι Μεταφορές και οι Επικοινωνίες για να λειτουργήσουν, πρέπει να έχουν είτε ελεύθερους τους δρόμους των πληροφοριών, αν πρέπει να μιλήσω για τις επικοινωνίες, είτε να είναι και ελεύθεροι οι δρόμοι, όταν πρόκειται για τις μεταφορές.

Θέλω να σας πω, ότι αυτές τις μέρες οι αποκλεισμοί των δρόμων είχαν ένα δυσβάσταχτο κόστος για τις μεταφορές. Είναι περίπου δύο με δύομιση δισεκατομμύρια το ημερήσιο κόστος για τις μεταφορές.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι κάθε κοινωνική ομάδα δικαιούται να ασκήσει, στα πλαίσια του Συντάγματος, ελευθέρως τα δικαιώματά της. Όμως καμία κοινωνική ομάδα δεν μπορεί να τα ασκήσει, με τρόπο που να δημιουργεί θανάσιμους τραυματισμούς σε άλλες κοινωνικές ομάδες.

Έχω ακούσει αυτές τις μέρες τη θεωρία ότι όλα εξαρτώνται από την Κυβέρνηση και ότι ο αποκλεισμός των δρόμων αποτελεί απόλυτο δικαίωμα και επιβεβαίωση της Δημοκρατίας.

Θα ήθελα να θυμίσω σε όσους μιλούν στο όνομα της Αριστεράς, ότι είναι δραματικές οι επιπτώσεις. Σας πληροφορώ ότι τα ΚΤΕΛ, με χρεισμό του τηλεγράφου, δηλώνουν ότι έχουν ήδη κόστος 6 δις. δρχ., ότι είναι σε πλήρη αδυναμία να πληρώσουν στους εργαζομένους και το δώρο των Χριστουγέννων και τους μισθούς. Και αυτό το οποίο αναρωτιέμαι είναι, αν κάποια στιγμή, θα προστρέξουν ορισμένοι από τα οδοφράγματα να δηλώσουν την κοινωνική τους αλληλεγγύη, σε όσους πιθανόν απολυθούν.

Λέγω λοιπόν -και αυτή είναι η τελική μου φράση- ότι όσοι μιλούν στο όνομα της Δημοκρατίας και της Αριστεράς, πρέπει να έχουν υπόψη τους ότι η Αριστερά δίνει πάντοτε μάχη

ενάντια στους συγκροτημένους μηχανισμούς εξουσίας. Δεν δίνει ποτέ μάχη ενάντια σε κοινωνικές τάξεις, στις οποίες πρέπει να είναι αλληλέγγυα. Όταν η μάχη απέναντι στους συγκροτημένους μηχανισμούς εξουσίας καταργείται και μετατρέπεται σε μάχη ενάντια σε κοινωνικές τάξεις, τότε νομίζω ότι δεν μπορούμε να ομιλούμε στο όνομα της Δημοκρατίας. Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Τι θα ακούσουμε ακόμα!

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο επί προσωπικού.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ορίστε, κύριε Χειμάρη.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Είπε, κατ' επανάληψη -εγώ ήμουν, δεν υπάρχει κανείς στην Ελλάδα, ούτε στην Αίθουσα που να μη το ξέρει αυτό- ότι χρησιμοποίησα κακότητα, ότι κατήγγειλα επώνυμα, κακώς, συνάδελφο κ.λπ. Πολλά είπε εναντίον μου που με αφορούσαν προσωπικά. Δεν διέψευσε στοιχεία.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, είπε ότι ανέφερα ως παράδειγμα κατασπατάληση δια στην Υ.Π.Α., στην συνέχεια, ότι είπα ότι αυτά τα άλλα χρήματα τα έπαιρνε η διοίκηση. Όλα αυτά είναι ψευδίστατα.

Παρακαλώ, να μου δώσετε δύο λεπτά να απαντήσω, κύριε Πρόεδρε. Είναι η πρώτη φορά που ζητάω το λόγο με τέτοια αφορμή και θα σας παρακαλέσω πάρα πολύ να μου δώσετε το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ, ο Κανονισμός θεωρεί ότι προσωπικό θέμα υπάρχει, εάν χρησιμοποιείται έκφραση υβριστική.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Είπε "κακότητα". Τι άλλο να μου πει;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Θα σας παρακαλέσω να μην επιμεινέτε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Επιμένω, κύριε Πρόεδρε. Είναι η πρώτη φορά που επιμένω.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ήδη, το ότι ζητήσατε το λόγο για προσωπικό θέμα, δείχνει την πλήρη αντίθεσή σας στην απόκρουση και στον τρόπο που απέκρουσε την άποψή σας ο κύριος Υπουργός.

Δεν θέλω να καταστρατηγούμε τον Κανονισμό, μιλώντας επί προσωπικού θέματος, όταν αυτό δεν υπάρχει, όπως το ορίζει ο Κανονισμός.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αλλά όταν λέει ότι χρησιμοποίησα "κακότητα", δεν είναι προσωπικό θέμα; Δεν το καταλαβαίνω αυτό;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε συνάδελφε, ακούστε παρακαλώ.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Πέραν του ότι έδωσε ψευδή στοιχεία, χρησιμοποίησε πολλές φράσεις εναντίον μου προσωπικά.

Σας πληροφορώ ότι ήμουν στο ξενοδοχείο, δεν ήξερα τι ώρα θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός -ήθελα να τον ακούσω- και έσπευσα τροχάδην, διότι συνέχεια έλεγε προσβλητικές φράσεις για το άτομό μου, ενώ ήταν ψέματα.

Παρακαλώ πολύ, να μου δώσετε το λόγο να πω δύο κουβέντες.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Χειμάρη, σας παρακαλώ πάρα πολύ, διότι και άλλοι συνάδελφοι έχουν ζητήσει το λόγο επί προσωπικού. Η ευθύνη είναι δική μου. Διότι, αν στην χθεσινή σειρά των παρεμβάσεων Αρχηγών και Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, ακολουθήσει σήμερα μία άλλη σειρά προσωπικών θεμάτων, δεν θα μιλήσουν σύμφωνα με τον Κανονισμό, αυτοί που δικαιούνται να μιλήσουν. Δεν είμαι διατεθειμένος αυτό να το επιτρέψω.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Όταν χαρακτηρίζει "κακότητα" σχεδόν όλη την ομιλία;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Χειμάρη, εγώ άκουσα τι είπε ο κύριος Υπουργός.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Κύριε Παπαδόγγονα, σας παρακαλώ, μην παρεμβαίνετε στην

διαδικασία.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Δεν παρενέβην καθόλου στην διαδικασία.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Σας παρακαλώ, πρέπει να με βοηθήσετε οι παλαιότεροι συνάδελφοι.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ:** Σας είπα ότι δεν παρενέβην.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Καλώς, εντάξει.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΕΙΜΑΡΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, με απεκάλεσε ψεύτη με τα λόγια του.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Χειμάρη, δεν σας είπε ψεύτη, αυτό δεν το άκουσα. Και για το ενδεχόμενο στο διάδρομο ερχόμενος, να είπε κάτι ο κύριος Υπουργός, ρώτησα τον κ. Αποστολίδη. Έκφραση υβριστική δεν χρησιμοποιήθηκε. Έληξε το θέμα, σας παρακαλώ πολύ.

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Μητσotάκης.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Μια προκαταρκτική παρατήρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προτού μπω στο θέμα της ομιλίας μου. Λυπάμαι και θεωρώ φαινόμενο πολιτικής παρακμής, το γεγονός, ότι για αδιαμφισβήτητα πράγματα, εδώ μέσα στην Αίθουσα αυτή, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε.

Αναφέρομαι στον κύριο Υπουργό της Εθνικής Οικονομίας. Η απορρόφηση των κονδυλίων, κύριε Υπουργέ, για το 1994 και το 1995 είναι γνωστή και δεδομένη. Εγώ τουλάχιστον τη γνωρίζω και από το Υπουργείο σας και από την Επιτροπή της Ευρώπης. Και είναι βέβαιο ότι χάσαμε 1.300.000.000.000 τα οποία δεν απορροφήθηκαν. Τι θα γίνει το '96; Αφήστε το να συμπληρωθεί και θα το δούμε. Είναι όμως απαράδεκτο, όταν αυτό είναι ένα βέβαιο γεγονός, όταν περνούν οι Βουλευτές σας, από εδώ, όπως προηγουμένως ο συνάδελφος Ευβοίας και σας λένε ότι σταμάτησαν τα έργα ελλείψει πιστώσεων, να θέλετε σεις να αλλάξετε την πραγματικότητα.

Τώρα μπαίνω στο θέμα μου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα είμαι επιγραμματικός κατ' ανάγκη. Η Κυβέρνηση Σημίτη -είναι η δική μου εκτίμηση- έχει ήδη αποτύχει. Ο στόχος τον οποίο έθεσε και επιδιώκει με τον Προϋπολογισμό, τον οποίο σήμερα συζητούμε, η συμμετοχή της Ελλάδος, η ισότιμη, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Νομισματική Ένωση είναι εκ των πραγμάτων ανέφικτος. Η Ελλάδα βαδίζει ολοταχώς προς το περιθώριο της Ευρώπης. Η αποτυχία της Κυβέρνησης Σημίτη είναι δεδομένη, πριν καλά, καλά, αρχίσει το βίο της για δύο κατά βάση λόγους.

Πρώτον, γιατί προεκλογικά δεν είπε την αλήθεια στον Ελληνικό Λαό, με αποτέλεσμα μετά τις εκλογές να χάσει μέσα σε λίγες εβδομάδες την αξιοπιστία, που είναι απαραίτητη για να εφαρμόσει οποιαδήποτε πολιτική.

Δεύτερον, γιατί ούτε και μετεκλογικά δεν είχε την τόλμη να κάνει τις τομές και τις ρήξεις στο δημόσιο τομέα, αποκρατικοποιήσεις, απελευθέρωση των αγορών και κατάργηση κρατικών μονοπωλίων, χωρίς τις οποίες καμιά πολιτική δεν έχει ελπίδα επιτυχίας.

Σε λίγους μήνες από τώρα -είναι η πρόβλεψη που εγώ κάνω- η Κυβέρνηση Σημίτη παντελώς ανεύθυνη, παντελώς ανίσχυρη πλέον, δεν θα μπορεί να εφαρμόσει καμιά πολιτική. Και τότε το δράμα της Ελλάδας θα έχει φθάσει στον κολοφώνα του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκομαι σε μερίοδο της πολιτικής μου ζωής, στην οποία δεν με ενδιαφέρει να χαϊδεύω αυτά και να λέγω ευχάριστα λόγια. Θα σας πω τα πράγματα, όπως είναι, όπως εγώ τουλάχιστον τα βλέπω. Η ελληνική οικονομία είναι η τελευταία της Ευρώπης. Ένα σημαντικό τμήμα του εισοδήματος και της κατανάλωσής μας, μας το δίνουν οι φορολογούμενοι των άλλων Ευρωπαϊκών κρατών. Έχουμε το χρόνο 1,5 τρις. καθαρές εισπράξεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι συνεισώς προφανές, ότι οι άλλοι Ευρωπαίοι, που κάνουν οι ίδιοι αυστηρές αιματηρές οικονομίες για να μπορέσουν να προσεγγίσουν τα κριτήρια του Μάαστριχτ, δύσκολα θα μας ανεχθούν επί μακρόν ως εταίρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς βεβαίως έχουμε πείσει τους εαυτούς μας, δια της

αυθυποβολής, ότι ως Χώρα, ζούμε υπό καθεστώς διαρκούς λιτότητας. Η πραγματικότητα όμως είναι, ότι τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια η κατανάλωσή μας αυξάνεται συστηματικά περισσότερο από το εισόδημα που παράγουμε. Ακόμα και μετά την ευωχία της δεκαετίας του '80, μεταξύ 1989-1994, έχουμε την μεγαλύτερη ροπή προς κατανάλωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το εθνικό μας προϊόν αυξήθηκε στην πενταετία αυτή, κατά μέσο όρο κατά 1,3% και η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε με διπλάσιο ποσοστό, περίπου κατά 2,3%. Ταυτόχρονα έχουμε συσσωρευμένο ένα τεράστιο δημόσιο χρέος, για το οποίο πληρώσαμε και φέτος τόκους, οι οποίοι απορρόφησαν μόνο αυτοί, χωρίς τα χρεωλύσια, το 50% των φορολογικών εσόδων.

Χρέος που είναι ήδη τραγικά υψηλό, γίνεται, όμως, ακόμα μεγαλύτερο, αν περιλάβουμε σ' αυτό και το αφανές έλλειμμα, για το οποίο κυρίως θέλω να σας μιλήσω απόψε.

Ποια είναι η αιτία του προβλήματος; Αιτία είναι το πλέγμα των κάθε είδους οικονομικών και συντεχνιακών συμφερόντων, που έχουν οικοδομηθεί γύρω από το μεγάλο Κράτος και η γενικότερη νοοτροπία της χαλάρωσης, του ωχ-αδελφισμού, η οποία έχει δημιουργηθεί την τελευταία δεκαπενταετία. Όλο και περισσότεροι Έλληνες έχουν μάθει να επιδιώκουν τη βελτίωση της ζωής τους, όχι από τη δική τους δουλειά και προκοπή, αλλά μέσα από την εκβιαστική αξιοποίηση της πολιτικής διαδικασίας.

Την ίδια ώρα υπάρχει σήμερα στον Τόπο μας τεράστια κοινωνική αδικία. Είναι ανεπαρκής ή ανύπαρκτη η κοινωνική προστασία ομάδων, όπως είναι οι μικροσυνταξιούχοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι μικροί και μεσαίοι αγρότες μεγάλης ηλικίας, οι πολύτεκνοι, οι αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων. Δεν προστατεύουμε, δηλαδή, τις ομάδες εκείνες που χρειάζονται στήριξη, γιατί αυτές ειδικά, είναι πρακτικά αδύνατον να βελτιώσουν τη ζωή τους εργαζόμενοι περισσότερο, ή ακόμα δεν έχουν τη δυνατότητα να πετύχουν εκβιαστικά τη βελτίωση της θέσεώς τους.

Αντίθετα, κοινωνικές ομάδες με μεγάλη πολιτική δύναμη από τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, μέχρι τα συνδικάτα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, αποσπούν τεράστια ποσά από το Κράτος, δηλαδή από τους υπόλοιπους πολίτες, από τους οποίους στο τέλος - τέλος, προέρχονται όλα τα χρήματα που ζοδεύει η κάθε κυβέρνηση.

Το κοινωνικό συμβόλαιο, που θεωρητικά συγκρατεί τον κοινωνικό ιστό μιας Χώρας, στην περίπτωση της Ελλάδος, έχει προ πολλού διαρραγεί. Εκατομμύρια πολίτες, δηλώνουν εμπράκτως με τη συμπεριφορά τους, ότι δεν δεσμεύονται πλέον από τους νόμους, είτε πρόκειται για τη συστηματική και σε τεράστια έκταση φοροδιαφυγή είτε για τις καταλήψεις των εθνικών οδών και το κατέβασμα των διακοπών της Δ.Ε.Η. είτε για την πρωτοφανή διαφθορά που υπάρχει στο δημόσιο τομέα, το μήνυμα είναι πάντοτε το ίδιο. Όλο και περισσότεροι, οι νόμοι δεν τηρούνται και δεν υπάρχει ταυτόχρονα Κράτος, το οποίο να θέλει και να μπορεί να διασφαλίσει την εφαρμογή τους.

Στην Ελλάδα, ο νόμος, το κράτος δικαίου υποκαθίσταται διαρκώς και περισσότερο από το δικαίο του ισχυροτέρου, υποκαθίσταται από τον νόμο της ζούγκλας.

Ο Ελληνικός Λαός παραπληροφορημένος, αλλά και επιρρεπής πάντοτε στο τραγούδι των Σειρήνων, παρακολουθεί παθητικά όλα όσα συμβαίνουν. Βρίσκει εύκολη διέξοδο στην γενική άρνηση της πολιτικής και των πολιτικών, η οποία, όμως, στη δημοκρατία επιτείνει μάλλον το αδιέξοδο, παρά το επιλύει.

Τα πολιτικά Κόμματα από την πλευρά τους δεν λένε την αλήθεια στον Ελληνικό Λαό. Του κρύβουν την πραγματικότητα, του κρύβουν το αληθές κόστος της προσαρμογής στην αδυσώπητη πραγματικότητα.

Αυτά συμβαίνουν δυστυχώς και με τον Προϋπολογισμό που συζητούμε σήμερα. Δεν είναι τίποτε άλλο ο Προϋπολογισμός αυτός, από μία τεράστια άσκηση απόκρυψης της πραγματικότητας. Οι ομιλητές που μίλησαν όλες αυτές τις ημέρες, εξήγησαν αναλυτικά την έκταση των λογιστικών και άλλων λαθροχειριών που εμπεριέχει αυτός ο Προϋπολογισμός.

Εγώ θα σας μιλήσω απόψε για κάτι τελείως διαφορετικό: Για το αφανές έλλειμμα -προσέξτε τη λέξη- το έλλειμμα, δηλαδή, το οποίο δημιουργείται από τις πάσης φύσεως δραστηριότητες του Κράτους, αλλά δεν απεικονίζεται στον κρατικό Προϋπολογισμό, έλλειμμα, όμως, το οποίο εμφανίζεται κατ' ανάγκην αργότερα και περνά κατ' ευθείαν στο δημόσιο χρέος.

Προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι, μια απλή διαπίστωση κεφαλαιώδους σημασίας. Από το 1985 έως το 1996, το δημόσιο χρέος αυξήθηκε κατά 32 τρις. δραχμές. Από αυτά, όμως, μόνο τα 19 τρις. εμφανίσθηκαν στα εμφανή ελλείμματα των ετησίων Προϋπολογισμών και Απολογισμών που εμψήφισε η Βουλή. Τα άλλα 13 τρις. προέρχονται, αν θέλετε, από το αφανές αυτό έλλειμμα, το οποίο όταν δημιουργήθηκε, δεν το κατάλαβε κανένας ότι δημιουργείται, δεν ενεφανίσθη καθόλου στη Βουλή και ο Λαός το συνειδητοποίησε πολύ αργότερα, όταν, υπό την πίεση των πραγμάτων, το Κράτος ανέλαβε τα χρέη και το αφανές έλλειμμα έγινε φανερό.

Αν μετρήσετε και αναλύσετε κατά 1 τρις. παραπάνω το χρόνο είναι ψεύτικοι όλοι οι προϋπολογισμοί. Ειδικότερα, του 1996, εκτός από το επίσημο έλλειμμα για το οποίο μιλούμε σήμερα, αυξήθηκε κατά τον τρόπο αυτό το δημόσιο χρέος κατά 220 δισ. από εγγυήσεις, εφόσον αυτές οι εγγυήσεις δεν αποτελούν ανανέωση παλαιότερων εγγυήσεων, κατά 100 δισ. από αγορές μετοχών της χρεωκοπημένης Ε.Τ.Β.Α., κατά 126 δισ. από ανάληψη χρεωλυσιών για λογαριασμό τρίτων, κατά 170 δισ. από κεφαλαιοποιημένους τόκους και κατά 248 δισ. από συναλλαγματικές διαφορές.

Είμαι βέβαιος, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι αριθμοί αυτοί δεν εξαντλούν την πραγματικότητα σ' ό,τι αφορά το φεινό χρόνο την αύξηση του αφανούς χρέους.

Το ερώτημα που τίθεται είναι: Ποιο είναι σήμερα το αφανές χρέος που κρύβεται πίσω από την οικονομική διαχείριση των διαφόρων κρατικών δραστηριοτήτων και ποια είναι τα αφανή ελλείμματα που δημιουργούνται. Αυτό θα έπρεπε να είναι το κύριο θέμα της συζήτησης στον Προϋπολογισμό. Και σ' αυτό το ερώτημα με τη σημερινή διάλυση του Κράτους είναι πράγματι πάρα πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να απαντήσει κανείς.

Φανταστείτε, ότι το Ι.Κ.Α., ο μεγαλύτερος ασφαλιστικός οργανισμός της Χώρας που πήρε φέτος επιχορήγηση από τον κρατικό Προϋπολογισμό 235 δισ., δεν έχει συντάξει καν τον ισολογισμό του 1992.

Το αφανές, λοιπόν, έλλειμμα που συνεχίζει ανεξέλεγκτα να δημιουργείται στους συνεταιρισμούς, την Ε.Τ.Β.Α., στα ναυπηγεία, στην Α.Τ.Ε., στην αμαρτωλή Ε.Α.Σ., στον Ο.Α.Ε. και τις προβληματικές που έχουν απομείνει, στα νοσοκομεία που κανείς δεν γνωρίζει τι αγοράζουν και τι χρωστάνε, στην Ε.Α.Β., στην ΕΛ.Β.Ο., στον Ο.Σ.Ε., στην Ε.Ρ.Τ. και πάνω απ' όλα στην κοινωνική ασφάλιση, σ' αυτό το έλλειμμα βρίσκεται η ωρολογιακή βόμβα, που αναπνάζει κάθε προσπάθεια που γίνεται σήμερα και καταδικάζει την Ελλάδα στο περιθώριο της Ευρώπης.

Ειδικά για την κοινωνική ασφάλιση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να επιμείνω λίγο περισσότερο, γιατί μπροστά στο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε εκεί, όλα τα άλλα είναι απλά πταίσματα. Το άνοιγμα των επτά μεγαλύτερων ασφαλιστικών ταμείων κατά την κρατική επιχορήγηση, θα ανέλθει το 1997 σε 288 δισ. δραχμές. Είναι διπλάσιο από πέρυσι, τετραπλάσιο από πρόπερσι και οκτώ φορές παραπάνω από τέσσερα χρόνια πριν. Αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο. Αυτό σημαίνει ότι η ασφαλιστική μεταρρύθμιση του 1990-1992, την οποία εμείς εκάναμε, την επώδυνη μεταρρύθμιση, έχει ήδη, το περιθώριο που δημιουργήσαμε, εξανημιστεί. Και τα ελλείμματα των ταμείων αρχίζουν πάλι να αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο.

Αν η Κυβέρνηση θέλει πράγματι να κάνει ένα δειλό έστω βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση σ' ό,τι αφορά το αφανές έλλειμμα, θα επαναφέρω για τρίτη φορά σ' αυτό το Βήμα μία συγκεκριμένη πρόταση. Πρέπει να αναλάβει η Βουλή αποκλειστικά το δικαίωμα να εγγυάται για λογαριασμό του ελληνικού Δημοσίου και να δηλώσει ταυτόχρονα, ότι το Κράτος δεν

ευθύνεται απολύτως για κανένα που δεν έχει εγγυηθεί έλλειμμα ή δάνειο, το οποίο δημιουργείται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Αυτό, τουλάχιστον, θα έδινε την αίσθηση, ότι πράγματι υπάρχει έντιμος πρόθεση, ότι πρέπει κάτι να κάνουμε, να σταματήσουμε σ' ένα κατήφορο στον οποίο άλλως βουλιάζουμε, κύριε Παπαντωνίου.

Ξέρετε πάρα πολύ καλά, ότι κοροϊδεύουμε εαυτούς και αλλήλους εδώ μέσα όταν μιλούμε ότι θα σώσουμε τον ελληνικό Προϋπολογισμό κόβοντας το επίδομα των πολυτέκνων μανάδων ή κόβοντας το 15% από τις απολαβές των διπλωματών του εξωτερικού. Και εγώ που γύρισα σήμερα απ' έξω, σας λέγω ότι είναι εθνικό έγκλημα όταν η Τουρκία δίνει το 5% του κρατικού της προϋπολογισμού για εξωτερική πολιτική. Εσείς δίνετε το 0,49%, δέκα φορές κάτω από ό,τι δίνει η Τουρκία. Και θέλετε να εξευτελίσετε τους διπλωμάτες μας και να κάνετε ταυτόχρονα εξωτερική πολιτική;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλω να αναφερθώ στα επίκαιρα γεγονότα των ημερών. Έχουν ήδη συζητηθεί. Έχοντας όμως τη σκληρή εμπειρία του Πρωθυπουργού, που ήταν αναγκασμένος να αντιμετωπίσει κάθε είδους ακραίες και παράνομες κινητοποιήσεις, μπορώ να πω στην Εθνική Αντιπροσωπεία δύο πράγματα.

Πρώτον, θα θυμίσω στον κ. Σημίτη, ότι όταν η δική μου Κυβέρνηση αντιμετώπιζε τις κινητοποιήσεις των απεργών της Δ.Ε.Η., που παράνομα κατέβαζαν τους διακόπτες, με κίνδυνο όχι μόνο για την περιουσία, αλλά και για τη ζωή των απλών πολιτών, δε διανοήθηκα ποτέ να πω ότι δεν κάνω διάλογο με τους συνδικαλιστές, διότι παρανομούν.

Δεύτερον, την εποχή που εμείς κυβερνούσαμε, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ενθάρρυνε, όχι απλώς μπλόκα, αλλά και το κάψιμο ακόμα των Νομαρχιών της Κρήτης, Χανίων και Ηρακλείου για ανύπαρκτη την εποχή εκείνη αιτήματα. Αργότερα δε, ως Κόμμα, στήριξε με κάθε μέσο στα δικαστήρια και τελικά πέτυχε την αθώωση των εμπρηστών. Ενώ και ο ίδιος ο κ. Σημίτης, που τώρα υπερασπίζεται υποτίθεται λόγους αρχής, επιβράβευσε ως Υπουργός Βιομηχανίας εκείνους που έκλειναν παράνομα τους διακόπτες της Δ.Ε.Η. και τους επαναπροσέλαβε στην επιχείρησή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σήμερα σε έναν αμείλικτο παγκόσμιο περιβάλλον, στο οποίο όλο και περισσότερες χώρες, στη Νοτιοανατολική Ασία, στη Λατινική Αμερική, στο τέως κομμουνιστικό κόσμο, απαλλαγμένες από δογματικές ιδεοληψίες και βρίσκοντας τη δύναμη να υπερνικήσουν τις συντεχνιακές αγκυλώσεις, αναπτύσσονται με ιλιγγιώδεις ρυθμούς 7%, 8%, 9% ετησίως.

Οι νέες συνθήκες, η απελευθέρωση του παγκοσμίου εμπορίου, η επανάσταση στις τηλεπικοινωνίες και η παγκοσμιοποίηση της αγοράς χρήματος, των κεφαλαίων, κάνουν τον παγκόσμιο ανταγωνισμό άμεσο και αδυσώπητο. Τα παλαιότερα χρόνια υπήρχε στην πολιτική η αρχή, ότι τα πλοία δεν μπορείς να τα φορολογήσεις, διότι οι εφοπλιστές θα τα πάρουν και θα φύγουν. Σήμερα αρχίζει να ισχύει αυτό όλο και περισσότερο και για τα εργοστάσια και για τα κεφάλαια ακόμη και για τους ανθρωπούς.

Όσο συνεχίζεται η σοσιαλιστική πολιτική, που πιστά απεικονίζει αυτός ο Προϋπολογισμός, φορολογούμε, δηλαδή, όλο και βαρύτερα εκείνους που παράγουν και έχουν την ειλικρίνεια να δηλώνουν το εισόδημά τους, τόσο θα τους δώχνουμε από την Ελλάδα, τόσο θα πριονίζουμε το κλαδί πάνω στο οποίο καθόμαστε. Θα μείνουμε λοιπόν εδώ οι υπόλοιποι, φοροφυγάδες και συνδικάτα, μεγαλοπρομηθευτές και εκδότες, κομματικοί μηχανισμοί και συντεχνίες και θα τρώμε τις σάρκες μας, την ίδια ώρα που η συλλογική μας αποτυχία θα προκαλεί τη μια κοινωνική έκρηξη μετά την άλλη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Για να βγει η Ελλάδα από την κρίση, χρειάζεται μια εθνική ανάταση και σταυροφορία, μια σταυροφορία με πρωταγωνιστή τον ίδιο τον Ελληνικό Λαό. Αυτός πρέπει να ξυπνήσει, να δει την αλήθεια κατάματα, να αφήσει κατά μέρος τις εύκολες λύσεις, να πάρει τη σκούπα και να απαλλαγεί απ' όλους εκείνους που τον κοροϊδεύαν με παροχές και υποσχέσεις ή τον απομυζούν, εξυπηρετώντας συμφέροντα και συντεχνίες. Και κυρίως πάνω απ' όλα να δουλέψει σκληρά και σοβαρά και να

στηρίξει τις μεγάλες και επώδυνες διαρθρωτικές τομές και μεταρρυθμίσεις, που θα δώσουν στη δουλειά ελπίδα και προκοπή. Αυτός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ο μόνος δρόμος. Η Ελλάδα έχει μπροστά της μεγάλη ανηφόρα και για να την ανεβεί χρειάζεται αλήθεια, αρετή, τόλη και θυσίες. Όποιος δεν το καταλαβαίνει, δεν ξέρει που πατά και που πηγαίνει.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Παπαντωνίου έχει το λόγο. Ελπίζω, κύριε Υπουργέ, ότι η απάντησή σας θα είναι πάρα πολύ σύντομη.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Βεβαίως, θα είναι πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

Δύο σύντομα σχόλια σε όσα είπε ο Επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας. Επανεφερε το θέμα της απορροφήσεως και οφείλω να δώσω μια απάντηση στην Εθνική Αντιπροσωπεία, για να κλείσει επιτέλους το θέμα. Ουδείς αμφισβητεί ότι τα δύο πρώτα χρόνια υπήρχε υστέρηση. Το είπαμε αυτό.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Πόσα;

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Το πρώτο χρόνο ήταν 40% η απορρόφηση και 70% το δεύτερο. Ουδείς όμως δεν μπορεί να αμφισβητήσει, κύριε Μητσοτάκη, ότι στις 10 Δεκεμβρίου του έτους, δεν γνωρίζουμε πόσο θα πάει το χρόνο. Αλίμονο εάν δεν μπορούμε να προβλέψουμε τις επόμενες δέκα μέρες. Έλεος! Άρα φέτος η ετήσια δόση θα έχει απορρόφηση 97%. Και δεύτερον, ούτε ένα ECU δεν χάνεται, διότι έχουμε μπροστά μας άλλα τέσσερα χρόνια και αρκεί τα επόμενα τέσσερα χρόνια να απορροφήσουμε 10% περισσότερο κάθε χρόνο -και αυτό θα γίνει βεβαίως διότι τα μεγάλα έργα μπήκαν μπροστά- για να απορροφηθεί και το τελευταίο ECU.

Θα συμφωνήσω, όμως, σε κάτι μαζί σας, πράγματι στον κίνδυνο των αφανών ελλειμμάτων, που έχουν ιστορία είκοσι ετών.

Αλλά αυτό που θέλω να δηλώσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία -και κλείνω, θέλω τριάντα δευτερόλεπτα, δεν θα κρατήσω τα δύο λεπτά- είναι πρώτον, ότι αυτή η Κυβέρνηση των τελευταίων τριών ετών έχει περιορίσει δραστηριότητα τις εγγυήσεις του ελληνικού Δημοσίου. Ο προκατόχός μου Υπουργός Οικονομικών είχε θεσμοθετήσει μια αυστηρότατη διαδικασία και οι εγγυήσεις και οι καταπτώσεις των εγγυήσεων έχουν περιοριστεί κατά περίπου 80%. Υπάρχει μια επανάσταση στον τομέα των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου.

Και τέλος με το νομοσχέδιο για τις δαπάνες, το οποίο εμείς καταθέσαμε στη Βουλή και ελπίζω να γίνει νόμος του Κράτους στο τέλος του Γενάρη, επιβάλλονται αυστηρότατοι δημοσιονομικοί κανόνες στη διαχείριση χρημάτων από τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου πράγματι τα τελευταία είκοσι χρόνια υπήρχε πολύ μεγάλη σπατάλη. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κα Παπαρήγα έχει το λόγο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μια στιγμή, κυρία Παπαρήγα, παρακαλώ, αν έχετε την καλοσύνη. Σας έδωσα το λόγο, αμέσως θα μιλήσετε.

Κύριε Πρόεδρε, θέλετε να κάνετε παρέμβαση; Ορίστε.

Κύριε Πρόεδρε, έδωσα ήδη το λόγο στην κυρία Παπαρήγα.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Αν έχετε την καλοσύνη. Η κυρία Παπαρήγα δεν είχε μπει στην Αίθουσα...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Θα υπάρξει απάντηση, όμως, του κυρίου Υπουργού.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, μου δώσατε το λόγο.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επισημάνω ένα γεγονός. Το είπε και ο επίτιμος Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ.

Μητσοτάκης. Πέρυσι οι δανειακές ανάγκες του Δημοσίου για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς ανήρχοντο, εάν δεν με απατά η μνήμη μου, στα 97 δισ. δραχμές περίπου. Αν δω την εισηγητική έκθεση, θα σας πω ακριβώς τον αριθμό.

Φέτος προβλέπετε εσείς μέσα στην εισηγητική σας έκθεση, ότι έναντι των 97 δισ. δραχμών θα πρέπει οι ασφαλιστικοί οργανισμοί να πάνε να δανειστούν 270 δισ. δραχμές. Δηλαδή οδηγείτε στη χρεοκοπία τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και κυρίαρχα το Ι.Κ.Α.. Και αυτά τα 270 δισ., που θα δανειστεί το Ι.Κ.Α. και οι υπόλοιποι ασφαλιστικοί οργανισμοί, θα τα δανειστούμε από το τραπεζικό σύστημα.

Δεν θα δώσετε εγγυήσεις του Δημοσίου για να μπορέσουν να δανειστούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί; Ασφαλώς θα δώσετε.

Ένα δεύτερο παράδειγμα, για να δείτε τη διάλυση του Δημοσίου: Υπάρχει μία συμφωνία, μία σύμβαση μεταξύ του Ο.Σ.Ε. και των κρατικών ναυπηγείων για την κατασκευή βαγονιών. Δόθηκε προκαταβολή 400 εκατομμύρια. Δεν έχει παραδοθεί ούτε ένα βαγόνι. Σήμερα, απόψε το βράδυ, -η απάντησή μου στον κύριο Υπουργό- παράνομα, χωρίς να το έχει προβλέψει το Δ.Σ. των Ναυπηγείων, ο Ο.Σ.Ε. έρχεται και δίδει στο ναυπηγείο άλλα 300 εκατ. για να μπορέσει το ναυπηγείο να ανταποκριθεί στις ταμειακές του υποχρεώσεις. Αυτά τα χρήματα δεν αποτελούν άλλη μια περίπτωση εγγυήσεων που θα ζητήσει στη συνέχεια ο Ο.Σ.Ε., κρατική επιχείρηση η οποία έχει τόσο τεράστιο έλλειμμα; Αυτά είναι το ένα πίσω από το άλλο. Και ο Προϋπολογισμός βρίθει παρομοίων περιπτώσεων.

Συνεπώς, ας αφήσει ο κύριος Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ότι φέτος βελτώνεται η κατάσταση.

Και κλείνω. Τα στοιχεία είναι αδιάψευστα και φέτος η κατάσταση θα είναι εξίσου τραγική στην απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων, όπως και πέρσι. Εάν τα στοιχεία τα οποία έχει ετοιμάσει και έχει δώσει στη δημοσιότητα το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, είναι εσφαλμένα, τότε μη στρέφεστε εναντίον μας, κύριε Υπουργέ, στραφέστε εναντίον των υπαλλήλων, οι οποίοι είναι άριστοι και επιβάλλετε τις δέουσες κυρώσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για ένα λεπτό.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Πολύ-πολύ σύντομα, αλλά διαρκώς με προκαλεί ο κ. Έβερτ και με αναγκάζει να παίρνω το λόγο, ενώ δεν θέλω πραγματικά να αφαιρέσω χρόνο από τους αγαπητούς συναδέλφους.

Σε ό,τι αφορά το θέμα της κοινωνικής ασφάλισης και των εγγυήσεων, ασφαλών τα δάνεια της κοινωνικής ασφάλισης αποτελούν αντικείμενο εγγυήσεως του Δημοσίου, αλλά το έλλειμμα της κοινωνικής ασφάλισης ανήκει στο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης -άρα δεν είναι ο ευρύτερος δημόσιος τομέας, που ήταν προηγουμένως- ανήκει πλέον στην έννοια του Κράτους και καταγράφεται κανονικά. Άρα, αυτές οι εγγυήσεις είναι πράγματι έλλειμμα το οποίο αναλαμβάνει το Δημόσιο, διότι είναι κοινωνική πολιτική.

Δεύτερον, το πρόβλημα με τις εγγυήσεις ήταν οι προβληματικές επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα και αυτές οι εγγυήσεις έχουν δραστικά περικοπεί. Διότι αυτές οι εγγυήσεις δεν αποτελούν κοινωνική πολιτική. Αυτή είναι η μεγάλη βελτίωση η οποία έχει γίνει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ασφαλώς, όμως τα ελλείμματα της κοινωνικής ασφάλισης καταγράφονται στο έλλειμμα του κρατικού τομέα, όπως σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

Τέλος, σας επαναλαμβάνω και επιμένω να με καταλάβετε: Τα στοιχεία που έχετε είναι στοιχεία εννεαμήνου, έως 30 Σεπτεμβρίου...

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Δεκαμήνου.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Όχι, είναι λάθος.

Εξεδόθη ο πίνακας 31.10, αλλά αναφέρεται στο Σεπτέμβριο. Αυτά τα στοιχεία έχουν ξεπεραστεί από τα στοιχεία που σας δίνω τώρα, διότι οι εισπράξεις από τα ταμεία της Κοινότητας γίνονται το τελευταίο τρίμηνο. Οι εισπράξεις ακολουθούν μία

καμπύλη ανοδική. Το πρώτο εξάμηνο έχουμε 10% απορρόφηση, το εννεάμηνο έχουμε 40% και το πλήρες ποσοστό καλύπτεται το Δεκέμβριο. Όταν το καταλάβετε αυτό, θα συλλάβετε το απλό, ότι το '96 θα έχουμε πλήρη απορρόφηση των Κοινοτικών κονδυλίων του 1996.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Πρόεδρε, έχω δώσει το λόγο στην κα Παπαρήγα.

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παπαντωνίου απήντησε τώρα στον κ. Έβερτ. Η δική σας παρέμβαση τελείωσε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, ήθελα να πω δύο πράγματα. Πρώτον, καλό είναι να δώσετε τελικά μία απάντηση, για το αν θα φέρετε νόμο με τον οποίο θα ορίζετε ότι την εγγύηση την δίδει η Βουλή και όχι η Κυβέρνηση. Είμαι βέβαιος ότι είναι κάτι, το οποίο η Βουλή θα το δεχθεί ευχαρίστως.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Επιφυλάσσομαι.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Εντάξει. Είναι ένα θέμα στο οποίο επιφυλάσσεσθε.

Δεύτερον, τα 288 εκατομμύρια του ελλείμματος της κοινωνικής ασφάλισης...

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Δισεκατομμύρια.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Ναι, δισεκατομμύρια. Είναι έλλειμμα και δεν υπάρχει στον Προϋπολογισμό σας μέσα, όπως αυτά τα υπόλοιπα, τα οποία εγώ ανέφερα. Κύριε Πρόεδρε της Βουλής, το λέω άλλη μία φορά, υπερβαίνουν το ένα τρισεκατομμύριο τα αφανή ελλείμματα. Και ύστερα θέλετε να μιλήσουμε εδώ για ειλικρινή Προϋπολογισμό.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Καταγράφεται στο γενικό έλλειμμα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ορίστε, κυρία Παπαρήγα, έχετε το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του Κ.Κ.Ε.):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, πρέπει να ξεκαθαρίσω ότι συνεδρά επέλεξα και χθες και σήμερα να μην αξιοποιήσω το δικαίωμα που έχω εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, να παρεμβαίνω πεντάλεπτα ή και παραπάνω. Αυτό δεν είναι ζήτημα αδυναμίας. Για δύο λόγους τουλάχιστον δεν ασκήσαμε και μάλιστα καταχρηστικά, όπως έχει γίνει από άλλους πολιτικούς αρχηγούς, αυτό το δικαίωμα και γιατί εν πάση περιπτώσει θέλουμε να συμφωνήσουμε με τις υποδείξεις που κάνουν όλες οι Πτέρυγες της Βουλής, μόνο που τις ξεχνούν όταν πρόκειται για τον εαυτό τους, η κάθε μία, ότι πρέπει να μιλούν όσο γίνεται περισσότερο Βουλευτές. Κυρίως, όμως, γιατί ευελπιστούμε ότι ο Ελληνικός Λαός παρακολουθώντας αυτούς τους διαλόγους, θα μπορέσει να βγάλει κάποιο συμπέρασμα, ή τουλάχιστον να αναρωτηθεί για ποιο πράγμα γίνεται τόση συζήτηση. Παραδείγματος χάρι για την περίφημη απορροφητικότητα των πόρων. Όχι ότι αυτό δεν είναι υπαρκτό πρόβλημα. Είναι πρόβλημα, μόνο που είναι αποτέλεσμα και όχι αιτία των προβλημάτων που έχουμε σήμερα.

Πιστεύουμε, ότι ένα μέρος του Ελληνικού Λαού μπορεί να καταλάβει ή τουλάχιστον να προβληματισθεί ότι όλη αυτή η συζήτηση που γίνεται αποτελεί έναν αντιπερισπασμό και σε τελευταία ανάλυση είναι τσακωμός για τη διαχείριση και δεν αφορά κατευθείαν και στην ουσία τα μεγάλα προβλήματα που απασχολούν το Λαό μας και ιδιαίτερα τα ευρύτατα λαϊκά στρώματα που συγκεντρώνουν τη δική μας προσοχή.

Γνωρίζουμε όλοι σ' αυτήν την Αίθουσα τι σημαίνει Προϋπολογισμός. Αποτελεί τμήμα του συνολικού κυβερνητικού προγράμματος.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ)

Είναι φυσικό, λοιπόν, η συζήτηση να μην περιορίζεται στο θέμα του Προϋπολογισμού τυπικά, αλλά να διευρύνεται και με την κρίση της γενικότερης πολιτικής σας.

Με αυτή την έννοια -και θέλω να προλάβω- δεν είχαν

νόημα οι κραυγές που ακούσαμε προχθές κατά την ομιλία του Βουλευτή Μπούτα, ότι όποιος αποπειράται να κάνει μία γενίκευση της συζήτησης, είναι εκτός θέματος.

Εμείς λοιπόν, βρίσκουμε την ευκαιρία, συζητώντας τον Προϋπολογισμό σας, να πούμε ότι γενικότερα η πολιτική σας είναι Θαλασσερική -για να μας καταλάβει ο κόσμος- και τέτοιος, Θαλασσερικός, είναι και ο Προϋπολογισμός σας. Κατά συνέπεια -τη ζήσαμε και τη ζούμε- αυταρχικές μέθοδοι είναι και θα είναι οι μέθοδοι που χρησιμοποιείτε για να επιβληθεί.

Η αδιαλλαξία σας για να ικανοποιήσετε αγροτικά αιτήματα μικρού οικονομικού κόστους, οφείλονται στο γεγονός, ότι θέλετε να καθυποτάξετε το λαό, να του τσακίσετε κάθε πνεύμα αντίστασης, προκειμένου να επιβάλετε σιγή νεκροταφείου σε όλη την Ελλάδα. Θέλετε ένα λαό προσκυνημένο. Και αυτό δεν το λέμε μόνο εμείς. Ένα μεγάλο μέρος του Τύπου και φιλικών ακόμα δημοσιογράφων -και είναι προς τιμήν τους- υποδηλώνει, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, αυτές τις προθέσεις σας και εμείς λέμε ότι είναι σαφής η πρόθεση της Κυβέρνησης να μετατρέψει ένα Λαό -αλλά δεν θα το καταφέρετε- σε ένα Λαό που όταν δεν μπορεί να δαγκώσει ένα χέρι, προτιμά να το φιλήσει. Επιμένουμε, ότι ο Λαός και η μεγάλη Πλειοψηφία, δεν θα μετατραπεί σε ένα Λαό υποχείριο.

Να ξέρετε, ότι οι αγωνιζόμενοι εργαζόμενοι που σήμερα βλέπουν ότι δεν ικανοποιούνται ούτε τα ελάχιστα αιτήματά τους, δεν μένουν μόνο με άδειες τις τσέπες -κακό βέβαια, αυτό. Βγαίνουν πλούσιοι -κάτι είναι και αυτό- σε πείρα και θα επιστρέψουν με πιο πολιτικοποιημένα αιτήματα, πιο έμπειροι και πιο συντονισμένοι, πιο ενωμένοι.

Επανελημμένα και ο κ. Σημίτης και οι κύριοι Υπουργοί, ειρωνικά μιλήσατε για αγωνιζόμενους αγρότες και άλλους εργαζόμενους, που έρχονται με ένα μεγάλο κατάλογο αιτημάτων. Εγώ σας λέω ότι είσατε τυχεροί γι' αυτό. Όσο δηλαδή, έρχονται οι εργαζόμενοι με πέντε, δέκα, δεκαπέντε, είκοσι αιτήματα, δείχνει ότι ακόμα τρέφουν κάποια ελπίδα στην πολιτική σας πως μπορεί να ικανοποιήσετε έστω κάποια αιτήματα.

Σας προειδοποιούμε όμως, ότι τα επόμενα χρόνια ο λαός, οι εργαζόμενοι, όταν θα φθάνουν έξω από τη Βουλή, απέναντι στη δική σας Κυβέρνηση, ή μία ανάλογη, δεν θα έχουν ανάγκη να φέρνουν 5, 10, 15, 20 και πενήντα αιτήματα. Όχι ότι δεν θα έχουν ανάλογα προβλήματα, αλλά θα έχουν συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να συμπυκνώσουν τα αιτήματά τους σε ένα το πολύ σε δύο.

Και τότε πραγματικά θα έλθουν με ένα αίτημα. "Φύγετε". Με ένα αίτημα. "Ανατρέπουμε την πολιτική, ανατρέπουμε την Κυβέρνηση -όποια κυβέρνηση θα είναι τότε στην εξουσία- και την όποια κρατική εξουσία υπάρχει τότε". Τότε θα είναι ώριμο να τεθεί από το ίδιο το λαϊκό κίνημα -όχι γιατί κάποιο Κόμμα του το παρήγγειλε, γιατί αυτά δεν γίνονται κατά παραγγελία, αλλά με την πείρα που θα έχει αποκτήσει το λαϊκό κίνημα- σαν διεκδίκηση, η ανάγκη να υπάρχει μία λαϊκή κυβερνητική εξουσία που εκφράζει τα συμφέροντα ευρύτατων λαϊκών στρωμάτων κατά της πλουτοκρατίας. Τότε θα είναι ώριμο να τεθεί το ζήτημα μιας λαϊκής Κυβέρνησης, που δεν καλεί το Λαό σε ανώφελες θυσίες σε βάρος του, αλλά θα είναι έτοιμη πριν από όλα η ίδια να κάνει τις απαραίτητες θυσίες. Και ξέρετε ποιες θυσίες θα χρειαστεί να κάνει. Και τότε, θα μπορεί πραγματικά, να ζητάει από το Λαό να την ακολουθήσει. Όχι με μέτρα και με μέσα εκβιασμού, αλλά πραγματικά με την πειθώ.

Ποτέ δεν έχει συμβεί ως τώρα, στη διάρκεια της μεταπολίτευσης, ένας κρατικός Προϋπολογισμός να είναι τόσο καταδικασμένος στη συνείδηση του Ελληνικού Λαού και μάλιστα, δύο μήνες μετά τις εκλογές. Δεν είναι δική μας θέση, αλλά είναι θέση ευρύτατη σήμερα, προβεβλημένη και από το δικό σας φιλικό Τύπο. Και το υπογραμμίζω αυτό, γιατί έχει μεγάλη σημασία μια αντίληψη που αποκτά τη δύναμη μιας Πλειοψηφίας, έστω και σε αυτό το ζήτημα.

Ο ηρωϊκός ξεσηκωμός των αγροτών που τους έχετε ξεγελάσει, όχι μία και δύο φορές, αλλά πάμπολλες τα τελευταία χρόνια, είναι η κορυφή του παγόβουνου.

Η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός θα πρέπει να σκεφθούν

γιατί πάρα πολλοί ψηφοφόροι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. αμέσως μετά τις εκλογές ανπιστέκονται. Δεν είναι καθυστερημένοι και παραδοσιακοί, όπως τους ονομάζετε ή τους θεωρείτε, αλλά αρκετά συνειδητοποιημένοι, κατά τη γνώμη μας.

Δε σας ψήφισαν για να τους αδειάζετε τα πορτοφόλια με νέους φόρους που βάζει ο Προϋπολογισμός, με νέα συνεχής εισοδηματική λιτότητα που, επίσης, ο Προϋπολογισμός κατοχυρώνει.

Δεν υπάρχει τμήμα των εργαζομένων που να μην έχει εκδηλώσει με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την αντίθεσή του, από τον πιο απαλό τρόπο μέχρι τον πιο οξυμένο.

Δε θυμάμαι, τουλάχιστον εγώ, τα τελευταία χρόνια να έχουν απεργήσει διπλωματικοί υπάλληλοι και να κινείται ο Πρωθυπουργός στο εξωτερικό με προσωπικό ασφαλείας.

Οι αγώνες για εμάς φέρνουν ένα πολύ ελπιδοφόρο μήνυμα για τον Τόπο, για την οικονομία, για την ανάπτυξη, για τα εθνικά συμφέροντα. Φέρνουν το μήνυμα ότι σ' αυτόν τον Τόπο υπάρχουν πολλοί περισσότεροι και απ' όσους πιστεύαμε εμείς -που πάντα είμαστε αισιόδοξοι- που φαίνεται ότι ξέρουν καλά τι σημαίνει αξιοπρέπεια, τι σημαίνει θάρρος της γνώμης.

Νέοι άνθρωποι διακήρυξαν, ότι είναι αποφασισμένοι να μείνουν στον τόπο τους, στην ύπαιθρο και να μη συναινέσουν σε μία πολιτική που καταδικάζει την ύπαιθρο, το χωριό στην πρωτοφανή ερήμωση, στη μετατροπή της σε ένα γηροκομείο, φτωχοκομείο.

Ήδη, λοιπόν, αρχίζει να ορθώνεται ένα μεγάλο μπλόκ δυνάμεων που ψήφισε χωριστά πριν από τρεις μήνες αλλά τώρα παλεύει μαζί. Και θα παλεύει μαζί με νέα δύναμη και το επόμενο διάστημα. Για εμάς αυτό είναι δημοκρατία.

Εσείς δε νοιάζεστε για το πώς θα κάνουν Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά οι οικογένειες των ανέργων, των μισθοσυντηρητών και των συνταξιούχων. Δε νοιάζεστε πώς θα κάνουν Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά χιλιάδες οικογένειες και παιδιά που έχουν πληγεί από την αντιλαϊκή πολιτική τώσων χρόνων, συν την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας.

Υποκρίνεστε, λοιπόν, όταν λέτε ότι νοιάζεστε για την ελεύθερη μετακίνηση των ταξιδιωτών, που τάχα, εμποδίζονται να κάνουν ειδικές διακοπές, εξαιτίας των αγροτών και των ναυτεργατών.

Εάν νοιάζασατε πραγματικά, δε θα φέρνατε έναν τέτοιο Προϋπολογισμό, που είναι η σταγόνα στο ποτήρι της δυσαρέσκειας δέκα, είκοσι χρόνων και παραπάνω.

Χθες, κύριε Πρωθυπουργέ -και σας ευχαριστώ που είσατε εδώ γιατί δεν ήθελα να τα πω εν απουσία σας- ο γνωστός και μη εξαιρετός κ. Πέτρος Κωστόπουλος, τον οποίο τιμήσατε με συνέντευξη, δήλωσε ότι, εάν επρόκειτο να πάει στο Βόλο και τον εμπόδιζε ο κ. Πατάκης θα τον πυροβολούσε.

Λυπάμαι γιατί με την πολιτική που έχετε, αναγκάζεστε εξ' αντικειμένου να επιστρατεύετε τέτοιους τύπους, προκειμένου να υπερασπιστούν την πολιτική σας και εσάς προσωπικά από τα τηλεοπτικά παράθυρα.

Αναγνωρίζουμε επίσης, ότι ανάμεσα στους μεγαλοιδιοκτήτες μεταφορικών μέσων βρήκατε πολύτιμους συμμάχους στη συκοφάντηση των αγροτικών και ναυτεργατικών αγώνων. Άλλο πράγμα να διαφωνείτε με τις μορφές πάλης και άλλο πράγμα να συκοφαντείτε.

Οι Υπουργοί σας, στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. βγήκαν στα κανάλια, μίλησαν για βαρυντοίνες για μπαταχτσήδες, για πολιτικά κουτσαβάκια. Και εγώ θα ήθελα με την ευκαιρία να σας ρωτήσω, εάν εγκρίνετε τους χαρακτηρισμούς. Δε ρωτώ εάν εγκρίνετε τις διαφωνίες τους. Είχαν δικαίωμα να έχουν αντίρρηση. Αλίμονο! Σας ερωτώ εάν εγκρίνετε τους χαρακτηρισμούς. Εάν τους εγκρίνετε, με γεια σας με χαρά σας! Εάν δεν τους εγκρίνετε, όμως, πρέπει να το πείτε δημόσια. Έχει μεγάλη σημασία. Γιατί ακριβώς, αυτός ο κρατικός Προϋπολογισμός έφερε στην επιφάνεια πιο ανάγλυφα, προβλήματα δημοκρατίας και πολιτικής ηθικής, επειδή έγινε και ειδική συνεδρίαση στην προηγούμενη θητεία της Βουλής για τα θέματα της πολιτικής και της ηθικής.

Εδώ και είκοσι μέρες δεν περίσσεψαν μόνο τα μπλόκα και οι διαμαρτυρίες. Περίσσεψε ο παρασκηνιακός, ο τρομοκρατικός εκβιασμός, η ρουσφετολογία, η κομματική και κρατική εξαγορά, τα ανώνυμα τηλέφωνα, αλλά και οι επώνυμες, προσωπικές απειλητικές πιέσεις. Και αυτό είναι θέμα του Προϋπολογισμού που συζητάμε, γιατί είναι αντιλαϊκός και θα έχουμε στην πορεία κοινωνικές διαμαρτυρίες.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα, τα μέσα της πολιτικής αντιπαράθεσης και πολιτικής διαπάλης. Είναι θεμιτά όλα, εκτός από αυτά που χρησιμοποιήθηκαν τις τελευταίες μέρες εναντίον του Λαού.

Είναι προς τιμή ιδιαίτερα μελών και στελεχών του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που κατήγγειλαν αυτές τις μεθόδους. Είναι προς τιμή τους γιατί έδωσαν συγκεκριμένα στοιχεία για το πώς πιέστηκαν και το πώς εκβιάστηκαν.

Αυτοί ακριβώς οι άνθρωποι να είσθε βέβαιοι, ότι τρέφουν τη μεγαλύτερη οργή και αηδία γι' αυτήν την κατάσταση. Αυτοί είναι που θα βρουν κουράγιο να ξαναβγούν στους δρόμους με διάφορες μορφές. Αυτή τη φορά, όμως, δε θα είναι τα εύκολα θύματά σας.

Ας σκεφθούν οι εργαζόμενοι πού βρίσκεται η δική σας ευαισθησία, η ευαισθησία ορισμένων λειτουργών της Δικαιοσύνης, αλλά και η ευαισθησία των στελεχών των Κομμάτων, που μιλάνε απλά για τις θεμιτές και αθέμιτες μορφές πάλης. Δυστυχώς βρίσκονται ανάμεσα σε όλα τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Πού είναι η ευαισθησία, όταν έχουμε σωρεία μηνύσεων σε βάρος εξεγερμένων αγροτών; Γιατί δε δείχνετε την ίδια ευαισθησία, όταν έχουμε συστηματικές παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας, που οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Νέας Δημοκρατίας έκαναν; Όταν απολύονται έγκυες γυναίκες και προσβάλλεται η προσωπικότητά τους; Όταν βγήκε αθώος ο κ. Λάτσης και ξεχάστηκε από την Κυβέρνηση και τα άλλα Κόμματα οι δεκατρείς νεκροί, θύματά του, από τη γνωστή έκρηξη της Ελευσίνας; Κι εσείς, κύριε Σημίτη, προσωπικά υπερασπιστήκατε τον κ. Λάτση.

Ας ψάξουν οι κύριοι δικαστές και ιδιαίτερα ο ευαίσθητος κ. Τσουκάτος, από προσωπικό ενδιαφέρον και ευαισθησία, γιατί χιλιάδες εργάτες και εργάτριες δεν τολμούν να καταγγείλουν τις εργοδοτικές παραβιάσεις, γιατί οι επιθεωρήσεις εργασίας -που ποτέ δεν έκαναν επαρκώς τη δουλειά τους, αλλά εν πάση περιπτώσει υπήρχαν- έχουν περάσει σε αχρησία στο όνομα της μείωσης το προσωπικό και της έλλειψης κονδυλίων, στο όνομα της εξυγίανσης του Κράτους και της εξοικονόμησης κονδυλίων, για να μειώσουμε αυτά τα περίφημα ελλείμματα.

Εμείς για άλλη μια φορά θέλουμε να πούμε ανοιχτά και δημόσια, ότι τις μορφές πάλης δεν τις επέλεξαν οι αγρότες, οι ναυτεργάτες. Τις υποδείξατε εμμέσως εσείς με τα μπλόκα που έχετε στήσει σε ένα μεγάλο μέρος του Ελληνικού Λαού, με τα μπλόκα στην τσέπη τους, στο δικαίωμα για δουλειά, για ελεύθερο χρόνο, για ανεκτό, έστω, βιοτικό επίπεδο. Την υποδείξατε εσείς αντικειμενικά, με την πολιτική σας, όταν λέτε: "Κόψε Λαέ το λαιμό σου και βρες πώς θα ζήσεις. Εμείς συνεχίζουμε την πολιτική και δεν κάνουμε ούτε μικρορρυθμίσεις". Οι μικρορρυθμίσεις δεν ανατρέπουν την πολιτική σας, ούτε τις επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με αφορμή τις αγροτικές κινητοποιήσεις, έγινε μία συζήτηση για τη γενικότερη στρατηγική στην αγροτική οικονομία. Η Νέα Δημοκρατία, ο Συνασπισμός -δεν μπορώ να καταλάβω ακριβώς πώς έθεσε το ζήτημα το Δ.Η.Κ.ΚΙ. και δε θέλουμε να αδικήσουμε κανένα- υπογράμμισαν ότι υπάρχει κυβερνητική ευθύνη για το πώς προσαρμόστηκε έγκαιρα η οικονομία της Χώρας στα κοινοτικά δεδομένα. Κυβερνητικά μάλιστα στελέχη, Βουλευτές, από αυτό το Βήμα έκαναν αυτοκριτική, ότι στο παρελθόν οι προηγούμενες κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκαναν λάθη μη έγκαιρης προσαρμογής. Δεν ξέρω αν το πιστεύουν, δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία το ζήτημα. Είναι, όμως, ένα εύκολο επιχείρημα, ότι είμαστε Κυβέρνηση τριών μηνών, άρα δώστε μας πίστωση χρόνου, για να συνεχίσουμε την πολιτική μας, αδιαφορώντας για τη γνώμη του κόσμου.

Έγινε, λοιπόν, μία τέτοια εκτίμηση και ακούσαμε ότι τα προβλήματα της αγροτικής οικονομίας είναι, λέει, διαρθρωτικά.

Είμαι βέβαιη, ότι η ίδια θέση θα ακουστεί, αν κάνουμε συζήτηση για τη βιομηχανία, για τη βιοτεχνία, για τις νέες τεχνολογίες, για την εισοδηματική πολιτική, για το κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα. Για όλα τα θέματα θα μπει το ζήτημα ότι είναι διαρθρωτικό το πρόβλημα και χρειάζονται διαρθρωτικές αλλαγές. Ταυτόχρονα, θα γίνεται μία συζήτηση ότι η προηγούμενη κυβέρνηση είχε ανικανότητα αναπροσαρμογών και η Αξιοματική Αντιπολίτευση κυρίως, αλλά και τα άλλα Κόμματα, θα λένε ότι η σημερινή Κυβέρνηση δεν έχει ικανότητα να προωθήσει αυτές τις διαρθρωτικές αλλαγές.

Λένε ότι έχουμε να κάνουμε με ανίκανη Κυβέρνηση. Εμείς αντίθετα λέμε και το λέμε για μία ακόμη φορά, ότι είσαστε ικανή Κυβέρνηση, όταν πρόκειται να μεθοδεύσετε την αφαίρεση λαϊκών κατακτήσεων, όταν βρίσκετε πλάγιους δρόμους για να ικανοποιήσετε τα συμφέροντα των βιομηχάνων και των εφοπλιστών, που από πολλή αγάπη στην Πατρίδα, οι εφοπλιστές, μόλις δουν ότι θίγονται κάποια από τα συμφέροντά τους κατά μία τρίχα, αμέσως παραγγέλνουν ότι θα κατεβάσουν την ελληνική σημαία και θα ανεβάσουν οποιαδήποτε ξένη σημαία ευκαιρίας.

Σήμερα άκουσα στο ραδιόφωνο, ότι παραιτήθηκε η Διοίκηση της Ένωσης των Εφοπλιστών, διαμαρτυρόμενοι γιατί η Κυβέρνηση δεν επέβαλε δια της βίας την είσοδο των φορτηγών στα πλοία και για τις απεργίες των ναυτεργατών.

Κατά τ'άλλα εκβιαστές είναι οι εργάτες, οι υπάλληλοι και οι αγρότες. Και οι εφοπλιστές διαμαρτύρονται. Ποιοι εφοπλιστές; Εσείς που τους εξασφαλίσατε τα προνόμιά τους και με τη συμφωνία της GATT. Είναι οι μόνοι ωφελημένοι από τη συμφωνία της GATT. Και δε φροντίσατε τότε να τους βάλετε ως αντάλλαγμα τις προσπάθειες που κάνατε και καρποφόρησε υπέρ τους να τους πείτε τουλάχιστον να σεβαστούν τη σύνθεση του πληρώματος των πλοίων. Ούτε αυτό δεν τους βάλατε. Ούτε γι'αυτό δε σας είπαν ευχαριστώ και να εξασφαλίσουν καλύτερη σύνθεση.

Για εμάς, λοιπόν, οι αναδιαρθρώσεις και οι αναπροσαρμογές έχουν συγκεκριμένο πολιτικό, κοινωνικό και ταξικό περιεχόμενο και έτσι πρέπει να συζητάμε.

Σας διαβάζω ένα απόσπασμα από το βιβλίο σας, κύριε Σημίτη, με τίτλο "Για μία κοινωνία ισχυρή, για μία ισχυρή Ελλάδα". Στη σελίδα 18 λέτε: "Η αναπτυξιακή διαδικασία πρέπει να είναι κυρίως διαδικασία διαρθρωτικών αλλαγών, να οδηγεί σε διαφορετικές λειτουργίες."

Παρακάτω λέτε: "Η αναπτυξιακή διαδικασία δε συνεπάγεται μόνο κερδισμένους, αφήνει πίσω της και χαμένους, που είτε δεν μπορούν είτε δε θέλουν να εκμεταλλευθούν τις νέες συνθήκες. Δεν έχουμε παρά να θυμηθούμε τη δραματική έξοδο του αγροτικού πληθυσμού".

Σημειώνω, δηλαδή "αναπτυξιακή διαδικασία εκσυγχρονιστική και δραματική έξοδος του αγροτικού πληθυσμού". "Δραματική" λέτε και το αναγνωρίζετε.

Συνεχίζω με τα δικά σας λόγια: "Η ανάπτυξη, επομένως, έχει και ως βασικό της χαρακτηριστικό και ένα καταστροφικό στοιχείο." Λαμπρά, συμφωνούμε. "Για να κτισθεί το καινούριο, πρέπει πρώτα να υποχωρήσει το παλιό. Όταν αυτό απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές, τότε το ποιος και πότε χάνει, διαγράφεται σχεδόν με βεβαιότητα. Ενώ το ποιος και πότε θα κερδίσει, είναι από τη φύση του ακαθόριστο". Στα μισά συμφωνούμε, διαφωνούμε όμως σε αυτό το περίφημο "ακαθόριστο".

Ομολογείτε δηλαδή, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι κάποιος θα χάσουν και κάποιος θα κερδίσουν. Αλλά να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους, αφού είστε και Πρωθυπουργός της πυγμής.

Θα χάσει η μεγάλη πλειοψηφία του Λαού και θα κερδίσει η πλουτοκρατία. Τουλάχιστον αυτή η εικόνα υπάρχει μέχρι σήμερα και είναι βεβαίως μη αντιστρέψιμη. Θα χάσει η εργατική τάξη ένα μεγάλο μέρος της, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, η μικρομεσαία αγροτιά. Βεβαίως, δε θα χάσουν όλοι το ίδιο. Και ανάμεσα στην εργατική τάξη και στη μικρομεσαία αγροτιά και στα μικρομεσαία στρώματα. Αλλά γενικά, θα χάσουν.

Να χρησιμοποιήσω και εγώ τους όρους σας. Δεν έχουμε

πρόβλημα με τις διαρθρωτικές αλλαγές σαν όρο. Έχουμε πρόβλημα με το ποιος χάνει και ποιος κερδίζει. Και για μας, καινούριο είναι να χάνει το μεγάλο κεφάλαιο. Και αυτή είναι η ριζική μας διαφορά και με σας και με τα άλλα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Για να πούμε καθαρά: Στα πλαίσια αυτών των διαρθρωτικών αλλαγών -το έχετε πια παραδεχθεί- ο αγροτικός πληθυσμός θα πέσει στο 11% σε μία πρώτη φάση, στο 4%-6% στην πορεία, λες και η Ελλάδα είναι Γερμανία και πρέπει να έχουμε το ίδιο ποσοστό συμμετοχής της αγροτικής οικονομίας στο Α.Ε.Π.

Η Κοινοτική Αγροτική Πολιτική στοχεύει ακριβώς στο ξεκλήρισμα ενός μεγάλου μέρους της μικρομεσαίας αγροτιάς και στην απορρόφηση ενός σημαντικού μέρους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τα πολυεθνικά καταστήματα. Όσον αφορά την εργατική τάξη, τον πιο λυσσαλέο αντίπαλο του μεγάλου κεφαλαίου, προβλέπεται η πιο σκληρή εκμετάλλευσή της, οι πιο αυθαίρετες εργασιακές σχέσεις, η μονιμοποίηση της ανεργίας και η μονιμοποίηση της μερικής απασχόλησης.

Όσο για το Εθνικό Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, που θα συνεδριάζει πανηγυρικά στις 10 Γενάρη, εκεί ποιος θα είναι ο στόχος σας; Λίγο-πολύ το είπατε: Να εξασφαλιστεί η συναίνεση της Κυβέρνησης με τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης -από τώρα να ξέρετε ότι τη δική μας δε θα την έχετε, βεβαίως, δε σας νοιάζει, αλλά και ούτε μας νοιάζει να συναινέσουμε σε μία τέτοια πολιτική- ούτως ώστε να προχωρήσει όσο γίνεται ταχύτερα η αναδιάρθρωση και στον τομέα της αγροτικής οικονομίας.

Οι αναδιρθρώσεις που προωθούνται, δεν αφορούν μόνο τη συγκέντρωση χρηματικού πλούτου στα ταμεία των πολυεθνικών. Οι αναδιρθρώσεις συνεπαγονται υπερσυγκέντρωση ιδιοκτησίας, άρα και εξουσίας. Και πάμε για ένα υπερσυγκεντρωτικό αυταρχικό κράτος, πανίσχυρο κράτος.

Και μπορεί να γλιτώσει από μερικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, αλλά θα έχει το κόστος του κατασταλτικού μηχανισμού. Το κόστος είναι τεράστιο. Και τα εξοπλιστικά προγράμματα που γίνονται δεν αφορούν σε μεγάλο μέρος την άμυνα της Χώρας. Σχετίζονται και με τα ΝΑΤΟϊκά προγράμματα, με τη δημιουργία ενός πανίσχυρου κατασταλτικού κράτους -βεβαίως το κόστος θα το πληρώσει πάλι ο Λαός- που θα τσακίζει -δε θα τα καταφέρει στο τέλος- τη λαϊκή αντίδραση και θα χρησιμοποιείται βεβαίως για τις περιφερειακές δραστηριότητες της νέας τάξης πραγμάτων.

Ο κρατικός Προϋπολογισμός που φέρατε και θα ψηφίσετε βεβαίως, είναι απίστευτα τοιγούνης -αν θέλετε και για έναν τέτοιο προϋπολογισμό- στους εξής τομείς: Μειώνετε και σχετικά και απόλυτα τα κονδύλια για το Ι.Κ.Α., το Τ.Ε.Β.Ε., το Ν.Α.Τ., για τα νοσηλευτικά ιδρύματα, τα επιδόματα πολυτέκνων, για τα ιδρύματα πολιτισμού, για τον αθλητισμό, για τον ΕΟΜΜΕΧ, για τον Ο.Α.Ε.Δ. Λέτε ότι δεν έχετε χρήματα για να χρηματοδοτήσετε προγράμματα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Και φθάνουμε στο σημείο, χωρίς να λέω ότι αυτή είναι η πρόθεσή σας, υπηρετώντας -αυτή είναι η πρόθεσή σας- συγκεκριμένα συμφέροντα να έχουμε φαινόμενα με τα οποία σηκώνεται η τρίχα της κεφαλής και των τριακοσίων Βουλευτών, διότι κόβονται επιδόματα σε βαρειά νοητικά καθυστερημένα άτομα.

**ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ (Υπ. Υγείας και Πρόνοιας):** Ποια επιδόματα κόπηκαν από άτομα με ειδικές ανάγκες; Από πού προκύπτει αυτό;

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του Κ.Κ.Ε.):** Σας παρακαλώ κύριε Πρόεδρε, ας απαντήσει μετά ο κ. Γείτονας. Εγώ δεν απαντώ σε όλα.

Λέτε ότι δεν έχετε χρήματα για να ικανοποιήσετε τα δίκαια αιτήματα των οικογενειών που στέλνουν τα παιδιά τους σε θεραπευτικές κοινότητες για την απεξάρτηση. Και μη μου πείτε, ότι τα αντισταθμίζετε με τη μεθαδόνη. Και αποδεικνύεται ότι αυτά που υποστηρίζετε περί πλουραλισμού των μεθόδων απεξάρτησης, τα πετάτε στο καλάθι των αχρήστων. Τι σας ζητάνε οι τραγικές αλλά και οι ηρωικές οικογένειες αυτών των

ανθρώπων; Συνολικά για να κρατήσουν το πρόγραμμα και για να το αναπτύξουν σε κάποιο ικανοποιητικό επίπεδο ζητάνε 3 δισ. Δηλαδή, όσα δίνετε στον κ. Λαμπράκη για το Μέγαρο Μουσικής.

Το πραγματικό, λοιπόν, πρόσωπο της Κυβέρνησης είναι αυτό και το οικονομικό και το κοινωνικό και βεβαίως γενικότερα το πολιτικό. Φθάσατε στο σημείο να πείτε ότι δε δέχεσθε οικονομικά αιτήματα. Δεν υπάρχει, όπως λέτε εσείς, κοινωνική ομάδα, που να σας κάνει προτάσεις για ψίχουλα αυξήσεων και εσείς να δεχθείτε. Λέτε ότι δε δέχεσθε οικονομικά αιτήματα. Σε λίγο θα έχουμε και ιδιώνυμο κατά των οικονομικών αιτημάτων.

Και εγώ σας ρωτώ το εξής: Λέτε ότι δέχεσθε θεσμικά αιτήματα. Μήπως μπορείτε να μου πείτε ένα παράδειγμα θεσμικού αιτήματος που δεν έχει μεγάλο οικονομικό κόστος; Να πάρουμε το παράδειγμα των αγροτικών συνεταιρισμών. Αυτοί και αν έχουν οικονομικό κόστος. Μπορεί να ενισχύσεις το συνεταιριστικό κίνημα χωρίς πακτωλό -με την καλή έννοια το λέω- χρημάτων. Ας πάρουμε ακόμη τα θέματα υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους δουλειάς και την προστασία ιδιαίτερα των γυναικών σε σχέση με την ιδιαιτερότητα του γυναικείου φύλου. Αμ' εδώ χρειάζονται χρήματα.

Και σας λέω και το εξής: Οι μισθολογικές αυξήσεις έχουν πολύ μικρότερο οικονομικό κόστος από το κόστος των θεσμικών αιτημάτων. Εκτός εάν εσείς θέλετε θεσμούς που βάζουν τον Ελληνικό Λαό στο γύψο. Αυτοί οι θεσμοί, αυτά τα όργανα που είναι ανάλογα με την ΟΚΕ, αυτές οι επιτροπές τα επιτροπάτα και τα διαβούλια, το μόνο κόστος που έχουν είναι για το μισθό του καθενός που παίρνει μέρος στις συνεδριάσεις, για να βοηθήσει τον Ελληνικό Λαό με προτάσεις. Αλλά, ό,τι και νάναι αυτό, αυτά τα συμμετοχικά όργανα και τα περίφημα όργανα του κοινωνικού διαλόγου δεν έχουν και τόσο μεγάλο οικονομικό κόστος.

Βρείτε μου ένα θεσμικό αίτημα που δεν έχει τεράστιο οικονομικό κόστος.

Λέγει ο Υπουργός Γεωργίας, ότι έχουν οικονομικά αιτήματα. Δηλαδή, τι αιτήματα να έχουν; Για να καταλάβω, ποια αιτήματα δέχεται η Κυβέρνηση; Τα μη οικονομικά; Χαϊρόμαστε πολύ! Αποφασίσατε ότι δε δέχεσθε οικονομικά αιτήματα. Αυτή τη λογική θα τη βρείτε μπροστά σας.

Βεβαίως, κάνετε εξαίρεση στα οικονομικά αιτήματα του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, της Ένωσης Εφοπλιστών. Καθημερινά ακούγαμε, τόσο στοιχίζει η απεργία των αγροτών, τόσο στοιχίζουν οι κινητοποιήσεις των ναυτεργατών, 90 εκατ., 1 δισ., 2 δισ., 3 δισ., 4 δισ. Το ότι έχετε κατακλύσει από τις τσέπες του Ελληνικού Λαού και σεις και η Νέα Δημοκρατία, σ' αυτό δε γίνεται αποτίμηση. Αποτίμηση είναι τι έχασε ο κ. Νικολάρας.

Δε δέχεσθε να αλλάξετε την πολιτική σας. Το καταλαβαίνουμε. Μα, δεν είστε και διατεθειμένοι ούτε καν να σηκώσετε κεφάλι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να ζητήσετε έστω εξαιρέσεις επιλογών και κατευθύνσεων, που δεν ανατρέπουν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Προχθές η αντιπροσωπεία για τους αγρότες που πήγε στις Βρυξέλλες, πήρε κάποιες διαβεβαιώσεις -δεν ξέρω αν ήταν τυπικές, αλλά αξιοποιήστε τις- για τη διακύμανση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και για τη βενζίνη. Θέλετε ότι το έκανε για λόγους διπλωματίας ο κ. Φίσελερ; Πιστείτε απ' αυτό. Αξιοποιήστε το και κάντε και αυτή την υποχώρηση. Στο κάτω -κάτω μας χρωστάει η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν της χρωστάμε. Μιλώ για λογαριασμό της ελληνικής οικονομίας. Δεν είστε διατεθειμένοι ούτε αυτό να κάνετε.

Δίνετε καθημερινά εξετάσεις ότι είστε πειθαρχημένοι και δεν κάνετε καμία παρέκκλιση. Μα, υπάρχουν και παρεκκλίσεις που δεν ανατρέπουν την πολιτική σας.

Νομίζω ότι αυτό έχει συνειδητοποιηθεί από τον καθένα και δεν είναι τυχαίο ότι η αγροτιά, παρά το γεγονός ότι έχει πολύ βαρύτερα προβλήματα και μάλιστα προοπτικής, προσπάθησε να θέσει ορισμένα άμεσα και επιμέρους αιτήματα, τα οποία δεν τη σώζουν, της δίνουν μία ανάσα. Σεις ούτε κουβέντα. Βέβαια το κάνετε σεις για πολιτικούς λόγους και όχι οικονομικούς.

Μ' αυτήν την έννοια σκέφτεται κανείς τι προτάσεις μπορεί να κάνει το Κ.Κ.Ε. για τη βελτίωση της κατάστασης, εδώ στη Βουλή. Προτάσεις, όχι για το θεαθήναι, αλλά για να συμβάλει. Πρόκειται να δεχθείτε συζήτηση για τις παρατηρήσεις και τις ενστάσεις που κάνουμε; Ούτε συζήτηση δε θα δεχθείτε, όπως και για το νέο ασφαλιστικό Οργανισμό που κάνετε για τους αγρότες, που θα πληρώνουν διπλά και τριπλά σήμερα για να να πάρουν σε δεκαπέντε, είκοσι και σαράντα χρόνια μια σύνταξη που τελικά θα είναι κατώτερη από το αν έμενε στο ίδιο -κακό- καθεστώς που ισχύει σήμερα; Βεβαίως, πολύ πιθανόν να βελτιώσετε τον ασφαλιστικό οργανισμό στην πορεία, όταν έχει φθάσει η αγροτιά στο 6%, αν είστε εσείς τότε κυβέρνηση -που δε θα είστε- γιατί στους λίγους αγρότες που θα έχουν απομείνει, ας ανέβει και η σύνταξη.

Θα δεχθείτε ενδεχόμενα τις προτάσεις μας, ή τις αντιρρήσεις μας για τον τρόπο επιχορήγησης των ασφαλιστικών ταμείων, για το πώς πρέπει να γίνουν οι ενοποιήσεις, από τη στιγμή που έχετε πάρει απόφαση να γκρεμίσετε το ασφαλιστικό σύστημα και το σύστημα πρόνοιας και στη θέση του να βάλετε ένα διπλό σύστημα, ένα αδύναμο δημόσιο ασφαλιστικό σύστημα, για τον Έλληνα εργαζόμενο και συνταξιούχο, που θα τον υποχρεώνει, λόγω των κακών υπηρεσιών που θα προσφέρει, να καταφεύγει στο συμπληρωματικό ιδιωτικό ταμείο, αν έχει λεφτά, που και αυτό θα του προσφέρει κάποιες υπηρεσίες, αλλά θα αδειάζει συνεχώς η τσέπη του;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ)

Θα δεχθείτε τις προτάσεις μας για ουσιαστική επιχορήγηση στον τομέα του αθλητισμού; 'Η θα μας πείτε ότι δεν αντέχει η εθνική οικονομία; Αυτό θα πείτε. 'Ηδη το είπατε.

Και επαναλαμβάνω ότι αιτήματα συγκεκριμένα που φέρνουν κοινωνικοί φορείς τα απορρίπτετε, γιατί είναι οικονομικά.

Με αυτή την έννοια, πραγματικά αναρωπιέται κανείς τι να πει κατά τη συζήτηση του Κρατικού Προϋπολογισμού; Να κάνει προτάσεις; Να έχει προβληματισμούς; Έχει αξία; Απλώς για να πούμε ότι έχουμε και εμείς προτάσεις; Βεβαίως έχουμε και ούτε πρόκειται να παραιτηθούμε απ' αυτές. Μόνο που αυτές έχουν μια αξία, όταν απευθύνονται περισσότερο στο Λαό και στο λαϊκό κίνημα, γιατί πραγματικά εκεί κρίνεται και η τύχη του Τόπου.

Με την ευκαιρία αυτή -γιατί δεν ήθελα να κάνω κατάχρηση του λόγου προχθές- θέλω να δώσω, όσο γίνεται μέσα στα πλαίσια του χρόνου, που δε θα τα ξεπεράσω, μια απάντηση ή μια σκέψη, ας το πούμε έτσι, στον κ. Παπαντωνίου, για το πώς τοποθέτησε το θέμα των ιδιωτικοποιήσεων.

Κατ' αρχήν, κύριε Παπαντωνίου, όταν συζητάτε με τον κ. Μάνο και σας κάνει κριτική για το τι κάνετε, τότε απαντάτε "εμείς κάνουμε ιδιωτικοποιήσεις και πολλές". Όταν απαντάτε σε κριτική απ' τα αριστερά τότε βάζετε φρένο και λέτε "όχι δεν κάνουμε και τόσες πολλές ιδιωτικοποιήσεις, μόνο σε επιχειρήσεις δεύτερης σημασίας". Αν σας καλέσει ο κ. Μάνος σε καμιά καινούρια τηλεοπτική αναμέτρηση, τότε θα πείτε "μα τι λέτε, προχωράμε και με τίμημα καλύτερο απ' αυτό που εξασφάλισε η Νέα Δημοκρατία". Ο Λαός ας σχηματίσει γνώμη.

Λέτε, λοιπόν, ότι οι επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας και κοινής ωφέλειας, απλώς μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες.

Σας ρωτάμε, κύριε Παπαντωνίου, γιατί ίσως εμείς είμαστε κακοί οικονομολόγοι, ίσως είμαστε χαμηλής νοημοσύνης και δεν καταλαβαίνουμε. Αν τα προβλήματα των ΔΕΚΟ ήταν μόνο προβλήματα διαχείρισης, ή -αν θέλετε-οργάνωσης, γιατί δε φέρντε έναν καινούριο νόμο χωρίς να τις βαφτίσετε ανώνυμες εταιρείες και να τις βελτιώσετε για την καλύτερη οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων. Και θα τον ψηφίσουμε όλοι. Όταν τις κάνετε ανώνυμες εταιρείες, τις κάνετε ακριβώς γιατί προχωράτε σε μερική και στην πορεία σε ολική ιδιωτικοποίηση. Μπορεί να μην είναι ολική. Γιατί στο κάτω κάτω και οι πολυεθνικές δε θέλουν να πάρουν όλες το 100% των δημόσιων επιχειρήσεων. Θα σας αφήσουν εσάς το κομμάτι εκείνο που δεν τους ενδιαφέρει και θα πάρουν το κομμάτι και το φιλέτο που τους ενδιαφέρει. Πρόκειται για

καρραμπινάτη ιδιωτικοποίηση.

Εμείς προειδοποιούμε ότι σε λίγα χρόνια ο Ελληνικός Λαός δε θα ξέρει που ανήκει ο Ο.Τ.Ε., η Δ.Ε.Η. Τουλάχιστον, όταν ήταν στο Δημόσιο -δεν ήταν και τότε δημόσιες, κρατικές ήταν, άλλο δημόσιες άλλο κρατικές, αλλά εν πάση περιπτώσει- ήξεραν με ποια κυβέρνηση είχε να κάνει. Τώρα δε θα ξέρουν αν το κουμάντο το κάνει αμερικάνικη εταιρεία, αν το κάνει ολλανδική, γαπωνέζικη. Πού θα απευθύνονται οι εργαζόμενοι, ο Ελληνικός Λαός; Θα έρχονται στη Βουλή και θα λένε ότι το κουμάντο γίνεται εκτός Ελλάδας, ότι λέτε τώρα για τις Βρυξέλλες. Και δε θα ξέρει ο Έλληνας εργαζόμενος και φορολογούμενος πού να απευθυνθεί. Αυτό γίνεται. Τυπικά θα είναι στο Δημόσιο, ή στο Κράτος, για να το πούμε καλύτερα.

Μελετήστε εν πάση περιπτώσει, αν και τα μελετάτε, τα αποτελέσματα των ιδιωτικοποιήσεων αυτά τα χρόνια. Φέρτε στην Ελληνική Βουλή να δούμε ποια είναι τα αποτελέσματα για το Λαό; Δε μου απαντήσατε, κύριε Παπαντωνίου. Εγώ δε σας ρώτησα τι θα κερδίσει η τάδε πολυεθνική, ή τι θα κερδίσει η οικονομία, που εσείς υποστηρίζετε, των βιομηχανιών, των εφοπλιστών, των μεγαλεμπόρων, των μεγαλοεξαγωγέων και των μεγαλοεξενόχων. Βάζουμε το μεγάλο, γιατί υπάρχουν και μικρομεσαίοι σ' αυτούς τους χώρους. Δε μου απαντήσατε τι θα κερδίζουν. Πείτε μου, τι κέρδισαν οι λαοί της υψηλότερης ολόκληρης από τις ιδιωτικοποιήσεις; Φέρτε μια αποτίμηση. Και τότε να προσχωρήσουμε στη λογική σας. Υπάρχουν ολόκληρες μελέτες διεθνείς, οι οποίες αυτό που λένε είναι, ότι ο πόλος της φτώχειας διευρύνθηκε και οξύνθηκε και ο πόλος του πλούτου δυνάμωσε, οι ανισότητες έχουν βαθύνει.

Δεύτερον και το πιο χαρακτηριστικό -και δεν υπερασπίζομαι τη σημερινή Ολυμπιακή- υπάρχει η συγκεκριμένη εκτίμηση και αμερικάνικη εκτίμηση, ότι από τότε που άρχισαν οι ιδιωτικοποιήσεις στον τομέα των αεροπορικών γραμμών, αυξήθηκαν κατακόρυφα τα αεροπορικά ατυχήματα.

Το επιχείρημα, λοιπόν, ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι ζημιογόνες, δε στέκει. Ζημιογόνες τις έκαναν οι συγκεκριμένες πολιτικές που ακολουθήθηκαν και επί Νέας Δημοκρατίας και επί Π.Α.Σ.Ο.Κ..

Και δεν μπορώ να καταλάβω αυτοί οι περίφημοι ιδιώτες γιατί εν πάση περιπτώσει τρέχουν να αγοράσουν αυτές τις επιχειρήσεις; Δηλαδή φιλάνθρωποι είναι, καρामουρτζούνηδες; Αγοράζουν τις ζημιογόνες επιχειρήσεις για να βοηθήσουν το Ελληνικό Δημόσιο και το Ελληνικό Κράτος; Ε, τότε να τους στήσουμε ανδριάντες. Αγοράζουν τις επιχειρήσεις γιατί θα κερδίσουν και γιατί θα βάλουν στο χέρι ολόκληρη την ελληνική οικονομία πλήρως, γιατί στο χέρι την έχουν σήμερα.

Και τέλος για τις επενδύσεις: Εδώ μας είπατε ότι εν πάση περιπτώσει, αν μη τι άλλο ας σφίξει ο κόσμος το ζωνάρι του και θα γίνουν επενδύσεις και μάλιστα επικαίεσθε, ότι αυτή η πολιτική που εφαρμόζεται εδώ επειδή εφαρμόζεται παγκόσμια -και όντως έτσι είναι- θα φέρει τον άνεμο των επενδύσεων. Και εδώ κύριοι σας ρωτάμε: Μα, τέτοιος άνεμος δεν πνέει στις χώρες που είναι πιο ισχυρές και κάνουν το κουμάντο παγκόσμια, θα φυσήσει στην Ελλάδα, την εξαρτημένη με τα προβλήματα ανάπτυξης και την υποταγμένη, με ένα πολιτικό συσχετισμό υπερπολιτικών δυνάμεων που μόνο να σκύβουν ξέρουν και να μη διεκδικούν τίποτα;

Όλα τα στοιχεία λένε ότι τόσο στις Η.Π.Α. όσο και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει επιβράδυνση των πάγιων ιδιωτικών επενδύσεων και αυτή η τάση κυριαρχεί και θα είναι και μελλοντική, ότι τα κέρδη που το μεγάλο κεφάλαιο συσσωρεύει τα διοχετεύει περισσότερο σε κερδοσκοπικές και μη παραγωγικές επενδύσεις, ότι τα χρήματα τοποθετούνται για εξαγορές, κλείσιμο, και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων και όχι για νέες επιχειρήσεις, ότι οι επενδύσεις οξύνουν αντί να μειώνουν την ανεργία. Δεν είναι κομμουνιστικές πηγές αυτές, είναι πηγές διεθνών οργανισμών αυτών που εσείς χρησιμοποιείτε και που ζητάτε τη γνώμη τους, αν πάει καλά η ελληνική οικονομία. Θα είναι πιο δραματικές οι συνέπειες για την Ελλάδα.

Αυτές είναι οι διαφορές που έχουμε με σας και με τα άλλα Κόμματα της Αντιπολίτευσης. Οι διαφορές -πολύ σωστά και

επιτέλους να γίνει τέτοια συζήτηση- είναι στρατηγικής. Εσείς προσπαθείτε -και ισχύει και για τα άλλα Κόμματα που ψηφίζουν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τη θεωρούν μονόδρομο- να ενισχύσετε αυτό το σύστημα και αυτή την πολιτική και εμείς σας λέμε καθαρά, το πολεμάμε αυτό το σύστημα. Και καταλαβαίνουμε την κριτική που κάνετε στα άλλα Κόμματα της Αντιπολίτευσης που σας ασκούν κριτική για το πώς διαχειρίζεσθε, για το αν έχετε ή δεν έχετε πολιτική, φεύγοντας από το κύριο, ποια πολιτική γραμμή, ποια στρατηγική χρειάζεται αυτός ο Τόπος.

Εμείς ξαναλέμε, αυτό το σύστημα, αυτή τη στρατηγική εμείς την πολεμάμε.Θα μου πείτε, την πολεμάει ο Ελληνικός Λαός; Όχι, ο Ελληνικός Λαός σήμερα αντιπαλεύει πλευρές αυτής της στρατηγικής, αλλά στην πορεία θα αμφισβητήσει και τη συνολική στρατηγική και αν θέλετε στην πορεία το θέμα θα μπει "ή με το μεγάλο κεφάλαιο ή με το Λαό". Εμείς έχουμε να σας πούμε το εξής, χωρίς να υποτιμάμε τις δυσκολίες που υπάρχουν σήμερα, ότι ο Λαός τη συνειδησή του δεν πρόκειται να τη φυλακίσει και αυτό πάρτε το υπόψη. Ή εσείς θα διαψευστείτε ή εμείς. Είμαστε βέβαιοι ότι δε θα διαψευστεί ο Ελληνικός Λαός!

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο για μία σύντομη -τριών λεπτών το πολύ, κύριε Υπουργέ- απάντηση.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ. Γεωργίας):** Κύριε Πρόεδρε, η κα Παπαρήγα κατά τη διάρκεια της ομιλίας της αναφέρθηκε στην τοποθέτησή μου σχετικά με το θέμα των αιτημάτων εκ μέρους της συντονιστικής επιτροπής που έχει κλείσει το εθνικό δίκτυο.

Αναφέρθηκα σε δύο κύκλους αιτημάτων. Ο πρώτος κύκλος έχει σχέση με μία διαφορά στρατηγικής, όπως τώρα πριν από λίγο είπε η κα Παπαρήγα, έχει σχέση δηλαδή με τη λογική αν θα εγγυηθούμε εισόδημα στον αγροτικό τομέα, αν θα εγγυηθούμε τιμές, εάν θα γίνονται αποζημιώσεις στις τιμές, αν θα γίνονται αποζημιώσεις στα στρέμματα, αν δηλαδή ο κρατικός Προϋπολογισμός θα συμμετάσχει στην εγγύηση των εισοδημάτων.

Αυτή είναι μία μεγάλη διαφορά και δεν έχει σχέση με άλλα οικονομικά αιτήματα του δεύτερου κύκλου των οικονομικών αιτημάτων. Εμείς είπαμε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει, γιατί θα ανοίξουμε ένα δρόμο εγγυήσεων σε όλα τα προϊόντα στις τιμές τους, στις εξελίξεις τους και ασφαλώς και στις στρεμματικές καλλιέργειες.

Η δεύτερη μεγάλη διαφορά έχει σχέση με τα άτοκα δάνεια και τα επιδοτούμενα επιτόκια. Και αυτό δεν μπορεί να γίνει εκ μέρους της Κυβερνήσεως, πολύ δε περισσότερο που απαιτεί και τη συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, πολύ δε περισσότερο που απαιτεί περαιτέρω εκταμιεύσεις από τον κρατικό Προϋπολογισμό για να πιστώνονται τα άτοκα δάνεια ή οι επιδοτήσεις μέρους των τόκων.

Και αυτή η πολιτική, έχει μια διαχωριστική γραμμή. Ασφαλώς υπάρχουν άλλα οικονομικά αιτήματα, που ο Προϋπολογισμός αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να ικανοποιήσει. Αλλά πάνω σ'αυτήν τη λογική, σ'αυτήν τη στρατηγική, ασφαλώς και υπάρχουν μεγάλες και ουσιώδεις διαφορές. Δεν είναι, λοιπόν, τα οικονομικά αιτήματα της ίδιας τάξης.

Το δεύτερο που θα ήθελα να πω είναι, ότι τα αιτήματα που ηγέρθησαν, κυρίως αυτήν την περίοδο, ηγέρθησαν πάνω σε ένα προϊόν, που δεν περνά τις μεγαλύτερες δυσκολίες, σε σχέση με άλλα προϊόντα στον Ελληνικό Λαό. Αυτά, σχετικά με το ποιοι έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, ποιοι δέχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις αυτήν την περίοδο, στον αγροτικό τομέα.

Και το τρίτο, συζητήσεις που κάνουν οι ίδιοι οι αγρότες και χαρακτηρίζουν τους εαυτούς τους, σχετικά με τη στάση τους απέναντι στην Αγροτική Τράπεζα, δεν μπορεί να αποδίδονται σε κυβερνητικά χείλη. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κυρία Παπαρήγα, μια σύντομη αν θέλετε παρέμβαση.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας του Κ.Κ.Ε.):** Κύριε Υπουργέ, δε χρειάζεται να λέμε τα ίδια και τα ίδια. Αυτό σας είπα και εγώ, ότι δεν είσατε διατεθειμένος -όχι εσείς προσωπικά, η Κυβέρνησή σας και η πολιτική σας- να

διασφαλίσετε το εισόδημα, ούτε της μικρομεσαίας αγροτιάς ούτε του υπόλοιπου εργαζόμενου Λαού. Το μόνο που μπορείτε να κάνετε είναι να το ροκανίζετε, να το ροκανίζετε, να το ροκανίζετε.

Ξέρετε τι λέτε στην αγροτιά; Εμείς θα ακολουθήσουμε αυτήν την πολιτική που είναι σε βάρος σας, κολυμπήστε και αν πνιγείτε θα πούμε ότι δεν είστε καλοί κολυμβητές. Μα, αυτή είναι η διαφορά μας, κύριε Τζουμάκα, τι να κάνουμε τώρα; Πρέπει να συμφωνήσουμε με την πολιτική σας; Αυτή είναι η διαφορά μας.

Πείτε στην αγροτιά ότι εμείς θα σας πάμε στο 4%. Και γι'αυτό τους λέτε βαρυντοίνιτες και μπαταξίδες, για να δώσετε σωσίβιο στη βαρυντοίνιτσα πολιτική σας -η πολιτική σας είναι βαρυντοίνιτσα- για να τους πείτε ότι δεν είναι άξιοι να διασωθούν, ότι είναι ανίκανοι, κουτοί και χαζοί. Γι'αυτό τους βρίζετε, για να περάσετε το μήνυμα στον Ελληνικό Λαό ότι όποιος είναι ικανός, επιβιώνει. Όχι, κύριε Τζουμάκα, επιβιώνει όποιος έχει την ιδιοκτησία και την εξουσία. Αλλά, αυτή η ιδιοκτησία και η εξουσία, δε θα είναι μόνιμη και διαρκής.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας):** Κύριε Πρόεδρε, ανεξαρτήτως ποιες είναι οι θέσεις της Κυβερνήσεως στον αγροτικό τομέα, της κας Παπαρήγα και των υπολοίπων συναδέλφων των άλλων Κομμάτων και οι δικές μας, υπάρχει ένα θέμα τεράστιο που απασχολεί τον αγροτικό κόσμο και θα έλεγα ότι απασχολεί ολόκληρη την κοινωνία, γιατί αφανίζεται ο πρωτογενής τομέας.

Ο κ.Τζουμάκας προσπάθησε να ξεχωρίσει τα θέματα σε τρεις κατευθύνσεις. Πρώτον, είπε για το διαρθρωτικό πρόβλημα. Εγώ θα το τοποθετήσω σε μια άλλη βάση. Ναι, υπάρχει διαρθρωτικό πρόβλημα. Αλλά πώς είναι δυνατόν να ανταπεξέλθει στον ανταγωνισμό ο αγροτικός τομέας, όταν επί δεκαπέντε χρόνια δεν έχουν γίνει επενδύσεις και όταν αφαιρούμε 178 δισ. δραχμές από το Β' Πακέτο Ντελόρ, για να πάμε να το δώσουμε σε άλλους τομείς, που δεν μπορούν να απορροφήσουν χρήματα.

Συνεπώς το πρώτο θέμα, για την αντιμετώπιση είναι μακροπρόθεσμο και είναι ακριβώς να γίνουν έργα υποδομής για να μπορέσει να αντέξει η κτηνοτροφία και ο αγροτικός τομέας.

Το δεύτερο θέμα είναι πώς βραχυπρόθεσμα θα ανακουφίσεις τους αγρότες. Και εκεί είναι δύο πράγματα. Η μείωση του κόστους παραγωγής και η μείωση του κόστους διακίνησης. Είπε ο κ.Τζουμάκας ότι δεν είναι δυνατόν να επιδοτήσουμε τα επιτόκια. Μα, ο Υπουργός Γεωργίας θα έπρεπε να ξέρει ότι ο αγρότης πληρώνει 21% όταν δανειζεται. Όταν μάλιστα η Κυβέρνηση λέει ότι ο πληθωρισμός φέτος θα φθάσει στο 7,5% και του χρόνου στο 4,5%, είναι επιδοτούμενο επιτόκιο αυτό; Μέσα σε 4,5 χρόνια με 20% επιτόκιο έχεις διπλασιάσει το κεφάλαιο που έχεις δανειστεί. Είναι δυνατόν να αντέξει ο αγρότης σ'αυτήν τη διαδικασία; Είναι ανάγκη να συνειδητοποιήσει αυτά τα θέματα η Κυβέρνηση.

Και τρίτον, όσον αφορά την εγγύηση της τιμής, γιατί απευθυνέσθε στην κα Παπαρήγα και στα Κόμματα της Αντιπολιτεύσεως; Ας απευθυνθείτε στον ίδιο τον Πρωθυπουργό, ο οποίος στην πλατεία της Λαρίσης εγγυήθηκε επίσημα προεκλογικά, ότι θα εξασφαλίσει φέτος την τιμή του βάμβακος, στα επίπεδα της περυσινής.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ (Υπ.Γεωργίας):** Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς και δεν είναι η πολιτική της Κυβερνήσεως -και δεν μπορεί να είναι η πολιτική της Κυβερνήσεως- να συρρικνωθεί ο αγροτικός τομέας στο 4% που είπε η κα Παπαρήγα. Δεν μπορεί να γίνει αυτό. Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, ως κράτος-μέλος της, έχει την πιο φυσιολογική εξέλιξη, την πιο φυσιολογική διαδοχή σ'αυτόν τον τομέα.

Ξέρετε όλοι ότι πάνω από το 60% των αρχηγών των

γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι πάνω από πενήντα πέντε χρόνων. Αυτό γίνεται φυσιολογικά. Δε γίνεται ούτε με διοικητικούς τρόπους ούτε με κυβερνητικές ή άλλες πολιτικές.

Αυτό που θέλουμε να κάνουμε τώρα και θα το δείτε με τις προτάσεις και τα σχέδια νόμων που έχουμε, είναι να υποστηρίξουμε τους νέους αγρότες για να μείνουν εκεί και να προσελκύσουμε και άλλους νέους στον αγροτικό τομέα. Όχι να φύγει κόσμος.

Δεύτερον, μπορεί ο καθένας να θέλει να απευθύνεται με έναν ορισμένο τρόπο στον αγροτικό κόσμο και να τον καλοπιάνει, αλλά άλλο αυτό και άλλο να λέγονται ύβρεις.

Ο κ. Έβερτ επανήλθε σήμερα, όπως και χτες, για να μιλήσει για επενδύσεις. Φέτος θα έχουμε 1.500 δισ. στον αγροτικό τομέα για να υπάρξουν επενδύσεις που συνεχίζονται πάρα πολλά χρόνια. Το ερώτημα είναι: Θα δώσουμε και άλλο από τον κρατικό Προϋπολογισμό; Εκεί είναι η διαφορά μας.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι: Κύριε Έβερτ, για να φθάσουμε στα επιτόκια, που στην Αγροτική Τράπεζα δεν είναι 21,5%, αλλά 18,5% αυτήν τη στιγμή, η δική σας Παράταξη είχε διπλασιάσει τα επιτόκια το 1990 και έχουμε τρομάξει τώρα να τα φθάσουμε στο 18,5%.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Η Υπουργός Ανάπτυξης και Βάσω Παπανδρέου έχει το λόγο.

**ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπ. Ανάπτυξης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα μεγάλα προβλήματα απαιτούν μεγάλες συγκρούσεις. Οι μεγάλες ανάγκες απαιτούν μεγάλες αποφάσεις. Οι γόρδιοι δεσμοί στη ζωή, στην οικονομία, στα εξωτερικά θέματα δε λύνονται, μόνο κόβονται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα μπροστά σε μεγάλα προβλήματα, σε μεγάλα στοιχήματα, σε γόρδιους δεσμούς.

Η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κρίθηκε από τον Ελληνικό Λαό μόλις πριν από τρεις μήνες, όπως κρίθηκαν και οι άλλες πολιτικές δυνάμεις, οι άλλες πολιτικές.

Έχουμε σήμερα την ευθύνη διακυβέρνησης της Χώρας. Ο Ελληνικός Λαός μας έδωσε την εντολή να κυβερνήσουμε για άλλη μία τετραετία. Αυτή τη φορά, όμως, το νόημα της λαϊκής εντολής ήταν διαφορετικό. Δεν πήραμε εντολή διαχείρισης, πήραμε εντολή σύγκρουσης. Σύγκρουση με όλα εκείνα τα μικρά και τα μεγάλα συμφέροντα που κρατούν την Ελλάδα μακριά από το 2000, μακριά από την Ενωμένη Ευρώπη και τις ευκαιρίες της, μακριά από την ανάπτυξη, μακριά από τον εκσυγχρονισμό με ανθρώπινο πρόσωπο. Αυτή την εντολή θα την τηρήσουμε.

Η Ελλάδα είναι η μοναδική Χώρα που επιχειρεί να υπηρετήσει τις ανάγκες της σύγκλισης συνδυάζοντας παράλληλα και την κοινωνική αλληλεγγύη. Η Κυβέρνησή μας είναι η μοναδική στην Ευρώπη που έχει αποφασίσει να μην παραδοθεί στη ψυχρή λογική των αριθμών, να μην ξεχάσει ότι πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν άνθρωποι. Ωστόσο η Ελλάδα ήταν και παραμένει η πιο φτωχή χώρα στην Ευρώπη. Έχουμε το μικρότερο κατά κεφαλήν εισόδημα, όπως και τους χειρότερους μακροοικονομικούς δείκτες. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε ποτέ.

Διαθέτουμε, όμως, σοβαρές δυνάμεις τις οποίες δεν έχουμε ακόμη κινητοποιήσει στο βαθμό που απαιτείται. Αυτή η Κυβέρνηση θέλει και μπορεί να κινητοποιήσει όλες τις δυνάμεις του Ελληνισμού σε μία προσπάθεια που θα αφορά την ισχυρή Ελλάδα, σε μία πανεθνική προσπάθεια που θα αφορά την ευημερία όλων των Ελλήνων μέσα από τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη.

Γίνεται πολύ λόγος τελευταία για τη σύγκλιση και τις θυσίες που απαιτεί. Κάποιοι δηλώνουν ευθαρσώς ότι δεν τη χρειαζόμαστε. Κάποιοι άλλοι λένε, ότι θα μπορούσαμε να φθάσουμε εκεί χωρίς μεγάλο κόπο, αν σχεδιάζαμε μία αργή διαδικασία.

Γνωρίζουν και οι δύο αυτές πλευρές ότι ψεύδονται και ψεύδονται επειδή γνωρίζουν πολύ καλά, ότι το πρόβλημα δεν είναι η σύγκλιση αυτή καθ' αυτή. Το πρόβλημά μας δεν είναι η όποια σύγκλιση των αριθμών, δεν είναι η ονομαστική σύγκλιση. Το πρόβλημα είναι η ανάπτυξη, ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας, ένα

πρόβλημα που θα έπρεπε να αντιμετωπίσουμε είτε είμαστε μέσα είτε είμαστε έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πώς θα γίνει αυτό; Πώς θα φθάσουμε σε μία κοινωνία σύγχρονη και δημοκρατική, σε μία οικονομία ανταγωνιστική; Πώς θα δημιουργήσουμε μία ισχυρή Ελλάδα; Θα φθάσουμε μόνο εάν υπάρχει μία κοινωνία έτοιμη να υποστεί δίκαιες θυσίες, αλλά και αν υπάρχει μία κυβέρνηση έτοιμη να αναλάβει το κόστος αυτό από τις αναμενόμενες και αυτονόητες συγκρούσεις.

Η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι έτοιμη να συγκρουσθεί -και το κάνει ήδη- για όσα περιλαμβάνονται στο προεκλογικό μας πρόγραμμα. Αυτό κάνουμε και με τον Προϋπολογισμό. Συγκρουόμαστε με τις κατεστημένες λογικές της φοροαπαλλαγής και της φοροδιαφυγής, με τις λογικές των κεκτημένων μέσω του πελατειακού συστήματος, με τις λογικές της δεκαετίας του 70, αλλά και της δεκαετίας του 80 που έβαζαν την κατανάλωση για το σήμερα, πάντα από την επένδυση για το αύριο. Και θα επιμένουμε σε αυτή τη λογική μέχρι τέλους, επειδή αυτή είναι η εντολή του Λαού.

Δείτε το πρόγραμμα των δημοσίων επενδύσεων, δείτε την αύξηση των δαπανών για την Υγεία και την Παιδεία, ολόκληρο το πλέγμα της κοινωνικής πολιτικής. Δείτε την προσπάθεια που γίνεται στο θέμα των δαπανών του Δημοσίου. Όποιος τα δει όλα αυτά, χωρίς προκαταλήψεις και σκοπιμότητες, θα δυσκολευθεί να βρει επιχειρήματα διαφωνίας.

Δυστυχώς, όμως, παρά το ότι όλα αυτά είναι λίγο ή πολύ δεδομένα, το τελευταίο διάστημα έχει ενταθεί μία προσπάθεια από διάφορες πλευρές της πολιτικής σκηνής της χώρας, μία προσπάθεια που αφορά την με κάθε τρόπο αποδυνάμωση της πολιτικής της Κυβέρνησης.

Είναι γνωστό ότι η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η Κυβέρνηση Σημίτη έχει αποδουθεί σε μία πολύ μεγάλη προσπάθεια ενδυνάμωσης του κύρους της Χώρας. Είναι επίσης γνωστό, ότι αυτή η προσπάθεια έχει ήδη αρχίσει να αποδίδει καρπούς. Θυμηθείτε την πρόσφατη απόφαση της Συνόδου Κορυφής του Δουβλίνου, σε σχέση με τα Ελληνοτουρκικά.

Αυτό που δεν έχει γίνει ακόμα αντιληπτό, είναι το πόσο υπονομεύεται αυτή η προσπάθεια από την εικόνα της κοινωνικής αναστάτωσης την οποία επιχειρούν να δημιουργήσουν, να επιβάλουν, αν θέλετε, ορισμένες πολιτικές δυνάμεις.

Αναρωτήθηκε κανείς γιατί η απεργία της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. είχε τόσο μικρή συμμετοχή; Αναρωτήθηκε κανείς γιατί έγινε το ίδιο στην απεργία της Γ.Σ.Ε.Ε.; Επειδή δεν υπάρχει συνδικαλιστικό κίνημα; Όχι βέβαια. Δεν είναι γι' αυτό. Η μικρή συμμετοχή αποδεικνύει ότι ο Ελληνικός Λαός διατηρεί, παρά την κριτική σε επί μέρους λάθη που κάνουμε, τις προσδοκίες του από την Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Ο Ελληνικός Λαός δεν είναι διατεθειμένος να υπονομεύσει τις ίδιες του τις επιλογές, αντίθετα με ορισμένα Κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Τί έκαναν όταν είδαν αυτή την πίστη, αυτή την προσδοκία οι κύριοι αυτοί; Μα, ό,τι κάνουν όλες οι ηγεσίες που είναι αποκομμένες από τις πραγματικές λαϊκές απαιτήσεις. Επιστράτευσαν τους συνδικαλιστικούς τους μηχανισμούς προχωρώντας σε συντεχνιακές διεκδικήσεις με εκβιαστικούς τρόπους. Ζήτησε τη λαϊκίστικη καταϊγίδα των μηχανισμών που προκάλεσε μεγάλη ζημιά και στην εθνική οικονομία, αλλά και στην εικόνα της Χώρας στο εξωτερικό.

Κάποιοι κύριοι στην Αντιπολίτευση, έχουν την ψευδαίσθηση ότι κτυπούν την Κυβέρνηση, αλλά θα πρέπει να κατανοήσουν ότι το μόνο που κάνουν είναι κακό στη Χώρα. Το μόνο που κάνουν είναι να χάνουν κάθε στιγμή όλο και μεγαλύτερο μέρος της αξιοπιστίας που τους έχει απομείνει. Ας το καταλάβουν όλοι επιτέλους. Η Κυβέρνηση δεν πρόκειται να υποχωρήσει ποτέ, ανεξάρτητα από το οποίο κόστος. Αυτή η Κυβέρνηση συγκρούεται και θα συγκρουσθεί και στο μέλλον με όλες εκείνες τις λογικές της μίζεριας και της υπανάπτυξης, με τις λογικές της ήσσονος προσπάθειας, με τις λογικές του εκβιασμού και θα το κάνουμε γιατί γι' αυτό μας εψήφισε η μεγάλη πλειοψηφία του Ελληνικού Λαού.

Είναι θλιβερό το ότι ορισμένοι δεν αντιλαμβάνονται κάτι βαθύτερο. Όλη αυτή η κατάσταση, που επεχείρησαν να

δημιουργήσουν, στερεί από τη Χώρα τη δυνατότητα αναζήτησης των μεγάλων συναйнέσεων, που τόσο ανάγκη έχει, προκειμένου να προχωρήσει στο 2000.

Η Κυβέρνηση κατανοεί τις εσωκομματικές τους ανάγκες, όπως κατανοεί και την έλλειψη πολιτικής και σχεδίου, που τους διακρίνει. Η Κυβέρνηση κατανοεί και την τρομακτική έλλειψη ειλικρίνειας, που τους χαρακτηρίζει.

Η Κυβέρνηση, όμως, αντιλαμβάνεται επίσης, ότι έχουμε ανάγκη από ένα νέο σχέδιο για τη Χώρα, πέρα από τις τρέχουσες διαδικασίες και τις τρέχουσες ανάγκες.

Είναι φανερό ότι η αλλαγή του παγκόσμιου σκηνικού που άρχισε να συντελείται πριν από επτά χρόνια, παρέχει μεγάλες ευκαιρίες για τη Χώρα μας, που είναι το μοναδικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περιοχή.

Διαμορφώνεται ένας ζωτικός χώρος για την Ελλάδα που είναι ο χώρος των Βαλκανίων και των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, και θα είναι κρίμα, πράγματι, για τη Χώρα, να χάσουμε και αυτή την ευκαιρία.

Έχουμε την υποχρέωση, παρά τις διαφωνίες μας, παρά τις αντιπαράθεσεις και τις παράλογες συγκρούσεις, να συνεργαστούμε όλες οι Πτέρυγες της Βουλής, για την διαμόρφωση ενός εθνικού σχεδίου οικονομικής διείσδυσης σ' αυτό το ζωτικό χώρο.

Η Κυβέρνηση θα αναλάβει τις ευθύνες που της αναλογούν. Ελπίζω ότι θα πράξουν το ίδιο και όλες οι πολιτικές δυνάμεις.

Θέλω ακόμη να προσθέσω τούτο. Δεν έχουμε την πολυτέλεια σήμερα να είμαστε εσωστρεφείς, δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να επιχειρούμε τη συντήρηση μονάδων και κλάδων, στους οποίους έχουμε πάψει να είμαστε ανταγωνιστικοί.

Έχουμε, όμως, σοβαρές δυνατότητες επέκτασης και συνεργασίας. Και αν δουλέψουμε όλοι μαζί πάνω σ' αυτό, οι ευκαιρίες για όλους τους Έλληνες θα είναι πολύ μεγαλύτερες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός που καλούμαστε να συζητήσουμε και να εγκρίνουμε, αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία, με τα οποία η Χώρα μας προσπαθεί, αφ' ενός μεν να εξυγιάνει τα δημόσια οικονομικά και αφ' ετέρου να προωθήσει τους στόχους της ανάπτυξης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ευημερίας των πολιτών.

Παρά το γεγονός ότι προβαίνει σε μια νέα σημαντική προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης με τη μείωση του ελλείμματος της γενικής Κυβέρνησης, ενισχύει σημαντικά την αναπτυξιακή προσπάθεια, αφού αυξάνει τις δαπάνες για επενδύσεις κατά 48%, έναντι αύξησης μόνο κατά 6,2% των λοιπών πρωτογενών δαπανών.

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Κυβέρνησης, που εκτός από την υλοποίηση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης περιλαμβάνει και σημαντικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη σε όλους τους τομείς.

Στον τομέα της ενέργειας, άρχισε ήδη η λειτουργία του έργου του φυσικού αερίου, με πρώτο βιομηχανικό πελάτη την Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, ενώ τον Ιανουάριο του ερχόμενου έτους θα γίνουν τα επίσημα εγκαίνια του έργου, γιατί θα έχει φθάσει ήδη το φυσικό αέριο στην Αττική.

Στον τομέα επίσης της ενέργειας, θα πρέπει να πούμε ότι η Δ.Ε.Η. θα πραγματοποιήσει μέσα στο 1996 επενδύσεις ύψους 236 δισεκατομμυρίων δραχμών και μέσα στο 1997 θα πραγματοποιήσει επενδύσεις ύψους 250 δισεκατομμυρίων δραχμών. Και προετοιμάζεται ήδη η Δ.Ε.Η. για την απελευθέρωση της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Αυτή η προετοιμασία περιλαμβάνει και άλλες αλλαγές, όπως τη δημιουργία θυγατρικών εταιριών της Δ.Ε.Η. σε συνεργασία με ιδιώτες.

Μ' αυτήν την ευκαιρία, υπενθυμίζω ότι δεν έγινε αύξηση της τιμής του ρεύματος το 1996, ότι αντίθετα έγινε μείωση της τιμής του ρεύματος για ένα εκατομμύριο περίπου μικρομεσαίες επιχειρήσεις, υπήρξε για πρώτη φορά ειδικό τιμολόγιο για τις πολύτεκνες οικογένειες και η Δ.Ε.Η. έχει και αυξημένα κέρδη και δεν προβλέπεται αύξηση τιμολογίων της Δ.Ε.Η. για το πρώτο εξάμηνο. Οι ανατιμήσεις, αν γίνουν στο δεύτερο εξάμηνο, θα είναι σε ποσοστό πολύ μικρότερο του

πληθωρισμού.

Στον τομέα της βιομηχανίας έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ δεκαοχτώ θεσμικά κείμενα, νόμοι, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις.

Μέσα στο 1995 και 1996 εγκρίθηκαν πάνω από τριακόσια επιχειρηματικά σχέδια επιχειρήσεων, συνολικού ύψους 512 δισεκατομμυρίων δραχμών με μετρήσιμους στόχους, όπως είναι η αύξηση των εξαγωγών, ο εκσυγχρονισμός των μονάδων, η εφαρμογή καινοτομικών δράσεων, η βελτίωση της ποιότητας, η ευελίξια στην παραγωγική διαδικασία και η εφαρμογή αντιρρυπαντικής μεθοδολογίας.

Σίγουρα υπάρχει καθυστέρηση στην εκταμίευση των πόρων, αλλά αυτό είναι θέμα των ιδίων των επιχειρήσεων. Ο ιδιωτικός τομέας καλύπτει το 75% του συνολικού προγράμματος για τη βιομηχανία. Το 80% των προγραμμάτων που είναι για τον ιδιωτικό τομέα έχουν ήδη εγκριθεί και εξαρτάται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις να τα απορροφήσουν. Και εδώ έχουν προβλήματα οι ίδιες οι επιχειρήσεις, γιατί καλούνται και αυτές για πρώτη φορά να υλοποιήσουν ολοκληρωμένα επιχειρησιακά προγράμματα. Αλλά ο στόχος της αναπτυξιακής μας πολιτικής στον τομέα της βιομηχανίας είναι ακριβώς η κινητοποίηση των ιδιωτικών πόρων και όχι απλά η επιδότηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Δημιουργούμε επίσης και στις βιομηχανικές φθίνουσες περιοχές της Χώρας γραφεία-στρατηγεία βιομηχανικής μεταλλαγής, ώστε οι πόροι που θα κατευθυνθούν προς αυτές τις περιοχές να μην αποτελέσουν απλές και βεβαίως μόνο προσωρινές εισοδηματικές ενισχύσεις, αλλά μοχλό προσέλευσης επενδύσεων. Σε αυτό θα συμβάλει σημαντικά και η νέα προσέγγιση για τη δημιουργία βιομηχανικών περιοχών, η οποία είναι πράγματι καινοτομική και εμπλέκει όσο γίνεται περισσότερο τον ιδιωτικό τομέα.

Ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι επιδοτήσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης θα ξεπεράσουν τα 380 δισεκατομμύρια δραχμές. Και επικεντρώνονται, εκτός από τις επενδύσεις εκσυγχρονισμού και τις ενισχύσεις για δημιουργία νέων επιχειρήσεων και στις ειδικές υποδομές, στην ενίσχυση κλαδικών φορέων σε δικτύα διανομής και στη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή.

Στα προγράμματα αυτά εντάσσονται και οι επενδύσεις των εμπορικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Στο χώρο του τουρισμού. Το 1996 είναι ο πρώτος χρόνος υλοποίησης του προγράμματος του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Είναι το πρόγραμμα που ενεκρίθη τελευταίο από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο τέλος του 1995. Έχει ήδη εγκριθεί ένας σημαντικός αριθμός έργων που καλύπτουν το 30% του συνολικού προγράμματος και μέσα στο 1997 αναμένεται να εγκριθεί και το υπόλοιπο. Αυτά τα έργα ενισχύουν την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού, ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις και τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Ταυτόχρονα ήδη από τις αρχές του 1997 θα προχωρήσουμε σε προκλήσεις για πολλαπλές δράσεις αξιοποίησης της περιουσίας του Ε.Ο.Τ., με τη μορφή μακροχρόνιων μισθώσεων σε ιδιώτες, γεγονός που θα αυξήσει τόσο τις επενδύσεις, για την αποδοτική εκμετάλλευση αυτής της περιουσίας, όσο και τα έσοδα του οργανισμού.

Υπενθυμίζω ότι φέτος η διαφημιστική καμπάνια, θα αρχίσει για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο χωρίς τις καθυστερήσεις του παρελθόντος.

Τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω δύο λόγια για τη λειτουργία της αγοράς και την προστασία του καταναλωτή που είναι πρωταρχικός στόχος της πολιτικής μας.

Εντός του 1997 θα προωθηθεί νομοθεσία για τον αθέμιτο ανταγωνισμό και την κωδικοποίηση των αγορανομικών διατάξεων. Προωθείται ήδη η τροποποίηση της ασφαλιστικής νομοθεσίας και η εξυγίανση της ασφαλιστικής αγοράς. Γνωρίζετε ότι είναι ένα τεράστιο πρόβλημα, αλλά τα αποτελέσματα του 1996 είναι πολύ καλύτερα από τις προηγούμενες χρονιές και μέσα στα επόμενα δύο-τρία χρόνια θα έχει πλήρως εξυγιανθεί η ασφαλιστική αγορά.

Αναμορφώνεται το σύστημα κρατικών προμηθειών με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και την εξοκονόμηση

δημοσίων πόρων. Θα δημιουργηθεί εντός του έτους ενιαίος φορέας ελέγχου τροφίμων και ειδικά γραφεία καταναλωτή στους δήμους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας περιέγραψα το πλαίσιο της πολιτικής μας, όπως προκύπτει από τον Προϋπολογισμό και σας καλώ να τον στηρίξετε. Θέλω, όμως, να σημειώσω τα εξής. Αυτός ο Προϋπολογισμός δε θα κριθεί στην κατάρτιση του, θα κριθεί κυρίως στην εφαρμογή του. Είναι ένας Προϋπολογισμός πραγματικά φιλόδοξος, με τομές, με αρκετές νέες ιδέες. Πρέπει, όμως, όλοι να κατανοήσουμε και κάτι άλλο. Αυτή η Κυβέρνηση δε θα κριθεί μόνο στην υπόθεση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, θα κρίνεται καθημερινά για την εφαρμογή όλων εκείνων των πολιτικών, που είναι τελικά ανεξάρτητες από τον όποιο προϋπολογισμό. Θα κριθούμε κυρίως για το βαθμό αποφασιστικότητάς μας, στις καθημερινές μάχες για την ανάπτυξη της Χώρας. Και θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι και σ' αυτήν τη μάχη το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και η Κυβέρνησή του θα είναι νικητής. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος κ. Δημήτριος Τσοβόλας έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν πρέπει να επισημάνω ότι η ομιλία μου σήμερα συμπίπτει με τη συμπλήρωση ακριβώς ενός έτους από της ιδρύσεως του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος. Σαν σήμερα, πέρσι στη Θεσσαλονίκη έγινε η ιδρυτική διακήρυξη του ΔΗ.Κ.ΚΙ. και διαπίστωσα πριν από λίγο, από την ομιλία της Υπουργού Ανάπτυξης, ότι απέκτησε το ΔΗ.Κ.ΚΙ. μία καινούρια οπαδό -αλλά αυτήν τη φορά που είναι στην Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.- η οποία στην ομιλία της είπε μεταξύ άλλων, ότι θα πρέπει να μην ξεχνάμε, ότι πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν άνθρωποι. Σε άλλο σημείο της ομιλίας της επίσης ανέφερε με έμφαση, ότι θα πρέπει να μην επιδιώκουμε τη σύγκλιση των ονομαστικών οικονομικών δεικτών, αλλά των επιπέδων ανάπτυξης.

Αυτά είναι τα βασικά ιδεολογικά χαρακτηριστικά, που τα βρήκε η κα Παπανδρέου και τα βρίσκει ο καθένας στην ιδρυτική μας διακήρυξη της 20ης Δεκεμβρίου του 1995.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΔΗ.Κ.ΚΙ.)

Γι' αυτό είμαστε ευχαριστημένοι απόψε και ευτυχείς, που βλέπουμε να κερδίζουν οι θέσεις μας έδαφος όχι μόνο στον Ελληνικό Λαό, ανεξάρτητα από κομματική τοποθέτηση, αλλά ακόμη και στην ίδια την Κυβέρνηση. Μάταια, όμως, προσπαθεί η κυρία Υπουργός Ανάπτυξης μέσα από την αριστερή φρασολογία, να καλύψει τη δεξιά κυβερνητική πρακτική της.

Κύριε Πρωθυπουργέ, απόψε η Υπουργός Ανάπτυξης έκανε αρχηγική εμφάνιση. Η ομιλία της πείθει. Ότι σας ετοιμάζουν από τώρα οι μηχανισμοί τη διάδοχη κατάσταση, που δεν την βλέπουν πολύ μακριά. Αυτή την προφητεία κάνω και σημειώστε αυτήν την ώρα και αυτήν την ημέρα, που καταχωρούνται, άλλωστε, στα Πρακτικά.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ησυχία, για να παρακολουθήσετε τον ομιλητή.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εχθρός της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού, που βρίσκεται αγωνιζόμενη η πλειοψηφία αυτή του Λαού στους δρόμους, στα λιμάνια, στα χωράφια, στα εργοστάσια, είναι η Κυβέρνηση, με τον Προϋπολογισμό που ζητάει να ψηφιστεί από τη Βουλή.

Ο Προϋπολογισμός αυτός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι συζητείται με κινητοποιήσεις της συντριπτικής πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού, αγροτών, λιμενεργατών, κατωτάτων πληρωμάτων του εμπορικού ναυτικού, διπλωματικών υπαλλήλων, εργαζομένων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα και εκπαιδευτικών πρώτης και δεύτερης βαθμίδας. Τελικά για την Κυβέρνηση αποδεικνύεται, από τον τρόπο που υποδέχονται τον Προϋπολογισμό τα κοινωνικά στρώματα ότι κατέχοντες και έχοντες θεωρούνται αυτά τα πλατιά λαϊκά στρώματα, που αντιστέκονται στην πολιτική, που περιλαμβάνεται στον

Προϋπολογισμό του 1997, για να αποκαλυφθεί έτσι για πολλοστή φορά, ότι η σημερινή Κυβέρνηση είναι κυβέρνηση των εχόντων και κατεχόντων, που μόνο αυτοί, πράγματι, στηρίζουν και το φεινό, πιο σκληρό απ' ό,τι τα προηγούμενα χρόνια, Προϋπολογισμό.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ.)

Η Κυβέρνηση μ' αυτόν τον Προϋπολογισμό εκσυγχρονίζει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την κοινωνική αδικία. Εκσυγχρονίζει επίσης την άμεση και στρεβλή ανάπτυξη της Χώρας. Εκσυγχρονίζει ακόμα και δεν περιορίζει την εξάρτηση και τους μηχανισμούς του εύκολου πλουτισμού για τους ολίγους και της ταχύτερης πτώχευσης και εξαθλίωσης για τους πολλούς.

Ο Προϋπολογισμός αυτός με άλλα λόγια χαρακτηρίζεται σοβαρά και υπεύθυνα ως Προϋπολογισμός φτώχειας και μεγάλων ανεξέλεγκτων κοινωνικών εκρήξεων, που θα πς βλέπουμε κάθε μέρα πολύ περισσότερο από το νέο έτος, που θα διαπιστώνει στην πράξη ο απλός πολίτης τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής, που περιλαμβάνεται σ' αυτόν τον Προϋπολογισμό.

Είναι Προϋπολογισμός μιζέριας και λογιστικής νεοφιλελεύθερης πολιτικής, είναι Προϋπολογισμός, επίσης, διαχείρισης της κρίσης του αποτυχημένου ήδη νεοφιλελεύθερου συστήματος, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη και διεθνώς, που δημιούργησε και δημιουργεί καθημερινά τεράστια οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα.

Είναι Προϋπολογισμός, τελικά, κοινωνικής αδικίας αλλά και μεγάλων κοινωνικών αδιεξόδων.

Δεν οδηγεί, κύριε Πρωθυπουργέ, αυτή η πολιτική σε σύγκλιση της οικονομίας, αλλά δεν οδηγεί επίσης ούτε καν σε σύγκλιση των ονομαστικών οικονομικών δεικτών και κυρίως δεν προσεγγίζει, αλλά αποκλίνει από τους στόχους ακόμη και αυτής της απάνθρωπης και αδιέξοδης για όλη την Ευρώπη και τον ευρωπαϊκό πληθυσμό, σύμβασης του Μάαστριχτ.

Θα σας αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που δεν προκύπτει από δικά μου στοιχεία, προκύπτει απ' την ίδια την έκθεση του Προϋπολογισμού, που υπογράφει ο κ. Παπαντωνίου ως Υπουργός Οικονομικών.

Αν ανοίξετε τη σελίδα 180 της έκθεσης του Προϋπολογισμού, που καλείσθε, αγαπητοί συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., να ψηφίσετε θα διαπιστώσετε το εξής. Ενώ όπως ξέρουμε πρέπει στο τέλος του 1998 το δημόσιο χρέος να κατέλθει στο 60% του ΑΕΠ, διαπιστώνουμε με βάση τον Προϋπολογισμό της Κυβέρνησης, που δεν ανταποκρίνεται και στα πραγματικά στοιχεία ως προς το μέγεθος του δημόσιου χρέους της γενικής κυβέρνησης, να φθάνει κατά την έκθεση του κ. Παπαντωνίου στο 121% του ΑΕΠ, από 60% που θα πρέπει να είναι τον επόμενο χρόνο του Προϋπολογισμού που πάμε να ψηφίσουμε.

Ήρθε μετά το 1992, που άρχισε να εφαρμόζεται η σύμβαση του Μάαστριχτ, βελτίωση προσέγγισης ή σύγκλιση αυτού του ονομαστικού οικονομικού δείκτη;

Η αρνητική απάντηση προκύπτει πάλι από τη σελίδα 180 του ίδιου του Προϋπολογισμού, που υπογράφει ο σημερινός Υπουργός Οικονομικών, γιατί σ'αυτό θα διαπιστώσετε, αν ανοίξετε και διαβάσετε, το εξής καταπληκτικό: Το 1991 το δημόσιο χρέος της γενικής κυβέρνησης ανερχόταν στο 81% του ΑΕΠ και μετά από τόσα χρόνια σκληρής λιτότητας, από το 1992 μέχρι το 1996 αυξήθηκε κατά 50% και πήγε στο 121% του ΑΕΠ.

Μα, είναι δυνατόν να μιλάτε για σύγκλιση οικονομικών δεικτών, όταν επίσης κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, όπως και τα προηγούμενα δυο-τρία χρόνια μετά το 1990, έχουμε πλήρη αποδιοργάνωση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και σημαντική κατ'έτος μείωση της παραγωγικής βάσης;

Άρα, αντί να έχουμε σύγκλιση σ'αυτόν τον κορυφαίο ονομαστικό δείκτη, έχουμε μεγάλη απόκλιση και διεύρυνση αυτού του δημόσιου χρέους.

Να σας πω και κάτι άλλο, αγαπητέ φίλε, κύριε Γενικό Εισηγητή του ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να δείτε γιατί είπα, ότι αναίρεíte

την ιστορία σας και λέτε ανακρίβειες. Θέλω να πιστεύω, όχι από πρόθεση, αλλά από άγνοια, γιατί πέφτετε θύματα της παραπληροφόρησης που περνάει σκόπιμα μετά το 1990, αλλά και από τη σημερινή Κυβέρνηση. Πάλι δεν θα χρησιμοποιήσω δικά μου στοιχεία. Θα χρησιμοποιήσω τον ίδιο πίνακα στη σελίδα 180 που τον υπογράφει, και θα ψηφίσετε αύριο, ο σημερινός πάλι Υπουργός Οικονομικών.

Ξέρετε πόσο ήταν το 1989 το δημόσιο χρέος, που λέτε ότι δήθεν χρεώσαμε την Ελλάδα την περίοδο 1981-1989; Το 1989 ήταν 61% του ΑΕΠ και σήμερα έφθασε το διπλάσιο, δηλαδή 121%. Και περιμένω απάντηση. Εγώ έτσι έχω συνηθίσει στην πολιτική μου ζωή, με στοιχεία να απαντάω στις ανακρίβειες, στις δολιότητες και στις σκοπιμότητες, που κρύβονται, τόσο από τη Νέα Δημοκρατία μετά τον Ιούλιο του 1989 όσο και από το σημερινό συντηρητικό σκληρότερο δυστυχώς, από προηγούμενες συντηρητικές παρατάξεις ΠΑ.ΣΟ.Κ., το οποίο σκόπιμα ήθελε να δημιουργήσει την ψεύτικη εντύπωση στο Λαό, στα λαϊκά στρώματα, που πράγματι είδαν την περίοδο 1981-1989 σημαντική βελτίωση του βιωτικού τους επιπέδου, είτε ήταν αυτοί αγρότες είτε εργάτες είτε μισθωτοί, είτε συνταξιούχοι είτε μικρομεσαίοι, ότι δήθεν χρεώθηκε η οικονομία, ενώ το χρέος, επαναλαμβανώ ήταν μόνο 61% του ΑΕΠ έναντι 81% του ΑΕΠ του 1991 και 121% σήμερα, παρά τις τρομακτικές θυσίες επί επτά συνεχή χρόνια της πλειοψηφίας του Ελληνικού Λαού, από τον οποίο πήραν ό,τι δόθηκαν στη χρυσή, για τα λαϊκά στρώματα αλλά και για την ελληνική οικονομία, οκταετία 1981-1989.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ας πούμε την αλήθεια στον Ελληνικό Λαό. Γι' αυτό αναφέρθηκε κι η πορεία εκείνη και στήθηκαν κατηγορητήρια, ακριβώς, γιατί εκείνη η πολιτική ήταν πραγματικά προοδευτική πολιτική, ήταν πολιτική που δεν βόλευε τους έχοντες και κατέχοντες, γι' αυτό μετά από κει και μέχρι σήμερα, διαμόρφωσαν τους πολιτικούς όρους για να παίρνουν κάθε μέρα και περισσότερα κάθε χρόνο και περισσότερα απ' αυτούς τους απλούς ανθρώπους και να κάνουν τους πλούσιους πλουσιότερους.

Αυτή είναι η αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αυτή η αλήθεια προκύπτει από αδιαμφισβήτητα λογιστικά στοιχεία, τόσο της Ελλάδος όσο της Ενωμένης Ευρώπης όσο και των υπόλοιπων Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών.

Ανέφερα πριν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι τα βάρη μέσα απ' αυτόν τον Προϋπολογισμό του 1997, κατά τρόπο πιο σκληρό και μονόπλευρο απ' ό,τι τα προηγούμενα επτά χρόνια, πέφτουν στις πλάτες αυτών που ήδη έχουν εξασθιωθεί από τη σκληρή νεοφιλελεύθερη πολιτική των προηγούμενων ετών, στις πλάτες των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων. Και αυτό προκύπτει από τα εξής, που περιγράφονται μέσα στον ίδιο τον Προϋπολογισμό αλλά και στο νομοσχέδιο επίσης για τα φορολογικά, που κατατέθηκε στη Βουλή. Τα βάρη αυτά πέφτουν μέσα από τις νέες φορολογίες, που μπαίνουν, παρά τις αντίθετες προεκλογικές διαβεβαιώσεις της Κυβέρνησης.

Δεύτερον, μέσα από τη σημαντική αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης, μέσα από την αύξηση με άλλα λόγια των υπαρχόντων φόρων.

Τρίτον, από τη μη τιμαριθμοποίηση των αφορολογήτων πασών και των φορολογικών κλιμακίων.

Σας θυμίζω, απλά και μόνο για να καταλάβει ο Ελληνικός Λαός τι παιχνίδι του παίχτηκε το καλοκαίρι του '89 και συνεχίζεται σήμερα με πιο σκληρό ρυθμό από την Κυβέρνηση του κ. Σημίτη.

Το αφορολόγητο, με και χωρίς αποδείξεις, το έτος 1988 όπως καθιερώθηκε από το ν. 1828, που είχε ψηφιστεί στη Βουλή το Δεκέμβριο του 1988, ανέρχονταν για μια οικογένεια με δυο παιδιά στο ποσό των 2.200.000 και σήμερα μετά από επτά χρόνια και με τόσο πληθωρισμό, είναι στην πραγματικότητα 1.000.000 και όχι 1.300.000. Πρέπει με το αστείο μέτρο, που καθιερώθηκε από τον προηγούμενο Υπουργό Οικονομικών, να φέρεις αποδείξεις για 1.000.000 δαπάνες, που θα πληρώσεις, με 18% συντελεστή, 180.000 αμέσως, για να εκπέσεις μόνο 300.000, να γλιτώσεις δηλαδή 15.000 μετά από ένα χρόνο. Σήμερα το αφορολόγητο είναι 1.000.000, ενώ πριν από οκτώ

χρόνια ήταν 2.200.000 με κυβέρνηση ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ενδιαφερόταν για το Λαό, τον απλό πολίτη και όχι βέβαια για τους οικονομικά ισχυρούς...

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΔΗ.Κ.ΚΙ.)

...για τους οποίους με το νομοσχέδιο το πρώτο που έφερε αυτή η κυβέρνηση, που απατηλά είπε στο λαό, ότι θα βαρύνει τους έχοντες και κατέχοντες, χάρισε δισεκατομμύρια με τα άρθρα 5,6,7 και 20 εκείνου του νομοσχεδίου. Και απ' αυτό εδώ το Βήμα θα ενθυμείστε όσοι παρακολουθήσατε εκείνη τη συζήτηση πριν από ένα μήνα, που απευθύνθηκα στον Υπουργό Οικονομικών και του είπα, ότι θα πληρώσετε ακριβώς αυτό το νομοσχέδιο, με το οποίο εξοφλείτε συναλλαγματικές απέναντι σε εκείνους που σας στήριξαν στην προεκλογική περίοδο. Γιατί, όπως τόνισα ακριβώς τότε, πώς θα αρνηθείτε στους αγρότες, στους μικροεπαγγελματίες και στους άλλους πολίτες, τους φτωχούς ανθρώπους που χρωστούν, το να μην κάνετε ρύθμιση όταν κάνετε ρύθμιση σε αυτούς που έχουν ισχυρά εισοδήματα;

'Αλλος τρόπος με τον οποίο πέφτουν τα βάρη πάνω στις πλάτες των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων είναι η αυθαίρετη και σημαντική αύξηση του τεκμηρίου δαπανών διαβίωσης με βάση το αυτοκίνητο.

Και μη μου πείτε-γιατί μιλούν σε ανθρώπους που ξέρουν και όχι στον κοσμάκη που δεν τα ξέρει αυτά- ότι αυξήσατε περισσότερο για τα κυβικά πάνω από 2000, διότι ξέρετε πολύ καλά εσείς, απλά στο Λαό δεν το λέτε, γιατί, ακριβώς, είστε υποκριτές σε σχέση με αυτό που είπατε, ότι δήθεν πιάνετε τους κατέχοντες, ξέρετε ότι μέχρι τα 2000 κυβικά και κυρίως μέχρι τα 1600 κυβικά είναι το 85% των αυτοκινήτων. Και αυτά τα έχουν μισθωτοί μικροεπαγγελματίες, άνθρωποι, δηλαδή, οι οποίοι χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο ως εργαλείο στη δουλειά τους. Απ' αυτούς θα πάρετε τα δεκάδες, εκατοντάδες δισεκατομμύρια και όχι από εκείνους οι οποίοι έχοντας πάνω από 2000 κυβικά τα έχουν στο όνομα της ανώνυμης εταιρείας και δεν πληρώνουν, αντίθετα εκπίπτουν και από το φορολογητέο εισόδημα, από τα ακαθάριστα. Αυτά να τα πείτε αλλού, όχι σε μας εδώ, που ξέρουμε ίσως και καλύτερα από σας.

'Αλλος τρόπος που βάζετε τέτοια βάρη, είναι η υπερβολική και αυθαίρετη αύξηση των αντικειμενικών κριτηρίων στον προσδιορισμό του εισοδήματος, για εκείνους που τηρούν φορολογικά βιβλία α' και β' κατηγορίας, όχι για εκείνους που τηρούν γ' κατηγορίας, που είναι οι μεγάλες επιχειρήσεις, ανώνυμες και προσωπικές, που έχουν τζίρο το χρόνο πάνω από 180 εκατομμύρια.

Τα αντικειμενικά κριτήρια τα βάλατε, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., το 1994 μόνο γι' αυτούς που τηρούν α' και β' κατηγορίας βιβλία. Ποιοι τηρούν τέτοια βιβλία; Αυτοί που έχουν από ζημιά μέχρι 180 εκατ. τζίρο το χρόνο, άρα κέρδος το χρόνο από μείον, μηδέν, μέχρι 30 εκατ. με το μέσο φορολογικό συντελεστή. Ενώ γι' αυτούς που έχουν γ' κατηγορίας βιβλία, που είναι οι "έχοντες και κατέχοντες", πείτε μου ποιο μέτρο πήρατε και η Νέα Δημοκρατία μετά το 1990, αλλά και η Κυβέρνησή σας. Και ποια μέτρα παίρνετε τώρα, για να μπορείτε να νομιμοποιείσθε πολιτικά, ότι δήθεν "πιάνετε" τους "έχοντες και κατέχοντες"; Φορολογική αсуδοσία σ' αυτούς που κρατούν γ' κατηγορίας βιβλία, στα μεγάλα εισοδήματα, δηλαδή, και τρομακτική, αυθαίρετη αύξηση των αντικειμενικών κριτηρίων για τον μπακάλη και το μανάβη της γειτονιάς ή τον κουρέα, τον υποδηματοποιό και όλους εκείνους, οι οποίοι έχουν ήδη εξασθιωθεί από την οικονομική πολιτική που εφαρμόζεται επί επτά χρόνια στη Χώρα, τόσο από τη Νέα Δημοκρατία όσο και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μετά τον Οκτώβριο.

'Άλλος τρόπος με τον οποίο κατανέμετε μονόπλευρα τα βάρη είναι η σκληρή εισοδηματική πολιτική που εφαρμόζετε για τους συνταξιούχους, τους μισθωτούς και τους ημερομισθίους, με πληθωρισμό ο οποίος σκόπιμα υποβαθμίζεται από την πλευρά σας, για να φαλκιδεύσετε το εισόδημα, για να μη δώσετε ούτε την ονομαστική αύξηση, που ένα δίκαιο κράτος - πολύ περισσότερο μία Κυβέρνηση που θέλει να λείει, ότι είναι, τάχα, σοσιαλιστική- θα έπρεπε να δώσει. Υποβαθμίζετε

και λέτε 4,5%, για να πείτε 0+0 αύξηση σ' εκείνους που παίρνουν πάνω από 280.000 το μήνα -δηλαδή αυτοί είναι οι πλούσιοι- 1+1,25% σε εκείνους που παίρνουν πάνω από 130.000 το μήνα. Κύριε Πρωθυπουργέ, αυτός που παίρνει 140.000 το μήνα, μπορεί να ζήσει σήμερα; Ο χορτασμένος το νησιτικό δεν μπορεί να τον καταλάβει. Από και πέρα θα ψάχνετε να βρείτε υποκινητές στις απεργίες, στις κινητοποιήσεις, που θα ξεσηκωθεί όλος ο κόσμος από την πρώτη του μηνός, όπως θα ξεσηκωθεί και το Ι.Κ.Α..

Δεν ακούσατε κανέναν από την Αντιπολίτευση, όταν συνεζήτειτο εδώ -και ήταν όλοι οι συνάδελφοι, απ' όλα τα Κόμματα, παρόντες- το μισθολόγιο για τους υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας. Και έγινε η μεγάλη απάτη: Βάλατε τους Βουλευτές της Πλειοψηφίας, του Κόμματός σας, να ψηφίσουν το άρθρο 1, έχοντας υπόψη οι άνθρωποι, ότι υπήρχε το άρθρο 4, που προέβλεπε φορολογικές απαλλαγές στα κομμάτια του εισοδήματος που ήταν απαλλασσόμενα. Και μόλις ψήφισαν, καταργήσατε το άρθρο 4. Και βγήκα αμέσως και είπα -γιατί οι Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας δεν είναι κομματικά, ούτε πρέπει κανένας να "φαρεύει" ψήφους εκεί- για να προλάβω εκρήξεις, με την εμπειρία που έχω σε μισθολόγια και στα θέματα του Υπουργείου Οικονομικών, "προς Θεού, θα υπάρξει κραδασμός μεγάλος, με αυτό που κάνετε, θα παίρνουν λιγότερα όσοι έχουν το βαθμό λοχαγού και αντίστοιχα και κάτω απ' αυτά που έπαιρναν". Δεν θέλατε να ακούσετε, γιατί υπάρχει το πάθος εναντίον μου και εναντίον του ΔΗ.Κ.ΚΙ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Όλοι το είπαμε!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.):** Το ζήσαμε και προεκλογικά, το έζησε και ολόκληρος ο Ελληνικός Λαός.

Και τώρα, πληροφορούμαι, πως καταλάβατε, ότι αυτό που έλεγα ήταν σωστό και πάτε -γελιοποιώντας το Κοινοβούλιο- να βρείτε τρόπο, να καλύψετε τις μειώσεις αυτές, που έφερε η δική σας αλόγιστη, απαράδεκτη και αδιέξοδη πολιτική, για να καταλάβει και ο Ελληνικός Λαός ποιος κάνει υπεύθυνη και σοβαρή αντιπολίτευση και πολιτική και ποιοι προχειρολογούν και απλά κάνουν, ότι εκσυγχρονίζουν την οικονομία και την κοινωνία, ενώ την οδηγούν δεκαετίες πίσω, αλλά παράλληλα οδηγούν και σε εξαθλίωση μεγάλο τμήμα του πληθυσμού, δημιουργώντας αρνητικές προεκτάσεις για την ίδια τη Χώρα και κυρίως για τη νεολαία μας, που παρακολουθεί με αγωνία και με μεγάλη ανησυχία όλα αυτά που γίνονται.

Άλλος τρόπος με τον οποίο θα επιβάλατε βάρη και δεν το λέτε φανερά εδώ στον Προϋπολογισμό -όποιοι ξέρει να διαβάσει κάποιους αριθμούς, καταλαβαίνει τι σημαίνει- είναι, ότι θα αυξήσετε πάλι τις ασφαλιστικές εισφορές -γιατί αλλιώς δεν υπάρχει τρόπος να καλύψετε αυτό το οποίο αφήνετε ακάλυπτο- με το να μειώνετε και σε ονομαστικούς όρους την επιχορήγηση στο Ι.Κ.Α. και σε όλα τα ασφαλιστικά ταμεία για το 1997.

Είναι δυνατόν, να καλυφθούν διαφορετικά; Θα καλυφθούν, είτε με δανεισμό, οπότε πολλαπλασιάζετε το φαύλο κύκλο, είτε με αύξηση των εισφορών.

Άλλο βάρος στις πλάτες του Ελληνικού Λαού, κύριε Πρωθυπουργέ -και το λέω εν γνώσει αυτού- είναι η απάτη, που γίνεται μέσα στον Προϋπολογισμό, για την Υγεία και την Πρόνοια. Και εδώ σας παρακαλώ να ανοίξετε τη σελίδα 134, να δείτε τι απάτη γίνεται, για να εμφανίσετε δήθεν πρόσωπο κοινωνικό, ενώ είναι ανύπαρκτο.

Ξέρετε τι κάνετε; Και όλα αυτά τα λέω από την έκθεση της δικής σας, δεν είναι δικά μου τα κείμενα. Ανοίξτε στη σελίδα 134 του Προϋπολογισμού του '97 και ανοίξτε το δικό σας Προϋπολογισμό, τον περσινό του '96. Τι θα διαπιστώσετε, κύριοι συνάδελφοι; Θα διαπιστώσετε, ότι γίνονται τραγικά πράγματα. Γίνεται απάτη της Βουλής και του Ελληνικού Λαού, για να εμφανίσουν ότι δήθεν αυξάνονται το 1997 κατά 10% και κάτι οι πιστώσεις για την Υγεία και την Πρόνοια. Εμφανίζουν κατά 100 δις. λιγότερες τις πιστώσεις του 1996. Και ενώ ήταν γραμμένο στο φετινό προϋπολογισμό, για το έτος που πέρασε, ως πιστώσεις για την Παιδεία, το ποσό των 836 δις., εμφανίζουν, ότι το 1996 δεν θα πάει 836 δις., αλλά θα πάει

730 δις. Άρα, βάζοντας 809 δις., δηλαδή, λιγότερα κατά 30 δις. περίπου από το 1996, λένε, ότι αυτό αποτελεί αύξηση κατά 10%.

Αυτό αποτελεί απάτη, ντροπή και αίσχος για το Κοινοβούλιο, αλλά και για ολόκληρο τον Ελληνικό Λαό.

Άρα, οι πιστώσεις που εγγράφονται για το 1997, για την Υγεία και την Πρόνοια είναι πολύ λιγότερες και σε ονομαστικούς ακόμα όρους, απ'ό,τι το 1996, για να αποδειχθεί για πολλοστή φορά ...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:** Για την Υγεία και την Πρόνοια μιλάτε ή για την Παιδεία;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.ΚΙ.):** Για την υγεία και την πρόνοια.

Κάτι ανάλογο, όχι όμως σε αυτό το μέγεθος, γίνεται και για την Παιδεία. Εκεί υποβαθμίζουν τις πραγματικές δαπάνες, οι οποίες θα εκταμιευθούν μέχρι τέλους του έτους. Τις εμφανίζουν ότι θα μείνουν στα επίπεδα τα φετινά, ενώ ξέρουμε ότι δόθηκαν επιπλέον πιστώσεις στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, στα σχολεία, οι εξήμισι χιλιάδες κενές θέσεις κ.ο.κ. Τις εμφανίζουν στην ίδια βάση για να πουν, ότι το 1997 είναι αυξημένα τα ποσά. Είναι αυτά και άλλα πολλά.

Εδώ έφθασε η Κυβέρνηση ακόμα και στο σημείο να καταργήσει τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας. Έφθασε στο σημείο -και αναγκάστηκε και έκανα επίκαιρη ερώτηση, που συζητήθηκε την προηγούμενη Παρασκευή- να μειώσει σε πραγματικούς όρους, ακόμη και την πίστωση προς το ΚΕΘΕΑ, το Κέντρο Απεξάρτησης και Θεραπείας των Εξαρτημένων Ατόμων, που ήταν για φέτος το 1996 η πίστωση 900 εκατ. και γράφει για το 1997 940 εκατ., όταν τα προγράμματα και μόνο που βρίσκονται σε εξέλιξη, χρειάζονται 1.700 εκατ. και για τα καινούρια προγράμματα, που έχουν σχέση με τη ζωή νέων παιδιών που μαστίζονται από αυτήν τη μάστιγα που λέγεται ναρκωτικό και διαδίδεται, χρειάζονται άλλα 900 εκατ. Και θέλετε να βγάλετε από τη μύγα σπλήνα;

Σε τέτοια θέματα η Κυβέρνηση έπρεπε να εμφανιστεί, ότι ενδιαφέρεται για τη ζωή και όχι για τους αριθμούς και μόνο, κυρία Παπανδρέου και κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί είναι απατηλά αυτά που λέτε εδώ.

Δυστυχώς η πολιτική σας συνίσταται στη σύγκλιση των ονομαστικών δεικτών των αριθμών, που δεν επιτυγχάνεται και αδιαφορείτε για το ότι πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν άνθρωποι που πένονται, που δυστοχούν μέσα από την κατ'έτος αυξανόμενη ανεργία, αλλά και μέσα από τις παρατεταμένες περιοριστικές εισοδηματικές πολιτικές, αλλά και από τον περιορισμό των πιστώσεων για την κοινωνική ασφάλιση και για την κοινωνική πρόνοια.

Δεν έχει, λοιπόν, η Κυβέρνηση κοινωνικό πρόσωπο, διότι η μεγαλύτερη κοινωνική αδικία, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, πρώην σύντροφοί μου, επί είκοσι δύο χρόνια, είναι η ανεργία. Και δεν μπορείτε εσείς να μιλάτε για κοινωνικό πρόσωπο, όταν ακολουθείτε μία πολιτική, η οποία συρρικνώνει την επαρχία, η οποία μειώνει την παραγωγική βάση, στέλνει στο περιθώριο δεκάδες χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και έτσι αυξάνεται η ανεργία. Τα ξεχάσατε, όμως, όλα αυτά και κάνετε μία απελπιστική προσπάθεια -για να αποδείξετε και το πολιτικό σας ήθος- να ξεχαστεί τελείως η πορεία είκοσι δύο ετών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός αυτός είναι επίσης οικονομικά αδιέξοδος, γιατί μέσα από τον παρατεταμένο περιορισμό της αγοραστικής δύναμης των λαϊκών στρωμάτων, των συνταξιούχων, των μισθωτών, των αγροτών, των εργατών, των μικροεπαγγελματιών, οδηγούμαστε σε παρατεταμένη ύφεση της οικονομίας. Και μη μου λέτε, ότι το 2,3% ή το 2,5% αύξηση σε πραγματικούς όρους του ΑΕΠ, είναι επιτυχία. Προς Θεού! Μιλάμε σοβαρά, μιλάμε οικονομικά, μιλάμε πολιτικά. Αυτό το 2,3% δεν έχει καμία σχέση με πραγματικό ρυθμό αύξησης. Αυτό οφείλεται, όπως είπα και σε χθεσινή παρέμβασή μου, στο ότι πέρσι και την προηγούμενη επίσης χρονιά, ήταν χαμηλό, ήταν κάτω και από το μηδέν στον ιδιωτικό τομέα. Άρα, οφείλεται μόνο στα χρήματα που ήρθαν από την Ενωμένη Ευρώπη. Δεν οφείλεται

σε διαρθρωτικές αλλαγές της ελληνικής οικονομίας.

Οδηγεί, λοιπόν, αυτή η πολιτική μας μέσα απ' αυτόν το συγκεκριμένο Προϋπολογισμό, σε αδιέξοδο την οικονομία. Δεν ξέρω για ποια σύγκλιση θα μπορείτε να μιλάτε μετά από αρκετές δεκαετίες -αν πετύχετε σύγκλιση των ονομαστικών δεικτών- όταν θα είναι πεθαμένοι οι περισσότεροι Έλληνες πολίτες και η ελληνική οικονομία θα βρίσκεται σε μια τέτοια τραγική κατάσταση, μη αναστρέψιμη και που θα έχει έρθει μόνο ο ανθελληνισμός της ελληνικής οικονομίας μέσα από την άκριτη ιδιωτικοποίηση των πάντων, ξεχνώντας σωστές οικονομικές πολιτικές, θεωρητικές αλλά και πρακτικές θέσεις, ότι το πρόβλημα στην Ελλάδα -και όχι μόνο στην Ελλάδα- δεν είναι να μεταφερθούν όλα τα μέσα ιδιοκτησίας στον ιδιωτικό τομέα.

Και όταν λέτε ιδιωτικό τομέα, δεν εννοείτε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά το πολυεθνικό κεφάλαιο ή τους γνωστούς πέντε-δέκα Έλληνες μεγαλοεπιχειρηματίες.

Το θέμα, όμως, είναι το πώς θα χρησιμοποιηθούν εκσυγχρονισμένοι και οι τρεις τομείς της οικονομίας: Ο δημόσιος -εκεί που είναι στρατηγικής σημασίας για την οικονομία και την κοινωνία- ο ιδιωτικός με βάση κυρίως τη μικρομεσαία επιχείρηση, που ανταποκρίνεται στις δομές της ελληνικής οικονομίας και της κοινωνίας- και ο κοινωνικός. Ο ένας πρέπει να συμπληρώνει τον άλλο. Να λειτουργούν και οι τρεις τομείς στα πλαίσια ενός αποκεντρωμένου δημοκρατικού προγραμματισμού με τη συμμετοχή όλου του Ελληνικού Λαού, μέσα από θεσμούς λαϊκής συμμετοχής, με κυρίαρχη θέση σ' αυτό ο Α' και Β' βαθμός Αυτοδιοίκησης, τον οποίον και αυτόν τσεκουρώνετε, αφαιρώντας θεσμοθετημένους πόρους με το ν. 1828 -που είχα την τιμή να εισηγηθώ στη Βουλή- που θεσμοθέτησε αυτοτελείς πόρους το 1988.

Εσείς καταρρακώνετε τα πάντα και έχετε την εντύπωση, ότι με το να επανέλθετε σε μοντέλο οικονομικό που εφαρμόστηκε -και χρεοκόπησε και τις επιχειρήσεις και την οικονομία και το Λαό- πριν είκοσι και τριάντα χρόνια, ότι αυτό είναι σύγχρονη πολιτική. Εάν ήταν έτσι να λυθούν τα προβλήματα με το να πάνε όλα τα μέσα παραγωγής στα χέρια των πολυεθνικών ή κάποιων μεγάλων ιδιωτικών ελληνικών επιχειρήσεων, μπορείτε να μου απαντήσετε και από τη Νέα Δημοκρατία και από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο εξής απλό ερώτημα: Πώς τότε δεν λύθηκαν τα προβλήματα της οικονομίας και του Λαού επί δεκαετίες που εφαρμόζονταν αυτή η πολιτική, μια και όλες αυτές τις μεγάλες επιχειρήσεις, "Ολυμπιακή" -την είχε ο μακαρίτης ο Ωνάσις- "Πειραική-Πατραϊκή", Διύλιστήρια, Ναυπηγεία, τις είχαν οι μεγαλοαστοί, οι μεγάλοι βιομήχανοι;

Και τι κάνουν όλοι αυτοί; Για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Να μη βγαίνει η διοίκηση του ΣΕΒ να λέει "στραγγαλίστε ακόμη περισσότερο απ'ότι μέχρι σήμερα το εισόδημα του αγρότη, του εργάτη, του επαγγελματία ή του μισθωτού" και να ξεχνάει ο λαός, ότι αυτοί οι κύριοι είχαν τις μεγάλες επιχειρήσεις και αναγκάστηκε η ίδια η Νέα Δημοκρατία, στην περίοδο 1974-1977, επειδή ήταν στρατηγικοί τομείς της οικονομίας με σημασία για την κοινωνία, να τις κάνει κρατικές επιχειρήσεις.

Αυτοί οι ίδιοι δεν ήταν εκείνοι, οι οποίοι, όταν μπήκε η Χώρα στην Ενωμένη Ευρώπη, πρώην Ε.Ο.Κ., το 1981, θα έπρεπε να βγάλουν από την τσέπη τους και αυτοί λεφτά -όχι από τα χρήματα του τραπεζικού συστήματος, που ήταν χρήματα του Λαού- για να εκσυγχρονίσουν τις επιχειρήσεις, να κάνουν επενδύσεις, να συμβάλουν στην ανάπτυξη και να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης;

Οι κύριοι αυτοί δεν θέλησαν ούτε να βάλουν από την τσέπη ούτε να ρισκάρουν. Και τι έκαναν; Τους πούλησαν και τους πουλάνε και αυτοί κάνουν το μεταπράτη εισαγωγέα, δίνοντας εργασία στις ξένες εταιρείες, που παράγουν τα προϊόντα στο εξωτερικό, που αυτοί διαμεσολαβούν και εξάγουν, αφήνοντας την οικονομία στο έλεος, αφήνοντας επίσης την ελληνική κοινωνία με αύξηση της ανεργίας.

Τα ξεχάσατε, πρώην σύντροφοι, αυτά; Αυτά δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή οικονομική και κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα; Δεν τα ξεχάσατε, άλλο συνέβη. Ενσωματωθήκατε στο σύστημα. Προτιμήσατε, αντί για αγώνα

ξεκάθαρο πολιτικό, τις καρέκλες και τα δώσατε όλα σε εκείνους που είναι οι έχοντες και οι κατέχοντες. Είναι κάτι που θα σας θυμίσω, κύριε Πρωθυπουργέ, γιατί με πονάει.

Έδωσα σ' αυτόν το χώρο αγώνα είκοσι δύο χρόνια και ξέρει ο Λαός τι ανιδιοτελής αγώνας ήταν. Θα σας θυμίσω τι είχα πει σε όλα τα μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου στην Κεντρική Επιτροπή κατά τη δεύτερη Σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής, μετά το τρίτο συνέδριο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., που ήταν το καλοκαίρι του 1994. Σας τα έδωσα και γραπτά και σας τα είπα και προφορικά. Σας είχα πει -δυστυχώς θα δικαιωθώ και σ' αυτό, κύριε Πρωθυπουργέ- "ελάτε να παλέψουμε όλοι μαζί, αλλά πολιτικά, έξω από μηχανισμούς και κυκλώματα, γιατί όποιος νομίζει" -και απευθυνόμουν στο Εκτελεστικό Γραφείο- "ότι ακόμη και τις προσωπικές θεμιτές πολιτικές φιλοδοξίες μπορεί να τις αξιοποιήσει, όχι με τη στήριξη του Λαού, αλλά με τη στήριξη παραγόντων και μηχανισμών εξωθεσμικών και εξωελληνικών, τότε είναι ανιστόρητος. Ξεχνάει ότι σε τέτοιες περιπτώσεις η άρχουσα τάξη ντόπια και ξένη χρησιμοποιεί, παίρνει αυτό που θέλει τη δεδομένη στιγμή και μετά, αφού σε στείλει, σε αφήνει στο δρόμο".

Εύχομαι, κύριε Πρωθυπουργέ, να μη συμβεί και με εσάς αυτό, γιατί, αν συμβεί, σημαίνει ότι θα έχουν προηγηθεί και εθνικές συμφορές, αλλά και διάλυση περαιτέρω της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Το λέω από μέσα μου με όλη την υπευθυνότητα, γιατί αυτό που άκουσα απόψε από την κα Παπανδρέου, σύμφωνα με τη δική μου εμπειρία και πληροφορίες μου, λέει, ότι σας ετοιμάζουν από τώρα την διάδοχη κατάσταση. Σας προειδοποιώ, γιατί εγώ δεν έκανα ποτέ μικροπολιτική, γιατί βλέπω και ακούω στην πορεία, ότι θα δικαιωθώ, όπως δικαιώθηκα σε πολλά άλλα, μια και σήμερα έχουμε εμείς στο ΔΗ.Κ.ΚΙ. την πρώτη επέτειο από την ίδρυσή του.

Κυρίες και κύριοι -και τελειώνω- θα σας δω μετά από ένα χρόνο. Εγώ εδώ θα είμαι, έχω υπομονή, κουράγιο, ψυχή μεγάλη, όπως την έδειξα πολλές φορές.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΔΗ.Κ.ΚΙ.)

Στενοχωριέμαι που τα λέω αυτά. Μη νομίζετε ότι τα λέω από χαιρεκακία, διότι αν ήταν, θα καθόμουν και εγώ να πάρω καρέκλες και θα είχα πολλαπλές από κάποιους άλλους. Αλλά δεν πάλεψα ποτέ για καρέκλες και για τίτλους. Πάλεψα μια ζωή για ιδέες και αρχές και γι' αυτόν τον απλό πολίτη, αυτόν τον πολίτη, που καταδυναστεύεται και του οποίου προδόθηκαν οι ιδέες και οι αρχές και που τελικά μετασχηματίστηκε δυστυχώς το ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και το λέω με θλίψη μου. Θέλω να με πιστέψετε. Το λέω με μεγάλη θλίψη. Μακάρι να διαψευσθώ και ας είναι κακό για μένα και για το ΔΗ.Κ.ΚΙ. Θα ήταν καλό για την ελληνική οικονομία, για την Ελλάδα, για τον Ελληνικό Λαό. Σας το λέω με κάθε ειλικρίνεια από τα βάθη της ψυχής μου.

Και εγώ δικαιολογώ τους Βουλευτές. Θεωρώ καλόπιστα ό,τι αντιδρούν και σ' αυτά που λέω. Έτσι αντιδρούσα και εγώ στις αρχές, γιατί δεν είχα πρόσβαση στα κέντρα πληροφόρησης. Και δυστυχώς τον επαρχιώτη Βουλευτή τον έχουν απομονωμένο από τα κέντρα πληροφόρησης. Δεν γνωρίζετε τι γίνεται στο παρασκήνιο. Γι' αυτό σας ατενίζω με αγάπη και όχι ως αντιπάλους, γιατί εδώ παλεύουμε για ιδέες και αρχές. Εμείς αντιστεκόμαστε και δεν υποδουλωνόμαστε σε εκείνους που ξέρουμε όλοι ότι είναι αιτία της σημερινής πολύπλευρης εθνικής, οικονομικής, κοινωνικής και θεσμικής παρακμής.

Και τέλος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά το 1990, με την πολιτική των υψηλών επιτοκίων στους τίτλους του Δημοσίου, χρησιμοποιήθηκαν τα υψηλά επιτόκια ως άλλος μηχανισμός άνισης κατανομής του εθνικού πλούτου, αλλά και των πόρων του προϋπολογισμού, υπέρ των εχόντων και κατεχόντων, αυτών που είχαν ρευστό και το τοποθετούσαν σε έντοκα γραμμάτια.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του ΔΗ.Κ.ΚΙ. κυρίου Τσοβόλα)

Γι' αυτό βλέπουμε -έχω εδώ τα στοιχεία- ότι 3,5 τρις. πάνε

για τόκους. Αυτό το απέκρυπτε πριν και η Νέα Δημοκρατία και τώρα η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Αποκρύπτουν γιατί αυξήθηκαν και έτσι καλείται να πληρώσει ο απλός πολίτης κάθε χρόνο με νέες φορολογίες και με νέες περιοριστικές πολιτικές. Το κρύβουν σκόπιμα. Είναι ταξική επιλογή αυτό, για να γίνονται οι πλούσιοι πλουσιότεροι. Γιατί, με αυτόν τον τρόπο, με την πολιτική των υψηλών επιτοκίων που εφαρμόστηκε μετά το 1990, αυξήθηκε τρομακτικά η δαπάνη εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους και αυτή καλύφθηκε με νέο δανεισμό. Τα χρήματα αυτά πήγαν στις τσέπες εκείνων που είχαν και τοποθετούσαν σε έντοκα γραμμάτια. Μεγάλωνε η μαύρη τρύπα. Άρα, φτιάχτηκε καινούρια κατηγορία εισοδηματιών.

Αυτό, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., είναι κάτι που το είχα αναλύσει στη Συνδιάσκεψη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1995. Και μετά από δύο μήνες ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου το επικρότησε και έκανε δημόσια δήλωση, ότι με τα υψηλά επιτόκια δημιουργήθηκε μία νέα τάξη εισοδηματιών, η οποία απομυζά από άλλη πλευρά τον ιδρώτα και το μόχθο των απλών πολιτών, που κάθε χρόνο εν ονόματι της μαύρης τρύπας καλούνται με νέες φορολογίες και με νέες περιοριστικές πολιτικές και με περιορισμό του κράτους πρόνοιας, να την καλύψουν.

Υπάρχουν και πολλά άλλα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κύριε Τσοβόλα, ολοκληρώστε.

Εισπράττετε τώρα επιτόκια που δεν σας ανήκουν. Πέρασε ο χρόνος σας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.):** Μιλώντας στις Προγραμματικές Δηλώσεις, σας ανέπτυξα αναλυτικά την εναλλακτική οικονομική πρόταση του ΔΗ.Κ.Κ.Ι και πώς μπορούμε να βρούμε χρήματα, αλλά από εκείνους που πράγματι έχουν και όχι από εκείνους που δεν έχουν. Σας ανέπτυξα την εναλλακτική οικονομική πρόταση που διέπεται από άλλη φιλοσοφία που λέει, ότι ναι, πρέπει να πετύχουμε σταθεροποίηση, όχι όμως μέσα από εξαθλίωση των πολιτών, όχι μέσα από μείωση του βιοτικού επιπέδου και περιορισμό του κράτους-πρόνοιας, αλλά μέσα από βελτίωση της παραγωγής και της παραγωγικότητας και μέσα από αύξηση του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος και του εθνικού εισοδήματος.

Αυτή είναι η πραγματική προοδευτική πρόταση, στην οποία περιμένω απάντηση από τότε μέχρι σήμερα. Δεν την έχω πάρει, ούτε από την Κυβέρνηση ούτε από τα άλλα Κόμματα. Πολύ θα με ενδιέφερε, έστω και με αρνητικά σχόλια, να ακούσω γιατί αυτή η πρόταση που έκανε αναλυτικά το ΔΗ.Κ.Κ.Ι, δεν είναι σύγχρονη, δεν είναι αποτελεσματική και δεν μπορεί να βγάλει από τα μεγάλα αδιέξοδα την οικονομία και την κοινωνία. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΔΗ.Κ.Κ.Ι)

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Όχι, έχει ζητήσει το λόγο ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας από πολύ νωρίς.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Δεν κοιτάτε ευθέως, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):** Κοιτάω και ευθέως και πλαγίως και παραπλεύρως. Παντού κοιτάω και το ξέρετε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ.Εθνικής, Οικονομίας και Οικονομικών):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το ποιά είναι προοδευτική και σύγχρονη πρόταση, το κρίνει ο Ελληνικός Λαός πρόσφατα. Δε νομίζω ότι ο κ. Τσοβόλας θα θέλει μία απάντηση σήμερα γι' αυτό. Ο Ελληνικός Λαός κρίνει με αυτό το κριτήριο, το πόσο σύγχρονη, δίκαιη και αποτελεσματική είναι η πρόταση του κάθε Κόμματος και γι' αυτό επέλεξε το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα με αρκετά σημαντική πλειοψηφία.

Εδώ, όμως, δεν πρόκειται να συζητήσουμε σε επίπεδο γενικοτήτων. Θα κάνω δύο σχόλια πάνω σε κάποιες εξόφθαλμες ανακρίβειες και ακραίες εκφράσεις, απαράδεκτες εκφράσεις που χρησιμοποίησε ο κ. Τσοβόλας.

Θα ξεκινήσω όμως με ένα σύντομο σχόλιο για το δημόσιο χρέος.

Έτος βάσης και σημείο εκκίνησης για τη δική μας πορεία, κύριε Τσοβόλα, δεν είναι το 1989 αλλά είναι το 1993, όταν παραλάβαμε την κυβέρνηση από τη Νέα Δημοκρατία.

Δεν θα σχολιάσω γιατί αυξήθηκε το χρέος μεταξύ 1989-1993. Το μόνο που θα σημειώσω είναι, ότι με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. το δημόσιο χρέος της Χώρας σαν ποσοστό του εθνικού εισοδήματος άρχισε να πέφτει. Το παραλάβαμε 111,8% του εθνικού εισοδήματος το 1993 και φέτος κινείται στο 110,7%. Είναι ο πίνακας της σελίδας 193. Αυτό νομίζω ότι απαντά σε όσα είπατε. Βεβαίως, δεν είναι κριτήριο αυτό για να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**).

Έρχομαι όμως σε όσα απαράδεκτα είπατε για τις δαπάνες Υγείας και Πρόνοιας. Εδώ κάνετε εσείς μία απάτη, κύριε Τσοβόλα. Οι δαπάνες τις οποίες κρίνετε, δεν εμφανίζονται στον σημερινό Προϋπολογισμό...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Υπουργέ, η φράση "κάνετε απάτη" να απαλειφθεί, παρακαλώ.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ.Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Αποδίδω ακριβώς την ίδια έκφραση. Και πού είναι το πρόβλημα;

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Λυπάμαι, δεν ήμουν στην Αίθουσα, αλλά, αν ελέγχε, να απαλειφθεί και από το λόγο του κ. Τσοβόλα. Δεν είναι τρόπος αυτός συζητήσεως.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ.Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Ελέγχε και δεν σχολιάστηκε από το Προεδρείο, οπότε είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω.

Στην σελίδα 134, την οποία σχολίασατε, οι δαπάνες Υγείας-Πρόνοιας δεν εμφανίζονται με τον τρόπο που εμφανίζονταν στον προηγούμενο Προϋπολογισμό.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε. Χρειάζομαι οπωσδήποτε δύο λεπτά, για να εξηγήσω τι εννοώ.

Το κονδύλι εμφανίζεται σε δύο γραμμές: Δαπάνες Υγείας-Πρόνοιας και ειδικά μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Αυτό που πέρυσι ήταν ένας αριθμός, τώρα -να το πω σε απλά ελληνικά- είναι δύο αριθμοί. Άρα, αυτό που συγκρίνουμε, είναι το άθροισμα των δαπανών Υγείας-Πρόνοιας με τα ειδικά μέτρα κοινωνικής πολιτικής. Αν τα αθροίσετε για το ύψος του 1996 και τα αθροίσετε επίσης για το ύψος του 1997, θα δείτε, ότι η αύξηση των συνολικών δαπανών Υγείας-Πρόνοιας είναι 15,8%, που είναι ο μέσος όρος του 10,9%, που αφορά την πρώτη γραμμή και του 47,1%, που αφορά τη δεύτερη γραμμή των ειδικών μέτρων κοινωνικής πολιτικής.

Κατά συνέπεια, η συνολική εικόνα των δαπανών Υγείας-Πρόνοιας είναι ακόμη καλύτερη απ'αυτήν που εμφανίζουμε στον Προϋπολογισμό, διότι είναι διαπιστωμένη, όπως είπα, σε δύο γραμμές, η συνολική δαπάνη, που είναι το άθροισμα των δύο γραμμών. Τα 730 συν 119 δισ. πέρυσι, και τα 809 συν 175 δισ. φέτος, δίνουν αύξηση συνολικών δαπανών Υγείας-Πρόνοιας 15,8%. Και γι'αυτό, θα σας παρακαλούσα να είσθε πολύ πιο προσεκτικός, όταν σχολιάζετε προϋπολογισμούς του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος ΔΗ.Κ.Κ.):** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει από ώρα το λόγο, πριν μάλιστα τον ζητήσει ο κύριος Υπουργός, για να κάνω μία διευκρίνιση.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, έχει ζητήσει το λόγο ο Υπουργός Εργασίας για να μιλήσει.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Τον ζήτησα και προηγουμένως. Ο κύριος Αντιπρόεδρος μου είπε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Όχι, κύριε Δήμα. Σας παρακαλώ. Ο κύριος Αντιπρόεδρος μου είπε, ότι σας εξήγησε και σεις του είπατε ότι βλέπει πλαγίως. Άρα, σημαίνει

ότι σας είπε, ότι θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός.  
**ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ:** Μα, κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Μπέλλο, θέλει συνήγορο ο κ. Δήμας; Μην παρεμβαίνετε, σας παρακαλώ. Κύριε Δήμα, για να κάνετε εσείς αυτήν την παρατήρηση, σημαίνει ότι ο κύριος Αντιπρόεδρος σας είπε, ότι προηγείται ο κ. Παπαϊωάννου. Τώρα παρεμβάλεται αυτό το θέμα, το οποίο ελπίζω ότι θα κλείσει.

(Θόρυβος από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

Μη μου κάνετε, σας παρακαλώ, συστάσεις και μάλιστα ομαδικώς. Αν έχετε κάτι, εάν νομίζετε ότι κάπου ο Κανονισμός παραβιάζεται, ζητήστε το λόγο κατά τον Κανονισμό. Μη θορυβείτε.

Ορίστε, κύριε Τσοβόλα, έχετε το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.):** Κύριε Πρόεδρε, εγώ επικαλούμαι τον Προϋπολογισμό, που φέρνει την υπογραφή του κυρίου Υπουργού.

Κύριε Παπαντωνίου, ξέρω από προϋπολογισμούς, έκανα οκτώ προϋπολογισμούς. Στον πίνακα 513, στη σελίδα 134 γράφεται: Υγείας-Πρόνοιας. Από κάτω γράφεται: Τακτικός Προϋπολογισμός. Από κάτω: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 1996-1997. Και τα στοιχεία που ανέφερα, αναφέρονται στο δικό σας πίνακα με τη δική σας υπογραφή. Και δεν υπάρχει αστερίσκος που να παραπέμπει αλλού.

(4ΜΝ)

Σεις να προσέξετε και να ξέρετε τι προϋπολογισμό φτιάχνετε. Σεις προσωπικά να ασχολείσθε και όχι μόνο οι υπάλληλοι που είναι άριστοι, γιατί είναι οι υπάλληλοι που είχα κι εγώ.

Σαν έτος βάσης, λέτε, για το δημόσιο χρέος παίρνετε το 1993 και μάλιστα το μειώνετε. Κοιτάξετε τον πίνακα και θα δείτε, ότι απλώς υπογράψατε, χωρίς να ξέρετε τι υπογράψατε. Εγώ χρησιμοποιώ το δικό σας πίνακα στη σελίδα 180, εκεί λέτε 111% στο ΑΕΠ το 1993 και το 1996 121%. Εκτός αν το 121% είναι μικρότερο από το 111%.

**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπ.Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):** Αναφέρομαι στο χρέος της γενικής κυβέρνησης.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ (Πρόεδρος του ΔΗ.Κ.Κ.):** Όσο για τον Ελληνικό Λαό που σας ψήφισε, το 41,5%, έναντι του 47% του 1993, αυτό σημαίνει, ότι βγήκατε Πλειοψηφία στη Βουλή με τον αντιδημοκρατικό εκλογικό νόμο. Ακόμα, βγήκατε κάνοντας χρήση μεθόδων, που θύμιζαν με άλλη μορφή 1961, μεθόδων πειστικών από σπίτι σε σπίτι και την τελευταία εβδομάδα εκτοξεύσατε διλήμματα και γκάλοπ κάνατε με το "CNN". Όμως ο Λαός έχει γνώση και ξέρει πολύ καλά αν αυτό που έκανε, ήταν αυτό που έπρεπε να κάνει και θα σας απαντήσει όταν θα έρθει η ώρα. Μην προδικάζετε τη γνώμη και την ψήφο του Ελληνικού Λαού.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Καψή, σε τι συνίσταται η παράβαση του Κανονισμού; Το άρθρο 26 του Κανονισμού αναφέρεται στην κατανομή του νομοθετικού έργου στα δύο τμήματα.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Συνίσταται όχι στο γράμμα, αλλά στο πνεύμα του Κανονισμού. Από την έβδομη απογευματινή δεν έχει ομιλήσει κανένας Βουλευτής και ακούμε επανάληψη περίπου των ίδιων θεμάτων.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Καψή, μην πάρουμε περισσότερο χρόνο για κάτι, που είναι αυτονόητο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, παρακαλώ καθήστε στη θέση σας.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παραιτούμαι από ομιλητής σε ένδειξη διαμαρτυρίας. Είναι ταξικός Κανονισμός και αποχωρώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δαμιανίδη, καθήστε στη θέση σας. Είναι απαράδεκτο αυτό που κάνετε.

Ο Υπουργός Εργασίας έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, ζητήσα να μου δώσετε το λόγο για δύο λεπτά, πριν από τον κ. Παπαντωνίου.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, προχθές απεχώρησε ο κ. Τσοβόλας, γιατί έδωσα σε σας το λόγο, που τον είχατε ζητήσει σύμφωνα με τον Κανονισμό. Τώρα σεις διαμαρτύρεσθε, γιατί δίνω το λόγο στον Υπουργό Εργασίας, που ζήτησε το λόγο σύμφωνα με τον Κανονισμό.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, ζητήσα το λόγο για δύο λεπτά, για να δοθεί μία διευκρίνιση, πριν ζητήσει το λόγο ο κ. Παπαντωνίου.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, έχετε άδικο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Έχω δίκιο, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, μην επιμένετε να μιλάτε, γιατί δεν έχετε το λόγο. Όμως επιμένετε να μιλάτε και είσθε ένας από τους συναδέλφους, που σέβεσθε τον Κανονισμό.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, για δύο λεπτά μόνο. Ζήτησα το λόγο πριν από τον κ. Παπαντωνίου. Δώσατε το λόγο στον κ. Παπαντωνίου και τον αρνήσθε σε μένα. Δώσατε το λόγο στον κ. Τσοβόλα και δεν τον δίνετε σε μένα.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, να σας δώσω μία εξήγηση και να τελειώσει αυτό το θέμα.

Θέλω να διευκρινίσω στο Σώμα, για να μη δημιουργούνται εντυπώσεις. Πριν κατέβω από το Βήμα και ενώ άρχισε να μιλάει ο κ. Τσοβόλας, ήρθε ο κ. Παπαϊωάννου και μου ζήτησε το λόγο. Όταν επέστρεψα στη θέση μου, μου είπε ο κ. Κρητικός, ότι ο κ. Δήμας ζήτησε το λόγο, αλλά του είπε, ότι έχει ζητήσει πιο πριν ο κ. Παπαϊωάννου. Ο κ. Δήμας παρετήρησε, ότι κοιτάζετε λοζά. Έτσι είπε στον κ. Κρητικό. Αυτό σημαίνει, ότι όντως είπε ο κ. Κρητικός στον κ. Δήμα, ότι ο κ. Παπαϊωάννου είχε ζητήσει πιο πριν το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μπερδεύεσθε με τους Παπα...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ, κάνετε ησυχία, κύριοι συνάδελφοι. Είναι εικόνα αυτή Κοινοβουλίου; Συνάδελφος σηκώνεται και βγαίνει έξω, γιατί δεν πήρε το λόγο...

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θέλω για δύο λεπτά...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Σας παρακαλώ! Δεν έχει κανείς το λόγο. Να μη γράφεται απολύτως τίποτε πέραν αυτών, που θα λέει ο ομιλητής που είναι στο Βήμα. Ορίστε, κύριε Παπαϊωάννου, έχετε το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Παρακαλώ να μη γράφεται τίποτε από ό,τι λέει οποιοσδήποτε συνάδελφος, πλην αυτού που είναι στο Βήμα.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, σας παρακαλώ μη θορυβείτε. Μη θορυβείτε!

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μη θορυβείτε!

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Μη θορυβείτε!

Κύριε Δήμα, ο Πρόεδρος του Σώματος δεν είναι για να δίνει εξηγήσεις και μάλιστα σε μη λογικές απορίες. Ορίστε, κύριε Παπαϊωάννου, έχετε το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Κύριε Δήμα, εσείς είστε είκοσι δύο χρόνια εδώ. Γιατί κάνετε θόρυβο ενώ, έχετε άδικο;

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Συνέβη απλούστατα το εξής: Δεν ζητήσατε το λόγο πριν τον ζητήσει ο κ. Παπαϊωάννου.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Ο κ. Παπαντωνίου πήρε το λόγο -είναι ο αρμόδιος Υπουργός από την Κυβέρνηση- και σίγουρα ο κ. Παπαϊωάννου θα του επέτρεπε να μιλήσει.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ:** ...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης):** Δυστυχώς, δεν είναι κανείς ευχαριστημένος εδώ μέσα μαζί μου. Λυτάμαι, αυτό

διαπιστώνω συνεχώς!

Ορίστε, κύριε Παπαϊωάννου, έχετε το λόγο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ** (Υπ.Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς μεγάλο τμήμα της μέχρι τώρα συζήτησης καταναλώθηκε, όχι βέβαια από τους συναδέλφους Βουλευτές αλλά από τους Εισηγητές και τους Αρχηγούς των πολιτικών Κομμάτων, σε λόγους εντυπώσεων με στόχο τη σύγχυση και τον αποπροσανατολισμό από την ουσία και το περιεχόμενο της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, μεγάλο τμήμα της οποίας περιλαμβάνεται και στον Προϋπολογισμό.

Το μήνα που προηγήθηκε, εγκλωβιστήκαμε δυστυχώς και εμείς ως Κυβέρνηση στο ομιχλώδες κλίμα της φορολογικής πολιτικής, που από μόνη της δίνει την ευχέρεια να συσκοτίζεται η πραγματικότητα και οι άλλες πλευρές της οικονομικής πολιτικής. Η φοροφοβία που καλλιεργείται, αποκρύπτει την αναπτυξιακή και κοινωνική διάσταση της πολιτικής μου και τις κοινωνικές αναφορές που υπάρχουν στον Προϋπολογισμό.

Όσον αφορά την Αντιπολίτευση, οφείλω να πω, ότι δημιουργεί ακριβώς αυτήν την παραμορφωτική εικόνα, γιατί δεν μπορεί να απαλλαγεί από το ταμπού της αναγνώρισης μιας προσπάθειας που γίνεται στο κοινωνικό πεδίο μέσα σε ένα πολύ δύσκολο περιβάλλον. Κάτι που αναγνωρίζει ο Λαός και οι κοινωνικές ομάδες.

Ασφαλώς, κύριοι συνάδελφοι δεν είναι όλα μαύρα, ούτε βεβαίως είναι και ρόδινα. Τα προβλήματα είναι υπαρκτά και πράγματι δεν μπορούμε πολλές φορές να τα αντιμετωπίσουμε όπως θα θέλαμε. Δεν μπορούμε, όμως, δεν έχουμε το δικαίωμα να στερήσουμε από τον κόσμο την ελπίδα. Και η κοινωνική μας πολιτική έχει μέσα της, τόσο τη βελτίωση των

συνθηκών της ζωής των ασθενέστερων κοινωνικών τάξεων της Χώρας, όσο και την ελπίδα!

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ)

Κοιτάξτε γύρω μας, τι γίνεται στην Ευρώπη. Όλες οι χώρες, για να μη χάσουν το τρένο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης προχωρούν σε αποδυνάμωση του κοινωνικού κράτους και μείωση των κοινωνικών δαπανών -Γερμανία, Ιταλία, Αυστρία, Φιλανδία. Και εμείς έχουμε το στόχο, το άγχος, αν θέλετε, της σύγκλισης, αλλά δεν "ξεσπάμε" στην κοινωνία και τον πολίτη.

Προσπαθούμε με άλλες πολιτικές, με άλλες προσεγγίσεις, σε ένα περιβάλλον που δεν μας ευνοεί, να φθάσουμε στο στόχο. Εργαζόμαστε με σύνεση, με τόλμη, με κοινωνική ευαισθησία, γιατί ξέρουμε πως είναι προς το συμφέρον της Χώρας μας το εθνικό, να μη βγούμε από την μια μεριά έξω από το ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, αλλά και να μη ρισκάρουμε την κοινωνική συνοχή.

Σε εμένα πέφτει το βάρος να σταθώ στην κοινωνική πλευρά της οικονομικής μας πολιτικής και ξεκινάω με την εισοδηματική πολιτική:

Δεσμευτήκαμε ότι θα διασφαλίσουμε το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων και το κάνουμε, όπως το κάναμε και την προηγούμενη τριετία. Ό,τι και αν λέει ο κ.Τοσβόλας, ό,τι και αν λέει η κα Παπαρήγα, ό,τι και αν λέει ο κ.Έβερετ. Και για το παρελθόν θα καταθέσω το σχετικό πίνακα παρακαλώ τους πρακτικογράφους και ας το διαψεύσουν.

(Στο σημείο αυτό, ο κ.Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.Μιλτιάδης Παπαϊωάννου καταθέτει για τα Πρακτικά της Βουλής τον προαναφερόμενο πίνακα, ο οποίος έχει ως εξής:

## ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1991 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

| ΕΓΣΣΕ<br>ΔΙΑΓΗΤΙΚΕΣ<br>ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ | ΧΡΟΝΟΣ<br>ΙΣΧΥΟΣ<br>ΑΠΟ-ΕΩΣ | ΗΜΕΡΟ-<br>ΜΙΣΘΙΟ | ΠΟΣΟΣΤΟ<br>ΑΥΞΗΣΗΣ % | ΜΙΣΘΟΣ             | ΠΟΣΟΣΤΟ<br>ΑΥΞΗΣΗΣ % | (Ποσοστό μεταβολής)<br>Σύγκριση μέσου<br>ετήσιου ΔΤΚ κάθε<br>έτους με τον αντίστοιχο<br>προηγ.έτους | Ποσοστό μεταβολής<br>πραγματικών<br>αποδοχών |
|----------------------------------|-----------------------------|------------------|----------------------|--------------------|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| ΕΓΣΣΕ 1991                       | 1.1.91<br>1.7.91            | 3315<br>3501     | 6,3<br>5,6           | 74121<br>78272     | 6,3<br>5,6           | 19,5 %                                                                                              | -5,4 %                                       |
| 1992                             | 1.1.92<br>1.7.92            | 3721<br>3870     | 6,28<br>4            | 88160<br>86487     | 6,24<br>4            | 15,8 %                                                                                              | -3,8 %                                       |
| ΕΓΣΣΕ 1993                       | 1.1.93<br>1.7.93            | 4081<br>4411     | 5,45<br>8,08         | 91206<br>98568     | 5,45<br>8,07         | 14,4 %                                                                                              | -2,2 %                                       |
| ΕΓΣΣΕ 1994                       | 1.1.94<br>1.7.94            | 4632<br>4934     | 5<br>6,5             | 103497<br>110225   | 5<br>6,5             | 10,9 %                                                                                              | +1,53 %                                      |
| 1995                             | 1.1.95<br>1.7.95            | 5132<br>5336     | 4<br>4               | 114634<br>119220   | 4<br>4               | 8 %                                                                                                 | +1,3 %                                       |
| ΕΓΣΣΕ 1996                       | 1.1.96<br>1.7.96            | 5531<br>5753     | 3,5<br>4             | 123.520<br>128.460 | 3,5<br>4             |                                                                                                     |                                              |

Η ΕΓΣΣΕ για το 1997 προβλέπει:

1.1.1997 : Διορθωτικό που εκτιμάται ότι θα κυμαίνεται από 1 έως 1.5 % και αύξηση 3.25 %

1.7.1997 : Αύξηση 3.25 %

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΓΩΝΝΟΥ (Υπ.Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Και το 1997 θα έχουμε αύξηση των πραγματικών αποδοχών, τόσο στον ιδιωτικό τομέα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας, που έχει υπογράψει η Γ.Σ.Ε.Ε. με τις εργοδοτικές οργανώσεις μέσα από ένα ελεύθερο διάλογο, μέσα από τις ελεύθερες διαπραγματεύσεις, όσο και στο δημόσιο με το νέο μισθολόγιο. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ούτε για μία στιγμή, ότι ως Κυβέρνηση ανοίξαμε το δρόμο για συλλογικές συμβάσεις και στη Δημόσια Διοίκηση. Και εδώ θα καταθέσω μία μεγάλη απορία μου όταν άκουσα προχθές τον κ.Κωστόπουλο, σήμερα τον κ.Τσοβόλα και την κα Παπαρήγα, να λένε, τι έχασαν οι εργαζόμενοι την περίοδο 1990-1996, χωρίς να χωρίζουν τις περιόδους 1990-1993 και 1994-1996. Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, δε διαχωρίζετε τις δύο περιόδους; Πρέπει το πρόσφατο παρελθόν να σας διδάξει, ότι οι ταυτίσεις -που πάντα τις κάνετε, που δεν είναι συμπτωματικές αλλά που είναι περιέργες και αποπροσανατολιστικές-αποβαίνουν καμιά φορά επικίνδυνες για τους ίδιους τους εργαζόμενους, για τους οποίους τόσο πολύ κόπτεσθε.

Και άκουσα τη Νέα Δημοκρατία, τον κ. Αλογοσκούφη, τον Εισηγητή της Ν.Δ. και όλους τους άλλους που μας κατηγορήσαν, ότι το 4% συν 4% πέρυσι το κάναμε 19% και από την άλλη μεριά τα ίδια στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, ο Αρχηγός της, να μιλούν για συρρίκνωση του εισοδήματος. Αποφασίστε, κύριοι, για ποιο από τα δύο μας κατηγορείτε. Δεν μπορεί και για τα δύο. Η πολιτική λιτότητας, που σημαίνει πραγματικές αμοιβές κάτω από τον πληθωρισμό, ή μεγάλες αυξήσεις στους εργαζόμενους. Τα δύο δεν πάνε μαζί. Εμείς δεν υποστηρίζουμε ότι δώσαμε πολλά. Θα έπρεπε τουλάχιστον να μας αναγνωρισθεί με ειλικρίνεια, ότι αν και δεν ακολουθήσαμε πολιτική λιτότητας για τους εργαζόμενους, με αυτήν την πολιτική καταπολεμήσαμε το χειρότερο εχθρό του εργατικού εισοδήματος και της ανάπτυξης της οικονομίας, που είναι ο πληθωρισμός. Κάντε πάλι τις συγκρίσεις ανάμεσα 1990-1993 και 1994-1996 και σε σχέση με τα επιτόκια.

Στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης:

Η Κυβέρνηση, κύριοι συνάδελφοι, προχώρησε ήδη σε τρεις μεγάλες καινοτομίες. Ποιες είναι; Το ΕΚΑΣ, το Ταμείο Αγροτών, η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συντάξεων μέχρι του ύψους των 130.000 δραχμών, που όλα αυτά καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Από τον Ιανουάριο ξεκινάμε, όπως γνωρίζετε, τον κοινωνικό διάλογο για την αναμόρφωση του κοινωνικοασφαλιστικού μας συστήματος, ώστε να ξεπεράσει τα σημερινά συσσωρευμένα επί δεκαετίες προβλήματα και αδιέξοδα και να αντέξει στην προοπτική της τριακονταπενταετίας. Εδώ έχουμε και εμείς ευθύνες ως κυβέρνηση της περιόδου 1981-1989.

Ο κ.Μητσοτάκης και ο κ.Έβερτ απόψε παρουσίασαν την κατάσταση ως δραματική. Δεν είναι έτσι. Οι οικονομικά αποτελέσματα αυτών των οργανισμών τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν μία σχετικά ικανοποιητική κατάσταση. Το έλλειμμα, ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, από το 2,73% που ήταν το 1993 ανέρχεται σήμερα στο 2,89%. Αυτό οφείλεται από τη μία μεριά στη συγκράτηση των λειτουργικών τους δαπανών και από την άλλη, πράγματι, στην κοινωνική πολιτική που ασκήσαμε, γιατί εμείς θέλαμε να αποδείξουμε, ότι οι σοσιαλιστικές πολιτικές, οι κοινωνικές πολιτικές είναι συμβατές ακόμα και σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Δεν θα επεκταθώ απόψε σ' αυτό. Θα πω μόνο, πως μέσα από το αναμορφωμένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης θα επιδιώξουμε να αμβλύνουμε τις ανισότητες, να συνθέσουμε τα διαφορετικά συμφέροντα της παλιάς και της νεότερης γενιάς. Η αλληλεγγύη των γενεών, η αλληλεγγύη της κοινωνίας, όπως εκφράζεται μέσα σ' ένα κοινωνικό κράτος, αποτελεί πάγια και σταθερή αρχή του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Και βέβαια θα λάβουμε στα σοβαρά υπόψη όλες τις προτάσεις, και τις προτάσεις του Κ.Κ.Ε., για να δώσω απάντηση και στο ερώτημα που έθεσε η κα Παπαρήγα.

Η φροντίδα μας για τους ηλικιωμένους είναι εμφανής στον Προϋπολογισμό. Η χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης ήταν αυξημένη κατά 8,8% το 1996, είναι 10,8% ενώ η αύξηση για το 1997 ενώ η αύξηση για το 1997 είναι 10,8%.

Για πρώτη φορά εμφανίζουμε συγκροτημένα ειδικά μέτρα

κοινωνικής πολιτικής. Για την κατά 4.000 αύξηση των αγροτικών συντάξεων δίνονται 44 δισ. επιπλέον στον προϋπολογισμό, από 1.1.97. και 40 δισ. για την καταβολή του ΕΚΑΣ.

Το ΕΚΑΣ, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένας θεσμός που πλέον παγιώνεται. Να προσθέσω εδώ ότι μέχρι 31.8.97 που κλείνει ο πρώτος χρόνος εφαρμογής, ο αριθμός των δικαιούχων θα αυξηθεί και θα φθάσει στις τριακόσιες πενήντα τρεις χιλιάδες άτομα. Το σύνολο των κονδυλίων θα ανέλθει σε 53 δισ. δραχμές.

Εδώ θα ήθελα να κάνω γνωστό σε σας, κύριοι συνάδελφοι, και στον Ελληνικό Λαό, ότι η ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων με το ΕΚΑΣ υπήρξε σημαντική και ισοδυναμεί με δύο ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη.

Πράγματι, το 1990 όταν ήρθε η Νέα Δημοκρατία, η αντιστοιχία συντάξεων με τα ημερομίσθια ανειδίκευτου εργάτη μειώθηκε στο 16,8% ενώ επί Π.Α.Σ.Ο.Κ. με τη ρύθμιση του ΕΚΑΣ, διαμορφώθηκε στο 18,8%. Αυτό σημαίνει απλά, ότι αποκρύπτεται σκοπίμως η διαφορετική μας πολιτική που στην ουσία της επανασυνδέει τις κατώτατες συντάξεις με τα είκοσι ημερομίσθια που είναι ο στόχος των συνταξιούχων.

Και βέβαια, εντός του 1997 θα υπάρξει τιμαριθμική αναπροσαρμογή στο ΕΚΑΣ, θα υπάρξει αναμόρφωση των εισοδηματικών κριτηρίων, ώστε να μη βγει κανένας, από εκείνους που ήταν στο παρελθόν λόγω των αναπροσαρμογών, απέξω.

Για τον ΟΓΑ θα τα συζητήσουμε σε λίγο καιρό. Εγώ θα πω μόνο ότι είναι μια διαρθρωτική αλλαγή στον αγροτικό χώρο. Οι αγρότες βγαίνουν από την ασφαλιστική απομόνωση και σταματούν να είναι αντικείμενο προεκλογικής εκμετάλλευσης, κάτι που έγινε και σήμερα εδώ, κυρίως από την πλευρά του Κ.Κ.Ε.. Θα ήθελα να πω στο Κ.Κ.Ε. και στην κα Παπαρήγα να μην προκαλεί τον Ελληνικό Λαό και κυρίως τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να γνωρίζετε ότι τα άτομα με ειδικές ανάγκες μας ακούνε. Παίρνουν κάθε χρόνο από το 1993, 20% αύξηση όταν ο πληθωρισμός είναι κάτω από το 10% και έχουν υπερκαλύψει όσα έχασαν επί Νέας Δημοκρατίας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ:** Δεν πάτε στους ίδιους να τα πείτε;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Γίνεσθε θρασύς. Θα σηκωθούν και οι πέτρες μ' αυτά που λέτε.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΓΩΝΝΟΥ (Υπ.Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κύριοι συνάδελφοι, εγώ θα μιλήσω για τη γλώσσα της αλήθειας. Αφήνω σε σας τα συνθήματα.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια μικρή αναφορά στο μεγάλο στεγαστικό πρόγραμμα που έχει σχεδιάσει η προηγούμενη κυβέρνηση του Π.Α.Σ.Ο.Κ. και θέσαμε ήδη σε εφαρμογή. Θα περιοριστώ μόνο να αναφέρω ότι η αξία των παροχών του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας θα εμφανίσει μια αύξηση φέτος της τάξης του 70%. Το δανειοδοτικό πρόγραμμα θα φθάσει τα 53 δισ., το επενδυτικό τα 63 δισ. και η επιδότηση ενοικίου τα 13 δισ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ)

Έρχομαι τώρα στο κορυφαίο ζήτημα της ανεργίας. Έχει σημασία, αλλά δεν είναι καθοριστικό το ζήτημα, ότι πράγματι κατορθώσαμε την περίοδο 1993-1996 να δημιουργήσουμε εκατόν πενήντα χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας με ποσοστό ανεργίας από το 9,7% το 1993 στο 9,8% σήμερα. Πετύχαμε, δηλαδή, τη συγκράτηση της διαρκούς αυξητικής τάξης του ποσοστού ανεργίας των χρόνων που προηγήθηκαν. Αν θέλατε να δείτε την αυξητική τάση θα καταθέσω πάλι στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία δυο πίνακες όπου τα παραπάνω απεικονίζονται με σαφήνεια.

(Στο σημείο αυτό ο κ.Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.Μιλτιάδης Παπαϊωάννου καταθέτει στα Πρακτικά τους προαναφερθέντες πίνακες οι οποίοι βρίσκονται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

Φυσικά δε θριαμβολογούμε για τα αποτελέσματα, γιατί πίσω απ' αυτά υπάρχει ο άνθρωπος. Δεν μπορούμε να βλέπουμε

μόνο αριθμούς και ποσοστά, όσο θα έχουμε μπροστά μας έστω και έναν άνεργο, γι' αυτό, δε θα κάνω παρελθοντολογία. Είναι όμως σίγουρο, ότι η ανεργία μετά το 1990 πήρε, όπως σε όλες τις χώρες, δραματικές διαστάσεις και πλήττει ιδιαίτερα ορισμένες γεωγραφικές περιοχές και κυρίως ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού, όπως οι νέοι, οι μακροχρόνια άνεργοι και οι γυναίκες.

Ξεφεύγοντας από τους αριθμούς, θέλω να αναφερθώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ουσιαστική και ρεαλιστική πολιτική που ασκούμε στο τομέα της ανεργίας και απασχόλησης.

Μία πολιτική που δε στηρίζεται σε σπασμωδική αντιμετώπιση, που οδηγεί σε ανατροφοδότηση της ανεργίας αλλά που είναι ενταγμένη σε μία συγκροτημένη πολυδιάστατη πολιτική που σχεδιάστηκε μετά από επίπονη και υπεύθυνη δουλειά από την προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Αλλά πριν αναφερθώ σε αυτό, θα ήθελα να σταθώ λίγο και να βάλω τα πράγματα στη θέση τους ώστε να σταματήσουν οι αντιπολιτευτικές κορώνες σε σχέση με τις παθητικές πολιτικές, με τα επιδόματα ανεργίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 1989 το επίδομα ανεργίας ήταν σε ποσοστό ίσο με το 66,6% του βασικού ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη. Το 1993 με σταδιακή μείωση από την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας έφτασε στο 40,9%. Από το 1994 μέχρι σήμερα μέσω των συνεχών αναπροσαρμογών, το επίδομα ανεργίας που θα καταβάλλεται από 1-1-1997 θα είναι ίσο με το 67% του ισχύοντος σήμερα ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη. Φτάσαμε, δηλαδή, στα επίπεδα του 1990. Και βέβαια με την αναπροσαρμογή που θα γίνει από 1-7-1997, θα βρισκόμαστε στα επίπεδα που έχουν και οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πέρα από αυτό, στον τομέα της κοινωνικής προστασίας των ανέργων θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 1997 το μέτρο που προβλέπει εξασφάλιση ιατροφαρμακευτικής περιθαλψης για σαράντα χιλιάδες και πλέον ηλικιωμένους άνω των πενήντα πέντε ετών που είναι μακροχρόνια άνεργοι. Οι προτεραιότητές μας για την αντιμετώπιση της ανεργίας θέτουν στο επίκεντρο ασφαλώς το μεγάλο θέμα των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, τη δημιουργία μόνιμων θέσεων εργασίας. Για παράδειγμα αναφέρω τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα υποδομής και βιομηχανικά που θα δημιουργήσουν πολλές νέες θέσεις. Αναφέρθηκε ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και δε θα τα επαναλάβω.

Θέλω, όμως, να αναφερθώ στις αιχμές ανεργίας που καταπολεμάμε μέσα από ειδικά προγράμματα κυρίως τοπικών πρωτοβουλιών. Να σας αναφέρω ήδη την πρόσφατη παρέμβαση του Υπουργείου Εργασίας μέσω του Ο.Α.Ε.Δ, όταν εκπόνησε ένα τοπικό σύμφωνο επαγγελματικής αποκατάστασης των ανέργων της "GOODYEAR". Αυτό το πρόγραμμα εφαρμόζεται πιλοτικά για πρώτη φορά και αποτελεί μία ολοκληρωμένη παρέμβαση συνδυασμού κατάρτισης, επανακατάρτισης, απόκτησης νέων δεξιοτήτων και απασχόλησης.

Όταν πήγαμε με τον Υφυπουργό, τον κ. Πρωτόπαπα, στη Θεσσαλονίκη, πράγματι υπήρχαν οι εργαζόμενοι που λίγο-πολύ μας αποδοκίμασαν. Όταν φύγαμε, μας χειροκρότησαν και περίμεναν όλοι. Έγινε δεκτό με ικανοποίηση από πλευράς των εργαζομένων και όλων των παραγωγικών φορέων της Θεσ/νίκης και από το Φεβρουάριο, το χρόνο που έρχεται, αρχίζει η εφαρμογή του. Θα το επεκτείνουμε και σε άλλες περιοχές.

Υπάρχουν τα ζητήματα -τα έχω πει πάλι στη Βουλή- για την κάρτα απασχόλησης, για τη δημιουργία των πενήντα χιλιάδων νέων επιδοτούμενων θέσεων κ.λπ. όπως και τα προγράμματα για τους νέους άνεργους. Δε θα επιμείνω περισσότερο σε αυτά, γιατί θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σταθώ λίγο στον τρόπο διακυβέρνησης που είναι το κεντρικό σήμερα πολιτικό ζήτημα της Χώρας. Ο κοινωνικός διάλογος ήταν και παραμένει αρχή της πολιτικής μας λειτουργίας. Την τριετία 1993-1996 αποτέλεσε τον κρισιμότερο παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής. Οι εργαζόμενοι της χώρας τα χρόνια που πέρασαν συνέβαλαν καθοριστικά στην επιτυχία του οικονομικού προγράμματος και είναι γεγονός που πρέπει και να το τονίζουμε και να το

αναγνωρίζουμε. Ο κοινωνικός διάλογος οδήγησε επιπλέον και στη βελτίωση των σχέσεων της εργοδοσίας και των συνδικάτων μετά το 1993. Εξέλιξη εξίσου σημαντική για τη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας. Εμείς, λοιπόν, θα επιμείνουμε στον κοινωνικό διάλογο μέσα από τα θεσμοθετημένα όργανα, που είναι η ΟΚΕ, και τα σωματεία εκείνα που εκφράζουν τους εργαζόμενους. Θα κουβεντιάσουμε, όμως, και με τον κάθε πολίτη όπως είμαστε έτοιμοι να κουβεντιάσουμε και με τις ad hoc επιτροπές που συστήνονται κάθε φορά για να κλείνουν δρόμους ή δεν ξέρω για ποιες άλλες σκοπιμότητες.

Σε σχέση τώρα με τα αιτήματα και τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων και των αγροτών, θα ήθελα να πω ότι οι εργαζόμενοι και οι αγρότες αναμφίβολα έχουν προβλήματα. Σε ένα κόσμο που αλλάζει με ραγδαίους ρυθμούς, έχουν αγωνίες και για το αύριο και βεβαίως διεκδικούν περισσότερα, αγωνίζονται για μια καλύτερη ζωή και καλά κάνουν. Αλίμονο αν δεν το έκαναν.

Σίγουρα στις διεκδικήσεις των εργαζομένων και των αγροτών υπάρχουν πολλές φορές υπερβολές, μαζικιστικοί στόχοι. Και αυτό είναι θεμιτό. Είναι στα καθήκοντα του συνδικαλιστικού κινήματος και των επιδιώξεων των συνδικαλιστικών ηγεσιών.

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαστε εδώ για να καταπνίξουμε τις διεκδικήσεις ή να καταστείλουμε τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις. Εμείς είμαστε εδώ, για να αμβλύνουμε τις ανισότητες που υπάρχουν σε βάρος των εργαζομένων. Εμείς είμαστε εδώ, για να ενώσουμε τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας, για να αυξήσουμε το εθνικό προϊόν και να συμβάλουμε στην ανακατανομή του υπέρ των εργαζομένων.

Ο Προϋπολογισμός, θα μου πείτε ότι συνάντησε αντιδράσεις. Αυτό συμβαίνει κάθε φορά.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού).

Υπάρχει μια συμφωνία οι οικονομικοί Υπουργοί να μιλήσουμε λίγο παραπάνω. Δε θα κουράσω, θα είμαι σύντομος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Θα έχει μια ευελιξία το Προεδρείο, κύριε Υπουργέ.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Όσον αφορά τις κοινωνικές ομάδες, το είπα.

Απέχει, όμως, πολύ η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στη χώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το μέγεθος, το οποίο προσπαθεί να εμφανίσει ο κ. Έμπερτ, αλλά και όλη η Αντιπολίτευση.

Μήπως τα παραφουσκώνετε, κύριοι συνάδελφοι; Έχετε θέσει αυτό το ερώτημα στον εαυτό σας; Ούτε λίγο, ούτε πολύ, δίνετε την εντύπωση ότι ξεσηκώνονται οι πάντες, ότι γίνεται στη χώρα επανάσταση, ότι η χώρα βρίσκεται στο χείλος της αβύσσου, ότι διανύουμε περίοδο κοινωνικής έκρηξης.

Αυτή η υπερβολή, θα έλεγα στον κ. Έμπερτ, είναι κακός σύμβουλος και δεν θα το βγει σε καλό.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Το λένε οι λιμενεργάτες.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Είναι λάθος να θέλετε να κάνετε πολιτική, εμφανίζοντας την επιθυμία σας ως πραγματικότητα.

Φαντάζεσθε, κύριοι συνάδελφοι, τι θα γινόταν, αν συζητούσαμε αυτόν τον Προϋπολογισμό, μέσα σε μια δίνη παρατεταμένης προεκλογικής περιόδου; Θα είχατε φέρει την καταστροφή.

Εμείς θα πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Δεν υπάρχει αυτό το κλίμα, που προσπαθείτε να εμφανίσετε, σήμερα στη Χώρα. Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην διεκδίκηση και στην κοινωνική έκρηξη, όπως υπάρχει και μεγάλη διαφορά στον τρόπο διεκδίκησης.

Και εδώ υπεισέρχεται το στοιχείο της πολιτικής υπευθυνότητας ή ανευθυνότητας. Εδώ είναι ο λαϊκισμός, εδώ είναι η δημαγωγία, εδώ είναι ο τρόπος στάσης και έκφρασης των πολιτικών κομμάτων και προσώπων.

Εγώ δε θα αναφέρω αριθμούς, γιατί σέβομαι και τους λίγους

που κινητοποιούνται και διεκδικούν. Σίγουρα δεν το κάνουν για "χάρη γούστου". Όμως, η Κυβέρνηση διαλέγεται, συζητάει, σε όλα τα επίπεδα. Αυτή είναι η αλήθεια και δεν υπάρχει δύναμη διαστρέβλωσης αυτής της αλήθειας και αυτής της πραγματικότητας.

Συζητήσαμε, κύριοι συνάδελφοι, με τη Γ.Σ.Ε.Ε., με την ΑΔΕΔΥ, με τους συνταξιούχους και θα συνεχίσουμε το διάλογο για να διευθετούμε διαφορές. Συζητήσα με τους απεργούς οικοδόμους. Είχαμε προσέγγιση σε πολλά και μέρα με την ημέρα, όλη η Κυβέρνηση συζητά και βρίσκει λύσεις.

Και θα πρέπει να πούμε και μια άλλη μεγάλη αλήθεια. Ο τρόπος διεκδίκησης της συγκεκριμένης ομάδας αγροτών της Θεσσαλίας δεν αποτελεί πλέον δημοκρατικό τρόπο έκφρασης συγκεκριμένων αιτημάτων, αφού σε τελευταία ανάλυση, η κοινωνία, ο λαός, είναι κοινωνός των προβλημάτων, όπως είναι κοινωνός και των θέσεων και της στάσης της Κυβέρνησης. Δεν υπάρχουν αγρότες στη Μεσσηνία, δεν υπάρχουν στην Αχαΐα, δεν υπάρχουν στην Κρήτη, δεν υπάρχουν στον Έβρο, μόνο στη Θεσσαλία υπάρχουν;

Έτσι, η συνέχιση των καταλήψεων των δρόμων, τα μπλόκα που θυμίζουν άλλες εποχές, είναι εκβιασμός, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και δεν εκβιάζεται η Κυβέρνηση. Εκβιάζεται η κοινωνία, εκβιάζεται η δημοκρατία, εκβιάζονται οι πολίτες αυτής της Χώρας.

**ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ:** Έχετε καταλάβει και την Έδρα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Υπουργέ, θα σας παρακαλέσω να μην κάνετε διάλογο και σε ένα δυο λεπτά να κλείσετε.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Αυτά τα είπαν και άλλοι. Τίποτε καινούριο να μας πείτε, κύριε Παπαϊωάννου. Αυτά είναι "σκοτωμένα".

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Και δέχεσθε εσείς, υπεύθυνα πολιτικά πρόσωπα, τον ωρό εκβιασμό και προτείνετε λύσεις εντυπώσεων και όχι ουσίας. Η συγκεκριμένη ομάδα των αγροτών, κύριε Έμπερτ, δε γνωρίζετε, ότι δε ζητάει συνάντηση με τον Πρωθυπουργό, αλλά θέτει και όρο, από τη συνάντηση να έχουν λυθεί και τα προβλήματά τους;

Και σας ερωτώ: Τι νόημα θα έχει μια τέτοια συνάντηση; Θα είναι, ναι ή όχι, συνάντηση εντυπώσεων; Στο θέμα αυτό θα κριθούν οι πολιτικές δυνάμεις;

Εδώ, όμως, κύριοι συνάδελφοι, θα φανεί η υπευθυνότητα ή η ανευθυνότητα του κάθε ενός από εμάς, ο υπεύθυνος πολιτικός λόγος ή δημαγωγία ή ο λαϊκισμός. Οι Έλληνες πολίτες...

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κάντε συνάντηση με το ΣΕΒ, για να αποδώσει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, σας αρέσει να διακόπτετε;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Σας παρακαλώ, δε σας επιτρέπω. Να μην συνεχισθεί αυτό παρακαλώ.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Οι Έλληνες πολίτες έχουν διαμορφωμένη θέση και άποψη. Αφουγκρασθείτε τους. Μην τραγικοποιείτε περισσότερο τα πράγματα.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος της λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακάλεσα να κάνω χρήση του ημιώρου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Θα σας δώσω τρία λεπτά ακόμη, για να ολοκληρώσετε.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Εμείς δε θα μιλήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Μην τραγικοποιείτε, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, μια δυσάρεστη κατάσταση για τη Χώρα. Είναι η ώρα της συμβολής σας για την επίλυση του προβλήματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα περισσότερο από ποτέ,

η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ θα ενισχύσει την προσπάθειά της για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού ιστού κοινωνικής προστασίας, που, όμως, δεν θα υπακούει στις στρεβλωτικές παραδοσιακές μορφές άσκησης της κοινωνικής πολιτικής, που εκφράζονται με την απλή ποσοτική επέκταση των κρατικών δαπανών στους χώρους της υγείας, της πρόνοιας, της παιδείας, της εργασίας και που πρέπει πλέον να θεωρηθούν παρελθόν.

Το σημαντικότερο όλων, όμως, κύριοι συνάδελφοι, είναι να δούμε τις προοπτικές της κοινωνίας σε έναν ορίζοντα πέρα από το 2000. Να μας απασχολήσει επιτέλους το ερώτημα σε ποια κοινωνία θα ζήσουμε αύριο εμείς και τα παιδιά μας. Και έχει αυτό σχέση με το θέμα που σήμερα συζητάμε, γιατί από τώρα πρέπει να διαμορφώσουμε τους όρους για μια κοινωνία δίκαιη, που θα διαπνέεται από ανθρωπισμό και αλληλεγγύη.

Δυστυχώς, τους ισχυρούς της γης και της Ευρώπης δεν τους απασχολεί τόσο το κοινωνικό κράτος. Κι εμείς καλούμαστε να αλλάξουμε τη φορά των πραγμάτων. Το έργο είναι δύσκολο και ανηφορικό. Εμείς, όμως, που δεν θέλουμε πολίτες καταδικασμένους στη φτώχεια και τον αποκλεισμό, εμείς που δε θέλουμε μία κοινωνία που να κυριαρχεί ο ρατσισμός, η φασίζουσα νοοτροπία και ο νόμος της ζούγκλας, θα το παλέψουμε, με όλες τις αριστερές και προοδευτικές δυνάμεις του περιβάλλοντος της Ευρώπης.

Και θα θυμίσω εδώ, στους ανθρώπους και στους υπεύθυνους του Κ.Κ.Ε., ότι σήμερα...

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Εμείς δεν είμαστε αριστεροί, εσείς είστε αριστεροί! Πέστε τα στην Αριστερά από εκεί!

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Εγώ δεν είπα ότι δεν είστε αριστεροί. Είπα ότι σήμερα τους στόχους της ενωμένης Ευρώπης τους αντιμάχονται οι πλέον αντιδραστικές δυνάμεις της Ευρώπης. Δε λέω ότι ταυτιζόσαστε. Διαφορετική είναι η αφετηρία. Μη γίνει κανένα λάθος, αλλά ας σας προβληματίσει λίγο αυτό το πραγματικό γεγονός.

Γι' αυτό εμείς καλούμε τις κοινωνικές δυνάμεις, να ανοίξουμε ένα διάλογο για το μέλλον της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης και των εργασιακών σχέσεων.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, έχει πάρει το χρόνο δύο ομιλητών.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Μέσα στην Ευρώπη συγκρούονται διαφορετικές πολιτικές και εμείς καταθέτουμε τις δικές μας προτάσεις, σύμφωνα με το εθνικό συμφέρον και σε συνέπεια με την ιδεολογία μας. Εμείς αγωνιζόμαστε ενάντια στις δεξιές πολιτικές. Αντί, λοιπόν, να τις συνηθούμε, αντί να κινδυνολογούμε, οφείλουμε να κάνουμε συγκροτημένες προτάσεις. Και τέτοιες προτάσεις ρεαλιστικές και όχι ανέξοδες δεν είδαμε. Τις περιμένουμε.

Εμείς, ως η μόνη αμιγής σοσιαλιστική Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ως πολιτική δύναμη ελπίδας για τον τόπο και τους πολίτες του θα εργασθούμε για να οικοδομήσουμε το κοινωνικό κράτος στη Χώρα μας και να μετατρέψουμε την Ευρώπη των τραπεζών σε Ευρώπη των πολιτών. Είναι ένα στοίχημα που με κόπο, με πρόγραμμα, με συνέπεια θα το κερδίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Γιακουμάτο, διαμαρτύρεσθε, όταν γνωρίζετε ότι ο Πρόεδρος είπε για τους οικονομικούς Υπουργούς, ότι θα υπάξουν...

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Μα, δεν είναι οικονομικός Υπουργός, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** ...μία ανοχή του Προεδρείου. Είδατε ότι συνολικά δεν ήταν πάνω από πέντε λεπτά ο χρόνος και αν δε διακόπτετε συνεχώς, θα ήταν ο μισός χρόνος.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Οκτώ με έντεκα που ήταν ο τηλεοπτικός χρόνος, όλοι οι στάρ ήταν επάνω και μιλούσαν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο κ. Σούρλας έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θέλω δύο λεπτά να

πω κάτι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** 'Εδωσα το λόγο στον κ. Σούρλα, μετά θα πάρετε το λόγο για δύο λεπτά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ:** Το κλίμα δεν είναι όπως φαίνεται, κύριε Υπουργέ της Εργασίας, είναι πιο βαρύ και πιο εκρηκτικό και πιο επικίνδυνο, αλλά πιο επικίνδυνη είναι η δική σας η άγνοια η εσκεμμένη για την κατάσταση που επικρατεί. Και δεν είναι μια ομάδα Θεσσαλών αυτοί που είναι στο δρόμο είκοσι δύο μέρες, μέρες προνομίου και καπιταλιστές. Είναι η καρδιά του αγροτικού κόσμου της Ελλάδος, που όσοι τους πλησίασαν και κουβέντιασαν, όπως και εγώ και έζησα στο χωράφι και στο μαντρί, ξέρουν ότι βρίσκονται σε οριακό σημείο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΓΓΩΝΝΟΥ (Υπ.Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** 'Εζησα και εγώ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ:** Αν ζήσατε και εσείς, τότε λυπάμαι διπλά γιατί προφανώς έχετε ξεχάσει τα βιώματά σας τα παιδικά. Και δεν κάνω αυτή τη στιγμή χρήση συναισθηματισμού, αλλά μια αναφορά σε σκληρή πραγματικότητα.

Αν δεχθούμε, κύριε Υπουργέ της Εργασίας, ότι ασκείτε μια φιλολαϊκή, φιλαγροτική ή φιλεργατική πολιτική και υπάρχει αυτός ο ξεσηκωμός ο γενικά διαπιστωμένος, τότε είμαστε υποχρεωμένοι να οδηγηθούμε στη διαπίστωση ότι τρελάθηκε στο σύνολό του ο Ελληνικός Λαός. Δεν εξηγείται διαφορετικά. Σ' αυτό, όμως, το συμπέρασμα δεν μπορούμε να οδηγηθούμε.

Για συγκρούσεις, που πήρε την εντολή από το λαό η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., είπε η κα Παπανδρέου, που μίλησε πριν και για αποφασιστικότητα και για ανάπτυξη της Χώρας. Δεν πήρε εντολή από το λαό η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., να συγκρουσθεί με τους αγρότες και τους λιμενεργάτες, αλλά πήρε εντολή να συγκρουστεί με τα οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα τα διαπλεκόμενα, την οικονομική ολιγαρχία που χρόνια άκουγα σ' αυτήν εδώ την Αίθουσα, όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. διετίνετο ότι ήταν σοσιαλιστικό. Τώρα πληρώνει ο αγροτικός κόσμος και πολλές εργατικές τάξεις το κτίσιμο του προφίλ του Πρωθυπουργού, που θέλει να εμφανιστεί αποφασιστικός, διότι αυτήν την κατηγορία επιδιώκει να αντικηρύσσει πολιτικών και εσωκομματικών του ανιπάλων και φίλων. Αυτό πληρώνει σήμερα ο Ελληνικός Λαός και οι αγρότες.

Για την ανάπτυξη δε χρειάζεται να πω τίποτα. Κατάγομαι από ένα νομό όπου τρία χρόνια παρακολουθώ τη φθίνουσα πορεία, την αποβιομηχάνιση την ανεργία και την πλήρη ανικανότητα της Κυβέρνησης, να προωθήσει έστω και ένα έργο από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Και τώρα θα αναφερθώ σε δύο κεφάλαια, στο χρόνο που μου ανήκει και πιστεύω, ότι θα έχω την ανοχή του Προεδρείου. 'Αλλωστε είμαι ο πρώτος Βουλευτής που μιλάω μετά από τέσσερις ώρες εδώ παραμονής στη Βουλή, διότι άλλοι προηγήθηκαν αξιωματούχοι.

Θα αναφερθώ στη διαδικασία σύνταξης και ψήφισης του Προϋπολογισμού και σε θέματα συνέπειας, αξιοπιστίας, κοινωνικής ευαισθησίας, όπως αυτά διαγράφονται μέσα από τον Προϋπολογισμό και από την πολιτική που ασκεί η Κυβέρνηση. Είναι κορυφαία πράξη νομοθετική ο Προϋπολογισμός; Πώς μπορεί να είναι κορυφαία πράξη νομοθετική ο Προϋπολογισμός όταν συζητάμε κάθε χρόνο στη Βουλή τρεις μέρες στη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή και πέντε εδώ στη Αίθουσα, παίρνουν το λόγο περισσότεροι από εκατό Βουλευτές, Αρχηγοί των Κομμάτων και Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και δεν υπάρχει το περιθώριο και η δυνατότητα κύριοι συνάδελφοι, να γίνει η παραμικρή τροποποίηση; Εδώ δεν πρόκειται περί νομοσχεδίου και Προϋπολογισμού. Εδώ πρόκειται περί κύρωσης μιας πράξεως νομοθετικού περιεχομένου ή πρόκειται για κύρωση μιας σύμβασης. Τι άλλαξε στους προϋπολογισμούς, όχι στο φετινό, μιλώ για τους δεκαέξι προϋπολογισμούς στους οποίους εγώ συμμετείχα. Η παραμικρή δυνατότητα μεταβολής, δεν παρέχεται.

'Αλλο προϋπολογισμό ψηφίζουμε και άλλος προϋπολογισμός εκτελείται. Πού το είδαμε αυτό; Και σε ποιο νόμο παρέχεται αυτή η δυνατότητα από την επόμενη μέρα κίολας της ψήφισής του να μην εφαρμόζεται ο νόμος. Παρέχεται πλήρως το

δικαίωμα στην Κυβέρνηση να κάνει την οποιαδήποτε εκτροπή από τον Προϋπολογισμό. Πού είναι δηλαδή η σοβαρότητα νομοθετικής εργασίας η οποία μπορεί να αναγορεύει τον προϋπολογισμό σαν κορυφαία νομοτελική πράξη. Και ακόμη, δεν υπάρχει καμία δυνατότητα ελεγκτικού μηχανισμού. Τυπικά υπάρχει το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο κάθε χρόνο καταθέτει εδώ μια έκθεση, ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής και από εκεί και πέρα ούτε τις παρατηρήσεις, ούτε τις προτάσεις λαμβάνουμε υπόψη μας.

Γιατί δε γίνεται αυτό που γίνεται σε άλλα ευρωπαϊκά Κοινοβούλια, να παρέχεται η δυνατότητα συζήτησης της εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου από τη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων ή από την Ολομέλεια της Βουλής.

Θα κάνω συγκεκριμένες προτάσεις για να καταστήσουμε τον προϋπολογισμό πράγματι κορυφαία νομοθετική πράξη. Πέραν του ότι πρέπει να είναι συνεπής ο προϋπολογισμός με τις προεκλογικές εξαγγελίες, θα πρέπει να είναι ειλικρινής και χωρίς αλχημείες, να γίνεται μια ορθολογική κατανομή των πιστώσεων βάσει του κόστους και της απόδοσης, να δεσμεύεται η Κυβέρνηση να υλοποιεί τον Προϋπολογισμό όπως ψηφίζεται από τη Βουλή και όταν υπάρχει ανάγκη τροποποίησής του, τότε να έρχεται πάλι στη Βουλή και να γίνεται συζήτηση. Να υπάρχει ο μόνιμος και υπεύθυνος Υφυπουργός εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως πρότεινε η Νέα Δημοκρατία. Να παρέχεται η δυνατότητα από το Ελεγκτικό Συνέδριο να γίνεται ο ουσιαστικός έλεγχος και όχι απλά και μόνο από τη ανωτάτη αυτή δικαστική αρχή, τυπικά να διεκπεραιώνεται μια εργασία.

Και τώρα πέρα από τα διαδικαστικά με τις ουσιαστικές παραμέτρους θα κάνω μερικές παρατηρήσεις επί του Προϋπολογισμού και της πολιτικής του κου Σημίτη και της Κυβέρνησής του, που διεκδικούν το ρόλο -και φιλόδοξος ρόλος- του εκσυγχρονιστού, του αξιόπιστου. Πώς μπορεί να είναι αξιόπιστος ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνησή του, όταν έτυχε να τον ακούσω προσωπικά στις 17.9.96 στην πλατεία Ταχυδρομείων της Λάρισας να λέγει, ότι θα δώσει συμπληρωματικό εισόδημα στους αγρότες, πράγμα για το οποίο σήμερα και μετά τις εκλογές διαφωνεί ο Υπουργός Γεωργίας; Όταν ο κ.Σημίτης δίνει την εντύπωση ως άλλος Νέων που παρακολουθεί την εξέλιξη της πυρκαγιάς, που άναψε και που απόψε είχε τα πρώτα θύματα αναμέτρησης μεταξύ αγροτών και φορτηγατζήδων στα Τέμπη με τραυματίες από τη μία ή την άλλη πλευρά. Όταν προβάλλετε το δημογραφικό πρόβλημα, ως ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της Χώρας και έρχεστε αυτόματα και καταργείτε τη σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας. Όταν μειώνονται οι πιστώσεις για την πρόνοια κατά 5,2%. Όταν μειώνονται τα επιδόματα για άτομα με ειδικές ανάγκες, για τυφλούς, κωφάλαλους, παραπληγικούς, σε 45%, δηλαδή από 4,5 δισ. που προβλεπόταν το 1996 μειώνονται στα 2,5 δισ. Όταν μειώνονται οι δαπάνες για τις παιδικές εξοχές. Όταν δείχνει να πασχίζει η Κυβέρνηση για την Παιδεία και περικόπτει πιστώσεις για τη μεταφορά μαθητών. Σε ποια χωριά και από πού περικόπτει τις δαπάνες; Εξετάσατε ποτέ σε ποια χωριά περικόπτετε τις δαπάνες; Ξέρατε πόσες ώρες χρειάζεται να περιμένουν πριν και μετά από το σχολείο και πόσες φορές περπατούν μέσα στο κρύο τα παιδιά αυτά; Εκεί βρήκατε να κάνετε την περικοπή των δαπανών, όπου οι μαθητές παρακολουθούν τα μαθήματα ή εκεί που υπάρχουν μονοθέσια σχολεία, όπου υπάρχει ένας δάσκαλος για έξι τάξεις, όπως εγώ είχα την ατυχία-τύχη να σπουδάσω στα παιδικά μου χρόνια; 'Η βρήκατε να περικόψετε τις δαπάνες για το ΚΕΘΕΑ όπου φέτος ήταν 1.100.000.000 και τώρα στον Προϋπολογισμό προβλέπονται 940.000.000, τη στιγμή που είναι προβληματική η δυνατότητα λειτουργίας των μονάδων απεξάρτησης και καθίσταται ανέφικτη η ανάπτυξη νέων προγραμμάτων απεξάρτησης.

Συνολικά κύριοι συνάδελφοι, για τα ναρκωτικά το μεγαλύτερο πρόβλημα του αιώνα και της Χώρας μας, δίνονται πιστώσεις της τάξεως περίπου των 3 δισ. δραχμών, για το ΚΕΘΕΑ και τον ΟΚΑΝΑ. Έτσι αντιμετωπίζονται τα προβλήματα τα μεγάλα, όπως το δημογραφικό που ανέφερα προηγουμένως ή τα ναρκωτικά που αναφέρω τώρα;

Και βεβαίως δεν είναι ειλικρινής ο Προϋπολογισμός, διότι πρέπει να το δούμε από τις προηγούμενες χρονιές, από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για την πρόνοια και την υγεία. Το 1994 προβλεπόταν 30 δισ. και διετεθήσαν 20 δισεκατομμύρια. Το 1995 προβλεπόταν 44 δισ. και δαπανήθηκαν 21. Γιατί, λοιπόν, έρχεστε και λέτε ότι μπορεί φέτος να είναι αυξημένες οι δαπάνες για την υγεία και την πρόνοια;

Έρχομαι στα χρέη των νοσοκομείων. Είναι 180 δισεκατομμύρια χρέη. Και εδώ τίθεται θέμα απώλειας ελέγχου διαχείρισης των νοσοκομείων.

Και εδώ ήλθε η ώρα να ξεμπερδέψουμε με κάτι που έχει σχέση με τα χρέη των Νοσοκομείων και τη Νέα Δημοκρατία. Από τους πίνακες που κατέθεσε ο κύριος Υπουργός Υγείας Πρόνοιας στη Βουλή, επιτέλους προκύπτει ότι η Κυβέρνηση του Κώστα Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας παρέδωσε καθαρή πλεονασματική θέση το 1993, 25 δισεκατομμύρια και σήμερα υπάρχουν 180 δισ. χρέη, που βέβαια, εάν γίνουν οι εισπράξεις των 40 περίπου δισ. από ασφαλιστικά ταμεία, τότε παραμένει χρέος 140 δισ. Αυτά με τους πίνακες.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ.Σούρλας καταθέτει στα Πρακτικά σχετικό πίνακα ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου).

Έρχομαι στα φάρμακα. Έλεγε ο κύριος Σημίτης ως Υπουργός Εμπορίου για περικοπές. Εξαγγέλθηκε κατ' επανάληψη, περιστολή των δαπανών. Ποιά είναι η πραγματικότητα; Από το 1993 μέχρι τώρα με μια σταθερή βάση που είχαμε τότε περίπου των 300 δισ. δαπάνες για φάρμακα, αυξήθηκαν οι δαπάνες κατά 600 δισ. Αυτά να πάτε να τα πείτε στους αγρότες, όταν διαγράφατε τα χρέη των φαρμακοβιομηχανών που εγώ αρνήθηκα και το πλήρως βέβαια ως Υπουργός Υγείας. Παραμονές των Ευρωεκλογών ήλθατε και ρυθμίσατε και χαρίσατε τα χρέη των φαρμακοβιομηχανών.

Και αναφορικά με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, κύριε Πάχτα, δεν έχετε δικό. Βρήκατε έτοιμα έργα για να κάνετε απορρόφηση, από το Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Το νοσοκομείο του Βόλου, συνεχιζόμενο έργο, που δεν το εντάξατε. Προσπαθήσατε να εντάξετε νοσοκομεία που δεν είχαν ούτε οικόπεδα, ούτε σχέδια, περίπου δεκατέσσερα τέτοια νοσοκομεία. Όμως, κύριε Πάχτα, χρειάζονταν προετοιμασία από τη Νέα Δημοκρατία για να μπορέσετε να ολοκληρώσετε τη διαδικασία αγοράς των ελικοπτερίων και των αεροσκαφών, μεταφοράς ασθενών με 7,5 δισ. από την Κοινότητα; Μα, σε τρία χρόνια θα μπορούσαν να είχαν σχεδιάσει νέου τύπου αεροσκάφη. Τι είναι αυτά που λέτε; Δε σας έφθασαν τρία χρόνια για να κάνετε το Κέντρο Εθνικής Αιμοδοσίας της τάξεως των 4,6 δισ.; Ήταν όλα έτοιμα αυτά. Μπορεί να μην ήταν δική σας ευθύνη, αλλά υπάρχει κυβερνητική ευθύνη.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θελω να πω ένα πολύ σημαντικό πράγμα κατά τη γνώμη μου, το οποίο πρέπει να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα οι αξιότιμοι και έντιμοι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αναφορικά με τις προσλήψεις και έχει σχέση με την αξιοκρατία αλλά και την ανεργία που είπε ο Υπουργός Εργασίας.

Έχω στα χέρια μου -εκεί βέβαια παίρνει άριστα η Κυβέρνηση και πιστεύω ότι εσείς οι Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. διαφωνείτε, γιατί υψίστασθε αυτά τα οποία υποστήκαμε εμείς σαν Βουλευτές της Κυβερνήσής μας- ένα πολύ σοβαρό στοιχείο.

Υπάρχει έκθεση επιθεωρητή του ΑΣΕΠ για το Νοσοκομείο "ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ", σχετικά με 28 προσλήψεις. Καταγγέλλει ότι από τους είκοσι οκτώ προσληφθέντες για την κάλυψη ισαριθμών κενών θέσεων μονίμου προσωπικού, οι είκοσι επτά είναι αναμφισβήτητα παράνομοι. Η θέση του εικοστού όγδου αμφισβητείται, ελλείψει επαρκών στοιχείων ως προς την οικογενειακή του κατάσταση.

Δεύτερον -παρακάτω- από τις 200 νοσηλεύτριες πανεπιστημιακού επιπέδου, που έπρεπε να καταταγούν και να προσληφθούν βάση του βαθμού του απολυτηρίου τους, η διακοσιοστή βαθμολογήθηκε πρώτη. Αυτό είναι το κατόντημα της Κυβερνήσής σας.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΥΝΗΣ:** Στον εισαγγελέα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ:** Πήγαν στον εισαγγελέα, εστάλησαν στο νοσοκομείο και παραμένουν. Το καταθέτω και αυτό ως μνημείο αναληψίας και κομματικής εισβολής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ.Γ.Σούρλας καταθέτει το προαναφερθέν έγγραφο στα Πρακτικά το οποίο βρίσκεται στο αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου).

Ε, λοιπόν, δεν είναι δυνατόν να συμφωνήσει κανείς με τέτοιες μεθοδεύσεις και προϋπολογισμούς για να εξυπηρετείται κομματική πελατεία, και γιατί, κύριοι συνάδελφοι, και γι' αυτό καταψηφίζω τον προϋπολογισμό.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Ο συνάδελφος κ.Καψής, έχει το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μου δώσετε το λόγο για ένα λεπτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Για ποιο θέμα ζητάτε το λόγο;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Θέλω να δώσω δύο διευκρινιστικές απαντήσεις...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, με συγχωρείτε. Ξέρετε πολύ καλύτερα από μένα, ότι από τον Κανονισμό δεν έχετε τη δυνατότητα να δώσετε εξηγήσεις και να παρεμβαίνετε όποτε εσείς θέλετε. Θέλετε το λόγο για κάποια παραβίαση του Κανονισμού;

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος. Ο Υπουργός Εργασίας έκανε ευθεία επίθεση κατά της Γενικής Γραμματείας του κόμματος, της κας Παπαρήγα και κατά του Κ.Κ.Ε....

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Κόρακα, δεν έχετε το δικαίωμα από τον Κανονισμό για να κάνετε αυτήν την αναφορά που λέτε. Εάν νομίζετε ότι κάπου παραβήκαμε τον Κανονισμό, τότε μπορείτε να πάρετε το λόγο.

Δεν έχετε το λόγο, κύριε Κόρακα.

Κύριε Καψή, έχετε το λόγο.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Έτσι διευθύνετε, κύριε Πρόεδρε;

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, δεν αντέχω στον πειρασμό...

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι κατάσταση αυτή.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Κύριε Καψή, με συγχωρείτε.

Κύριε Κόρακα, ξέρετε πόσο χρόνο καταναλώνουμε κατ'αυτόν τον τρόπο; Σας παρακαλώ!

Κύριε Καψή, έχετε το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Συμφωνώ με τον κ.Κόρακα, ότι δεν είναι κατάσταση αυτή. Κατηναλώθη μία χρονική περίοδος πέντε ωρών σε κοκορομαχίες, προκληθείσες κυρίως από τους ηγέτες της Αντιπολίτευσης, άνευ περιεχομένου και οι Βουλευτές δεν πήραν το λόγο.

(Χειροκροτήματα)

Και μπορούν και μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ή να αντιμετωπίσουν οδοφράγματα, απεργίες, αλλά αλίμονο αν αντιμετωπίσουν την εξέγερση των Βουλευτών. Έχουμε παραβίαση του Συντάγματος!

Κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός συζητείται σε ένα κλίμα έντασης, μεγαλύτερης εκείνης που δημιουργείται συνήθως σε τέτοιες περιόδους. Δεδηλωμένη αντίδραση...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Μα, προς Θεού, τέλος πάντων, κύριε Κόρακα!

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Σας ενοχλώ;

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Με ενοχλείτε την ώρα που μιλάω.

**ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:** Να βγω από την Αίθουσα, αν η παρουσία μου σας ενοχλεί!

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Όχι η παρουσία σας. Η ομιλία σας και μάλιστα σε υψηλό τόνο!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης):** Συνεχίστε, κύριε Καψή.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Δεδηλωμένη αιτία, αγαπητοί συνάδελφοι, αυτής της αντιπαράθεσης είναι η λιτότητα. Η μη

προφανής, όμως, η υπέρπουσα αιτία είναι η αντίδραση στη συμφωνία, στο πρόγραμμα σύγκλισης του Μάαστριχτ. Μιας συμφωνίας, ενός προγράμματος, που όπως πολύ καλά είπε ο Πρωθυπουργός μας, ήταν δημιούργημα των συντηρητικών δυνάμεων της Ευρώπης που επιχειρούν να επιβάλουν την κοινωνία των 2/3, τη νέα τάξη πραγμάτων.

Θα μπορούσα να εξαπολύσω μύδρους κατά του Μάαστριχτ. Θα είχα το δικαίωμα, γιατί ήμουν από τους πρώτους που έκρουσα τον κώδωνα του κινδύνου τότε όταν ελιδωρούμεθα και ευτελιζόμεθα από τους Ευρωλάγνους πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι επικριτές. Αλλά πολιτική σημαίνει ρεαλισμός. Είναι η τέχνη του εφικτού. Και πρέπει να αντιληφθούμε και να ομολογήσουμε ότι σήμερα έχουμε προχωρήσει στην τροχιά της σύγκλισης πέραν του σημείου, όπως λένε οι αεροπόροι, του point of no return...

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Πώς;

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Point of know return, του σημείου χωρίς επιστροφή. Είμαι εκσυγχρονισμένος, αγαπητέ συνάδελφε, και λέω και μερικές ξένες ορολογίες.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Με ευχαρίστηση παρακολουθώ αυτό.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Περιμένετε πριν ευχαριστηθείτε, αγαπητέ συνάδελφε.

Για μας, όμως, τα μέλη του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος -τονίζω Σοσιαλιστικού και όχι Σοσιαλοδημοκρατικού Κινήματος- η ευθύνη μας είναι να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια για να παρεμποδίσουμε τη διολίσθηση στην κοινωνία των δύο τρίτων, μέχρις ότου τουλάχιστον μπορούμε να αναδιαπραγματευτούμε τους όρους της σύγκλισης. Υπακούοντας στον ασφυκτικό νόμο του χρόνου, αλλά και την επιθυμία του αγαπητού φίλου και Υπουργού Εργασίας για συγκεκριμένες προτάσεις, θα κάνω τρεις πολύ συγκεκριμένες προτάσεις.

1. Η πολιτική της λιτότητας θα γίνει αποδεκτή μόνο όταν φορολογηθεί η αποθησαυρισμένη υπεραξία της εργασίας, ο πλούτος. Η φορολογία της ακίνητης περιουσίας είναι πράγματι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά βήμα μικρό, δειλό, που δε συμβιβάζεται με το χάρισμα των οφειλών των ιδιοκτητών θαλαμηγών ή τον περιορισμό των επιδομάτων προς τις πολύτεκνες μητέρες.

Πλούτος, σπατάλη και διαφθορά είναι το τρίπτυχο που πρέπει να χτυπήσουμε...

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Εκτός και αν η πολύτεκνη έχει δικό της εισόδημα μεγάλο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Επί δύο συνεχή χρόνια ευθαρσώς -δυστυχώς δεν είναι εδώ αλλά θα το επικαλεστώ γιατί υπάρχουν και τα πρακτικά- ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ομολόγησε ότι δεν ετόλμησε να χτυπήσει τη σπατάλη. Είναι καιρός να τολμήσετε. Η τόλμη, η διάθεση για τον αγώνα είναι η ειδοποιός διαφορά μεταξύ νέων και γερόντων. Και ορθώς ο Πρωθυπουργός εξήτησε να μην επιστρέψουμε στην γεροντοκρατία.

Κύριοι Υπουργοί ξανανιώστε. Ξανανιώστε και ελάτε μαζί μας να πολεμήσουμε, μαζί με τους νέους με τα άσπρα μαλλιά.

2. Χρειάζεται επίσης να προσθέσουμε στην πολιτική μας αρκετή σοσιαλιστική φαντασία. Το είπα και στην Κεντρική Επιτροπή.

Προτείνω οι αναπτυξιακές χορηγήσεις να δίδονται σε αναλογία 70-30% στους επιχειρηματίες αλλά και στους εργαζόμενους. Το ίδιο και οι εκπαιδύμενες ΔΕΚΟ. Και να πριμοδοτήσουμε την συμμετοχική οργάνωση της παραγωγής.

Μη με πείτε λαϊκιστή. Το ίδιο μου το είπε τέως Υπουργός και μάλιστα από την τηλεόραση, όταν υπεστήριζε τη λύση του 49-51% στον Σκαραμαγκά. Και όμως, αυτή η λύση εφαρμόστηκε και σήμερα τα ναυπηγεία του Σκαραμαγκά είναι σε ελληνικά χέρια και είναι κερδοφόρα.

Το ισχυρότερο, όμως, ανάχωμα κατά της κοινωνίας των 2/3 είναι οι μικρομεσαίοι. Το κίνημά μας, η Κυβέρνησή μας, υποσχέθηκε ότι το 1997 θα είναι έτος των μικρομεσαίων.

Προτείνω σε εκτέλεση του Προϋπολογισμού να θεσπιστούν αμέσως μερικά βασικά μέτρα, όπως.

Κατάργηση της φορολογίας του 35% για τη συνένωση, διότι είναι παρανοϊκό όταν λέμε ότι θέλουμε να επιδιώξουμε την συνένωση των μικρών επιχειρήσεων να τη φορολογούμε με 35%.

Αναπροσαρμογή των ορίων τήρησης των βιβλίων β'κατηγορίας και αποθήκης πάνω από 150 και 200 και 400 εκατομμύρια αντιστοίχως.

Προστασία της επαγγελματικής στέγης και του ωραρίου και Κυρίως μία νέα αντιμονοπωλιακή νομοθεσία και χτύπημα του αθέμιτου συναγωνισμού.

Ένας άλλος πόλος της σοσιαλιστικής κοινωνίας είναι το κοινωνικό κράτος και αυτό σας αφορά, κύριε Υπουργέ. "Συνταξιούχοι, άνεργοι, Σύστημα Υγείας". Έχουμε φλουαρήσει πολύ, ύποπτα πολύ. Εγώ θα περιοριστώ σε μία συγκεκριμένη πρόταση: Σταθερό ποσοστό του ΑΕΠ για την κοινωνική πολιτική, αλλά και διάθεση ιδίων πόρων για το κοινωνικό ταμείο. Δεν ξέρω εάν θα είναι το ΛΟΤΤΟ, το ΠΡΟΠΟ, τα Καζίνο ή ένας νέος εκτεταμένος φόρος πολυτελείας. Εκείνο που γνωρίζω είναι ότι θα αποτελέσει μία μικρή επιστροφή της υπεραξίας της εργασίας τους και όχι ελεημοσύνη.

Θα ήθελα να πω και δύο λόγια για το αμυντικό πρόγραμμα.

Ήμουν πάντοτε και παραμένω υπέρ της διατήρησης της αποτρεπτικής ισχύος των Ενόπλων Δυνάμεων μας. Σήμερα όμως έχω μερικές αμφιβολίες.

Εάν πρόκειται να ενεργοποιήσουμε το ετεροβαρές μορατόριουμ, τότε το ενιαίο αμυντικό δόγμα Ελλάδος-Κύπρου καταρρέει.

Εάν αποδεχθούμε τη λειτουργία των νέων στρατηγείων, χωρίς όρια ευθύνης, τότε οι σημερινές παραβιάσεις των Τούρκων θα αποκαλούνται νομότυπες νατοϊκές συμμαχικές αποστολές.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Εάν εφαρμόσουμε τα συμπεράσματα του Δουβλίνου, που μπορεί να σημαίνουν και αναγνώριση -λέω μπορεί να σημαίνουν- των γκρίζων ζωνών, τότε τι χρειαζόμαστε νέα αεροπλάνα και φρεγάτες. Ο κ. Ρίφτινγκ θα συνεχίσει να ασκεί πολιτική κανονιοφόρων έστω και αν εμείς θα έχουμε τις κανονιοφόρους και αυτός τις τρελές αγελάδες.

Συνάδελφοι τελειώνοντας, θέλω με όλη μου την ψυχή να φωνάξω, ότι ο αγώνας είναι κρίσιμος. Ας περισώσουμε σήμερα ό,τι είναι δυνατόν να περισωθεί, διότι περί αυτού πρόκειται. Γι'αυτό και ελπίζω ότι θα μου δοθούν απαντήσεις στα διλήμματά μου, για να μην έχω διλήμματα το Σάββατο το βράδυ. Πρέπει να κερδίσουμε τον αγώνα, χωρίς να θυσιάσουμε τον Άνθρωπο. Ούτε η ανάπτυξη ούτε ο εκσυγχρονισμός ούτε η παραγωγικότητα, μπορούν να αποτελέσουν αυτοσκοπούς. Είναι μέσα και όπλα για να κερδίσουμε τον αγώνα για τη δικαίωση του Ανθρώπου. Και κάποτε θα έλθει η στιγμή της κρίσης. Και τότε πολλοί θα έχουν να λογοδοτήσουν για πολλά. Διότι η επίσκεψη στα μπλόκα των αγροτών δεν μπορεί επ' ουδενί λόγο να αποτελέσει πολιτική κολυμβήθρα του Σιλωάμ για τους εδώ τοποτηρητές της νέας τάξης, για τους θλιβερούς αρνητές του έργου της οκταετίας, που αποτελεί σταθμό στην ιστορία του Τόπου μας.

Όλος ο κόσμος γνωρίζει ποιος έστειλε την αγροτιά στα ανθρακωρυχεία του Βελγίου ενώ εμείς στείλαμε το χιλιάρικο στην επαρχία και τους αγρότες στα χωριά τους. Όλοι το γνωρίζουμε και δεν έχει κανείς το δικαίωμα, πέραν του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, να γίνεται τιμητής στην αγροτική πολιτική. Κανείς. Απολογητές, ναι. Να ζητήσουν συγγνώμη, ναι. Μην ξεχνάτε, όμως, συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης ότι την ώρα που δίνετε πιστώσεις στους βιομηχάνους με 1% για να τα τοκίζουν στην Ελβετία με 20% και κέρδιζαν με τον τόκο των χρημάτων, όταν τους χαρίζατε τους δασμούς, την ίδια στιγμή, λόγω της ανεργίας, έφευγαν οι αγρότες μας και πήγαιναν στη Γερμανία και στο Βέλγιο.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:** Οι κυβερνήσεις Καραμανλή το έκαναν αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Καψή, θα

παρακαλούσα πολύ να τελειώσετε. Στερείτε χρόνο από τους υπολοίπους ομιλητές.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Ο προηγούμενος συνάδελφος μίλησε δεκατέσσερα λεπτά.

Δεν έχουν αντιληφθεί ότι όταν μιλούν για το ΕΣΥ, όταν μιλούν για συντάξεις, όταν επιχειρούν να κατηλευθούν τους αγώνες των αγροτών, να εμφανισθούν οπαδοί της αγροτιάς, δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να προσπαθούν να παραχαράξουν το έργο του Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος σαν πολιτική παρακαταθήκη θέλετε, δε θέλετε, ζει και θα ζει.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Θα παρακαλούσα πολύ τους υπόλοιπους ομιλητές να μην χτυπάνε το έδρανο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Μπορεί να έχουν οξύ τόνο στην ομιλία τους, αλλά το έδρανο δε θα πρέπει να το χτυπάνε.

Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, είναι πράγματι κορυφαία εκδήλωση του Κοινοβουλίου η συζήτηση επί του Προϋπολογισμού. Θεωρώντας τα κονδύλια δαπανών και εσόδων, είναι ως να ψηλαφούμε την όλη παθογένεια της ελληνικής πραγματικότητας. Ειλικρινώς θλίβομαι, διότι η πραγματικότητα δε μου επιτρέπει να συμμεριστώ την αδικαιολόγητη αισιοδοξία του κου Παπαντωνίου. Εάν η αισιοδοξία αυτή δεν απέρρεε από τον αρχιτέκτονα του συζητούμενου Προϋπολογισμού, τότε ειλικρινώς θα ανησυχούσα για τον κ. Παπαντωνίου!

Κύριοι συνάδελφοι, το ανησυχητικό είναι ότι την υπουργική αισιοδοξία δεν τη συμμερίζονται οι κοινωνικές τάξεις, οι οποίες είτε είναι στα μπλόκα, είτε στους δρόμους και τις κινητοποιήσεις. Ο ορθόδοξος Ελληνικός Λαός καθολικά διαμαρτύρεται για τη ληστική φορολογική επιδρομή, η οποία πλήττει τα μικρομεσαία κοινωνικά στρώματα, κατά τρόπο άδικο και ανάληγο και επίσης διαμαρτύρεται για την αποδόμηση του κράτους πρόνοιας.

Η πάνδηλη αντίδραση -ενεργητική ή παθητική- μαρτυρεί ότι ο Προϋπολογισμός είναι κοινωνικά άδικος, αφού επιδεινώνει τη σχέση αμέσων εμμέσων φόρων, είναι φοροεισπρακτικός και αντανακτατικός, αφού τη δημοσιονομική εξυγίανση αλυσitelώς την επιδιώκει στη βάση της αύξησης των φορολογικών εσόδων και όχι στην υγιή βάση της δραστηκής περικοπής των αλόγιστων κρατικών δαπανών. Είναι Προϋπολογισμός κοινωνικής συρρίκνωσης και αποδόμησης αφού απλώνει την ανεργία, τη φτώχεια και αποδομεί το κράτος πρόνοιας.

Εκτός των άλλων είναι ανειλικρινής, είναι κάλπικος, κύριοι συνάδελφοι, αφού υπερεκτιμά τα έσοδα και υποεκτιμά τις δαπάνες.

Να αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα υποεκτίμησης. Τακτικός Προϋπολογισμός του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Κεντρική υπηρεσία. Κωδικός αριθμός εξόδων 0200, για τις αμοιβές τακτικών πολιτικών υπαλλήλων για το 1997 προϋπολογίζεται δαπάνη, μόλις 12.160.000.000, ενώ η διαμόρφωση του κονδυλίου αυτού μέχρι 31.10.96 ήταν 10.852.000.000, πράγμα το οποίο σημαίνει, σε συνδυασμό με την εξαγγελθείσα αύξηση 8% των μισθών για το 1997, υποεκτίμηση της τάξεως, τουλάχιστον, 17%.

Ειλικρινά αδυνατώ να ξεεύρω αρετές στο συζητούμενο Προϋπολογισμό.

Το πρώτον από τη μεταπολίτευση συζητείται προϋπολογισμός μέσα σε τόσο βαρεία θα έλεγα καταθλιπτική-κοινωνική ατμόσφαιρα. Γι' αυτό, όμως, δεν ευθύνονται μόνο οι αριθμοί, αλλά και το γεγονός ότι είναι ο δέκατος στη σειρά προϋπολογισμός, θυσιών χωρίς ελπίδα και προοπτική. Πρωτίστως, όμως, ευθύνεται ο κ. Σημίτης και το Κόμμα του, που προεκλογικά εξωρρίσαν την οικονομική πραγματικότητα. Η οργή και η καταφορά του λαού, είναι οργή και καταφορά εξαπατημένων, κύριοι συνάδελφοι, του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

'Ετσι, κερδίσατε μια εκλογική νίκη για την οποία ασφαλώς, δεν

πρέπει ούτε να σεμνύνεσθε, ούτε να επιάρεσθε και πολύ περισσότερο δεν πρέπει να την επικαλείσθε για να αντικρούσετε την οργή του λαού και τη σωστή κριτική του συνόλου της αντιπολίτευσης.

Είναι κοινή η διαπίστωση, ότι κατά μεγάλο ποσοστό τα οικονομικά προβλήματα οφείλονται στο υποτυπώδες, οργανωτικό και τεχνικό επίπεδο, το οποίο χαρακτηρίζει τη δημόσια διοίκηση της Χώρας. Κοντολογίς, τα δημοσιονομικά ελλείμματα οφείλονται εν πολλοίς στο διοικητικό έλλειμμα της Χώρας.

Θα υπήρχε, κύριοι, συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., ανάγκη νέων φορολογικών βαρών 1 τρις, δραχμών, τα οποία κυρίως συνθλίβουν τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους και τους ιδιοκτήτες ακινήτων και αυτοκινήτων, εάν είχαν εκσυγχρονιστεί οι ΔΟΥ με πλήρη ηλεκτρονική διασταύρωση φορολογικών στοιχείων, εάν είχε παταχθεί η διαφθορά και είχε εισπραχθεί ο ΦΠΑ, τον οποίο πληρώνει μεν ο καταναλωτής λαός, αλλά κατά 1.200.000.000.000 ετησίως, δεν καταλήγει στο Δημόσιο Ταμείο, αλλά στις τσέπες των επιτηδείων, των πράγματι, εχόντων και κατεχόντων;

Αξίζει να υπενθυμίσω ότι τη μηχανοργάνωση των οικονομικών υπηρεσιών την εισήγαγε ο αείμνηστος Αθανάσιος Κανελλόπουλος ως Υπουργός Οικονομικών το 1979 και την προώθησε αποφασιστικά η Νέα Δημοκρατία στην τελευταία της κυβερνητική θητεία.

Αντίθετα, το ΠΑ.ΣΟ.Κ στη μακρά κυβερνητική του θητεία επάγωσε στην κυριολεξία, τις διαδικασίες ηλεκτρονικής οργάνωσης των οικονομικών υπηρεσιών. Σχετικός μειοδοτικός διαγωνισμός του Μαΐου του 1993 δεν έχει ακόμα εκτελεσθεί, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Είναι προφανές, λοιπόν, ότι πρόκειται για συνεδητή πολιτική. Είναι συνεπώς, πολιτική συντήρησης του οργίου της φοροδιαφυγής.

Επίσης, θέλω να υπενθυμίσω τις πανταχόθεν βολές που δέχεται ο διοικητικός μηχανισμός, ως συνυπαίτιος για την αδυναμία προώθησης και αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων του δευτέρου Πλαισίου Κοινωνικής Στήριξης. Διότι, ασφαλώς, η κυρία ευθύνη της μη απορρόφησης βαρύνει την Κυβέρνηση, η οποία διότι συντηρεί και επαυξάνει το σπάταλο και αδηφάγο κράτος, δεν έχει τη δημοσιονομική δυνατότητα καλύψεως της εθνικής συμμετοχής.

Κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., έχετε κάνει τις επιλογές σας. Θυσιάσατε το εθνικό και κοινωνικό συμφέρον, στο βωμό του κομματικού σας συμφέροντος. Κομματικοποιήσατε το Κράτος και κρατικοποιήσατε το Κόμμα. 'Ετσι, στήσατε το κράτος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., το οποίο, ενώ απομυζά προς συντήρησή του κάθε πολύτιμη οικονομική και κοινωνική ομάδα, λειτουργεί ως τροχοπέδη της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της Πατρίδας μας. Γιατί αντί να είναι στην υπηρεσία του πολίτη και της πατρίδας, είναι ολέθρια στρατευμένο στην υπηρεσία του Κόμματος.

Στα δώδεκα χρόνια που κυβερνάτε αποθεώσατε τις πελατειακές πολιτικές σχέσεις. Αναδειχθήκατε πραγματικοί δεξιότητες. Με την καθιέρωση του κομματισμού και της αναξιοκρατίας, την ατόνιση ή ακόμη και τη διάλυση των ελεγκτικών και κυρωτικών μηχανισμών και το άπλωμα της διαφθοράς, αποσαθρώσατε πλήρως της διοικητική μηχανή της Χώρας.

'Ετσι, είναι διάχυτη σήμερα η απαισιοδοξία ως προς τις δυνατότητες των φορέων της οικονομικής πολιτικής να επιτύχουν τους αυστηρούς στόχους του προγράμματος της ευρωπαϊκής σύγκλισης, με δεδομένα την ανεπάρκεια και τις αδυναμίες, που χαρακτηρίζουν τη διοικητική μηχανή, καθ' ύλην αναρμόδια να εφαρμόσει μεγαλόπνοα και εκ φύσεως δυσχερή προγράμματα δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και να ασκήσει τις εποπτικές της αρμοδιότητες στον οικονομικό βίο της Χώρας.

Τρανή απόδειξη τούτου είναι το μέγα σκάνδαλο της ΔΕΛΤΑ το οποίο προφανώς απέρρευσε από την ανικανότητα και τη διαφθορά της εποπτεύουσας αρχής και το οποίο διέσυρε το θεσμό του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και κλόνισε κύρια την εμπιστοσύνη του επενδυτικού κοινού με ολέθριες συνέπειες για την οικονομική ανάπτυξη του Τόπου.

Θα ανέμενε ευλόγως κανείς από μία κυβέρνηση που αυτοαποκαλείται εκσυγχρονιστική, ότι θα εισηγείτο ένα Προϋπολογισμό που θα στηρίζε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο κατευθυντηρίων γραμμών, τις οποίες οφείλει να ακολουθήσει μία τολμηρή προσπάθεια ανασυγκρότησης και εκσυγχρονισμού της διοικητικής μηχανής, δοθέντος μάλιστα ότι η ευρωπαϊκή πορεία της ελληνικής οικονομίας συναρτάται άμεσα με το επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία μέχρι σήμερα έχει λειτουργήσει ως επαχθής δουλειά και ανασχετική τροχοπέδη.

Δυστυχώς πουθενά στον Προϋπολογισμό δεν συναντά κανείς τα κονδύλια στήριξης μίας διοικητικής μεταρρύθμισης προς την κατεύθυνση της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού της διοικητικής μηχανής. Αντίθετα μάλιστα σχετικά κονδύλια ή μηδενίζονται ή περικόπτονται δραματικά. Επί παραδείγματι, τακτικός προϋπολογισμός Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κεντρική υπηρεσία, κωδικός εξόδου 5184: Οι δαπάνες αντιμετώπισης αναγκών εφαρμογής νέων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, μηδενίζονται. Άλλο παράδειγμα. Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης. Κωδικός εξόδου 2438: Η επιχορήγηση στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης από 262 εκατ. δραχμές, περικόπτεται στα 140 εκατ. δραχμές, ήτοι περικόπτεται κατά 47% και όλα αυτά, ενώ η Δημόσια Διοίκηση συγκαταλέγεται στις προτεραιότητες του β' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης, σύμφωνα με το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί επιχειρησιακό πρόγραμμα με τίτλο "Εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης" με το τεράστιο ποσό των 168 εκατ. ECU. Στόχοι του προγράμματος αυτού είναι:

Πρώτον, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης μέσω της επιμόρφωσης για την παρακολούθηση των εκσυγχρονιστικών αλλαγών.

Δεύτερον, οργανωτικός και διοικητικός εκσυγχρονισμός και η βελτίωση υποδομών.

Τρίτον, η εισαγωγή ολοκληρωμένων συστημάτων σε τομείς δημοσιονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Δυστυχώς, όμως, η Κυβέρνηση στάθηκε ανίκανη να απορροφήσει τα σχετικά κονδύλια για τον εκσυγχρονισμό της διοικητικής μηχανής με όλες τις εντεύθεν ολθέρεις συνέπειες για την οικονομία και την κοινωνία της Πατρίδας μας.

Αλήθεια, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., τι γίνεται το πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ; Γιατί έχει βαλτώσει; Ποια συμφέροντα κρύβονται πίσω από το βάλτωμα αυτού του προγράμματος;

Κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επειδή το παρελθόν σας διδάσκει ότι δεν είστε απλώς κακοί συντάκτες του Προϋπολογισμού, αλλά και κακοί εκτελεστές του, θα είναι προς παραμυθία και ανακούφιση του αναξιοπαθούντος Ελληνικού Λαού εάν απέλθετε της εξουσίας μία ώρα αρχύτερα.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ευχαριστούμε τον κ.Ανδρεουλάκο, ο οποίος ήταν συνεπής στο χρόνο του.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα, ότι ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας κατέθεσε σχέδιο νόμου "Κύρωση της πράξης του νομοθετικού περιεχομένου της 18ης Νοεμβρίου 1996 και πρόσθετες ρυθμίσεις για την επιτροπή κεφαλαιαγοράς". Παραπέμπεται στη αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Ο κ. Σαλαγιάννης έχει το λόγο για δέκα λεπτά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πραγματικότητα είναι αμείλικτη για όλους και δε βολεύεται δυστυχώς, ούτε σε ρητορικές κορώνες ούτε σε χαρακτηρισμούς ισοπεδωτικούς ούτε και σε λαϊκισμούς απερισκεπτους. Δε χωράει, όμως ούτε στις αυταρέσκες, ούτε και σε υπεραισιοδοξίες, που δεν πατάνε στέρεα πάνω στο έδαφος. Και επειδή η πραγματικότητα είναι σκληρή, όπως όλοι την περιγράφουμε, γι' αυτό και θέλει υπεύθυνη και σοβαρή αντιμετώπιση, θέλει κατάματα αντιμετώπιση.

Επιτρέψτε μου να θεωρήσω, ότι αυτές τις μέρες εδώ που μιλάμε για τον Προϋπολογισμό, δεν έχω την εντύπωση ότι αντιμετωπίζουμε αυτήν την πραγματικότητα με την ευθύνη που της πρέπει.

Είναι πάρα πολύ εύκολο, σε δύσκολες συνθήκες, να κολακεύει κανείς τα προβλήματα και τις αγωνίες των πολιτών και να "ψαρεύει σε θολά νερά". Είναι το πιο εύκολο απ'όλα. Δεν είναι, όμως, υπεύθυνο.

Ο κ.Τσοβόλας πχ. πριν από λίγο προσπάθησε να μας πείσει ότι επί οκτώ χρόνια ως Υπουργός του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε αναδιαρθρώσει την ελληνική οικονομία, είχε αλλάξει τις δομές της, είχε φτιάξει τους διοικητικούς μηχανισμούς και τώρα, έχουν αυτοί καταστραφεί. Έ, είναι υπερβολή. Νομίζω ότι πρέπει κανείς να είναι λίγο πιο σεμνός, όταν κάνει τέτοιου είδους αποπλήμεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει κανείς μέσα σ'αυτήν την Αίθουσα, που να μην κατανοεί ότι πρέπει να "συμμαζευτούν" τα πράγματα, ότι πρέπει ν'ακολουθήσουμε, έστω και αγκομαχώντας, όλους τους άλλους που τρέχουν, όλο τον άλλο κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε, με τον οποίο συναλλασσόμαστε, με τον οποίο θέλουμε να δημιουργήσουμε; Και μπορεί να γίνει αυτό, χωρίς να πέσουν τα ελλείμματα, χωρίς να μειωθεί ο πληθωρισμός, χωρίς να αυξηθούν οι επενδύσεις, χωρίς να επιταχυνθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης; Και δεν είναι ανάγκη αυτό να γίνει πέρα, ακόμη και από το Μάαστριχτ, που δεν μπορούμε έτσι κι'αλλιώς να το αγνοήσουμε; Δεν είναι αναγκαίο, δεν είναι οπωσδήποτε απαραίτητο;

Τι προτείνουμε, λοιπόν, γι'αυτό; Κάποιοι λένε "να πληρώσουν οι πλουτοκράτες". Είναι μία εύκολη κουβέντα. Μόνο που δεν είναι και υπεύθυνη κουβέντα, γιατί δεν πάει τα πράγματα σε βάθος και δεν λέει πώς και γιατί. Η Νέα Δημοκρατία λέει, ότι είναι εύκολο, "να περιορίσουμε τις σπατάλες, τις δαπάνες να περιορίσουμε και να ιδιωτικοποιήσουμε το κράτος". Αυτό κάνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι. Και τις σπατάλες επιχειρούμε να περιορίσουμε, και τις δαπάνες να μειώσουμε. Όμως φθάνει αυτό; Εκτός κι αν προτείνετε ουσιαστικά ένα σοκ, σοκ μισθολογικό, δημοσιονομικό και συναλλαγματικό. Εκτός κι αν προτείνετε μείωση των μισθών, μείωση των συντάξεων. Εκτός κι αν προτείνετε μείωση δαπανών για την υγεία, για την παιδεία, για την πρόνοια, μείωση δαπανών και για την άμυνα. Όμως, αυτά δεν τα θέλουμε, ούτε είναι αποτελεσματικά. Γιατί αν ήταν, θα τα πετυχαίνατε το '90-'93, που τα επιχειρήσατε και θυμάστε πού έφθασε ο Τόπος, σε ποια ύφεση η οικονομία, σε ποια στασιμότητα, σε ποια ανεργία και ταυτόχρονα με τι ελλείμματα, με τι πληθωρισμό, με τι χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, αρνητικούς και με τι χαμηλές επενδύσεις.

Δεν είναι, λοιπόν, λύση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός επιχειρεί να πετύχει τους στόχους του, μετρημένα, ισορροπημένα και θα έλεγα, και τολμηρά. Υπάρχει, όμως, ένα κρίσιμο ερώτημα: Αυτός ο Προϋπολογισμός είναι δίκαιος; Κατανέμει τα βάρη έστω με λίγο περισσότερη δικαιοσύνη; Κάνει έστω ένα βήμα στην κατεύθυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης; Το διατρέχει ένα στοιχείο κοινωνικής ευαισθησίας; Ναι. Το κάνει! Και αυτό, κόντρα στο ρεύμα που υπάρχει σε όλη την Ευρώπη. Γιατί σε όλη την Ευρώπη σήμερα επιχειρείται αποδόμηση, κατεδάφιση του κοινωνικού κράτους. Σε όλη την Ευρώπη σήμερα επιχειρείται συρρίκνωση της κοινωνικής προστασίας. Σε όλη την Ευρώπη σήμερα επιχειρείται μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων.

Κόντρα, λοιπόν, σε αυτό επιχειρεί η Κυβέρνηση, να φέρει αυτόν τον Προϋπολογισμό.

Επειδή ο χρόνος δε με παίρνει, αγαπητοί συνάδελφοι, θα μπω σε τρία θέματα, που θεωρώ ότι είναι κρίσιμα για το μέλλον της Χώρας.

Το πρώτο θέμα: Η Δημόσια Διοίκηση. Είμαι πεπεισμένος ότι δεν υπάρχει πολιτική, προοδευτική συντηρητική, αριστερή ή δεξιά, που θα μπορεί να προκόψει στην πράξη, με ένα διοικητικό μηχανισμό που σέρνεται, που δεν μπορεί να σχεδιάσει, δεν μπορεί να υλοποιήσει, δεν μπορεί να επιβλέψει, δεν μπορεί να εποπτεύσει και δεν μπορεί να ελέγξει.

Καμία Κυβέρνηση, ούτε η δική μας, δεν μπορεί να είναι υπερήφανη για τον διοικητικό μηχανισμό που έχουμε. Και είναι σίγουρο ότι, όταν οι Κυβερνήσεις -ακόμη και η δική μας- δεν μπορούν να υλοποιήσουν τις πολιτικές τους, σε ένα βαθμό

είναι και η εγγενής αδυναμία τους να έχει διοικητικό μηχανισμό αποτελεσματικό. Νομίζω, ότι για όλους είναι θέμα εθνικό. Πρώτο εθνικό θέμα η Δημόσια Διοίκηση. Και νομίζω, ότι το σύνθημα από δω και πέρα, ως στάση ζωής, ως στάση πολιτικής, ως στάση καθημερινή, πρέπει να είναι "αξιοκρατία, διαφάνεια, εποπτεία, έλεγχος και αξιολόγηση παντού!". Αυτό είναι το σύνθημα.

Ένας δεύτερος τομέας είναι το ασφαλιστικό σύστημα. Είπε προχθές ο κ. Δραγασάκης ότι πυροδοτήθηκε η βόμβα του ασφαλιστικού. Εγώ συμφωνώ μαζί του. Σε ολόκληρη την Ευρώπη το ασφαλιστικό σύστημα αρχίζει να καταρρέει. Και ξέρετε γιατί; Γιατί υπάρχουν δύο συνιστώσες που το πιέζουν.

Από τη μια μεριά αδυνατίζουν κάθε μέρα όλο και πιο πολύ οι πηγές χρηματοδότησης μιας και υπάρχει ανεργία και η γήρανση του πληθυσμού και από την άλλη όλο και πιο πολύ υπάρχει ανάγκη να ενισχύσουμε την προστασία και τις παροχές. Το δικό μας σύστημα επιβαρύνεται πιο πολύ γιατί έχει ένα οργανωτικό κατακερματισμό και μια δαιδαλώδη πολυνομία. Σας υπενθυμίζω ότι μόνο η Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων εποπτεύει διακόσια δεκαπέντε ταμεία.

Λοιπόν χρειάζεται αναδιάρθρωση και εξορθολογισμός. Η Κυβέρνηση υποσχέθηκε να ανοίξει έναν κοινωνικό διάλογο, επί της ουσίας και με χρονοδιάγραμμα. Για μας, όμως, τα πράγματα είναι ξεκαθαρισμένα. Ο κοινωνικός διάλογος πρέπει να έχει κάποιες αρχές. Οι αρχές είναι ότι η κοινωνική ασφάλιση είναι δημόσια, είναι κοινωνική και είναι υποχρεωτική. Ξεκαθαρισμένα πράγματα. Ταυτόχρονα στηρίζεται στην ανταποδοτικότητα και στην κοινωνική αλληλεγγύη.

Επειδή δε με παίρνει ο χρόνος θα καταθέσω στα πρακτικά συγκεκριμένες προτάσεις για το περιεχόμενο αυτού του διαλόγου.

Θέλω όμως να πω, ότι σε μία εποχή που οι νόμοι της αγοράς μας οδηγούν σε μία κοινωνία οικονομικού και κοινωνικού δαρβινισμού, στο ασφαλιστικό σύστημα θα κριθεί σε ένα βαθμό αν η Κοινωνία μας μπορεί να παραμείνει, έστω και σ'ένα βαθμό, ως κοινωνία κοινωνικής αλληλεγγύης και κοινωνικής προστασίας. Εκεί θα κριθεί. Εμείς ως ΠΑ.ΣΟ.Κ. θέλουμε τέτοια κοινωνία. Εκεί θέλουμε να κατατείνει ο διάλογος.

Υπάρχει ένα τρίτο θέμα πολύ κρίσιμο. Είναι ο αγροτικός τομέας. Με όσα συνέβησαν τον τελευταίο καιρό, που δεν μπορεί να συνεχιστούν, γιατί ο Τόπος πληρώνει πανάκριβα, πληρώνουμε όλοι και οι αγρότες. Δεν μπορεί να γίνεται πλέον αξιοποίηση και εκμετάλλευση της κινητοποίησης των αγροτών. Αυτά που συνέβησαν δεν πρέπει να μας κάνουν να ξεχάσουμε την πραγματική αλήθεια. Σε όποιο καφενείο να βρεθείς και σε όποιο "μπλόκο" οι πιά πολλοί αγρότες διακατέχονται από μια αγωνία για το μέλλον. Και μη φαντάζεστε ότι οι αγρότες μας είναι ανυποψίαστοι. Είναι όλοι υποψιασμένοι. Απληροφόρητοι, όμως, είναι επίσης όλοι. Ελάχιστοι είναι καλά πληροφορημένοι για το πού πάει η κατάσταση. Και ακριβώς επειδή είναι υποψιασμένοι και πολύ λίγο πληροφορημένοι, γι αυτό εύκολα μπορεί να καλλιεργηθεί και δυσπιστία και ανησυχία και φόβος για το μέλλον.

Λέμε ότι η αγροτική οικονομία έχει διαρθρωτικά προβλήματα. Τι σημαίνει αυτό άραγε; Ποια είναι τα διαρθρωτικά προβλήματα; Τώρα τα μάθαμε και μεις και σεις; Είναι το μέγεθος και η δομή του αγροτικού κλήρου, η δομή και η σύνθεση του αγροτικού πληθυσμού, η ανισορροπία στη σύνθεση της αγροτικής παραγωγής, οι ελλείψεις υποδομές, οι ελάχιστες επενδύσεις, οι θεσμικές και οργανωτικές αδυναμίες οι ελλείψεις υποδομές στην μεταποίηση, στην εμπορία, η απουσία έρευνας, η ελλιπής εκπαίδευση η οργανωτική και διοικητική αδυναμία των αγροτικών συνεταιρισμών.

Νομίζω, ότι αυτό που εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός, δηλαδή ένας ουσιαστικός διάλογος για τη συγκρότηση μιας εθνικής αγροτικής πολιτικής, είναι αυτό που μας χρειάζεται επείγοντως. Είναι το πεδίο στο οποίο θα κριθούμε όλοι και μεις ως Κυβέρνηση και σεις ως Κόμματα. Εκεί, όσοι προτείνουν το μοναχικό δρόμο, θα πρέπει να μας πουν, πως θα πάμε από εδώ και πέρα, με ποια προϊόντα με ποιές τιμές; Τι θα γίνει στο μέλλον; Και επίσης τα ίδια πρέπει να μας πουν, όσοι

καμαρώνουν για την παρουσία μας στην Ε.Ο.Κ. και ταυτόχρονα βάζουν θέματα από το πλάι με τα οποία αμφισβητούν συγκεκριμένες επιλογές στρατηγικής σημασίας, όπως είναι η ΚΑΠ.

Εκεί όμως είναι και το πεδίο δράσης του αγροτικού κινήματος, ενός αγροτικού κινήματος που πρέπει να υπάρξει, να είναι ενωμένο, να βάζει στρατηγικές, να βάζει κατευθύνσεις, να έχει προτάσεις και να δώσει μάχες. Εκεί, λοιπόν, θα κριθούμε όλοι.

Θέλω να καταλήξω στο εξής: Φοβάμαι μήπως οι τελευταίες εξελίξεις -νομίζω ότι ήδη γίνεται αυτό- αφήσουν να έρπει μία συκοφαντία εναντίον των αγροτών, μια εχθρότητα και ένας ιδιότυπος ρατσισμός. Είναι αδικαιολόγητο και επικίνδυνο. Γιατί αγαπητοί φίλοι, θα σας πω ποιοί είναι οι αγρότες μας, για να μην το ξεχνάμε. Ο μέσος αγροτικός κλήρος του Έλληνα αγρότη είναι σαράντα τρία στρέμματα, σε επτά τεμάχια (163 στρ.στην Ε.Ε)

Στην πατρίδα μου την Καρδίτσα, που είναι βαμβακοχώρα στον κάμπο, το 60% του κλήρου είναι κάτω από σαράντα στρέμματα. Διακόσιες δέκα χιλιάδες αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι κάτω από δέκα στρέμματα. Το 60% των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων είναι πάνω από πενήντα πέντε χρόνων και το 30% πάνω από εξήντα πέντε χρόνων. Το μέσο εισόδημα τους είναι το 60% του μέσου εισοδήματος των άλλων τομέων παραγωγής. Το 93% πληρώνει κανονικά στην ΑΤΕ...

Οι αγρότες μας δεν, είναι λοιπόν "τσιφλικάδες", δεν έχουν "μερσεντές". Πρέπει να πω, ότι δεν "γεμίζουν τα καζίνο και τα σκυλάδικα". Αυτόν τον κόσμο οφείλουμε να τον προστατεύσουμε, να τον ενισχύσουμε, όχι με "ασπιρίνες", αλλά να ξέρι πώς θα είναι ανταγωνιστικός και πώς μπορεί να επιβιώσει στο μέλλον.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα ψηφίσω αυτόν τον Προϋπολογισμό, όχι από ανάγκη ούτε από κομματικό καθήκον. Θα τον ψηφίσω συνειδητά ως έναν Προϋπολογισμό ανάγκης, αλλά και τόλμης και ελπίδας. Η θετική μου ψήφος έχει ταυτόχρονα την έννοια μιας μαχητικής αγωνίας για το μέλλον.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Κανταρτζής έχει το λόγο.

**ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ποιο είναι το κοινωνικό πρόσωπο της Κυβέρνησης που προσπάθησε να μας παρουσιάσει εξωραϊζοντάς το πριν από λίγη ώρα ο Υπουργός Εργασίας, το γνωρίζουν καλά όλοι οι εργαζόμενοι, που βλέπουν καθημερινά το εισόδημά τους να μειώνεται, που βλέπουν τη θέση τους να χειροτερεύει, που βλέπουν την Κυβέρνηση για μία ακόμη φορά να τους καλεί σε νέες θυσίες στο όνομα του να πιάσουμε τους δείκτες του Μαάστριχτ, θυσίες που έχουν αρχή και δεν έχουν τέλος.

Ο κύριος Υπουργός προσπάθησε να παρουσιάσει σαν αντιδραστικές όσες δυνάμεις αντιστέκονται σ'αυτήν τη νεοφιλελεύθερη λαίλαπα που σαρώνει τη Χώρα μας και τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιδραστικές, λοιπόν, δυνάμεις είναι οι εργαζόμενοι που μάχονται να υπερασπίσουν το βιοτικό τους επίπεδο και τις κατακτήσεις τους. Προοδευτική πολιτική είναι εκείνη που υπηρετεί τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου, τα μονοπώλια και τις πολυεθνικές. Όμως, όσες προσπάθειες και αν κάνει η Κυβέρνηση για να αντιστρέψει την πραγματικότητα δεν θα τα καταφέρει. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο φεινός Προϋπολογισμός είναι ο πιο αντιλαϊκός απόσους γνώρισε μέχρι σήμερα ο Τόπος μας. Το ανέλυσαν αυτό οι προηγούμενοι ομιλητές του Κόμματος, η Γενική Γραμματέας μας, αλλά και οι άλλοι Εισηγητές που προηγήθηκαν αυτές τις ημέρες στο Βήμα.

Για άδικο προϋπολογισμό μιλούν και τα άλλα Κόμματα της Αντιπολίτευσης, αλλά αποφεύγουν να μιλήσουν για την ταμπакιέρα. Ποιοί θα βγουν κερδισμένοι από το ξαναμείρασμα της πίτας; Είτε γιατί θέλουν να συγκαλύψουν, επειδή στην πραγματικότητα συμφωνούν με την ουσία του Προϋπολογισμού είτε γιατί δεν το τολμούν, αποφεύγουν να πουν ότι κερδισμένοι είναι οι μεγαλοβιομήχανοι, οι μεγαλοεμπόροι και οι εφοπλιστές. Για τους εργαζόμενους έρχονται νέα δεινά.

'Όμως, αυτή η ανπλαικική πολιτική της Κυβέρνησης είναι και ο πραγματικός υποκινητής των αγώνων του Λαού μας που ξεδιπλώνεται αυτόν τον καιρό. Ακούσαμε αυτές τις ημέρες από τον Υπουργό Γεωργίας να δηλώνει για μία ακόμη φορά, ότι η Κυβέρνηση δε θα κάνει παραχωρήσεις στους αγρότες, ικανοποιώντας τα δίκαια αιτήματά τους. Παρουσίασε δε τα γνωστά ανύπαρκτα στοιχεία. Εγώ δε θα ασχοληθώ με αυτά, γιατί έχουν δώσει την απάντηση οι αγρότες είκοσι τέσσερις ημέρες σήμερα στα μπλόκα. Η εμμονή της Κυβέρνησης σ' αυτήν την τακτική το μόνο που θα καταφέρει είναι να φουσκώσει το ποτάμι της οργής και της αγανάκτησης του Λαού μας. Μην ξεχνάμε πως είναι σε όλους γνωστές οι σκανδαλώδεις παροχές στο μεγάλο κεφάλαιο, καθώς και οι σκανδαλώδεις φοροαπαλλαγές στους εφοπλιστές, βιομήχανους και μεγαλοεμπόρους για τους οποίους η Κυβέρνηση βρίσκει τρόπους να ικανοποιήσει τις ακόρεστες ορέξεις της.

Οι αγρότες δεν αγωνίζονται για βίλες, ούτε για κότερα, αλλά αγωνίζονται για να μην τους κλείσει τα σπίτια αυτή η πολιτική την οποία υπηρετεί η Κυβέρνηση, η πολιτική και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεν είναι όμως το οικονομικό κόστος ο λόγος που η Κυβέρνηση αρνείται να ικανοποιήσει τα γνωστά αιτήματα της Συντονιστικής Επιτροπής, που στο κάτω-κάτω δε δίνουν οριστική λύση στα προβλήματα παρά μόνο προσωρινή ανακούφιση. Είναι η επιλογή της Κυβέρνησης να συντρίψει και να τσακίσει το αγροτικό κίνημα για να μην το ξαναβρεί εμπόδιο στο δρόμο της, στα ανπλαικικά σχέδια που προωθεί, στο ξεκλήρισμα της φτώχειας και της μεσαίας αγροτιάς. Γι' αυτό και χρησιμοποιεί το ψέμα, τη συκοφαντία, την τρομοκρατία και τα δικαστήρια με τις μαζικές καταδίκες των αγροτών. Ας μην τρέφει όμως αυταπάτες. Σε κάθε βήμα της στην κατεύθυνση αυτή, θα συναντά τη μαχητική αντίσταση του Λαού μας. 'Ο,τι και να κάνει, δε θα καταφέρει να γυρίσει το ποτάμι πίσω, όπως φάνηκε και από τη χθεσινή μεγαλειώδη συγκέντρωση της Αθήνας.

Για σκληρό, αλλά δίκαιο Προϋπολογισμό μιλάει η Κυβέρνηση, επιδιώκοντας έτσι να κρύψει τη νέα φορολογική επιδρομή που σχεδιάζει για το εισόδημα των εργαζομένων, τη στιγμή που όχι μόνο αφήνει άθικτα τα κέρδη της πλουτοκρατίας, αλλά και τα ενισχύει από πάνω. Κατά ποσοστό 13,4%, δηλαδή δύομισυ φορές πάνω από τον προβλεπόμενο πληθωρισμό θα αυξηθούν οι έμμεσοι φόροι και κατά 21%, τρισήμισυ δηλαδή φορές πάνω από τον πληθωρισμό, προβλέπονται να αυξηθούν οι άμεσοι φόροι που θα κληθούν να καταβάλουν τα φυσικά πρόσωπα και μόνο κατά 15% οι φόροι από τα νομικά πρόσωπα, δηλαδή από τις επιχειρήσεις.

Για να πετύχει τους στόχους της αυτούς η Κυβέρνηση, από μια προχωρά στην αύξηση των τεκμηρίων διαβίωσης, με υπέρογκες αυξήσεις αυτών που αφορούν την κατοχή Ι.Χ., αλλά και από την άλλη αρνείται να προχωρήσει στην τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας. Έτσι πολλοί εργαζόμενοι με μικρά και μεσαία εισοδήματα, όχι μόνο θα δουν το εισόδημά τους να μειώνεται, αλλά και πολλές χιλιάδες απ' αυτούς θα περάσουν την επικίνδυνη γραμμή της φτώχειας.

Αν σε όλα τα παραπάνω προσθέσουμε και τις προγραμματισμένες ανατιμήσεις στα τιμολόγια των ΔΕΚΟ, καθώς και τους νέους φόρους που προωθεί μέσα από την Τοπική αυτοδιοίκηση, τότε γίνεται ολοφάνερο ότι έχουμε να κάνουμε με μια πραγματική αφάριμαξη του εισοδήματος των εργαζομένων.

Η κατάργηση κάποιων φοροαπαλλαγών, που αφορούν τους Βουλευτές και ορισμένους άλλους, είναι το ελκυστικό περιτύλιγμα για να δικαιολογήσει η Κυβέρνηση την κατάργηση δεκάδων φοροαπαλλαγών κοινωνικού χαρακτήρα και τη φορολόγηση μιας σειράς επιδομάτων που κατακτήθηκαν από τους εργαζόμενους στην προσπάθειά τους να αυξήσουν στοιχειωδώς το εισόδημά τους.

Ταυτόχρονα με το ίδιο νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση, όχι μόνο αφήνει άθικτες τις φοροαπαλλαγές των εφοπλιστών, των βιομηχάνων, των μεγαλοεμπόρων, αλλά τους δίνει και άλλες, όπως κάνει με τις τροποποιήσεις για τα

αφορολόγητα αποθεματικά και τα super market.

Το Κ.Κ.Ε. έχει κάνει επανειλημμένα συγκεκριμένες προτάσεις για τη ριζική αλλαγή του φορολογικού μας συστήματος στην κατεύθυνση ελάφρυνσης των εργαζομένων, που θα βάζει χέρι στους πραγματικά έχοντες και κατέχοντες, δηλαδή την πλουτοκρατία -έχει ήδη καταθέσει συγκεκριμένη πρόταση νόμου- για αναγκαίες θυσίες προκειμένου να μπει στο δρόμο της ανάπτυξης, όπως λέει η Κυβέρνηση. Ο αναπτυξιακός, όμως, χαρακτήρας του Προϋπολογισμού για το 1997, πέρα από τα άλλα στοιχεία στα οποία αναφέρθηκαν οι προηγούμενοι ομιλητές του Κόμματός μας, φαίνεται και από τα κονδύλια που διατίθενται στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογίας, της τεχνικής συνεργασίας, που στα λόγια όλοι αναγνωρίζουν τη σημασία τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, μόνο 15,4 δισ. δραχμές διατίθενται στον τομέα της έρευνας, της τεχνολογίας, της τεχνικής συνεργασίας, έναντι 17,1 δισ. δραχμές το 1996. Έχουμε δηλαδή, μια απόλυτη μείωση όλα αυτά τα χρόνια. Κατά 25% μειώθηκαν τα κονδύλια αυτά το 1996 σε σύγκριση με το 1995 και κατά 9,94 συνεχίζονται να μειώνονται το 1997, όπως φαίνεται από το σχετικό πίνακα που καταθέτω για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Βουλευτής κ. Α.Κανταρτζής καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, που έχει ως εξής:

#### " Π Ι Ν Α Κ Α Σ Ι

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΔΕ (κατά τομείς)

(ποσά σε δισ. δρχ.)

| Τομέας             | Συμ/χή<br>1997 % | Συμ/χή<br>1996 % | Συμ/χή<br>1995 % |
|--------------------|------------------|------------------|------------------|
| Έρευνα, Τεχνολογία | 15,4 1.1         | 17,1 1.5         | 22,8 2.2         |
| Τεχνική Συνεργασία |                  |                  |                  |
| Ποσοστό Μεταβολής  | -9.94%           | -25%             |                  |
| Σύνολο Δαπανών     |                  |                  |                  |
| Π.Δ.Ε.             | 1.317.0          | 1.120.0          | .029.5           |

Πηγή: Εισηγ. Έκθεση ΓΚΠ '97 (σελ. 129 και 169"

**ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ:** Το συνολικό ποσό των 15,4 δισ. δραχμών, που διατίθενται μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας προέρχεται από κοινωνικούς πόρους, που σημαίνει ότι κατευθύνεται για έργα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους και βεβαίως, η όλη χρηματοδότηση κινείται στα πλαίσια της κοινοτικής πολιτικής για ανάπτυξη, της λεγόμενης εσωτερικής αγοράς.

Είναι με άλλα λόγια κομμένα και ραμμένα στο κοστούμι του Μάστροιχτ και στο μέλλον που η Ευρωπαϊκή Ένωση επιφυλάσσει για την Χώρα μας, δηλαδή σε αντιαναπτυξιακή κατεύθυνση.

Θα ήθελα τέλος να αναφερθώ στις δαπάνες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, γιατί τελειώνει ο χρόνος. Για το Υπουργείο Δικαιοσύνης προβλέπεται μία αύξηση δαπανών κατά 11%, όμως ένα μεγάλο μέρος από αυτές, οφείλεται στην προβλεπόμενη συνέχιση καταβολής των αναδρομικών στους δικαστές. Τι απομένει, λοιπόν, για τις ανάγκες λειτουργίας της Δικαιοσύνης;

Εδώ τα προβλήματα είναι εκρηκτικά. Τα κενά σε δικαστές και δικαστικούς υπαλλήλους είναι τέτοια που δε θα είναι καθόλου υπερβολή αν μιλήσουμε ουσιαστικά για αρνησιδικία ή για πολύ καθυστερημένη απονομή της Δικαιοσύνης με αποτέλεσμα να δημιουργούνται οξύτατα κοινωνικά προβλήματα.

Για τη μηχανοργάνωση των δικαστηρίων τα βήματα που γίνονται είναι ανεπαρκή. Η αύξηση των κονδυλίων κατά 120 εκατομμύρια δραχμές δεν καλύπτει τις ανάγκες. Η διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού σωφρονιστικού συστήματος που θα σέβεται τις ανθρώπινες αξίες, για άλλη μια φορά παραπέμπεται στις καλές νδες. Μπορεί να αυξάνονται οι δαπάνες για εξοπλισμό, υγειονομικό υλικό, διατροφή, φαρμακευτικό υλικό, καθαριότητα κατά 12%, όμως σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες των κρατούμενων για τον εξανθρωπισμό του σωφρονιστικού συστήματος, είναι μηδαμινή.

Το ζήτημα της επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμέ-

νων που απαιτεί γενναία αύξηση των κονδυλίων, παραμένει στο ακέραιο. Έτσι οι κρατούμενοι όταν αποφυλακίζονται, έρχονται αντιμέτωποι με τον κοινωνικό ρατσισμό, τον κοινωνικό αποκλεισμό και συνήθως επιστρέφουν ως υπότροποι στις φυλακές.

Στον Προϋπολογισμό του 1997 προβλέπεται κονδύλι από τις δημόσιες επενδύσεις μόλις 300 εκατομμύρια δραχμές. Πώς θα προχωρήσει έτσι η αναγκαία κτιριακή υποδομή για να επιτευχθεί ο αναγκαίος διαχωρισμός των κρατουμένων και η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης;

Αλλά και για την κοινωνική επανένταξη όσων κρατουμένων αποφυλακίζονται, η πολιτική σας με τον Προϋπολογισμό είναι επίσης προκλητική. Μειώνει την επιχορήγηση στις εταιρείες προστασίας αποφυλακισμένων κατά 1 εκατομμύριο δραχμές. Από 21 εκατομμύρια πηγαίνει στα 20 εκατομμύρια. Το ίδιο μειωμένα είναι και τα κονδύλια για τις εταιρείες προστασίας ανηλίκων, αφού τα κονδύλια που αυξάνονται μόνο κατά 5,5%, στην πραγματικότητα θα είναι μειωμένα λόγω του πληθωρισμού.

Η συρρίκνωση του έργου του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ξεκίνησε με το νόμο για το δημόσιο λογιστικό, που ψήφισε η κυβερνητική πλειοψηφία συνεχίζεται με τα κονδύλια που προβλέπονται στο νέο προϋπολογισμό. Η προβλεπόμενη αύξηση κατά 4% στην πραγματικότητα είναι μείωση λόγω του πληθωρισμού.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, όχι μόνο καταψηφίζει τον Προϋπολογισμό που κατέθεσε η Κυβέρνηση για το 1997, αλλά θα πρωτοστατήσει στους αγώνες του Λαού μας για την ανατροπή των αντιλαϊκών σχεδίων που προωθεί η Κυβέρνηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ.Ευτύχιος Κοντομαρής έχει το λόγο.

**ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινά ήθελα να εκφράσω τη θλίψη μου γιατί αυτές τις ημέρες και ιδίως από Αρχηγούς Κομμάτων, χρησιμοποιούνται εκφράσεις που πραγματικά εμάς τους νέους Βουλευτές δε μας βρίσκουν σύμφωνους. Και εν πάση περιπτώσει δε θέλουμε η Βουλή να συνεχίσει, να ζει σ' αυτόν το ρυθμό.

Ακούστηκαν κουβέντες όπως ψεύτες, απάτες, ένα ύφος, ένα ήθος ξένο για το Λαό μας, ξένο για τη νοοτροπία που πρέπει να έχουμε όλοι μας. Και ειδικά εγώ που κατάγομαι από τα Ιόνια Νησιά δεν μπορώ να το αντέξω αυτό και δε νομίζω, ότι πρέπει να επιτρέψουμε να γίνεται σ' αυτό το επίπεδο ο κοινοβουλευτικός διάλογος.

Δεν προάγουν τέτοιες εκφράσεις -και δε χρησιμοποιήθηκαν στις περασμένες εκλογές, τέτοιες μέθοδοι- σαν αυτές που ακούστηκαν από το Δημήτρη τον Τσοβόλα, για βία και νοθεία όπως το '61.

Προς Θεού, πού ζούμε, δεν μπορούμε να ανεχθούμε αυτές τις λογικές, επαναλαμβάνω, εμείς τουλάχιστον οι νέοι Βουλευτές, και νομίζω ότι όλοι πρέπει να τις απορρίψουμε.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ:** Δεν είπε για βία και νοθεία, είπε για μεθόδους.

**ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ:** Ακόμα κάτι άλλο. Όχι να κάνουμε τους αγρότες. Στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. είμαστε περήφανοι γιατί από το 1981 και μετά με την ξεχασμένη Ελλάδα, με την αποκέντρωση, με την αυτοδιοίκηση και με την αγροτιά είμαστε ταυτισμένοι και δεν το χαρίζουμε σε κανέναν αυτό, είμαστε όλοι από αγροτικές οικογένειες. Εμείς υπερασπιζόμαστε τους αγρότες. Δεν είπαμε ότι είσθε αντιδραστικές δυνάμεις, όχι τέτοιο πράγμα, λέμε απλά ότι κάνετε λάθος για μία ακόμη φορά. Και ειλικρινά θα περίμενα από τον επίτιμο Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας τον κ. Μητσοτάκη -που είπε τέλος πάντων βρίσκεται και σε ένα επίπεδο και σε ένα όριο και σε μία προοπτική, που δεν επιτρέπεται να χαϊδεύει αυτή, το είτε ο ίδιος- να καλέσει σήμερα τους αγρότες από αυτό εδώ το Βήμα να φύγουν από τα μπλόκα. Δυστυχώς, δεν το έκανε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι στην τριετία 1993-1996 η Κυβέρνηση πέτυχε ουσιαστικά αποτελέσματα, αύξηση του ΑΕΠ, μείωση του πληθωρισμού, μείωση των ελλειμμάτων, σταθερό κλίμα οικονομίας, επενδυτικές προοπτικές. Σήμερα, όμως, που κουβεντιάζουμε υπάρχει μία

ανησυχία. Οι αγρότες, οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι εργαζόμενοι, οι πολύτεκνοι, οι συνταξιούχοι, διεκδικούν, ανησυχούν, δείχνουν να μην κατανοούν την πολιτική της Κυβέρνησης, να μην αισθάνονται σίγουροι για το αύριο. Είναι παροδικό το φαινόμενο λόγω συγκυρίας του Προϋπολογισμού; Είναι αυτή η χρονική συγκυρία που δεν έχουν γίνει κατανοητά και αποδεκτά τα ουσιαστικά επιτεύγματα της τριετίας 1993-1996;

Δυστυχώς, η Κοινωνία έχει μάθει αλλιώς, την έχουμε μάθει διαφορετικά, με άλλη νοοτροπία. Πρόσφατα ένας Κερκυραίος συμπατριώτης μου έλεγε: "Με πληθωρισμό 25%, παλιά είχα γεμάτες τις τσέπες μου με χρήματα και ας ήταν εφήμερα. Με πληθωρισμό τώρα 8%, τι γίνεται, τι κάνω, γιατί είμαι έτσι;". Βέβαια δε βλέπει -και του το είπα- την προοπτική, το μέλλον, αυτή είναι η νοοτροπία. Έτσι, δυστυχώς, έχει μάθει η Ελληνική Κοινωνία. Ένα είναι βέβαιο, ότι άμεσα πρέπει να πείσουμε για την οικονομική μας πολιτική με ουσιαστικά και σε βάθος επιχειρήματα και, αν χρειαστεί, να προβούμε σε εκείνες τις διορθωτικές κινήσεις, ώστε πραγματικά με κοινωνική συναίνεση να προχωρήσουμε.

Στόχος μας είναι η πραγματική σύγκλιση με την Ευρώπη προς μία προοδευτική κατεύθυνση, με ισόρροπη ανάπτυξη, με Δημοκρατία, χωρίς στρατιές ανέργων, χωρίς κοινωνικά αποκλεισμένους.

Είναι κοινωνικά δίκαιος ο Προϋπολογισμός του 1997; Μήπως πρέπει να πληρώσουν περισσότερο οι έχοντες και οι κατέχοντες; Και κυρίως τι κάνουμε με τους φοροδιαφεύγοντες; Αυτοί είναι το κυρίαρχο πρόβλημα. Είμαστε ευχαριστημένοι από την πάταξη της φοροδιαφυγής; Μέχρι να ολοκληρωθεί η μηχανοργάνωση τι κάνουμε με πούους μηχανισμούς κινητοποιούμαστε για να συλλάβουμε τη φορολογητέα ύλη; Μήπως καθυστερούμε με το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος; Πώς πείθουμε ότι κάνουμε τα πάντα για την πάταξη της φοροδιαφυγής; Πώς κερδίζουμε την εμπιστοσύνη του Έλληνα πολίτη στο θέμα αυτό; Πώς θα τον πείσουμε για την οικονομική μας πολιτική όταν λέμε ότι χάνουμε τρισεκατομμύρια από τη φοροδιαφυγή; Απαιτούνται άμεσα και χειροπιαστά μέτρα από την Κυβέρνηση. Είναι αλήθεια, ότι προσπαθούμε να δείξουμε το κοινωνικό μας πρόσωπο. Οι αυξήσεις για την υγεία, την πρόνοια, την παιδεία, η ενίσχυση των χαμηλόμισθων και χαμηλοσυνταξιούχων, το ΕΚΑΣ, ο ΟΓΑ είναι μία απόδειξη. Υπάρχει όμως λόγος να μειώσουμε τις δαπάνες για τους πολύτεκνους; Είναι από τις εύστοχες επιλογές μας; Πρέπει να δούμε σε βάθος τις δύο αρχές μας για τους πολύτεκνους και να ενισχύσουμε μεγαλώνοντας το χρόνο επιδόματος του τρίτου παιδιού και ενισχύοντας όλες τις πολύτεκνες μητέρες κάτω από ένα στοιχειώδες πλάφόν οικονομικής διαβίωσης.

Πρέπει μήπως να ξαναδούμε την πιναριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας; Έχουμε δεσμευθεί να διορθώσουμε τα αντικειμενικά κριτήρια. Πρέπει να εξαντλήσουμε όλα τα περιθώρια, αφού έχουμε παραδεχθεί ότι είναι τυφλό το σύστημα. Επεμβαίνουμε όσο πρέπει και όσο χρειάζεται στα κέρδη και γενικά στην πολιτική των τραπεζών; Είμαστε κυρίαρχοι για τις επιλογές μας εκεί; Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να επέμβουμε ουσιαστικά και δυναμικά. Εμείς είμαστε Κυβέρνηση, το Π.Α.Σ.Ο.Κ. είναι στην Κυβέρνηση, άρα οφείλει να επέμβει. Μήπως πρέπει να ξαναδούμε το θέμα της σκληρής δραχμής σε κάποια δεδομένη στιγμή μπροστά στην προοπτική του 2001;

Όλοι λέμε ότι το Κράτος πρέπει να γίνει αναπτυξιακό και παραγωγικό, κάνουμε τις τομές που απαιτούνται; Πρέπει επιτέλους να προχωρήσουμε σε ουσιαστική αποσυγκέντρωση του Κράτους και σε αποκέντρωση.

Η Δημόσια Διοίκηση δεν μπορεί να συνεχίζει να είναι γάγγραινα με γραφειοκρατία, αναβλητικότητα και αναποτελεσματικότητα. Η επιμόρφωση των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και οι τομές στη λειτουργία είναι αναγκαίες όσο ποτέ άλλοτε. Οι ρυθμοί απόδοσης πρέπει να είναι και ελεγχόμενοι και επιταχυνόμενοι. Οφείλουμε να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες της αυτοδιοίκησης για τοπικές οικονομικές δράσεις, για τοπική ανάπτυξη εξοπλίζοντάς την με αρμοδιότητες και στελέχη.

Μπορούμε να ενισχύσουμε την απορροφητικότητα των κοινοτικών πόρων του πακέτου Ντελόρ με την αναθεώρηση που γίνεται τώρα, ενισχύοντας και τα περιφερειακά προγράμματα, με ανακατανομή των πιστώσεων, λειτουργώντας επιτέλους τα περιφερειακά ταμεία.

Είμαστε ευχαριστημένοι από την προσπάθεια που κάνουμε για την επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση των ανέργων. Με ποιο τρόπο θα αξιοποιήσουμε τις πιστώσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου; Πρέπει να κάνουμε την υπέρβασή μας. Δεν πάει άλλο. Η επιμόρφωση και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να είναι κυρίαρχη επιλογή μας. Είναι βασικός συντελεστής της οικονομικής μας ανάπτυξης και συγκριτικό μας πλεονέκτημα.

Απαιτείται συστράτευση συνολικά της Κυβέρνησης για το συγκεκριμένο θέμα. Δεν είναι πρόβλημα μόνο του Υπουργείου Εργασίας. Θα έλεγα ότι είναι θέμα όλων των Κομμάτων και των κοινωνικών φορέων και σε κάθε περιφέρεια και νομαρχία.

Ως Χώρα έχουμε ορισμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Οι προσπάθειές μας για ποιοτικό τουρισμό, για αναβάθμιση του περιβάλλοντος πρέπει να ενταθούν σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, τους τοπικούς φορείς και την αυτοδιοίκηση.

Δεν πρέπει να φοβηθούμε τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων προς τα κάτω. Θα κερδίσουμε με τη συνευθύνη των τοπικών φορέων και της αυτοδιοίκησης, γιατί θα έχουμε κινητοποιήσει το λαϊκό στοιχείο, τις ζωντανές δυνάμεις του τόπου.

Με τις διορθωτικές παρεμβάσεις στην οικονομική και αναπτυξιακή μας πολιτική θα κερδίσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών, θα δείξουμε ότι αφογκραζόμαστε τις υγιείς φωνές της Ελληνικής Κοινωνίας, την κριτική της στάση για τις μέχρι τώρα επιλογές μας. Χρειάζεται εξειδίκευση των κλαδικών μας πολιτικών και κατά κλάδο και κατά προϊόν για να προχωρήσουμε αταλάντευτα προς την αναπτυξιακή μας προσπάθεια για ουσιαστική σύγκλιση με την Ευρώπη, για προοδευτική κατεύθυνση της πορείας μας, για να αναδείξουμε περισσότερο το κοινωνικό μας πρόσωπο.

Απαιτείται ωστόσο μεγαλύτερη προσπάθεια στο μέγα θέμα της μείωσης των ελλειμμάτων. Ποιοι είναι οι βέλτιστοι ρυθμοί της αποκρατικοποίησης; Τους είδαμε, τους μελετήσαμε σε βάθος. Μήπως φοβηθήκαμε περισσότερο από όσο έπρεπε; Οι προσπάθειες που κάνουμε στη βαλκανική μας πολιτική και στην οικονομική μας διεύθυνση εκεί είναι αρκετές. Μήπως πρέπει να δούμε ξεκάθαρα πιο μπροστά; Έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα σαν Χώρα και οφείλουμε να τα αξιοποιήσουμε στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ψήφιση του Προϋπολογισμού δεν πρέπει να είναι το τέλος της προσπάθειας που κάνουμε αυτές τις ημέρες. Πρέπει να είναι η αρχή της εξειδίκευσης της πολιτικής μας σε κάθε τομέα με ένταση του κοινωνικού διαλόγου, με εξειδίκευση πρωτοβουλιών και στόχων. Μία διαρκής και συνεχής πορεία ελέγχου, επανεξέτασης, διόρθωσης και κοινωνικής συναίνεσης για να πετύχουμε το στόχο μας που είναι η ισχυρή Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Ο κ. Γιακουμάτος έχει το λόγο.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω δύο επισημάνσεις-προτάσεις προς το Προεδρείο της Βουλής.

Τώρα που γίνονται οι εργασίες για το γκαράζ της Βουλής, προβλέψτε και μία αίθουσα συνεδριάσεως των Βουλευτών, όπου τέλος-τέλος να έχουμε την κάτω Βουλή των πληβείων και την πάνω Βουλή των λόρδων ή των πατρικίων, όπου εκεί θα μπορούμε να συζητάμε, διότι πρέπει να ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, ότι οι Δαυβίδ της πολιτικής...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Θα μεταφέρω την πρότασή σας στον κύριο Πρόεδρο και θα κάνουμε αλλαγή του Συντάγματος.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** ...και σφεντόνα και πετριά διαθέτουν, όταν χρειαστούν -και αν χρειαστεί- να αναμετρηθούν με τους Γολιάθ της πολιτικής.

Το δεύτερο, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι τώρα, όπως βλέπετε, στη μία η ώρα δεν υπάρχει Υπουργός της Κυβέρνησης, αξιότιμοι Υφυπουργοί...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπ.Οικονομικών):** Δεν έχετε δίκιο, κύριε συνάδελφε.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Ο ένας είναι κοινοτικός, ο άλλος είναι Κερκυραίος οικονομικός και δεν είναι κανείς για την κοινωνική ασφάλιση.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΥΣ (Υφυπ.Οικονομικών):** Δεν έχετε δίκιο. Είναι τέσσερις Υπουργοί.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να κάνω και μία άλλη επισημάνση-δήλωση. Μετά τις γιορτές, με τον καινούριο χρόνο, θα ξανανέβω στο Βήμα, γιατί έχω κάνει εργώτερη εδώ και δύο μήνες και είσθε υποχρεωμένοι από το άρθρο 3 του Συντάγματος να αναρτήσετε στην Αίθουσα της Βουλής την εικόνα του Χριστού. Με λύπη μου σας λέω ότι θα αναγκαστώ να την τοποθετήσω μόνος μου, αν δε λάβετε τα μέτρα σας, μετά τις γιορτές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Προαναγγέλλετε το έργο της επομένης σαν τους κινηματογράφους.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Θα έπρεπε, κύριε Σγουρίδη, να θλίβσθε, όταν μιλάμε για θρησκευτικά θέματα και όχι να γελάτε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Είπα "προαναγγέλλετε", κύριε Γιακουμάτο, το έργο της επομένης εβδομάδος, λέγοντας τι θα πείτε όταν θα ανεβείτε μετά τις εορτές στο Βήμα της Βουλής. Μα αν είναι δυνατόν!

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Περνάει όμως ο χρόνος μου, κύριε Πρόεδρε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Θα σας δώσω το χρόνο, μη στενοχωριέστε, αλλά θα μιλάτε σύμφωνα με τον Κανονισμό.

Έχετε το λόγο, λοιπόν.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Είναι γνωστό σε όλους ότι η κοινωνική ασφάλιση αποτελεί την αναγκαία βάση για τη θεμελίωση της υγιούς και συνεχούς αναπτύξεως της οικονομίας μιας χώρας, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει το κράτος-πρόνοιας στις σύγχρονες κοινωνίες. Η κοινωνική πολιτική όμως συνδέεται στενά με άλλες πολιτικές και ιδίως την οικονομική πολιτική και πάνω απ' όλα με τη φορολογική πολιτική.

Όταν σε ένα κράτος η ασφάλιση παύει να έχει κοινωνικό χαρακτήρα, τότε το κράτος αυτό δεν μπορεί να θεωρείται πολιτισμένο. Πρέπει να καταλάβουμε όλοι εδώ μέσα ότι αυτοί οι άνθρωποι, που έδωσαν τη ζωή τους για εργασία και προκοπή αυτού του τόπου, δεν είναι απόμαχοι της ζωής. Έχουν δικαίωμα να ζήσουν με αξιοπρέπεια και δεν είναι ανάγκη να τους οδηγούμε στους δρόμους, για να μας θυμίζουν τις υποχρεώσεις μας.

Είναι ντροπή να αντιμετωπίζουμε με αυτόν τον ανάλγητο τρόπο τους συνταξιούχους μας. Κι εσείς, κύριοι της Κυβέρνησης, αυτό κάνετε. Τους κοροϊδεύετε γιατί είσθε μέτρ της αναξιοπιστίας. Τους κοροϊδεύετε με ένα ξεροκόματο, που δεν πιμά ούτε την προσφορά τους, αλλά ούτε και την ηλικία τους. Δεν είναι ζητιάνοι οι συνταξιούχοι της Ελλάδος. Δεν απαιτούν, αλλά απαιτούν μία αξιοπρεπή μεταχείριση και αυτήν τη μεταχείριση εδώ και πολλά χρόνια εσείς τους την αρνείσθε, αραδιάζοντάς τους κάθε φορά αριθμούς, για να καλύψετε την αναλγησία σας και να τεκμηριώσετε το "όχι" που τους λέτε στη ζωή. Πίσω όμως από τους ψυχρούς, παγωμένους αριθμούς, υπάρχουν άνθρωποι. Και τι άνθρωποι; Ανήμποροι οι περισσότεροι, που παγώνουν από την αδιαφορία σας, που απελπίζονται από την κοροϊδία σας, που απογοητεύονται από την ίδια την Πατρίδα, για την οποία κάποτε πολεμήσαν.

Εάν όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε λέγονται κοινωνική αναλγησία ή καλύτερα θα το έλεγα κυριολεκτώντας, κοινωνική αναισθησία, αναρωτιέμαι τι άλλο θα στοιχειοθετούσε αυτό το χαρακτηρισμό.

Σκύψτε επιτέλους, κύριοι της Κυβέρνησης, στα γηρατιά. Δώστε τους ελπίδα για το αύριο και αφήστε τα πειράματα, για να διαπιστώσετε πόσο θα αντέξουν και αντέχουν ακόμα

βιολογικά. Δεν αντέχουν, δεν ζουν. Σέρνονται στη ζωή και χάρη σ' αυτήν την πολιτική σας δε θα λέμε κάποτε ότι οι συνταξιούχοι είναι φτωχοί, αλλά ότι φτωχοί είναι οι συνταξιούχοι.

Αλλά ας έρθουμε και λίγο στους ψυχρούς, ανάλητους αριθμούς του Προϋπολογισμού. Βέβαια, ο Υπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης κοιμάται μακαρίως. Δεν είναι εδώ να μας πει, κύριε Πρόεδρε, γιατί το 1996 έδωσε ο Προϋπολογισμός 236 δισ. και φέτος, το 1997, εκσυγχρονιστικά τα ελάττωσε στα 218 δισ., δηλαδή 18 δισ. λιγότερα μόνο από το Ι.Κ.Α.. Από πού; Από την επιχορήγηση.

Αυτή δεν είναι επιχορήγηση, αυτή είναι κοροϊδία. Γιατί η ίδια η "πράσινη" διοίκηση του Ι.Κ.Α. ζήτησε -και ας με διαφεύσετε- από τον Κρατικό Προϋπολογισμό 396 δισ. έναντι των 218 δισ. που δίνετε.

Και ποια είναι αυτά τα 396 δισ. που ζητάει το Ι.Κ.Α.; Είναι αυθαίρετα; Όχι, είναι το κόστος της κοινωνικής πολιτικής που οφείλετε, με το νόμο 2084/92, να πληρώσετε. Δεν είναι επιχορήγηση. Είναι τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής.

Για να δούμε, ποια είναι αυτά τα μέτρα της κοινωνικής πολιτικής. Την πρώην ΕΑΣ θα την πληρώσουν οι εργαζόμενοι; Από τις εισφορές που τους κρατάτε κάθε μήνα από το υψηλό μεροκάματο; Πόσο είναι, κύριοι συναδελφοί; Το Ι.Κ.Α. πληρώνει 60 δισ., μόνο το 1997, για την ΕΑΣ.

Και είναι μόνο η ΕΑΣ; Για σεισμοπαθείς και πλημμυροπαθείς θα πληρώσει το Ι.Κ.Α. 6 δισ. για το 1997. Η Ολυμπιακή στοίχισε 40 δισ. στο Ι.Κ.Α..

Και είναι μόνο αυτοί; Για την αναγνώριση και την συνταξιοδότηση των ομογενών -και καλά κάνετε- της Κωνσταντινούπολης και της Αιγύπτου, θα πληρώσει το Ι.Κ.Α. 10 δισ. και όχι η κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησης.

Να τι ζητάει η διοίκηση του Ι.Κ.Α.. Ζητάει το κόστος της κοινωνικής πολιτικής δηλαδή, 396 δισ. και τους δίνετε μόνο 218.

Εγώ θα καταθέσω στα Πρακτικά τον πίνακα για την αλήθεια και την ακρίβεια, για να δείτε τι έγκλημα διαπράττετε, κατά της κοινωνικής ασφάλισης.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ.Γιακουμάτος καταθέτει στα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα ο οποίος βρίσκεται στο Αρχείο της Στενογραφικής Υπηρεσίας και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.)

'Ετσι, οδηγείτε το Ι.Κ.Α. σε δανειακές ανάγκες. Είναι γνωστό "το βιολί" εδώ και χρόνια από το 1981. Το Ι.Κ.Α., σύμφωνα με τη δική σας εισηγητική έκθεση, έχει έλλειμμα 274 δισ.

Η εκτίμηση, όμως, των υπηρεσιών του Ι.Κ.Α., το "πράσινο" Ι.Κ.Α. ...

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Με τον κ.Σολωμό δεν είχαμε κανένα πρόβλημα.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Κύριε Κεδίκογλου, αφήστε τα αυτά.

Το "πράσινο" Ι.Κ.Α. τι λέει; Λέει ότι η εκτίμηση είναι 364 δισ. Δηλαδή το ίδιο το Ι.Κ.Α. λέει "έχω οργανικό έλλειμμα 184 δισ. το 1997". Συν 165 δισ. τα τοκοχρεωλύσια, είναι η επίσημη κρατική τοκογλυφία που θέλει τα λεφτά των εργαζομένων άτοκα. Δηλαδή, 1 τρις. 800 δισ. άτοκα στις τράπεζες του Κωστόπουλου και των υπολοίπων, για να πληρώνει το Ι.Κ.Α. 165 δισ. για το τοκοχρεωλύσιο, μόνο το 1997. Και 15 δισ. οι επενδύσεις, γίνονται 365 δισ. οι δανειακές ανάγκες.

Το κάνετε αυτό ασυνείδητα; Όχι, το κάνετε συνειδητά, για να οδηγήσετε την κοινωνική ασφάλιση σε κατάρρευση. Και είναι μόνο το Ι.Κ.Α.;

Στον ΟΓΑ δίνεται διαφορά το 1997 61 δισ.δηλαδή, από 517 σε 579. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τη σύσταση του καινούριου φορέα χρειάζονται 140 δισ. Τα 70 δισ. από το δεύτερο εξάμηνο, πού είναι; Άρα δε χρηματοδοτείται.

Στο ΤΕΒΕ το ίδιο, στο ΤΑΕ το ίδιο, στο ΤΣΑ το ίδιο. Στο ΤΕΒΕ δίνετε 40,5. Και έρχεσθε και λέτε ότι "έχουμε το επιδόμα κοινωνικής αλληλεγγύης", όπως το έχετε βγάλει εσείς. Και δίνετε 37 δισ., όταν το Ι.Κ.Α. μόνο θέλει περίπου 40 δισ., το ΤΕΒΕ 11 δισ. και χρειάζονται 60 δισ., συν το κόστος του δεύτερου εξαμήνου του 1996. Άρα, δεν υπάρχει ΕΚΑΣ. Το

πληρώνει πραγματικά ο ασφαλιστικός φορέας, οι εργαζόμενοι. Δώσατε 35,9 δισ. παραπάνω φέτος από πέρσι στον κοινωνικό προϋπολογισμό, όταν μόνο ο ΟΓΑ θέλει 70 δισ. Άρα, ποιον κοροϊδεύετε;

Κατάληξη: Συνταξιούχοι μέχρι 130.000, θα πάρουν 2% συν 2,5% όταν ο πληθωρισμός υπολογίζεται ότι τέλος του '97 λένε ότι θα είναι 4,5% και θα είναι πάνω από 7%.

(Στο σημείο αυτό ακούγεται ο προειδοποιητικός ήχος λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

'Ενα λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Οι άλλοιμίλαγαν τέσσερα και πέντε λεπτά παραπάνω.

Και βέβαια από 130.000 μέχρι 280.000 θα πάρουν 1% συν 1,25%. Και από 280.000 οι έχοντες και κατέχοντες κότερα και βίλες δεν θα πάρουν μια δεκάρα τσακιστή, κύριε Πρόεδρε. Ποια είναι η αγοραστική αξία με τα χρήματα που δίνουν στους συνταξιούχους; Μειώνεται κάθετα και τους οδηγείτε στον αφανισμό.

Κύριε Πρόεδρε, αυτός ο Προϋπολογισμός είναι ο χειρότερος κοινωνικός προϋπολογισμός των τελευταίων είκοσι πέντε ετών. Εξαντλήσατε όλα τα όρια σκληρότητας, αλλά σας λείπει η γενναιότητα, κύριοι της Κυβέρνησης να ομολογήσετε ότι από το 1981 μέχρι το 1990 κοροϊδέψατε τα περήφανα εκείνα γηραιά του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου. Αφού τα παραπλανήσατε, τα ξυλοκοπήσατε επί του εκσυγχρονιστή Σημίτη έξω από το Πρωθυπουργικό μέγαρο.

Σήμερα με αυτόν τον Προϋπολογισμό ο κ. Παπαντωνίου εξαφανίζει τους συνταξιούχους από τη Χώρα μας. Τους οδηγεί στην πείνα και στην εξαθλίωση. Και να είστε υπερήφανοι για ένα πράγμα μόνο. Τα καταφέρατε άριστα στο να εξαπατήσετε τον Ελληνικό Λαό και να κλέψετε την ψήφο του στις 22 Σεπτεμβρίου. Και τα αποτελέσματα τα πληρώνετε στο πρώτο τρίμηνο όπου για πρώτη φορά μεταπολεμικά κυβέρνηση έχει να αντιμετωπίσει τέτοιες κοινωνικές εκρήξεις. Και ας αφήσετε τα περί λαϊκισμού ορολογία και τις κουβέντες, γιατί λαϊκισμός δεν είναι η εκσυγχρονιστική σκληρότητα, η αναλγησία, η εκκλίσευση.

Πραγματικά ο αγώνας που δίνουμε δίπλα στον πολίτη είναι κοινωνική ευαισθησία ....

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):**Κύριε Γιακουμάτο τελειώνετε.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Να είστε περήφανοι ότι μόνο παραμυθιάζετε το Λαό και να είστε σίγουροι ότι για αυτήν την κοροϊδία ο Ελληνικός Λαός σύντομα θα σας καλέσει στην κάλη για να σας στείλει εκεί που αξίζετε, εκεί που κοροϊδέσατε τον Ελληνικό Λαό, στα έδρανα της Αντιπολίτευσης. Να είστε καλά.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ:** Μα σεις δεν υπάρχουνε, πώς θα γίνει αυτό;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Σπυριούννης έχει το λόγο.

Δεν μπορώ να μην επισημάνω ότι ο συνεπέστερος συνάδελφος ο κ. Σπυριούννης μιλάει μετά τη μία η ώρα το βράδυ και αγόγγυστα κιόλας.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Όχι από εμένα, από τους βαρύνους της πολιτικής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κάποιοι από τους βαρύνους είναι και οι Αρχηγοί των Κομμάτων.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Και οι Αρχηγοί των Κομμάτων, γιατί όχι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** 'Ετσι μπράβο!

Ορίστε, κύριε Σπυριούννη.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, να σας ευχαριστήσω για τα καλά λόγια πρώτα και ύστερα, κύριοι συνάδελφοι, να κλείσω με τη σημερινή τέταρτη ημέρα του πολύπτονου έργου συζήτησης και ψήφησης του Προϋπολογισμού που γίνεται κάθε χρόνο και να μπούμε στην αυριανή μέρα για να τον ψηφίσουμε.

Δε θα χρησιμοποιήσω πολλά αριθμητικά στοιχεία, γιατί τα βαρέθηκε και ο Λαός μας. Θα ξεκινήσω με μερικές αλήθειες που διαπίστωσα παρακολουθώντας ανελλιπώς τις συζητήσεις της Βουλής αυτές τις τέσσερις μέρες και θα το κάνω όπως

πάντοτε με καλή προαίρεση.

Ο Προϋπολογισμός που συζητάμε αποτελείται από οκτώ κεφάλαια λεπτομερειακά, από ογδόντα δύο πίνακες με διαυγέστατα, ακριβέστατα και πλήρη στοιχεία και από διακόσιες είκοσι σελίδες. Δεν βρέθηκε από το σύνολο της Αντιπολίτευσης ένας άνθρωπος να επισημάνει ένα θετικό σημείο από τον Προϋπολογισμό. Αυτή είναι η ποιότητα της Αντιπολίτευσης που κάνατε στη διάρκεια της συζήτησης όλα τα Κόμματα από τη μείζονα μέχρι το Κ.Κ.Ε.. Μιλώ για τον προϋπολογισμό.

Και το μεν Κ.Κ.Ε. ζει στο δικό του κόσμο. Δεν έχει αντιληφθεί που πάνε τα πράγματα. Τα υπόλοιπα, όμως, Κόμματα που είστε υπέρ του συγκλητικού προγράμματος, είστε υπέρ της ολοκληρωμένης πορείας της Πατρίδας μας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πώς συνδυάζετε το όραμα με την πρακτική που ακολουθείτε;

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Είπαμε για τους πεθαμένους, που αυξάνετε τα κονδύλια.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Όταν από την πολιτική απουσιάζουν τα ουσιώδη στοιχεία της Δημοκρατίας όχι μόνο υπολείπεται, αλλά οδηγείται τότε και σε συγκεκριμένες υπονομεύσεις απέναντι στις επιδιώξεις, απέναντι στο Λαό.

Γιατί η χρησιμοποίηση του ψέματος σε κρίσιμους τομείς, που απαιτούν ομοψυχία και ενότητα, που απαιτούν συνδρομή του Λαού μας, προκαλεί σύγχυση, η οποία υπονομεύει την προοπτική και το στρατηγικό στόχο. Γιατί πέρα από κάθε τι άλλο, προπαντός σήμερα χρειάζεται η εμπιστοσύνη του Λαού στις επιλογές της πολιτικής αυτής, της οποίας στρατηγικός και αντικειμενικός σκοπός είναι η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι στρατηγική επιλογή μεγάλης εθνικής διάστασης.

Αλήθεια θα ζημιωθεί η Πατρίδα μας από την ένταξή μας; Δηλαδή μετά από το 2000, έστω στη δεύτερη φάση, καθώς θα έχουμε πλήρως ενταχθεί στην τελευταία φάση, στην οικονομική και νομισματική ένωση που αρχίζει την 1.1.99 και τελειώνει μετά από τρισήμισι χρόνια, το 2002, η Πατρίδα μας έχει να χάσει; Τα πλεονεκτήματα καθολικά και αναμφισβήτητα θα είναι χαρακτηριστικά.

Για να δούμε τι χάνει σήμερα, ακόμα και με τη σκληρή προσπάθεια που κάνει για να ενταχθεί. Οι καθαρές εισροές από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 1.532 δις. Τα 845 πάνε στη γεωργία, αν θυμάμαι καλά. Δικαίως η ευαισθησία της Πατρίδας μας αγκαλιάζει τους αγρότες. Αλλά, υπάρχει ένα αλλά. Είμαι αγροτόπαιδο και θα θυμάστε ότι καταψήφισα δύο φορές τον Προϋπολογισμό του Κόμματός μου για τους αγρότες, με κίνδυνο να διαγραφώ. Είναι, όμως, απαράδεκτο το κλείσιμο των δρόμων. Είναι απαράδεκτη η συμπεριφορά της σεβαστής Νέας Δημοκρατίας -κυρίως αυτής- να συντρέχει στους αποκλεισμούς των δρόμων και να συμπορεύεται με το Κ.Κ.Ε.. "Αν τα παρελθούσα μνημονεύεις, άμεινον περί των μελλόντων βουλευσί. Γιατί πίσω απ' αυτό που λέω επικαλούμαι τη μνήμη της συγκυβερνήσεως το 1989. Τέτοιες ανόμοιες συμπορεύσεις δεν εγγυόνται το καλύτερο. Συνήθως οδηγεί σε νέες καταλήξεις.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Κι εμείς στην Κρήτη που καίγατε τις Νομαρχίες.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Όταν, λοιπόν, η Αντιπολίτευση δεν είναι αξιόπιστη, γιατί στις διακόσιες είκοσι σελίδες δε βρήκε ένα σημείο να χαρακτηρίσει ως θετικό. Και αυτό διαιωνίζει το θλιβερό φαινόμενο της πολιτικής στην πατρίδα. Η αντίθεση για την αντίθεση.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Βρήκαμε τους πεθαμένους!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριε Γιακουμάτο, σας παρακαλώ. Σας άκουσαν όλοι οι συνάδελφοι με θρησκευτική ευλάβεια.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Ο κ. Κεδίκογλου με διέκοψε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Αφήστε τους συναδέλφους να μιλήσουν με ηρεμία. Σας παρακαλώ.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Το ότι, λοιπόν, ασκήσατε αναξιόπιστη πολιτική, δε χαρακτηρίζει μόνο το πνεύμα ευθύνης με το οποίο αντικρύσατε τον Προϋπολογισμό. Έχει πολλαπλές επιπτώσεις. Κλονίζει την εμπιστοσύνη του Λαού σε επιλογές που πρωτοστατήσατε και για τις οποίες πρέπει να

είστε υπερήφανοι. Και είμαστε κι εμείς γιατί την ακολουθήσαμε αυτήν την επιλογή. Επανεκτιμήσαμε τα πράγματα και αναθεωρήσαμε τις θέσεις μας. Ο Προϋπολογισμός που κατατέθηκε σαν προϊόν μιας προσπάθειας τεσσάρων και πλέον ετών που αρχίζει αύριο, έχει ελπίδα. Διαμορφώνει, συγκροτεί τις δυνατότητες μέσα στο πλαίσιο των επιδιώξεων, δίνει διάσταση στις προτεραιότητες εκείνες. Σχεδιάζεται με ευθύνη και με πνεύμα προοπτικής. Για να το δούμε. Προωθεί το αύριο. Αλλάζει τη μοίρα. Θεμελιώνει προοπτικές για το Λαό, για τους νέους μας.

Κατ' αρχήν υπάρχει μία συνέχεια στην άσκηση της εξουσίας και τους Προϋπολογισμούς από το 1994 κυρίως μέχρι σήμερα του κυβερνώντος κόμματος, του Κόμματός μου. Η συνέχεια μεταξύ των Προϋπολογισμών πρέπει να ενισχύει τους δομικούς τους δεσμούς στους στόχους, τις προτεραιότητες, την οικονομική σκέψη, τις οικονομικές αρθρώσεις και άλλολεπηρεασμούς.

Πέτυχαν οι προηγούμενοι Προϋπολογισμοί. Για να δούμε η μέχρι τώρα τριετία αν πέτυχε ή αν απέτυχε και αυτό είναι πρόβλημα κρίσιμο για εκείνα που θα ακολουθήσουν. Η τριετία άφησε θετικά σημεία. Πίσω από τη σκληρή ομολογούμενης λιτότητα με την οποία δοκιμάζεται ο Λαός μας υπάρχει η ελπίδα ότι κάτι αλλάζει στην οικονομία. Κάτι ανατέλλει στον ορίζοντα. Στις προφυλακές του είναι η αναβίωση κάποιων αξιών. Η αλήθεια, η ηθική, η ευθύνη ξαναγυρίζουν.

Να δούμε το μακροοικονομικό περιβάλλον, να δούμε τους μακροοικονομικούς δείκτες. Το ΑΕΠ ήταν 0,6% το 1994, αυξάνεται με τη σειρά των ετών 1,5 και φέτος πήγε στο 2,5% και προοιωνίζεται στο 3,3% το 1997.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Μικρά τα ποσοστά.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Είναι μικρά, ωστόσο εγγυώνται την καλύτερη προοπτική για αύριο. Είναι μία στροφή. Είναι ελπίδα.

Οι επενδύσεις οι δημόσιες ξεκίνησαν με 0,2% και κατέληξαν στο 14,8% στον Προϋπολογισμό του 1996 και προγραμματίζονται για 18% στον Προϋπολογισμό του 1997. Οι ιδιωτικές ξεκινάνε από 0,6% και καταλήγουν στο 8,5% και 8,8% το 1997.

Τον πληθωρισμό τον πήραμε 14,1% και κατέβηκε για πρώτη φορά ύστερα από είκοσι τρία χρόνια στο 7,8% έσπασε το φράγμα του οκτώ.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Όταν πεθάνουμε από την πείνα θα πέσει στο 0%.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Σας αντιλαμβάνομαι και ξέρω ότι πικραίνουν οι αλήθειες και δεν μπορείτε να ελέγξετε τη σιωπή σας.

Να δούμε τώρα τα ελλείμματα που ενεργοποιούν και ερεθίζουν το φαύλο κύκλο της οικονομίας. Διότι θέλουν κάλυψη, προκαλούν δανεισμό. Ζητώντας δάνεια αυξάνουμε τα επιτόκια, αυξάνεται ο πληθωρισμός, δημιουργούνται νέα ελλείμματα, φουντώνει το δημόσιο χρέος και πάει λέγοντας. Ο φαύλος κύκλος της οικονομίας πειρακτώνεται με τις γνωστές συνέπειες.

Το δυναμικότερο, λοιπόν στοιχείο του φαύλου κύκλου της οικονομίας, τα ελλείμματα ελέγχονται. Σε ποια εικόνα διαμορφώθηκαν την τριετία; Ξεκίνησαν από το 12,1%, κατέβηκαν στο 9% το 1995 -αυτά τα στοιχεία αναγράφονται στον Προϋπολογισμό, δε χρησιμοποιώ χαρτιά- πέρασαν στο 7,6% φέτος και προγραμματίζονται στο 4,2%. Αυτό είναι μια σημαντική επιτυχία της μακροοικονομικής επιδίωξης. Είναι επίτευγμα θεμελιακό.

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με τις απარიθμήσεις των στοιχείων λέγοντας, ότι για πρώτη φορά φέτος το πρωτογενές πλεόνασμα που είναι σημαντικό προσεγγίζει το 5,2% που σημαίνει 1.458 δις. Αν αυτό το αφαιρέσετε από τους τόκους που θα πληρωθούν φέτος και είναι 3.468.000.000.000, τότε βγαίνουν οι δανειακές ανάγκες 2010 δις., που σημαίνει μια σημαντική μακροοικονομική βελτίωση, που εγγυάται το επενδυτικό πρόγραμμα, που είναι σημαντικό για την οικονομία.

Το 1893 ο Τρικούπης εκραύγαζε από του Βήματος αυτού διαβάζοντας τις προγραμματικές δηλώσεις: "Προπαντός κύριοι

χρησιμοποιείτε την αλήθεια". Είχε απέναντί του τον Δεληγιάννη, τον λαϊκιστή, ο οποίος οδήγησε με τυφλά τα μάτια την Πατρίδα στον πόλεμο του αίσχους το 1897, ο ειρηνοπόλεμος Δεληγιάννης, ο οποίος ανέβηκε και είπε -και μου το θυμίζετε εντόνως, κύριε συνάδελφε-"δε συμφωνώ σε τίποτα με αυτά που είπε ο κ.Τρικούπης" και κατέβηκε αμέσως κάτω. Αυτά είχε να πεί. Δηλαδή τίποτα. Γιατί όταν η κριτική της Αντιπολίτευσης δεν βρίσκει τίποτα σ'έναν σημαντικό προϋπολογισμό να πει τότε είναι αναξιόπιστη.

Ο Βενιζέλος ο μέγας έλεγε: "Εάν βρεθείτε προ του διλήμματος να επιλέξετε την αλήθεια ή την εξουσία, μη διστάσετε να προτιμήσετε την πρώτη, αν θέλετε να ωφεληίσετε την Πατρίδα. Την αλήθεια, Κύριοι, στο Λαό. Η εποχή δεν αντέχει άλλα ψέματα.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ:** Κουτί σας πάει.

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ:** Ο επίσης μεγάλος από την αρχαιότητα ενωπικός φιλόσοφος Ισοκράτης -και αναφέρομαι στο γενικότερο φαινόμενο των δήθεν εκρήξεων και της κοινωνικής ανωμαλίας και την καλή διαπαιδαγώγηση του Λαού έλεγε. "Όταν η αναιδία γίνεται ισότητα, όταν η πρόκληση, το θράσος, η παρανομία, γίνεται ελευθερία και όταν ο νοσηρός ατομισμός γίνεται Δημοκρατία, η διαπαιδαγώγηση είναι επικίνδυνη για την κοινωνία". Τότε δεν υπάρχει ελπίδα.

Να, που είναι ο κίνδυνος λοιπόν. Γι'αυτό από του Βήματος αυτού θα επαναλάβω αυτό που είπα για τους αγρότες την πρώτη ημέρα του κλεισίματος των δρόμων. Να μαζέψουν τα τρακτέρ τους και να πάνε στα σπίτια τους. Να κάνουν καλά Χριστούγεννα και καλή Πρωτοχρονιά. Και με το νέο έτος να

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

έλθουν να κουβεντιάσουν με την Κυβέρνηση τα δίκαια προβλήματά τους και να κάνουμε ό,τι μπορούμε όλοι μας - γιατί είναι μία πιημένη τάξη, για να τα λύσουμε. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Παρασκευής, 29ης Νοεμβρίου 1996 και της Δευτέρας 2 Δεκεμβρίου 1996 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρούνται.

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Συνεπώς, τα Πρακτικά της Παρασκευής, 29 Νοεμβρίου 1996 και της Δευτέρας, 2 Δεκεμβρίου 1996 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 01.20' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Σάββατο, 21 Δεκεμβρίου 1996 και ώρα 10.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος Νομοθετική Εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των σχεδίων νόμων:

α) Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους και των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 1997.

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995.

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1995.

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**